

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

**ОТЧЕТ
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА
ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
КЪМ 31.12.2023 Г.**

СЪДЪРЖАНИЕ:

I.	ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА	5
II.	ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА	13
III.	ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА	13
IV.	ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКИТЕ В ОБЛАСТТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО	26
1.	1600.01.00 ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ПРОМОЦИЯТА, ПРЕВЕНЦИЯТА И КОНТРОЛА НА ОБЩЕСТВЕННОТО ЗДРАВЕ”	27
2.	1600.02.00 ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ДИАГНОСТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО”	29
3.	1600.03.00 ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ”	38
V.	ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ	44
1.	1600.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ”	44
2.	1600.01.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПРОМОЦИЯ И ПРЕВЕНЦИЯ НА НЕЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”	62
3.	1600.01.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПРОФИЛАКТИКА И НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”	73
4.	1600.01.04 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „НАМАЛЯВАНЕ НА ТЪРСЕНЕТО НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА”	88
5.	1600.02.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „КОНТРОЛ НА МЕДИЦИНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ, ЗДРАВНА ИНФОРМАЦИЯ И ЕЛЕКТРОННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”	96
6.	1600.02.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ НА СПЕЦИФИЧНИ ГРУПИ ОТ НАСЕЛЕНИЕТО”	105
7.	1600.02.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ”	112
8.	1600.02.04 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПСИХИАТРИЧНА ПОМОЩ”	118
9.	1600.02.05 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА КРЪВ И КРЪВНИ ПРОДУКТИ”	122
10.	1600.02.06 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „МЕДИКО-СОЦИАЛНИ ГРИЖИ ЗА ДЕЦА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ, МАЙЧИНО И ДЕТСКО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”	125
11.	1600.03.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ДОСТЪПНИ И КАЧЕСТВЕНИ ЛЕКАРСТВЕНИ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИ ИЗДЕЛИЯ”	132
12.	1600.04.00 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „АДМИНИСТРАЦИЯ”	137

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

БЧК – Български Червен кръст
ВРБ - Второстепенни разпоредители с бюджет
ДАЗД - Държавна агенция за закрила на детето
ДМСГД - Дом за медико-социални грижи за деца
ДСГ- Диагностично-свързана група
ДПБ - Държавна психиатрична болница
ДПБЛНА - Държавна психиатрична болница за лечение на наркомании и алкохолизъм
ЕС - Европейски съюз
ЗБИЯЕ - Закон за безопасно използване на ядрената енергия
ЗДБРБ - Закон за държавния бюджет на Република България
ЗДОИ – Закон за достъп до обществена информация
ЗЗ - Закон за здравето
ЗЗВВХВС - Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси
ЗЗО - Закон за здравното осигуряване
ЗККК - Закон за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането
ЗКНВП - Закон за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите
ЗИД - Закон за изменение и допълнение
ЗЛЗ - Закон за лечебните заведения
ЗЛПХМ - Закон за лекарствените продукти в хуманната медицина
ЗОЗЗ - Закон за опазване на земеделските земи
ЗУТ - Закон за устройство на територията
ИАЛ- Изпълнителна агенция по лекарствата
ИАМН - Изпълнителна агенция „Медицински надзор“
КАБКИС - Кабинети за безплатно и анонимно консултиране и изследване за СПИН
ЛЗБП - Лечебно заведение за болнична помощ
ЛЗИБП - Лечебно заведение за извънболнична помощ
ЛЗТД - Лечебно заведение – търговско дружество
ЛРЕМР - Лаборатория Радиационни експертизи и мониторинг на радон
МБАЛ - Многопрофилна болница за активно лечение
МВнР - Министерство на външните работи
МВР - Министерство на вътрешните работи
МЗ - Министерство на здравеопазването
ММК - Мобилни медицински кабинети
МОН - Министерство на образованието и науката
МОСВ - Министерство на околната среда и водите
МС - Министерски съвет
МФ - Министерство на финансите
НЕЛК - Национална експертна лекарска комисия
НЗК - Национална здравна карта
НЗОК - Национална здравноосигурителна каса
НПО - Неправителствена организация
НППХНБ - Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести
НРЛ - Национална референтна лаборатория
НСЦРЛП - Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти
НЦОЗА - Национален център по обществено здраве и анализи
НЦРРЗ - Национален център по радиобиология и радиационна защита
НЦТХ - Национален център по трансфузиология и хематология
ООН - Организация на обединените нации
ОПЛ - Общо практикуващи лекари
ОПРР 2014-2020 г. - Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.
ОПРЧР - Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“
ПМС - Постановление на Министерски съвет
РЗИ - Регионална здравна инспекция

РЗОК - Регионална здравноосигурителна каса
РИОСВ - Регионална инспекция по околна среда и води
РЦТХ - Районен център по трансфузиология и хематология
СБ - Световна банка
СБАЛББ - Специализирана болница за активно лечение по белодробни болести
СЕ - Съвет на Европа
СЗО - Световна здравна организация
СОЗ - Санитарно-охранителна зона
СПИН - Синдром на придобита имунна недостатъчност
ТЕЛК - Трудово експертна лекарска комисия
УМБАЛ - Университетска многопрофилна болница за активно лечение
УПМСНА - Устройствен правилник на Министерския съвет и на неговата администрация
ЦАР - Център за асистирана репродукция
ЦКОДУХЗ – Център за комплексно обслужване на деца с хронични заболявания и увреждания
ЦПЗ - Център за психично здраве
ЦСМП - Център за спешна медицинска помощ

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящият отчет на изпълнението на политиките и програмите в програмния формат на бюджет на Министерство на здравеопазването е изготвен на основание чл. 133, ал. 3 от Закона за публичните финанси.

I. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА

До приемане на Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2023 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2023 г. събирането на приходи, извършването на разходи и предоставянето на трансфери по държавния бюджет се извършваше съгласно разпоредбата на чл. 87, ал. 1 на Закона за публичните финанси при действието на Закона за прилагане на разпоредбите на Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., наричан накратко „удължителен закон“.

ОПИСАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ

Приходите на Министерството на здравеопазването за 2023 г. по уточнен план са в размер на 39 285 000 лв. Общите приходи са формирани от неданъчни приходи и приходи от помощи и дарения от страната и чужбина.

В неданъчните приходи са включени приходи от държавни такси, глоби и санкции, други приходи, както и приходи и доходи от управление на собственост.

Приходите по бюджета на Министерство на здравеопазването се събират на основание Закона за здравето (ЗЗ), Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (ЗЛПХМ), Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите (ЗКНВП), Закона за защита от вредното въздействие на химически вещества и препарати (ЗЗВВХВП) и други нормативни актове.

Отчет на приходите по бюджета по бюджета на Министерство на здравеопазването

Приходи (в лева)	Закон 2023 г.	Уточнен план към 31.12.2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
1	2	3	4
Общо приходи:	39 285 000	39 285 000	28 773 426
<i>Данъчни приходи</i>	0	0	0
<i>Неданъчни приходи</i>	39 285 000	39 285 000	28 396 040
Приходи и доходи от собственост	8 185 000	8 185 000	9 465 066
Държавни такси	29 260 000	29 260 000	28 980 233
Глоби, санкции и наказателни лихви	2 000 000	2 000 000	1 805 053
Приходи от концесии			
Други	-160 000	-160 000	-11 854 312
<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>			377 386

Изпълнението на приходите към 31.12.2023 г. е 73,24% спрямо уточнения план към 31.12.2023 г.

С най-голям относителен дял от отчетените към 31.12.2023 г. приходи са тези от държавните такси, които са в размер на 28 980 233 лв. при уточнен план 29 260 000 лв., което представлява 99,04 на сто изпълнение.

С най-голям относителен дял от отчетените през периода приходи са приходите реализирани от Изпълнителната агенция по лекарствата, събрани съгласно Тарифа за таксите по ЗЛПХМ в размер на 21 212 885 лв.

Приходите и доходите от собственост включват приходите от продажба на услуги, стоки и продукция и приходи от наеми и други приходи. Към 31.12.2023 г. те са в размер на 9 465 066 лв., което представлява 115,64% от уточнения план за приходи, който е в размер на 8 185 000 лв. Приходите, събрани от Центровете по трансфузионна хематология в размер на 6 919 327 лв. са с най-голям относителен дял, събрани на основание Закона за кръвта и кръвните съставки.

Отчетените приходи от глоби, санкции и наказателни лихви към 31.12.2023 г. са в размер на 1 805 053 лв., или 90,25 на сто спрямо уточнения план за 2023 г., който е в размер на 2 000 000 лв.

С най-голям относителен дял от отчетените през периода внесени ДДС и други данъци в/у продажбите е внесеният ДДС за закупуване на лекарствения продукт Veklury (INN Remdesivir).

Отчетените приходи от помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми към 31.12.2023 г. са в размер на 377 386 лв., като от страната са получени 24 846 лв., а от чужбина 352 540 лв.

ОПИСАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ

В таблиците по-долу са представени разходите на Министерството на здравеопазването по области на политики и бюджетни програми, в т.ч. и класифицирани по ведомствени и администрирани разходни параграфи.

Във ведомствените разходи по бюджета на министерството са отчетени средства за персонал (заплати, възнаграждения и осигурителни вноски), средства за издръжка на администрацията на министерството, второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството и капиталови разходи.

В отчета на администрираните разходни параграфи по бюджета на министерството са включени средства за: централна доставка на лекарствени продукти; национални програми, приети с решение на Министерски съвет; извършване на дейности по асистирана репродукция в лечебни заведения в Република България; субсидии за държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ за медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване; капиталови трансфери за лечебните заведения; субсидии за нефинансови предприятия; субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел, в т.ч. за: субсидии за Българския Червен кръст и др. разходи, извършвани на основание нормативен акт.

Финансиране на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в лева)	Закон 2023 г.	Уточнен план към 31.12.2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
1	2	3	4
Общо консолидирани разходи:	920 579 400	1 103 931 475	1 265 045 514
Общо финансиране:	920 579 400	1 103 931 475	1 265 045 514
Бюджет на ПРБ, в т. ч. за сметка на :	920 579 400	1 103 931 475	1 078 741 523
Собствени приходи	39 285 000	39 285 000	28 773 426
Субсидия от държавния бюджет	1 029 243 900	1 281 104 844	1 206 879 133
Други трансфери	-150 132 600	-207 161 579	-207 014 798
Заеми			
Друго вътрешно финансиране	2 183 100	-9 296 790	-9 332 676
Други източници на финансиране			59 436 438
Други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:	0	0	186 303 991
Централен бюджет, в т. ч.			
Държавни инвестиционни заеми			
Сметки за средства от ЕС (СЕС на НФ и на ДФЗ)			185 862 101
Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор			441 890
Други програми и други донори по бюджета на ПРБ			
Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма			
Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ			

Отчет на разходите по бюджета на Министерство на здравеопазването по области на политики и бюджетни програми

Класификационен код	Разходи (в лева)	Закон 2023 г.	Уточнен план към 31.12.2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
1	2	3	4	5
	Общо разходи по бюджета на ПРБ Министерство на здравеопазването:	920 579 400	1 103 931 475	1 078 741 523
1600-01-00	ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ПРОМОЦИЯ ПРЕВЕНЦИЯТА И КОНТРОЛА НА ОБЩЕСТВЕННОТО ЗДРАВЕ	158 462 200	295 142 146	281 692 029
1600-01-01	<i>Бюджетна програма "Държавен здравен контрол"</i>	35 772 000	39 022 702	38 513 433
1600-01-02	<i>Бюджетна програма "Промоция и превенция на незаразните болести"</i>	10 015 800	10 373 445	10 285 853
1600-01-03	<i>Бюджетна програма "Профилактика и надзор на заразните болести"</i>	111 041 300	244 019 599	231 327 944
1600-01-04	<i>Бюджетна програма "Намаляване търсенето на наркотични вещества"</i>	1 633 100	1 726 400	1 564 799
1600-02-00	ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ДИАГНОСТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО	690 412 100	730 983 934	719 500 608
1600-02-01	<i>Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна</i>	34 121 800	36 188 634	31 481 646

	информация и електронно здравеопазване“			
1600-02-02	Бюджетна програма "Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението"	115 748 300	141 344 158	135 610 880
1600-02-03	Бюджетна програма "Специална медицинска помощ"	321 517 700	345 310 366	344 949 828
1600-02-04	Бюджетна програма "Психиатрична помощ"	106 216 900	105 765 900	105 688 406
1600-02-05	Бюджетна програма "Осигуряване на кръв и кръвни продукти"	39 196 800	41 395 476	41 247 738
1600-02-06	Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване“	73 610 600	60 979 400	60 522 110
1600-03-00	ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ	38 101 000	42 869 300	42 788 575
1600-03-01	Бюджетна програма "Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия"	38 101 000	42 869 300	42 788 575
1600-04-00	Бюджетна програма "Администрация"	33 604 100	34 936 095	34 760 311

Отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми

Класификационен код	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ	Общо консолидирани разходи (в лева)	Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
			Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Общо разходи		1 265 045 514	731 187 390	546 853 433	184 333 957	533 858 124	531 888 090	1 970 034
1600.01.00	Политика в областта на ПРОМОЦИЯТА, ПРЕВЕНЦИЯТА И КОНТРОЛА НА ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ	356 590 881	152 831 609	78 166 953	74 664 656	203 759 272	203 525 076	234 196
1600.01.01	Бюджетна програма "Държавен здравен контрол"	38 559 536	38 460 848	38 414 745	46 103	98 688	98 688	0
1600.01.02	Бюджетна програма "Промоция и превенция на незаразните болести"	10 477 248	8 634 288	8 442 893	191 395	1 842 960	1 842 960	0
1600.01.03	Бюджетна програма "Профилактика и надзор на заразните болести"	305 989 298	104 972 714	30 545 556	74 427 158	201 016 584	200 782 388	234 196
1600.01.04	Бюджетна програма "Намаляване търсенето на наркотични вещества"	1 564 799	763 759	763 759	0	801 040	801 040	0
1600.02.00	Политика в областта на ДИАГНОСТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО	830 891 304	538 633 286	428 978 428	109 654 858	292 258 018	290 522 180	1 735 838

1600.02.01	Бюджетна програма "Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване"	31 561 475	29 826 803	29 746 974	79 829	1 734 672	1 734 672	0
1600.02.02	Бюджетна програма "Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението"	137 611 210	10 621 681	10 357 189	264 492	126 989 529	125 253 691	1 735 838
1600.02.03	Бюджетна програма "Специална медицинска помощ"	451 446 497	387 964 741	281 468 072	106 496 669	63 481 756	63 481 756	0
1600.02.04	Бюджетна програма "Психиатрична помощ"	105 754 549	51 536 826	51 470 683	66 143	54 217 723	54 217 723	0
1600.02.05	Бюджетна програма "Осигуряване на кръв и кръвни продукти"	41 247 738	21 160 781	21 160 781	0	20 086 957	20 086 957	0
1600.02.06	Бюджетна програма "Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване"	63 269 835	37 522 454	34 774 729	2 747 725	25 747 381	25 747 381	0
1600.03.00	Политика в областта на ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ	42 803 018	12 122 218	12 107 775	14 443	30 680 800	30 680 800	0
1600.03.01	Бюджетна програма "Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия"	42 803 018	12 122 218	12 107 775	14 443	30 680 800	30 680 800	0
1600.04.00	Бюджетна програма "Администрация"	34 760 311	27 600 277	27 600 277	0	7 160 034	7 160 034	0

На основание Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. (ДВ бр. 66/01.08.2023 г.) и Постановление № 108 от 9 август 2023 г. на Министерския съвет за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2023 г. планираните разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването са в размер на 920 579 400 лв.

В чл. 1, ал. 5, т. 3 област „Здравеопазване“ от Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. по централния бюджет за Министерство на здравеопазването са предвидени средства, както следва:

- т. 3.1. за закупуване на ваксини срещу COVID-19 – 140 000 000 лв. С ПМС № 178/04.10.2023 г. са одобрени 134 151 000 лв., от които са извършени разходи в размер на 134 150 994 лв.;

- т. 3.3. за организационно и финансово подпомагане на български граждани за извършване на дейности по асистирана репродукция при лица с безплодие, лечимо преди всичко с методите на асистирани репродуктивни техники – 2 000 000 лв. Одобрените средства са с ПМС № 145/30.11.2023 г.;

- т. 3.4. за увеличение на възнагражденията на персонала в системата на Министерството на здравеопазването – за Центровете за спешна медицинска помощ и за Регионалните здравни инспекции, считано от 1 август 2023 г. и дължимите средства за социално-битово и културно обслужване за персонала с ПМС № 163/21.09.2023 г. са одобрени разходи в размер на 30 000 000 лв. Същите са отчетени към 31.12.2023 г.;

Уточненият план на разходите към 31.12.2023 г. е в размер на 1 103 931 475 лв. Разходите към 31.12.2023 г. на Министерство на здравеопазването са общо в размер на 1 078 741 523 лв. или 97,72% от средствата по уточнен план, от които за Министерство на здравеопазването – Централно управление в размер на 520 106 019 лв. и второстепенните разпоредители с бюджет в размер на 558 635 504 лв.

Отчетените ведомствени разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването към 31.12.2023 г. са в размер на 546 853 433 лв., както следва:

➤ Разходи за персонал в размер на 464 404 842 лв., които включват заплатите и възнагражденията за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения; други плащания и възнаграждения, разходи за възнаграждения на извънщатния персонал, обезщетения по Кодекса на труда и Закона за държавния служител; задължителните осигурителни вноски от работодатели.

В разходите за персонал са отчетени средствата осигурени със Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. във връзка с увеличението на минималната работна заплата, както и средствата във връзка с политиката по доходите до 10% от 01.01.2023 г. за структурите, които не са получили увеличение на възнагражденията през 2022 г.

Също така са отчетени разходите, за които е осигурена устойчивост на одобрените с Постановление № 210 от 29 юли 2022 г. разходи за осигуряване на договорените в КТД в отрасъл Здравеопазване 2022 г. нива на минимални основни работни заплати за медицински персонал, зает в здравните и лечебните заведения, чиито ръководители са второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на здравеопазването и с Постановление № 462 от 20 декември 2022 г. на Министерския съвет за увеличаване на разходите за персонал за регионалните здравни инспекции и центровете за спешна медицинска помощ - второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на здравеопазването.

Отчетени са и разходите за създадения нов Център за спешна медицинска помощ по въздуха с 5 оперативни бази в София, Долна митрополия, Варна, Пловдив и Безмер и за разкриване на нови филиали за спешна медицинска помощ в Бургас и Пазарджик, както и за увеличение на възнагражденията на персонала в системата на Министерството на здравеопазването – за Центровете за спешна медицинска помощ и за Регионалните здравни инспекции, считано от 1 август 2023 г.;

➤ Разходи за ведомствена издръжка в размер на 71 069 727 лв., в т.ч. за: „Вода, горива и енергия“, „Медикаменти“, „Разходи за външни услуги“, „Материали“, „Храна“, „Разходи за застраховки“, „Платени данъци, такси и административни санкции“. По-голяма част от разходите са отчетени от Центровете за спешна медицинска помощ в размер на 19 471 247 лв., Регионалните здравни инспекции – 12 409 362 лв. и Държавните психиатрични болници в размер на 10 838 823 лв.

➤ Средства за капиталови разходи в размер на 11 378 864 лв. за инвестиционни проекти на Централно управление и второстепенните разпоредители с бюджет .

Отчетените към 31.12.2023 г. администрирани разходни параграфи по бюджета на Министерството на здравеопазването са в размер на 531 888 090 лв. и включват разходи за:

➤ Централни доставки в размер на 208 804 006 лв., в т.ч. за ваксини и лекарствени продукти за лечение на COVID-19.

На 01.01.2023 г. в сметката за „чужди средства“ на МЗ са налични средства в размер на 96 046 803 лв., които са предоставени през 2020 г., 2021 г. и 2022 г. във връзка с мерките за предотвратяване разпространението и лечението на COVID-19. Към 31.12.2023 г. са усвоени средства в размер на 11 221 427 лв. за:

- извършени плащания за внесен данък върху добавената стойност за доставки, декларирани в месечна декларация по ЗДДС за закупуване на лекарствен продукт Veklury (Ремдесивир) в размер на 1 079 618 лв., отчетени в приходната част на касовия отчет за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства. Средствата са по ПМС № 189 от 21 юли 2022 година.

- заплащане на доставки на ваксини и дължим за това ДДС в размер на 10 141 809 лева. Усвоените средства са за сметка на средствата по ПМС № 409 от 30 декември 2020 г., изменено с ПМС № 294 от 28 септември 2022 г.

➤ Национални програми в размер на 10 990 808 лв., от които за:

• Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2023-2027 г. към Стратегията за намаляване на риска от облъчване от радон 2018-2027 г. – 95 357 лв.;

• Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030) и Национален план за действие за периода 2022-2023 г. – 233 932 лв.;

• Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца 0-18 г. в Република България за периода 2021 - 2025 г. – 1 402 213 лв.;

• Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2021-2025 г. – 169 317 лв.;

• Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България за периода 2021-2025 – 663 770 лв.;

• Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Р. България 2021-2025 – 2 932 930 лв.;

• Национална програма за превенция и контрол на вирусни хепатити в Република България за периода 2021-2025 – 295 509 лв.;

• Национален план на Република България за готовност при пандемия – безсрочен – 93 431 лв.;

• Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка 2021 – 2024 г. – 20 000 лв.;

• Национална програма за контрол и лечение на ротавирусните гастроентерити в България – 39 836 лв.;

• Национална програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции при лица на и над 65 г. 2023 – 2026 г. – 59 870 лв.;

• Национална програма за изпълнение на Плана за действие по Националната стратегия за борба с наркотиците 2020-2024 г. – 157 200 лв.;

• Национална програма за насърчаване на донорството и подпомагане на трансплантацията в Република България 2019 – 2023 г. – 656 719 лв.;

• Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021-2030 г. – 17 723 лв.;

• Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030 – 4 153 001 лв.

- Отчетените разходи за извършване на дейности по асистирана репродукция в лечебни заведения в Република България от Центъра за асистирана репродукция са в размер на 19 999 439 лв.
- Отчетените разходи към 31.12.2023 г. за стипендии за обучение на докторанти държавна поръчка са в размер на 144 000 лв.
- Отчетените средства за осъществяване на болнична помощ са за:
 - извършена дейност по реда на Наредба № 3/05.04.2019 г. са разходвани средства в размер на 235 103 394 лв., в т.ч. 20 000 000 лв. предоставени с ПМС № 179/4.10.2023 г.;
 - дейности по чл. 106 б от Закона за лечебните заведения – 3 562 526 лв.;
 - дейности по Наредба № 2/26.10.2011 г. за структурите по съдебна медицина в размер – 1 784 063 лв.;
 - извършени трансплантации по реда на Закона за трансплантации на органи тъкани и клетки и чл. 7 ал. 1 от Наредба № 29/2007 г., отменена с Наредба 13/06.12.2021 г. средства в размер на 16 180 976 лв.;
- Предоставената субсидия на Българския Червен кръст е в размер на 5 480 421 лв., в т.ч. 1 167 829 лв. за Планинска спасителна служба при Български Червен кръст
- Отчетените средства за изпълнение на възложени дейности на лечебните заведения, съгласно Наредба № 1/2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването са в размер на 1 734 672 лв.
- Отчетените към 31.12.2023 г. разходи за участие на Република България в Световната здравна организация, Здравната мрежа на страните от Югоизточна Европа и други са в размер на 686 706 лв.
- Средствата за капиталови разходи за инвестиционни проекти за лечебните заведения за болнична помощ са в размер на 27 381 274 лв. Капиталовите трансфери за Българския червен кръст към 31.12.2023 г. са в размер на 1 000 000 лв.
- Към 31.12.2023 г. са предоставени трансфери към:
 - Националната здравноосигурителна каса в размер на 153 136 064 лв. за финансиране на разходите за лекарствени продукти – ваксини и дейности по прилагането им за здравните дейности по чл. 82, ал. 2, т. 3 от Закона за здравето (ЗЗ); за дейности за здравнонеосигурени лица, включващи: комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания; интензивно лечение; дейности по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ, за сумите по чл. 37, ал. 6 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО) и за медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за хората с увреждания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване;
 - Държавните висши училища в размер на 3 539 534 лв. за извършване на обучение при условията на Наредба № 34 от 2006 г. и Наредба № 1 от 2016 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването;
 - Министерство на отбраната в размер на 3 283 862 лв. за извършване на дейности по трансплантации на пациенти в болница „ВМА” по Наредба № 13/06.12.2021 г. и съгласно Наредба № 3/05.04.2019 г. за субсидиране на лечебните заведения;
 - Министерство на вътрешните работи в размер на 238 694 лв., съгласно Наредба № 3/05.04.2019 г.;
 - Министерство на транспорта и съобщенията в размер на 7 041 лв. за санитарна авиация.

II. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА

С Постановление № 69 на Министерски съвет от 4 май 2023 г. е създаден Център за спешна медицинска помощ по въздуха. С постановлението са разкрити и два нови филиала (ФСМП), като в структурата на ЦСМП Бургас е разкрит ФСМП Приморско, а в структурата на ЦСМП Пазарджик - ФСМП Сърница. Увеличена е щатната численост на централните за спешна медицинска помощ.

Общата численост на персонала в системата на Министерството на здравеопазването към 31.12.2023 г. е 14 277 щатни бройки.

Съгласно Устройствения правилник на Министерството на здравеопазването общата численост на персонала в организационните структури и административни звена в централната администрация е 302 щатни бройки.

Числеността на персонала в 96 второстепенните разпоредители с бюджет е 13 975 щатни бройки както следва:

- 28 Центъра по спешна медицинска помощ (ЦСМП) - 7 227 щ. бр.;
- 28 Регионални здравни инспекции (РЗИ) - 2 468 щ. бр.;
- 4 Домове за медико-социални грижи за деца (ДМСГД) – 889 щ. бр.;
- 12 Държавни психиатрични болници (ДПБ) – 1 442 щ. бр.;
- 5 Центъра по трансфузионна хематология (ЦТХ) – 511 щ. бр.;
- Национален център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ)-102 щ. бр.;
- Национален център по обществено здраве и анализи (НЦОЗА) - 202 щ. бр.;
- Национален център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ) - 203 щ. бр.;
- 10 Центъра за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания - 502 щ. бр.;
- Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти (НСЦРЛП) – 44 щ. бр.;
- Национален център за обучение и квалификация в системата за спешна помощ (НЦОКСМП) – 5 щ. бр.;
- Изпълнителна агенция по лекарствата (ИАЛ) – 194 щ. бр.;
- Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ (ИАМН) – 106 щ. бр.;
- Национална експертна лекарска комисия (НЕЛК) – 73 щ. бр.;
- Център за асистирана репродукция (ЦАР) – 7 щ. бр.
-

III. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА

№ по ред	Наименование на акта	Нормативно основание	Мотиви	Наименование на бюджетните програми	Ефект върху бюджета (увеличение/ намаление за програмата)	Влияние върху показателите за изпълнение
1.	Писмо на МФ	чл.109, ал.5 от ЗПФ	Във връзка с чл. 25, ал. 2 от Постановление № 108 на Министерския съвет от 2023 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2023 г.	Бюджетна програма „Администрация“	(+) 9 670 лв. по бюджетна програма „Администрация“	не оказва

2.	Постановление № 163 на Министерския съвет от 21 септември 2023 г.	чл.109, ал.5 от ЗПФ	Във връзка с одобрени допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. в размер на 30 000 000 лв. осигурени за сметка на предвидените в чл. 1, ал. 5, т. 3.4 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. разходи по централния бюджет за изпълнение на политики в област „Здравеопазване“. Средствата са предвидени за увеличение на възнагражденията на персонала в системата на Министерството на здравеопазването – за Центровете за спешна медицинска помощ (ЦСМП) и за Регионалните здравни инспекции (РЗИ), считано от 1 август 2023 г. и дължимите средства за социално-битово и културно обслужване за персонала.	Бюджетна програма „Държавен здравен контрол“, Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“, Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване“, Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ“ и Бюджетна програма „Администрация“	(+) 2 619 800 лв. по бюджетна програма „Държавен здравен контрол“, (+) 1 601 300 лв. по Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“, (+) 1 344 000 лв. по бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване“, (+23 635 400 лв.) по бюджетна програма „Спешна медицинска помощ“ и (+ 799 500 лв.) по бюджетна програма „Администрация“	не оказва
3.	Постановление № 140 на Министерския съвет от 8 септември 2023 г.	чл.109, ал.5 от ЗПФ	Във връзка с одобрени допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването за организиране и прилагане на дезинсекционни мероприятия за контрол на комарните популации в страната през 2023 г. в размер на 2 500 000 лева и 123 154 лева за възстановяване на сградна и площадкова канализация на МБАЛ „д-р Атанасов Дафовски“ АД, гр. Кърджали.	Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“ и Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“	(+) 2 500 000 лв. по бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“ и (+) 123 154 лв. по бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“	не оказва
4.	Писмо на МФ	чл.110, ал.4 от ЗПФ	Получени трансфери за периода 01.01.2023 г. - 31.08.2023 г., както следва: 218 232 лв. от община Велико Търново, предназначени за дейности на Център за настаняване от семеен тип за лица с психични разстройства към Държавна психиатрична болница с. Церова Кория; 15 723 лв. от Българска академия на науките за Национален център по обществено здраве и анализи във връзка изпълнението на дейности по Национална научна програма	Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести“ и Бюджетна програма „Психиатрична помощ“	(+) 55 423 лв. по бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести“ и (+) 218 232 лв. бюджетна програма „Психиатрична помощ“	не оказва

			„Опазване на околната среда и намаляване на риска от неблагоприятни явления и природни бедствия“ и 39 700 лв. от Софийски университет „Климент Охридски“ – София за Национален център по обществено здраве и анализи за изпълнение на програма „Микробиом и състав на кърма: ключови фактори, роля и взаимовръзка с оралната и чревна микробиота на новородени деца”– 1 етап.			
5.	Писмо на МФ	чл.112, ал.3 от ЗПФ	Предоставени трансфери към 31.08.2023 г. в размер на 2 273 350 лв. от бюджета на Министерство на здравеопазването на Държавните висши учебни заведения в страната, в които се извършва обучение при условията на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.	Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване“ и Бюджетна програма „Администрация“	(-) 30 350 лв. по бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване“ и (-) 2 212 000 лв. по бюджетна програма „Администрация“	не оказва
6.	Писмо на МФ	чл.110, ал.4 от ЗПФ	Получени трансфери към 31.08.2023 г. в размер на 87 888 лв. от Министерството на туризма. Средствата са предоставени на Национален център по обществено здраве и анализи по Програма за „Хуманитарно подпомагане на разселени лица от Украйна с предоставена временна закрила в Република България“.	Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести“	(+) 87 888 лв. по бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести“	не оказва
7.	Писмо на МФ	чл.110, ал.4 от ЗПФ	Получени трансфери към 30.09.2023 г. за изпълнение на сключени договори по програми и мерки от Националния план за действие по заетостта за 2023 г. в размер на 8 146 лева.	Бюджетна програма „Администрация“	(+) 8 146 лв. по бюджетна програма „Администрация“	не оказва

8.	Писмо на МФ	чл.110, ал.4 от ЗПФ	<p>Получени трансфери към 31.08.2023 г. в размер на 120 233 лв. за изпълнението на дейности от Министерство на образованието и науката: за изпълнение по сключени договори с фонд „Научни изследвания“, в т.ч. КП-06-Н 63/13 от 03.07.2023 на тема: „Маймунска вариола в България-клинично протичане, път на трансмисия, вирусологично и молекулярно-генетичен анализ“ и КП-06-ПН41/11 от 01.10.2020 г. с тема „Биологични и молекулярно-генетични проучвания върху инсектицидната резистентност на местни и инвазивни видове комари“, за изпълнение на дейности по Национална програма „Стимулиране на публикационната активност в авторитетни международни научни списания и отворения достъп до научна информация“/ РМС № 495 от 20.07.2023 г. и възстановени разходи в размер на 324 лв. по Споразумение № ДО1-69/10.05.2022 г. за осъществяване на дейности по Национална научна програма „Създаване на база данни на кръводарителите в Република България за маркери на трансмисивни инфекции“.</p>	<p>Бюджетна програма „Държавен здравен контрол“, бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“и бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти“</p>	<p>(+) 2 620 лв. по бюджетна програма „Държавен здравен контрол“, (+) 117 937 лв. по бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“ и (-) 324 лв. по бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти“</p>	не оказва
9.	Писмо на МФ	чл.110, ал.4 от ЗПФ	<p>Предоставени трансфери по бюджета на Министерството на отбраната за Военномедицинска академия и на Министерство на вътрешните работи за Медицински институт на МВР в изпълнение на дейности съгласно Наредба № 3 от 2019 г. за медицинските дейности извън обхвата на здравно осигуряване, за които Министерство на здравеопазването субсидира лечебните заведения Наредба № 13 от 6 декември 2021 г. за възстановяване на разходите и за</p>	<p>Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“, бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“ и бюджетна програма „Спешна медицинска помощ“</p>	<p>(-) 1 002 700 лв. по бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“, (-) 221 878 лв. по бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“ и (-) 865 714 лв. по бюджетна програма „Спешна медицинска помощ“</p>	не оказва

			относителния дял на средствата за труд за дейности по трансплантация, финансирани от Министерството на здравеопазването и Наредба № 2 от 26 октомври 2011 г. за условията и реда за извършване на съдебномедицинските, съдебнопсихиатричните и съдебнопсихологичните експертизи, включително и за заплащането на разходите на лечебните заведения;			
10.	Постановление № 178 на Министерския съвет от 4 октомври 2023 г.	чл.109, ал.5 от ЗПФ	Във връзка с одобрени допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. в размер на 134 151 000 лв. за закупуване на ваксини срещу COVID-19. Средствата са осигурени за сметка на предвидените в чл. 1, ал. 5, т. 3.1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. разходи по централния бюджет за изпълнение на политики в област „Здравеопазване“.	Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“	(+) 134 151 000 лв. по бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“	не оказва
11.	Писмо на МФ	чл.112, ал.3 от ЗПФ	Получени трансфери от Българска академия на науките за изпълнение по проект № КТ-06-Н37/22/07.12.2019 г. на тема: „Геогенни изследвания на радоновия потенциал за оценка на радоновия индекс при строителство на нови сгради“ и от община Ловеч във връзка с проект „Здравословен начин на живот. Предпоставка за добро здраве сред младите хора“, приоритет № 3 „Насърчаване на здравословен начин на живот сред младите хора“;	Бюджетна програма „Държавен здравен контрол“, бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести“ и бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“	(+) 9 086 лв. по бюджетна програма „Държавен здравен контрол“, (+) 1 100 лв. по бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести“ и (-) 4 385 лв. по бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“	не оказва
12.	Постановление № 179 на Министерския съвет от 4 октомври 2023 г.	чл.109, ал.5 от ЗПФ	Във връзка с одобрени допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. в размер на 20 000 000 лв. за субсидиране на лечебни заведения за болнична помощ за изпълнение на държавната политика за	Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“	(+) 20 000 000 лв. по бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“	не оказва

			защита и опазване на живота и здравето на гражданите в съответната област, в изпълнение на чл. 106а, ал. 5б от Закона за лечебните заведения.			
13.	Писмо на МФ	чл.110, ал.4 от ЗПФ	Предоставени трансфери към 30.09.2023 г. на Министерство на транспорта и съобщенията в размер на 6 845 лв. във връзка с изпълнена заявка на Министерство на здравеопазването за преминаване през „ВИП“-а на летище София.	Бюджетна програма „Администрация“	(+) 6 845 лв. по бюджетна програма „Администрация“	не оказва
14.	Писмо на МФ	чл.110, ал.4 от ЗПФ	Получени трансфери за периода 01.09.2023 г. - 23.11.2023 г. от община Велико Търново в размер на 70 220 лв. предназначени за дейности на Център за настаняване от семеен тип за лица с психични разстройства към Държавна психиатрична болница с. Церова Кория.	Бюджетна програма „Психиатрична помощ“	(+) 70 220 лв. по бюджетна програма „Психиатрична помощ“	не оказва
15.	Писмо на МФ	чл.110, ал.4 от ЗПФ	Предоставени трансфери по бюджета на Министерството на отбраната за Военномедицинска академия и на Министерство на вътрешните работи за Медицински институт на МВР в изпълнение на дейности съгласно Наредба № 3 от 2019 г. за медицинските дейности извън обхвата на здравно осигуряване, за които Министерство на здравеопазването субсидира лечебните заведения Наредба № 13 от 6 декември 2021 г. за възстановяване на разходите и за относителния дял на средствата за труд за дейности по трансплантация, финансирани от Министерството на здравеопазването и Наредба № 2 от 26 октомври 2011 г. за условията и реда за извършване на съдебномедицинските, съдебнопсихиатричните и съдебнопсихологичните експертизи, включително и за заплащането на	Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“, бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“ и бюджетна програма „Спешна медицинска помощ“	(+) 412 999 лв. по бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“ и (+) 375 128 лв. по бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“ и 269 988 лв. по бюджетна програма „Спешна медицинска помощ“	не оказва

			разходите на лечебните заведения;			
16.	Постановление № 244 на Министерския съвет от 30 ноември 2023 г.	чл.109, ал.5 от ЗПФ	Във връзка с одобрени допълнителни средства по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. в размер на 3 148 230 лв. за предоставяне на трансфер за дофинансиране на сключен договор за доставка на хеликоптери по инвестиция С12.14 „Изграждане на система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха“, част от Националния план за възстановяване и устойчивост, за която се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз.	не оказва влияние върху бюджетните програми	(-) 3 148 230 лв. за бюджетни взаимоотношения, предоставени трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз	не оказва
17.	Постановление № 234 на Министерския съвет от 24 ноември 2023 г.	чл.109, ал.5 от ЗПФ	Във връзка с одобрени допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. в размер на 250 000 лв. за обезпечаване на дейности на Българския Червен кръст, свързани със засиления миграционен натиск на граждани от Украйна.	Бюджетна програма „Администрация“	(+) 250 000 лв. по бюджетна програма „Администрация“	не оказва
18.	Писмо на МФ	чл.112, ал.3 от ЗПФ	Получени трансфери на 20.11.2023 г. от Община Бургас в размер на 40 000 лв., съгласно договор с предмет финансово подпомагане дейността на ЦКОДУХЗ-Бургас. Средствата са предоставени за закупуване на термопомпа, филтрираща система, дезинфекция чрез електролиза и робот за почистване на басейна за водолечение и рехабилитация и други разходи.	Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване“	(+) 40 000 лв. по бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване“	не оказва

19.	Писмо на МФ	чл.110, ал.4 от ЗПФ	<p>Предоставени трансфери по бюджета на Министерството на отбраната за Военномедицинска академия и на Министерство на вътрешните работи за Медицински институт на МВР в изпълнение на дейности съгласно Наредба № 3 от 2019 г. за медицинските дейности извън обхвата на здравно осигуряване, за които Министерство на здравеопазването субсидира лечебните заведения Наредба № 13 от 6 декември 2021 г. за възстановяване на разходите и за относителния дял на средствата за труд за дейности по трансплантация, финансирани от Министерството на здравеопазването и Наредба № 2 от 26 октомври 2011 г. за условията и реда за извършване на съдебномедицинските, съдебнопсихиатричните и съдебнопсихологичните експертизи, включително и за заплащането на разходите на лечебните заведения;</p> <p>Министерство на транспорта и съобщенията за изпълнени заявки на Министерство на здравеопазването за преминаване през „ВИП“-а на летище София.</p>	<p>Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“, и бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“ и бюджетна програма „Спешна медицинска помощ“</p>	<p>(-) 134 867 лв. по бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“, (-) 87 850 лв. по бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“ и (-) 151 432 лв. по бюджетна програма „Спешна медицинска помощ“</p>	не оказва
20.	Писмо на МФ	чл.112, ал.3 от ЗПФ	<p>Предоставени трансфери за периода 01.09.-30.11.2023 г. в размер на 954 586 лв. от бюджета на Министерство на здравеопазването на Държавните висши учебни заведения в страната, в които се извършва обучение при условията на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.</p>	<p>Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване“</p>	<p>(-) 954 586 лв. по бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване“</p>	не оказва

21.	Писмо на МФ	чл.112, ал.3 от ЗПФ	Получени трансфери за през месец ноември 2023 г. в размер на 39 726 лв., както следва: 30 000 лв. от БАН за Национален център по заразни и паразитни болести за изпълнение на проект на тема: „Пещерите, като резервоар на нови и отново възникващи зоонози- екологично проследяване и метагеномен анализ в реално време.“ и 9 726 лв. от Медицински университет Пловдив за Национален център по заразни и паразитни болести за изпълнение на проект на тема „Продължителност на имунната памет след имунизация срещу Ковид-19-клетъчен и хуморален имунитет на ниво субпопулация на паметни Т и В клетки“;	Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“	(+) 39 726 лв. по бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“	не оказва
22.	Писмо на МФ	чл.110, ал.4 от ЗПФ	Получени трансфери от Министерство на образованието и науката за периода 01.09.-15.12.2023 г. в размер на 731 787 лв. за изпълнението на дейности от Национален център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ) по сключени договори с фонд „Научни изследвания“ и възстановени от НЦЗПБ неусвоени суми по сключени договори с фонд „Научни изследвания“.	Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“	(+) 731 787 лв. по Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“	не оказва
23.	Писмо на МФ	чл.110, ал.4 от ЗПФ	Получени трансфери за периода 01.10.23 г.-15.12.2023 г. за изпълнение на сключени договори по програми и мерки от Националния план за действие по заетостта за 2023 г. в размер на 3 820 лева.	Бюджетна програма „Администрация“	(+) 3 820 лв. по бюджетна програма „Администрация“	не оказва
24.	Постановление № 310 на Министерския съвет от 15 декември 2023 г.	чл.109, ал.5 от ЗПФ	във връзка с одобрени допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. в размер на 2 520 000 лв. за предоставяне на капиталов трансфер за изграждане на болнични вертолетни летища в държавни лечебни заведения с над 50% държавно участие в капитала	Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ“	(+) 2 520 000 лв. по бюджетна програма „Спешна медицинска помощ“	не оказва

25.	Писмо на МФ	чл.112, ал.3 от ЗПФ	Получени трансфери за месец декември 2023 г. от община Велико Търново в размер на 29 848 лв. предназначени за дейности на Център за настаняване от семеен тип за лица с психични разстройства към Държавна психиатрична болница с. Церова Кория.	Бюджетна програма „Психиатрична помощ“	(+) 29 848 лв. по бюджетна програма „Психиатрична помощ“	не оказва
26.	Постановление № 330 на Министерския съвет от 20 декември 2023 г.	чл.109, ал.5 от ЗПФ	Във връзка с одобрени допълнителни средства по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. в размер на 45 279 000 лв. за предоставяне на трансфер за дофинансиране на дейности по проект BG16RFOP001-4.001-0001 „Подкрепа за развитие на системата за спешна медицинска помощ“, финансиран по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020, съфинансиран от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие с бенефициент Министерство на здравеопазването, за който се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз.	не оказва влияние върху бюджетните програми	(-) 45 279 000 лв. за бюджетни взаимоотношения, предоставени трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз	не оказва
27.	ПМС № 323 от 20 декември 2023 г.	чл.109, ал.5 от ЗПФ	Направените промени по бюджета на Министерство на здравеопазването са обвързани с увеличаване на капитала на увеличаване капитала на „Многопрофилна болница за активно лечение „Св. Пантелеймон“ – Ямбол“ АД, гр. Ямбол. Средствата са за доизграждане на болничен комплекс към МБАЛ „Свети Пантелеймон - Ямбол“ АД, гр. Ямбол и са за индексирание на цената на договора за доизграждане на болничен комплекс към лечебното заведение, съгласно Методика за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация.	не оказва влияние върху бюджетните програми	(-) 5 842 400 лв. в частта на финансирането	не оказва

28.	ПМС № 322 от 20 декември 2023 г.	чл.109, ал.5 от ЗПФ	направените промени по бюджета на Министерство на здравеопазването са обвързани с увеличаване на капитала на „Университетска многопрофилна болница за активно лечение и спешна медицина Н. И. Пирогов” ЕАД, гр. София. Със средствата ще се индексират цената на договор № ОП-01-205/20.07.2021 г. за „Преустройство и ремонтни дейности в клиниката по урология към „Университетска многопрофилна болница за активно лечение и спешна медицина „Н.И. Пирогов” ЕАД, гр. София и цената на договор № ОП-01-298/25.11.2020 г. за «Инженеринг /проектиране/авторски надзор, строително-монтажни работи/ за доставка, демонтаж, монтаж и въвеждане в експлоатация на три броя нови асансьорни уредби за нуждите на Клиниката по Урология», съгласно Методика за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация.	не оказва влияние върху бюджетните програми	(-) 2 187 490 лв. в частта на финансирането	не оказва
29.	ПМС № 321 от 20 декември 2023 г.	чл.109, ал.5 от ЗПФ	Направените промени по бюджета на Министерство на здравеопазването са обвързани с за увеличаване капитала на „Университетска многопрофилна болница за активно лечение “Александровска” ЕАД. Средствата за закупуване на нов апарат за Еднофотонна емисионна томография/компютърна томография SPECT/CT.	не оказва влияние върху бюджетните програми	(-) 3 450 000 лв. в частта на финансирането	не оказва
30.	Писмо на МФ	чл.110, ал.4 от ЗПФ	Получени трансфери от фонд „Научни изследвания“ в периода 18.12.2023 г.-20.12.2023 г. в размер на 164 200 лв. за изпълнението на дейности от Национален център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ) по сключени договори с фонд „Научни изследвания“ и за изпълнението на дейности от Национален център по радиобиология и	Бюджетна програма „Държавен здравен контрол“, Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“	(+) 40 000 лв. по бюджетна програма „Държавен здравен контрол“ и (+) 124 000 лв. по бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“	не оказва

			радиационна защита по сключени договори с фонд „Научни изследвания“.			
31.	Писмо на МФ	чл.110, ал.4 от ЗПФ	Получени трансфери през месец декември в размер на 3 834 лв. от Министерството на туризма. Средствата са предоставени на Национален център по обществено здраве и анализи по Програма за „Хуманитарно подпомагане на разселени лица от Украйна с предоставена временна закрила в Република България“.	Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести“	(+) 3 834 лв. по бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести“	не оказва
32.	Постановление № 348 на Министерския съвет от 28 декември 2023 г.	чл.109, ал.5 от ЗПФ	Във връзка с одобрени допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. в размер на 2 400 000 лв. за предоставяне на капиталов трансфер на „Специализирана болница за активно лечение по детски болести – проф. Иван Митев“ ЕАД за закупуването на апаратура за образна диагностика.	Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“	(+) 2 400 000 лв. по бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“	не оказва
33.	Писмо на МФ	чл.110, ал.4 от ЗПФ	Получени трансфери от фонд „Научни изследвания“ в периода 21.12.2023 г.-22.12.2023 г. в размер на 268 060 лв. от Национален център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ) за изпълнението на дейности по сключени договори с фонд „Научни изследвания“.	Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“ и бюджетна програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия“	(+) 153 060 лв. по бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“ и (+) 115 000 лв. по бюджетна програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия“	не оказва
34.	Писмо на МФ	чл.112, ал.3 от ЗПФ	Предоставен трансфер на Българска академия на науките	Бюджетна програма „Държавен здравен контрол“	(-) 5 204 лв. по бюджетна програма „Държавен здравен контрол“	не оказва
35.	Писмо на МФ	чл.110, ал.3 и ал. 10 от ЗПФ	Във връзка с изплатени средства за социално-битово и културно обслужване на персонала и свързаните с тях осигурителни вноски и данъци с характер на плащания за персона.	Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ“, бюджетна програма „Психиатрична помощ“	(+) 1 710 200 лв. по бюджетна програма „Спешна медицинска помощ“, (+) 500 000 лв. по бюджетна програма „Психиатрична помощ“	не оказва
36.	Писмо на МФ	чл.112, ал.3 от ЗПФ	Предоставени трансфери през месец декември 2023 г. на Държавните висши учебни заведения, в които се извършва обучение при условията на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на	Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване“	(-) 312 030 лв. по бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване“	не оказва

			специалност в системата на здравеопазването.			
37.	Писмо на МФ	чл. 110, ал. 6 и ал. 10 от ЗПФ	Във връзка с предоставени трансфери от бюджета на Министерството на здравеопазването за авансово финансиране за сметка на бюджета за плащания по проекти отчитани в отчетна група СЕС	Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“	(-) 3 374 200 лв по бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“	не оказва
38.	Постановление № 331 на Министерския съвет от 20 декември 2023 г.	чл.109, ал.5 от ЗПФ	Одобрени вътрешнокомпенсирани промени на утвърдените разходи по области на политики и бюджетни програми в рамките на утвърдените разходи по бюджета на Министерство на здравеопазването за 2023 г.	Бюджетна програма „Държавен здравен контрол“; бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“; бюджетна програма „Спешна медицинска помощ“; бюджетна програма „Психиатрична помощ“; бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване“; бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести“; бюджетна програма „Намаляване търсенето на наркотични вещества“; бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване“; бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението“; бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти“; бюджетна програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия“ и бюджетна програма „Администрация“	(-) 165 800 лв. по бюджетна програма „Държавен здравен контрол“; (-) 2 907 600 лв. по бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“; (-) 1 075 600 лв. по бюджетна програма „Спешна медицинска помощ“; (-) 769 300 лв. по бюджетна програма „Психиатрична помощ“; (-) 12 671 200 лв. по бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване“; (+) 750 200 лв. по бюджетна програма „Държавен здравен контрол“; (+) 209 400 лв. по бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести“; (+) 1 673 300 лв. по бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести“; (+) 93 300 лв. по бюджетна програма „Намаляване търсенето на наркотични вещества“; (+) 2 050 800 лв. по бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване“; (+) 3 480 300 лв. по бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични	не оказва

					групи от населението“; (+) 2 199 000 лв. по бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти“; (+) 4 653 300 лв. по бюджетна програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия“; (+) 2 479 900 лв. по бюджетна програма „Администрация“	
--	--	--	--	--	--	--

IV. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКИТЕ В ОБЛАСТТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Финансирането на здравни дейности от Министерство на здравеопазването се осъществява чрез програмен бюджет, включващ програми в рамките на 3 /три/ основни политики: Политика в областта на промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве, Политика в областта на диагностиката и лечението и Политика в областта на лекарствените продукти и медицинските изделия и бюджетна програма „Администрация“.

❖ Политика в областта на промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве

Осигуряване на ефективен здравен контрол, подобряване здравето на населението и ограничаване на заболяемостта от заразни и незаразни болести.

❖ Политика в областта на диагностиката и лечението

Политиката е насочена към подобряване на здравното благополучие и качеството на живот на българските граждани и намаляване на здравните неравенства чрез подкрепа за специфични дейности в областта на диагностиката, лечението и организацията на медицинската помощ извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

❖ Политика в областта на лекарствените продукти и медицинските изделия

Гарантиран достъп до качествено, ефективно и съвременно лечение и стойностно-ефективното разходване на публични средства за лекарствени продукти.

Отчетът за изпълнението на политиките и програмите на Министерството на здравеопазването към 31.12.2023 г. съдържа информация за изпълнението и постигането на целите на министерството въз основа на дейностите, които са извършени през периода.

Отчетът съдържа информация за отделните дейности и обвързва изпълнението на политиките, провеждани от министерството, с разходите по отделните програми, в рамките на средствата, одобрени по бюджета към 31.12.2023 г.

Заложените стратегически и оперативни цели в политиките и програмите предполагат постоянна, системна и продължителна работа в областта на здравеопазването.

Очакваните ползи/ефекти от дейността ще могат да бъдат отчетени след по-продължителен период от време.

1. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ПРОМОЦИЯТА, ПРЕВЕНЦИЯТА И КОНТРОЛА НА ОБЩЕСТВЕННОТО ЗДРАВЕ”

Цел на политиката: Осигуряване на ефективен здравен контрол, подобряване здравето на населението и ограничаване на заболяемостта от заразни и незаразни болести

Оперативни цели:

➤ Повишаване ефективността на държавния здравен контрол и достигане високо ниво на съответствие с националните и европейските изисквания на обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека и факторите на жизнената среда.

➤ Подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живот чрез промоция на здравословно хранене, физическа активност, ограничаване на тютюнопушенето и употребата на алкохол - рискови фактори за развитието на хронични незаразни болести.

➤ Ограничаване на заболяемостта и смъртността от инфекциозни заболявания чрез провеждане на ефективен епидемиологичен надзор, профилактика и контрол на заразните болести.

➤ Намаляване на злоупотребата с наркотични вещества, използвани за медицински цели; ограничаване въвличането на нови хора в злоупотребата с наркотични вещества.

За реализиране целите на Министерство на здравеопазването по отношение на повишаване ефективността на държавния здравен контрол, подобряване здравето на населението, повишаване качеството на живот и ограничаване на заболяемостта от незаразни и заразни болести, са предприети мерки и са реализирани редица дейности в областта на общественото здраве, както следва:

✓ Усъвършенстване на подзаконовата нормативна уредба по Закона за здравето, отнасяща се до здравните изисквания към обектите с обществено предназначение и дейностите със значение за здравето на човека;

✓ Усъвършенстване на системите за мониторинг на жизнената среда;

✓ Повишаване капацитета на лабораторната дейност на РЗИ;

✓ Контрол на разпространението на пазара на продукти и стоки със значение за здравето на човека, които не отговарят на нормативните изисквания;

✓ Поддържане на висок имунизационен обхват и организиране на бърз отговор при възникване на епидемични ситуации;

✓ Повишаване готовността на страната за посрещане на пандемия, взривове и епидемии от други заразни болести;

✓ Опазване на страната от внос и разпространение на инфекции с висок епидемичен риск, своевременна и адекватна реакция при здравни заплахи от биологично естество, в т. ч. биотероризъм;

✓ Организиране защитата на населението от инциденти с химични и радиоактивни материали от случаен, естествен и умишлен характер;

✓ Повишаване информираността на населението за влиянието на основни рискови фактори върху здравето;

✓ Непрекъснато усъвършенстване и хармонизиране на нормативната уредба в системата на здравеопазването в съответствие с научните достижения и правото на Европейския съюз.

В областта на опазване на общественото здраве, освен контролът по спазване на нормативно определените здравни изисквания се изпълняват и редица национални програми, отнасящи се до първичната профилактика.

В областта на наркотичните вещества основна цел е осигуряване на необходимите предпоставки и условия за успешно провеждане на политиката в областта за намаляване на търсенето на наркотични вещества, свързана с контрола върху дейностите с наркотични вещества за медицински цели и изпълнение на задълженията, произтичащи от международните договори в областта на наркотиците, по които Република България е страна.

В изпълнение на посочените цели дейността на дирекция „Опазване на общественото здраве, здравен контрол и права на пациентите“, дирекция „Лекарствена политика“, РЗИ, НЦРРЗ, НЦЗПБ и НЦОЗА е насочена към тяхното реализиране. Своевременно са планирани съответните задачи и активности въз основа на оценка на риска и провеждането на цялостната политика по опазване здравето на населението, чрез провеждане на ефективен здравен контрол и прилагане на мерки за ограничаване на заболяемостта от незаразни и заразни болести.

Отчет на показателите за полза/ефект

Показатели за полза/ефект	Мерна единица	Целева стойност 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
1. Възникнали значими събития с риск за общественото здраве, налагащи провеждането на засилен епидемиологичен надзор, профилактика и здравен контрол	брой	0	0
2. Регистрирана годишна заболяемост и смъртност от ваксинапредотвратими заболявания	честота на 100 000 население	4,5%000/ 0,10%000	0,93%000/ 0,01%000
3. Относителен дял на обхванатите спрямо общият брой на подлежащите на планови имунизации деца от населението – имунизационен обхват, съгласно Националния имунизационен календар	%	94,00	93,00
4. Регистрирана годишна заболеваемост от туберкулоза (нови болни и рецидиви, всички форми)	честота на 100 000 население	14,75	12,8
5 Ниво на разпространението на ХИВ сред общото население /бр. на ново регистрираните заболели от ХИВ/СПИН от общото население	честота на 100 000 население	Непревишаване на средната стойност за ЕС за 2023	3,9
6. Регистрираната годишна заболяемост от хепатит В на 100 000 население	честота на 100 000 население	3,75	3,82
7. Регистрираната годишна заболяемост от хепатит на С на 100 000 население	честота на 100 000 население	2,32	1,24
8. Относителен дял на преминали успешно лица, обхванати програми за лечение с опиевидни агонисти и агонисти-антагонисти, получаващи Метадон по Наредба № 34	%	7	10% от общ брой изписани, 3% от общ брой пациенти

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката - Министерство на околната среда и водите; Министерство на регионалното развитие и благоустройството; Министерство на транспорта и съобщенията; Министерство на икономиката и индустрията; Министерство на иновациите и растежа; Министерство на енергетиката; Министерство на туризма; Министерство на земеделието и храните; Министерство на вътрешните работи; Министерство на образованието и науката; Министерство на младежта и спорта; Министерство на труда и социалната политика; Министерство на финансите; Изпълнителна агенция по лекарствата; Българска агенция по безопасност на храните; Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствени продукти; Професионални медицински сдружения и неправителствени организации; Структури на централните ведомства на национално и регионално ниво; Областни и общински администрации.

Представители на Министерство на здравеопазването и на структурите към министъра на здравеопазването (НЦРРЗ, НЦОЗА и НЦЗПБ) участваха в комитетите и работните групи към Европейската комисия, както и в съответните работни групи и комитети на Съвета на Европейския съюз, както и в работни групи и комитети към Съвета на Европа, Европейския орган по безопасност на храните, Световната здравна организация, Европейската агенция по химикали и др.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията е налична в Министерство на здравеопазването, Регионалните здравни инспекции и националните центрове по проблемите на общественото здраве.

Отговорност за изпълнението на целите в съответната област на политика

Опазването на здравето на гражданите е национален приоритет и се гарантира от държавата. Съгласно Закона за здравето, държавната здравна политика се ръководи и осъществява от Министерския съвет.

Министърът на здравеопазването ръководи националната система за здравеопазване и осъществява контрол върху дейностите по опазване здравето на гражданите и държавен здравен контрол.

На областно ниво, държавната здравна политика се провежда от регионални здравни инспекции. Регионалните здравни инспекции осъществяват дейностите по държавен здравен контрол, мониторинг на факторите на жизнената среда и на дейностите със значение за здравето на населението, лабораторни анализи и изпитвания, разработване и изпълнение на регионални здравни програми и проекти, координация и изпълнение на национални и международни здравни програми и проекти, методическа, консултативна и експертна помощ, следдипломно практическо обучение в областта на опазване на общественото здраве, проверки по сигнали на граждани, свързани с опазването на общественото здраве, планиране и организиране на здравните дейности при бедствия и аварии на територията на съответната област.

2. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ДИАГНОСТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО”

Цел на политиката: Осигуряване на достъпни и качествени медицински услуги извън обхвата на задължителното здравно осигуряване

Настоящата политика е част от интегриран подход, насочен към здравното благополучие, включващ отговорностите на Министерство на здравеопазването по отношение на осигуряването на специфични медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, които се допълват от отговорностите на НЗОК по отношение на пакета от здравни дейности за здравноосигурени лица, както и на социалната система по отношение на интегрираните здравно-социални услуги. Политиката е свързана с реализация на мерки, заложи в Националната програма за развитие България 2030 и с осигуряването на устойчивост на постигнатите резултати в изпълнение на политиките от Национална здравна стратегия 2020 и Концепция за развитие на системата за спешна медицинска помощ 2014-2020. Реализираните дейности са в изпълнение и на мерки от Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021 – 2030 г., Националната програма за насърчаване на донорството и развитието на трансплантациите в Република България 2019-2023 и Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030.

Целите на политиката са дефинирани на базата на анализ на здравно-демографското състояние на населението и на състоянието на системата на здравеопазване, които показват, че през последните десетилетия българската здравна система изостава спрямо здравните системи на страните от ЕС по отношение на ключовите фактори за устойчиво развитие. Основните предизвикателства са свързани с влошаващите се здравно-демографски показатели, наличието на здравни неравенства и невъзможността на здравната система да отговори на потребностите от достъпни и качествени здравни услуги.

С оглед това са дефинирани следните оперативни цели за 2023 г.:

1. Осигуряване на база данни с цел ефективно стратегическо и оперативно управление на здравната система, повишаване на контрола върху качеството на медицинските дейности и гарантиране защитата на правата на пациентите
2. Развитие на дейностите, свързани с насърчаване на донорството, подпомагане на трансплантацията и осигуряване на ранна диагностика и лечение за специфични групи от населението
3. Осигуряване на устойчивост на система за спешна медицинска помощ
4. Подобряване на психиатричната помощ
5. Осигуряване на кръв и кръвни продукти при гарантирано качество и безопасност
6. Осигуряване на специфични медицински услуги в областта на майчиното и детско здраве

За постигане на целите през отчетния период усилията бяха насочени към:

- Усъвършенстване на нормативната уредба;
- Развитие на единна здравно-информационна система и електронно здравеопазване;
- Оптимизиране дейността на органите, осъществяващи контрол върху медицинските дейности и защита правата на пациентите;
- Създаване на условия за развитие на интегрирани здравно-социални услуги;
- Усъвършенстване на системите на медицинската експертиза и експертизата на работоспособността;
- Осигуряване на качествена медико-статистическа информация за здравния статус на населението;
- Обновяване и модернизация на структурите на системата за спешната медицинска помощ, чрез което ще бъде осигурен качествен, равнопоставен и навременен достъп на населението;

- Развитие на дейностите, свързани с трансплантация на органи, тъкани и клетки и последващо наблюдение в посттрансплантационния период;
- Осигуряване на равнопоставен достъп и качествено лечение и грижи на хората с психични разстройства;
- Осигуряване на необходимите количества кръв и кръвни съставки за нуждите на лечебните заведения;
- Осигуряване на продължително медицинско наблюдение, профилактика, диагностика, лечение, рехабилитация и специфични грижи за деца с хронични заболявания и медико-социални проблеми, отглеждани в домовете за медико-социални грижи за деца или такива от семейна среда;
- Осигуряване на достъп на български граждани до финансиране за дейности по асистирана репродукция;
- Изпълнение на дейности по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030;
- Устойчиво развитие на човешките ресурси и повишаване на мотивацията за работа в системата.

Отчет на показателите за полза/ефект

Показатели за полза/ефект	Мерна единица	Целева стойност 2023 г.	Отчет към 31.12.2022 г.*
1. Смъртност при децата от 0-1 годишна възраст	бр./1000 (‰)	4,3	4,8
2. Смъртност при децата от 1-9 годишна възраст	бр./1000 (‰)	0,13	0,21
3. Средна продължителност на предстоящия живот на хората след навършване на 65 годишна възраст	бр. години	17,2	14,18
4. Смъртност от болести на органите на кръвообращението (I00 – I99)	бр./100 000 (‰‰‰)	1 007	1 099,3
5. Смъртност от злокачествени новообразувания (C00 – C97)	бр./100 000 (‰‰‰)	243,75	251,0
6. Дял на разходите за извънболнична медицинска помощ спрямо общите здравноосигурителни плащания	%	17	21,4

* Забележка: Постигането на полза/ефект, измерено чрез съпоставяне на достигнатите стойности на горните показатели с целевите стойности за 2023 г., може да се оцени след публикуване на официалните статистически данни на тези показатели, което обичайно става през второ полугодие на следващата календарна година, в случая – 2024 г.

➤ Кратко описание на показателите за полза/ефект

Показателите полза/ефект съвпадат с определените в АСБП 2023-2025 г. ключови индикатори, като въздействието на постигнатия напредък по провежданата политика се проследява на годишна база.

Изборът на тези индикатори е свързан с обстоятелството, че от една страна те са пряко свързани с качеството на живот и благополучие на населението, в т.ч. с ефективността и ползата от оказваната медицинска помощ, а от друга страна са обективни, измерими и съпоставими на национално и международно ниво.

Анализът на данните показва, че при всички здравно-демографски показатели е налице отклонение от заложените цели и само по отношение на разходите за извънболничната медицинска помощ, т.е. разходите за промотивни и профилактични дейности и дейности, свързани с ранна диагностика и своевременно лечение, е постигнат по-висок от целевия резултат.

Налице е различна степен на напредък при постигането на целевите стойности на показателите за полза/ефект, като най-голям успех се отчита по отношение на намаляването на детската смъртност, която през 2022 г. достига най-ниското отчетено до момента в България ниво от 4.8 на 1 000 живородени деца. С оглед факта, че детската смъртност е статистическият показател с най-висока степен на зависимост от качеството на предоставяните здравни услуги за майките и децата, то намалението му следва да се приеме като обективно доказателство за постигнат положителен резултат от провеждането на политики и предприетите активни действия за подобряване на детското и майчино здравеопазване.

По отношение на показателя за смъртността при деца от 1 до 9 години също е налице намаление. С оглед това е необходимо да бъдат подкрепени политиките за подобряване на майчиното и детско здраве чрез повишаване на здравната култура и информираност на бъдещите родители, повишаване на обема и обхвата на профилактичните прегледи за бременни и деца, подсилване на превантивни мерки за предотвратяване на усложненията на бременността и раждането и за правилното отглеждане на децата в отдалечените и селските райони, където е налице ограничен достъп до здравни услуги.

По отношение на показателя „Средна продължителност на предстоящия живот на хората след навършване на 65 годишна възраст“ следва да се отбележи, че в периода 2014 - 2019 г. в България се наблюдаваше бавна и плавна тенденция към повишение, но през периода 2020 - 2022 г. е отбелязан спад. Смъртността от болести на органите на кръвообръщението намалява спрямо предходната година, когато е била 1163.2‰, но целевата стойност трудно ще бъде достигната през 2023 г. Смъртността от онкологични заболявания нараства и се доближава до средната стойност за страните от ЕС (27). Хроничните незаразни болести (сърдечносъдови заболявания, онкологични заболявания, болестите на дихателната система) са причина за 78.2 % от смъртността в България, с оглед което е необходимо да бъдат подкрепени и изпълнявани активно политики, насочени към превенция и профилактика на социално-значимите заболявания.

Увеличението на дела на разходите за извънболнична медицинска помощ в бюджета на НЗОК за 2024 г. е с 4,4% повече от заложената цел, като по този начин е създадена възможност за разширяване на обема и обхвата на профилактичните дейности за ранна диагностика и навременно лечение на хроничните незаразни болести, които се изпълняват в извънболничната част на системата на здравеопазване.

Други институции, допринесли за постигането на ползата/ ефекта

Изпълнението на политиката се осъществява с участието на голям брой изпълнители в системата на здравеопазването – Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, Национален център за обществено здраве и анализи, регионалните здравни инспекции, Националната експертна лекарска комисия, Центъра за асистирана репродукция и лечебните заведения за болнична помощ. Изпълнението на заложените цели в политиката не може да бъде постигнато без добрата колаборация и с различни институции и организации в страната. От основно значение е взаимодействието с Националната здравноосигурителна каса, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на образованието и науката, както и висшите медицински училища, съсловните организации – БЛС, БЗС, БАПЗГ, пациентските организации и др. Прилагането

на интегриран подход между отделните политики – здравна, социална и икономическа политика е в основата на постигането на заложените цели в политиката в областта на диагностиката и лечението. Реализацията на политиката е в пряка зависимост от провежданата икономическа, финансова и данъчна политика. Осигуряването на специфични медицински услуги за деца и семейства и подобряването на психиатричната помощ е свързано с провежданите политики за деинституционализация и развитие на дългосрочни грижи от Министерство на труда и социалната политика. Развитието на системата за спешна помощ е пряко свързано с реализацията на инфраструктурен проект за модернизация на системата за спешна помощ по ОП „Региони в растеж“ на Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Изпълнението на дейностите по осигуряване на диагностика и лечение се осъществява от голям брой лечебни заведения в страната по силата на функционални задължения или договори за финансиране на определени дейности, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

➤ ***Източници на информация за данните по показателите за полза ефект***

Мониторингът и оценката на политиката, както и контролът върху приложението на медицинските дейности, финансирани чрез нейните програми са от съществено значение за подобряване ефективността и ефикасността на политиката. Административната статистика на МЗ, НЦОЗА и РЗИ е източник на подробна информация по определените показатели за изпълнение, която позволява да се извършва текущия мониторинг на политиката.

➤ ***Отговорност за изпълнение на целите в съответната област на политика***

Отговорен за изпълнение на политиката е ресорният заместник-министър на здравеопазването по въпросите, свързани с политиката в областта на медицинските дейности. Отговорни са също дирекция „Лечебни дейности“ в Министерство на здравеопазването, РЗИ, ЦАР, ИАМН, НЦОЗА и лечебните заведения.

➤ ***Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период***

1. С Решение № 662 на Министерския съвет от 29.09.2023 г. беше одобрен проект на Национална здравна стратегия 2030 и План за действие за периода 2024-2026 г. Националната здравна стратегия 2030 е водещият стратегически документ в сектора, който представя дългосрочната визия за развитието му, стратегическите цели и приоритети, както и конкретни политики за тяхното изпълнение. Стратегията адресира съществуващите предизвикателства, свързани със здравето на българските граждани и функционирането на българската здравна система, така че да се гарантира нейната устойчивост и да се създадат условия за постигане на икономически растеж и социално благополучие чрез оптимални инвестиции за по-добро здраве. Предстои документът да бъде приет от Народното събрание.

2. С Решение № 674 на Министерския съвет от 29.09.2023 г. беше приета Национална стратегия за детско и юношеско здраве и педиатрична грижа 2030 и План за действие за изпълнението ѝ за периода 2023-2025 г. Стратегията е първият отделен национален стратегически документ, който се фокусира върху грижата за детското здраве, като интегрална част от общата грижа за общественото здраве. Мерките и специфичните дейности са адресирани към възможностите на здравната система да въздейства върху детското здраве – пряко чрез предоставяните от нея здравни услуги и косвено чрез

въздействие върху поведението на отделните индивиди и върху политиките на другите обществени сектори.

3. С Решение № 3 на Министерския съвет от 04.01.2023 г. беше приет Национален план за борба с рака 2027. В него е очертана визията за прилагане на мултисекторни политики, свързани с преодоляване на негативните тенденции в страната по отношение на заболяемостта и смъртността от онкологични заболявания. Акцент е поставен върху създаването на условия за навременен достъп до съвременни методи за диагностика и лечение на онкологичните заболявания, които се основават на принципите за персонализирано здравеопазване и интегриран мултидисциплинарен подход.

4. През 2023 г. стартира и подготовката на проект на Национална стратегия за остаряване в добро здраве и гериатрична грижа 2030, с която се цели осигуряване качеството на живот на възрастните хора чрез провеждане на интегрирана и политика, свързана с медицинските, психологическите и социалните нужди. Остаряването в добро здраве и поддържането на функционалната способност, която позволява благополучие в по-напреднала възраст, се приема като един от най-съществените показатели на качеството на живот на възрастните хора.

5. Обнародвана е Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 2010 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Лъчелечение“. С промените е създадена възможност за прегледи и консултации в извънболничната медицинска помощ по медицинската специалност „Лъчелечение“ и са прецизирани текстовете, касаещи едновременно провеждане на лъчелечение и химиотерапия. Чрез наредбата е направено изменение и в медицинския стандарт по медицинска онкология, с което е регламентиран статутът на НЦОЗА по отношение поддържането на Националния раков регистър.

6. Обнародвана е Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, с която се регламентира преминаването на регистъра на специализантите и на придобилите специалност в електронен вид (като единен регистър) и ред, по който да се вписва информацията в него като част от Националната здравноинформационна система. С изменението се уеднаквява размерът на минималното трудово възнаграждение, получавано от специализантите, приети на места, финансирани от държавата през 2020 г. и 2021 г. с предвиденото към момента (2,5 минимални работни заплати). Отпада предвиденото в наредбата задължение на специализантите, приети на места, финансирани от държавата, които прекратят обучението си, да връщат на МЗ изплатените за тях такси за обучение.

7. Обнародвана е Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 9 от 2019 г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на Национална здравноосигурителна каса, с която се правят изменения и допълнения в пакета от здравни дейности, заплащани от НЗОК. С цел подобряване на здравето обслужване на децата в обхвата на дейностите, осъществявани в първичната медицинска помощ, е увеличен от 14 дни на 6 месеца времеви период, в който се оказват здравни грижи в дома на новородените деца. В пакета са включени нови видове медико-диагностични изследвания в извънболничната медицинска помощ, в обхвата на медицинските специалности Клинична лаборатория и Клинична имунология. Създадена е нова клинична процедура „Ендоваскуларно лечение на абдоминална аорта, долна празна вена и клоновете им“, като по този начин е осигурен достъп на повече пациенти до такъв вид лечение. Създадена е нова Клинична пътека № 248 „Лъчелечение при детски онкологични и неонкологични заболявания с анестезия“, чрез което се удовлетворява нуждата от пътека за провеждане на лъчелечение при деца с анестезия.

В края на годината са подготвени промени, с които пакетът „Ендокринология и

болести на обмяната, детска ендокринология и болести на обмяната“ се допълва с високоспециализирани дейности за пациенти с остеопороза с патологична фрактура. Предлага се и въвеждане на задължение на ОПЛ да запознае пациента с електронното му здравно досие в Националната здравноинформационна система и за възможността за достъп до своевременна информация за дейностите, които са му извършени и заплатени с публични средства.

8. Прието е Постановление № 69 на Министерския съвет от 04 май 2023 година за създаване на Център за спешна медицинска помощ по въздуха. Със създаването на центъра е постигнато отделяне на дейностите за оказване на спешна медицинска помощ по въздух, като полетите ще се извършват от Държавния авиационен оператор, а медицинската координация и персонал ще се осигуряват от Център за спешна медицинска помощ по въздуха. С постановлението са разкрити и два нови филиала (ФСМП), като в структурата на ЦСМП Бургас е разкрит ФСМП Приморско, а в структурата на ЦСМП Пазарджик - ФСМП Сърница. За целта е увеличена щатната численост на центровете за спешна медицинска помощ. С разкриването на двата нови филиала се цели подобряване на достъпа до спешна медицинска помощ на посетители на Черноморието и в най-новата община – Сърница.

9. Приет е Правилник за устройството и дейността на ЦСМП по въздуха, с който се регламентират управлението, структурата и дейността на центъра, както и основните функции, задължения и отговорности на служителите. Това дава възможност назначения директор на центъра да изпълни своите административни задължения по структуриране на центъра и подготовка за неговото реално функциониране.

10. Прието е Постановление № 13 от 26 януари 2023 г. за изменение и допълнение на Наредбата за медицинската експертиза, с което е направена съществена промяна в Методиката за прилагане на отправните точки за оценка на трайно намалената работоспособност (вида и степента на увреждане) в проценти, така че в общата оценка ще се отчита всяко едно увреждане, независимо от процентите, които му съответстват, както и независимо от процента на водещото (най-тежкото) увреждане. Определени са пожизнен срок и/или чужда помощ на някои отправни точки, с което се постига по-справедливо оценяване. При лицата с психични заболявания, които имат определена трайно намалена работоспособност под 90%, е дадена възможността да се оценява потребността от чужда помощ и при процент 80 и над 80, с което се осигурява адекватна грижа в ежедневието им съществуване, с цел компенсиране на загубата на базисни социални и ключови умения. Беше постигнат синхрон със Закона за здравето по отношение възможността родителите на деца до 12-годишна възраст да могат да ползват болничен лист за временна неработоспособност, когато детето е върнато от детско заведение или училище поради карантина. Беше дадена възможност, без ограничение във времето, лицата, които оценяват тези промени като по-благоприятни за себе си, да могат да подадат документи за преосвидетелстване, извън предвидените в законодателството случаи, от което се възползваха значителен брой хора с увреждания.

11. Изготвен и проект на Постановление на МС за изменение и допълнение на Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи. Предложените промени са насочени към съкращаване на сроковете на произнасяне на ТЕЛК и недопускане на забавянето на медицинската експертиза. Предвидено е значително увеличаване на броя на ТЕЛК в страната; ограничаване на възможността НЕЛК да отменя и връща решенията на ТЕЛК за ново разглеждане до един път, като при второ обжалване следва да се произнесе окончателно; равномерно разпределение на случаите между ТЕЛК

в страната чрез информационната система, в която се обработва базата данни за лицата с увреждания; осигуряване на достъп на органите на медицинската експертиза до цялата налична информация за здравословното състояние на лицата, подлежащи на освидетелстване, в електронните медицински досиета, с което ще се намалят и случаите на допълнително поискани медицински документи от ТЕЛК.

12. Обнародвани са изменения в Наредба № 3 от 2019 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които Министерството на здравеопазването субсидира лечебни заведения, и за критериите и реда за субсидиране на лечебни заведения. С промените са определени критериите за субсидиране на лечебни заведения за болнична помощ за поддържане готовността им за оказване на медицинска помощ при извънредни ситуации, аварии и катастрофи. Също така с 50% е увеличена субсидията за влязло в сила експертно решение на ТЕЛК по процедура за освидетелстване/преосвидетелстване за установяване на трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане, изготвено от ТЕЛК предсрочно, срещу което няма подадена жалба или при обжалване е потвърдено от НЕЛК. По този начин, наред с промените в Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи, ТЕЛК допълнително се стимулират да извършват медицинската експертиза в по-кратки срокове, което се отразява благоприятно и върху своевременното ползване на произтичащите от експертното решение права на хората с увреждания.

13. Приети са промени в Наредба № 41 от 2009 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Диализно лечение“, с който се създават нормативни възможности за осъществяване на дейности по диализно лечение в структури по нефрология и по вътрешни болести. Целта е да се гарантира комплексно медицинско обслужване на пациентите с бъбречни заболявания и премахване на необходимостта от разкриване на отделни болнични структури в обхвата на медицинската специалност „Нефрология“ за дейности по диализно лечение и за нефрология.

14. Приета е нова Наредба № Н-2 от 12 юли 2023 г. за дейности по асистирана репродукция, приложение към която е и Медицинския стандарт по асистирана репродукция. В наредбата са съобразени изискванията на 6 европейски директиви, разширени са възможностите по отношение на репродукция с криоконсервирани ембриони, даряване на яйцеклетки/ембриони, горната възрастова граница при жената като изискване при родствено и неродствено даряване на яйцеклетки, която вече ще се определя въз основа на медицински критерии за фертилност. Регламентирани са медицински дейности и биологично-лабораторни методи при извършване на предимплантационни генетични тестове, като съществено условие за минимизиране на риска от спонтанни аборти, мъртвораждания, животозастрашаващи състояния или болести с тежко физическо или интелектуално увреждане при плода, за които липсва ефективно лечение.

15. Приети са промени в Наредба № 42 от 2004 г. за въвеждане на класификационни статистически системи за кодиране на болестите и проблемите, свързани със здравето, и на медицинските процедури, с които е актуализиран обхватът на утвърдените до момента кодове на медицинските процедури в Кодиращата система на медицинските процедури – версия 2020 г. Добавени са и нови кодове за отчитане на изследвания от профилактичните прегледи и изследванията. С това се гарантира създаването на условия за акуратност на предоставяната от лечебните заведения здравна информация при отчитане на извършените диагностични дейности и при обработване на здравна и медико-статистическа информация.

16. За обществено обсъждане е публикуван проект за изменение на Наредбата за

осъществяване правото на достъп до медицинска помощ, свързани с приетия Закон за допълнение на Закона за здравното осигуряване, съгласно който с наредбата се определят критерии за класифициране на приоритетни многопрофилни лечебни заведения за болнична помощ, които осигуряват достъп до дейности от пакета, гарантиран от бюджета на НЗОК. Предстои финализиране на проекта през 2024 г.

17. Изготвен е проект на Наредба за утвърждаване на медицински стандарт по Съдебна медицина и деонтология, с която се определя обхвата на дейностите, включени в медицинската специалност. Създаването на правна регламентация за изискванията към структурите, персонала, оборудването и дейността ще гарантира достатъчна по обем и качество медицинска услуга с произтичащите от това по-добри резултати за здравето на пациентите и защита на техните права.

18. Приети са изменения в Правилника за организацията на работа и дейността на Център за асистирана репродукция (ЦАР), с които е актуализиран размерът на отпусканите средства за отделните дейности по асистирана репродукция, финансирани от ЦАР. По този начин изцяло ще се покриват разходите на лечебните заведения за тези дейности и няма да има необходимост от доплащане от страна на пациентите.

19. С Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове са приети промени в единните държавни изисквания по медицина, дентална медицина и фармация. По този начин изискванията за кандидатстване по тези специалности са синхронизирани с промените в средното образование и е осигурена равнопоставеност на всички кандидати. В допълнение, лекарските асистенти вече ще могат да обучават и по специалност „Управление на здравните грижи“, аналогично на всички останали регулирани медицински професии от професионално направление „Здравни грижи“.

20. За обществено обсъждане е публикуван проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията, с който ще се създадат нормативни предпоставки за по-добро диспансерно наблюдение и за проследяване на ефекта от прилаганото лечение на пациенти с хронични кардиологични заболявания и шест редки заболявания (вроден хиперинсулинизъм, вродена генерализирана липодистрофия, остра чернодробна порфирия, транстиретин-свързана амилоидоза с нормална последователност и първична хипероксалурия). В обхвата на профилактичните прегледи се предлага разширяване на възрастовите граници за скрининг за рак на простатата при мъжете и за рак на гърдата при жените.

21. За обществено обсъждане е публикуван проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за лечебните заведения, с който се предлагат редица промени, основните от които са въвеждане на мораториум за разкриване на нови болници до актуализацията на Националната здравна карта, възстановяване на акредитацията на лечебните заведения, създаване на Изпълнителна агенция по трансплантации и прецизиране на контролните правомощия на Изпълнителна агенция „Медицински надзор“.

22. Министерство на здравеопазването взе активно участие и в изготвянето на Решение № 679 на МС от 29.09.2023 г. за възлагане на „Български пощи“ ЕАД да извършва услуга от общ икономически интерес – осигуряване от разстояние на достъп до базови телемедицински услуги, чрез пощенски станции на територията на Република България. Услугите, които ще могат да бъдат ползвани, са включени в пакета дейности на общопрактикуващите лекари, основно с акцент върху профилактика на заболяванията, проследяване на състоянието на лица с вече диагностицирани заболявания и уточнено продължително поддържащо лечение. Те включват консултиране от разстояние по нововъзникнал или съществуващ здравен проблем, както и чрез апаратура за

теледиагностика и телемониторинг, регистрираща различни жинени показатели, за консултиране на пациенти с хронични заболявания. По този начин ще се подпомогне достъпът до базова медицинска грижа за хората в малките и отдалечени населени места в страната.

3. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА „ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ”

Цел на политиката: Гарантиран достъп до качествено, ефективно и съвременно лечение и стойностно-ефективното разходване на публични средства за лекарствени продукти

Лекарствата, както и правилната им употреба, са основна потребност за поддържане на живота, облекчаване на страданията, удължаване на продължителността на живота и повишаване на неговото качество. Това определя стратегическо влияние на лекарствената политика върху общественото здраве. В същото време се идентифицира необходимост от стратегически пробив в областта на превенцията на заболяванията, тъй като тя може да се счита за ключов фактор за намаляване на използването на лекарствени продукти и същевременно за гарантиране на високо равнище на закрила на човешкото здраве. Затова днес фокусът е насочен към осигуряване потребностите от качествени, достъпни, доказани в терапевтичната практика и стойностно-ефективни лекарствени продукти, оказващи положително влияние върху здравния статус, които в дългосрочен план да доведат до подобряване на здравните резултати на населението.

Поставените за лекарствена политика цели са:

1. Осигуряване на равноправен достъп до висококачествени, ефективни и безопасни лекарствени продукти;
2. Поддържане на справедлива, устойчива и ефективна лекарствена политика ориентирана в интерес на общественото здраве.

Основните компоненти на провежданата лекарствената политика обхващат разработване и внедряване на законодателство, насочено към осигуряване разпространението само на качествени, ефикасни и безопасни лекарствени продукти; осигуряване на финансирането на фармакотерапията; организацията на системата за доставка на лекарствени продукти до населението.

Основен принос към реализацията на политиката в областта на лекарствените продукти и медицинските изделия имат Министерство на здравеопазването, Националната здравноосигурителна каса (НЗОК), Изпълнителната агенция по лекарствата (ИАЛ) и Националният съвет по цени и реимбурсиране на лекарствени продукти (НСЦРЛП).

Разпространението на лекарствени продукти на пазара се предпоставя от издаването на разрешение за употреба, което се извършва от Европейската агенция по лекарствата (ЕМА) или от съответните регулаторни власти на държавите-членки. В Република България органът, който извършва лекарствената регулация е Изпълнителната агенция по лекарствата. Лекарствената регулация е съвременният международно приет термин за обозначаване на съвкупността от активности, които държавата упражнява в различни сфери на фармацевтичния сектор, за да осигури обществото с качествени, ефикасни и безопасни лекарства.

За осигуряване на лекарствени продукти и медицински изделия, които отговарят на стандартите за качество, безопасност и ефикасност основна роля има ИАЛ.

За изпълнение на адресираните предизвикателства са предприети активни действия, като за целта е извършено:

- Наблюдение и укрепване на законодателството в областта на лекарствените продукти и медицинските изделия;
- Предприети са мерки по отношение наличностите на лекарства в аптечната мрежа;
- Осигурени са лекарствени продукти и медицински изделия за лечението на българските граждани за заболявания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване със средства от държавния бюджет;
- Обезпечена е терапията на българските пациенти с лекарствени продукти, използвани за лечение на COVID-19;
- Насърчена е рационалната лекарствена употреба;
- Утвърдени са и е осигурено устойчиво развитие на дейностите по оценка на здравните технологии и проследяване на ефекта от терапията на лекарствени продукти;
- Идентифицирани са областите и населените места с реален недостиг на фармацевтични грижи;
- Създаден е консултативен съвет, в който са включени представители на всички заинтересовани институции и организации, чиято задача е да предлага мерки за преодоляване дефицита на лекарствени продукти;
- Създадена е работна група, която да изготви законодателни промени в ЗЛПХМ за преодоляване на недостига или липсата на лекарствени продукти.

Основата на концепцията за рационална лекарствена употреба на СЗО е пациентите да получат точното лекарство в точния момент. Подобряването на достъпа до здравни услуги, респективно лекарствени продукти е задача от комплексен и постоянен характер за здравната система, която се надгражда чрез заложените в предходни периоди законодателни промени, които се очаква да окажат ефект в дългосрочен план.

Отчет на показателите за полза/ефект

Показатели за полза/ефект	Мерна единица	Целева стойност 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
1. Дял на разходите за лекарствени продукти от общите разходи за здравеопазване	%	достигане до средната стойност за ЕС	32,62 (2020)*
2. Генерични и биоподобни лекарствени продукти, включени в Позитивния лекарствен ПЛС	%	70,00	59,83
3. Относителен дял на стойността заплатена за лекарствени продукти за домашно лечение от общите плащания за извън болнична помощ	%	44,94	40,89

* Група НС.5 по класификацията на функциите ICHA-НС

Източник: Евростат

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/HLTH_SHA11_HC__custom_7190421/default/table?lang=en

Преглед на нормативната база в областта на лекарствената политика и медицинските изделия:

✓ С Решение № 871 от 2023 г. на Министерския съвет е одобрен и внесен за разглеждане в Народното събрание проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина. На 13.12.2023 г. проектът беше нотифициран пред Европейската комисия по реда на Директива (ЕС) 2015/1535 и публикуван в Информационната система за техническите регламенти към дирекция „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“ на ЕК (системата TRIS). В резултат на проведената нотификация България следва да изчака най-малко три месеца (до 14 март 2024 г.) преди стартирането на процедура по приемането на законопроекта от Народното събрание, тъй като Европейската комисия и останалите държави членки разполагат с посочения срок за изпращане на коментари и евентуални подробни становища. Преди изтичането на тримесечния срок нотифицираният проект не може да бъде приет. Този тримесечен период може да бъде удължен, ако от страна на ЕК или държава членка бъде получено „подробно становище“. Ако след изтичане на тримесечния отлагателен период (до 14 март 2024 г.) не постъпят подробни становища по проекта на акт, то той може да бъде приет.

✓ Изготвен е проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 2021 г. за условията и реда за съставяне на списък на медицинските изделия по чл. 30а от Закона за медицинските изделия и за определяне на стойността, до която те се заплащат. Промените, които се предлага да бъдат извършени засягат две от процедурите, които се провеждат по реда на наредбата: 1. Процедурата по определяне на стойността на заплащане на медицинските изделия, които се заплащат от бюджета на Националната здравноосигурителна каса; 2. Процедурата по определяне на стойността на заплащане на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за хората с увреждания. Изготвеният проект е обнародван в ДВ, бр. 105 от 2023 г.

✓ Изготвен е проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на Закон за изменение и допълнение на Закона за медицинските изделия. Предложеният проект на ЗИД на ЗМИ е изготвен като мярка по Плана за действие за 2020 г. с мерките, произтичащи от членството на Р. България в ЕС. Проектът цели да осигури мерки за прилагане на Регламент (ЕС) 2017/745 на Европейския парламент и на Съвета за медицинските изделия за изменение на Директива 2001/83/ЕО, Регламент (ЕО) №178/2002 и Регламент (ЕО) №1223/2009 и за отмяна на директива 90/385/ЕИО и директива 93/42/ЕИО на Съвета и на Регламент (ЕС) 2017/746 на Европейския парламент и на Съвета за медицинските изделия за ин витро диагностика и за отмяна на Директива 98/79/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и Решение 2010/227/ЕС на Комисията, както и да се регламентират правилата и процедурите, за които е предоставена свобода на държавите членки за национално законодателство. С Решение № 764 от 2023 г. на Министерския съвет законопроектът е одобрен от Министерския съвет и внесен за разглеждане от Народното събрание.

✓ Изготвен е проект на Правилник за допълнение на Правилника за условията и реда за работа на Етичната комисия за клинични изпитвания по Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина и мотиви към него. Целта на промяната е да се осигури гъвкавост и по-голям избор от медицински специалисти при разглеждането и оценяване на дадено клинично изпитване, като това ще гарантира висока експертност и задълбочена оценка при разглеждането на клиничните изпитвания.

✓ Изготвен е проект на Постановление на Министерския съвет за отменяне на Правилника за условията и реда за работа на Централната комисия по етика към

Министерския съвет по Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина - приет с Постановление № 85 на Министерския съвет от 2023 г. Проектът на Постановление е изготвен във връзка с необходимостта от привеждане на подзаконовата нормативна уредба в съответствие с извършените промени в Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (ЗЛПХМ) и избягване на противоречиво тълкуване на правната уредба, уреждаща провеждането на клинични изпитвания.

✓ Прието Решение № 227 на Министерския съвет от 2023 г. за изменение на Решение № 343 на Министерския съвет от 2008 г. за създаване на Комисия по прозрачност по Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина и определяне на нейния състав. С приетото решение се прави промяна в състава на комисията, като се сменя представителя на НЗОК поради прекратяване на служебните правоотношения с НЗОК.

✓ Изготвено Решение № 768 на Министерския съвет от 2023 г. за изменение на Решение № 343 на Министерския съвет от 2008 г. за създаване на Комисия по прозрачност по Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина и определяне на нейния състав.

✓ Изготвен е проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2009 г. за условията и реда за предписване и отпускане на лекарствени продукти. Причините, които налагат изработването на проект са обусловени от провежданата политика, свързана с въвеждането и развитието на електронно здравеопазване в Република България. Предвижда се предписването и отпускането на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества да се извършва с електронно предписание, представляващо електронен документ, подписан с квалифициран електронен подпис. Проектът е изпратен за обнародване в Държавен вестник. На следващо място с друг от изработените проекти се предлага до 1 април 2024 г. медицинските специалисти, имащи право да предписват лекарствени продукти, да могат да предписват антибактериални лекарствени продукти за системна употреба на хартиен и на електронен носител. Обнародвани в Държавен вестник, бр. 51, 85 и 105 от 2023 г.

✓ Изготвен е проект на Наредба за изменение и допълнение Наредба № 39 от 2007 г. за принципите и изискванията за Добрата дистрибуторска практика – обнародван в ДВ, бр. 23 от 2023 г. Целта на предложения проект е усъвършенстване на подзаконовата нормативна уредба чрез регламентиране на ред, по който търговците на дребно с лекарствени продукти или други притежатели на разрешението за търговия на едро с лекарствени продукти ще могат да връщат, а търговците на едро ще са задължени да приемат доставените от тях лекарствени продукти, когато при извършване на верификация има основание да се счита, че опаковката е подправена, или когато проверката на показателите за безопасност на лекарствения продукт показва, че продуктът може да не е автентичен.

✓ Издадена е заповед на министъра на здравеопазването за създаване на Национална комисия да изработи Национална аптечна карта в изпълнение на изискванията на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина. С Решение № 918 от 2023 г. на Министерския съвет е утвърдена Националната аптечна карта и е обнародвана в ДВ, бр. 106 от 2023 г.

✓ Със заповед на министъра на здравеопазването е създадена работна група със задача да се изготви проект на Закон за изменение на Закона за здравното осигуряване, касаещ заплащането на лекарствени продукти, прилагани в болничната медицинска помощ, които се заплащат от НЗОК извън стойността на оказваните медицински услуги.

✓ Изготвен е проект на Правила за добра медицинска практика по здравни грижи на помощник-фармацевтите. Публикуван е за обществено обсъждане в периода 07.12.2023 г. – 05.01.2024 г.

По отношение на националното законодателство в областта на лекарствената регулация НСЦРЛП приема, отменя или изменя фармако-терапевтични ръководства, които включват критерии за оценка на резултата от прилаганата терапия и алгоритми за лечение с лекарствени продукти, след становище на съответния експертен съвет по медицинска специалност или медицинска дейност.

1. Дейности във връзка с приемане и изменения на фармако-терапевтични ръководства: 15 бр.

✓ Приети са Наредба № 1 от 20 април 2023 г. за приемане на фармако-терапевтично ръководство по трансплантология, обнародвана в Държавен вестник, бр. 39 от 2.05.23 г. и Наредба № 2 от 7 септември 2023 г. за приемане на фармако-терапевтичното ръководство по кардиология, обнародвана в Държавен вестник, бр. 80 от 19.09.23 г.

2. Изменени са (13) тринадесет фармако-терапевтични ръководства, както следва:

2.1. Фармако-терапевтично ръководство по очни болести - допълнено с Наредба за допълнение на Наредба № 5 от 2019 г. за приемане на фармако-терапевтично ръководство по очни болести (доп., ДВ, бр. 21 от 7.03.2023 г.)

2.2. Фармако-терапевтично ръководство по кожни и венерически заболявания – изменено и допълнено с Наредби за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 2020 г. за приемане на фармако-терапевтично ръководство по кожни и венерически заболявания (изм. и доп., ДВ, бр. 23 от 14.03.2023 г.)

2.3. Фармако-терапевтично ръководство за лечение на неврологичните заболявания - изменено с Наредба за изменение на Наредба № 7 от 2019 г. за приемане на фармако-терапевтично ръководство за лечение на неврологичните заболявания (изм., ДВ, бр. 45 от 23.05.2023 г.)

2.4. Фармако-терапевтично ръководство по нуклеарна медицина - изменено и допълнено с Наредба за изменение и допълнение на Наредба 1 от 2019 г. за приемане на фармако-терапевтично ръководство по нуклеарна медицина (изм. и доп, ДВ, бр. 47 от 30.05.2023 г.)

2.5. Фармако-терапевтично ръководство за лечение на инфекциозни заболявания - изменено с Наредба за изменение на Наредба 3 от 2020 г. за приемане на фармако-терапевтично ръководство за лечение на инфекциозни заболявания (изм., ДВ, бр.47 от 30.05.2023 г.)

2.6. Фармако-терапевтично ръководство по клинична хематология - изменено с Наредба за изменение на Наредба № 3 от 2019 г. за приемане на фармако-терапевтично ръководство по клинична хематология (изм., ДВ, бр. 53 от 20.06.2023 г.)

2.7. Фармако-терапевтично ръководство за лечение на гастроентерологичните заболявания - изменено с Наредба за изменение на Наредба № 15 от 2019 г. за приемане на фармако-терапевтично ръководство за лечение на гастроентерологичните заболявания (изм., ДВ, бр. 52 от 16.06.2023 г.)

2.8. Фармако-терапевтично ръководство по ендокринология и болести на обмяната - изменено с Наредба за изменение на Наредба № 16 от 2019 г. за приемане на фармако-терапевтично ръководство по ендокринология и болести на обмяната (изм., ДВ, бр. 59 от 11.07.2023 г.)

2.9. Фармако-терапевтично ръководство по психични заболявания – изменено и допълнено с Наредби за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 2021 г. за приемане на

фармако-терапевтично ръководство по психични заболявания (изм. и доп., ДВ, бр. 59 от 11.07.2023 г.)

2.10. Фармако-терапевтично ръководство по ревматология – изменено и допълнено с Наредби за изменение и допълнение на Наредба № 14 от 2019 г. за приемане на фармако-терапевтично ръководство по ревматология (изм. и доп., ДВ, бр. 63 от 25.07.2023 г.)

2.11. Фармако-терапевтично ръководство по нефрология и диализа – изменено и допълнено с Наредби за изменение и допълнение на Наредба № 13 от 2019 г. за приемане на фармако-терапевтично ръководство по нефрология и диализа (изм. и доп., ДВ, бр. 65 от 27.07.2023 г.)

2.12. Фармако-терапевтично ръководство по медицинска онкология - изменено с Наредба за изменение на Наредба № 11 от 2019 г. за приемане на фармако-терапевтично ръководство по медицинска онкология (изм., ДВ, бр. 70 от 15.08.2023 г.)

2.13. Фармако-терапевтично ръководство по пневмология и фтизиатрия - изменено с Наредба за изменение на Наредба № 1 от 2020 г. за приемане на фармако-терапевтично ръководство по пневмология и фтизиатрия (изм., ДВ, бр. 93 от 7.11.2023 г.)

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката:

В страната: Лечебни заведения за първична и специализирана извънболнична помощ; Лечебни заведения за болнична помощ в страната; Производители на лекарствени продукти и медицински изделия; Притежатели на разрешението за употреба; Търговски субекти – търговци на едро и дребно; Съсловни, браншови и пациентски организации; Министерски съвет, Народно събрание, други министерства и ведомства.

Международни организации: Световна здравна организация; Глобален фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария; Анализаторски компании в областта на здравеопазването и фармацията.

Отговорност за изпълнение на целите в съответната област на политика:

Министерство на здравеопазването – Дирекция „Лекарствена политика”, Изпълнителна агенция по лекарствата, Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти (НСЦРЛП), Национална здравноосигурителна каса (НЗОК).

Отчет на разходите по бюджета на Министерството на здравеопазването по области на политики и бюджетни програми

№	Наименование на областта на политиката/бюджетната програма	Разходи (в хил. лева)		
		Закон 2023 г.	Уточнен план към 31.12.2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
1	2	3	4	5
1	Политика в областта на ПРОМОЦИЯТА, ПРЕВЕНЦИЯТА И КОНТРОЛА НА ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ	158 462,2	295 142,2	281 692,0
2	Политика в областта на ДИАГНОСТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО	690 412,1	730 983,9	719 500,6
3	Политика в областта на ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ	38 101,0	42 869,3	42 788,6
4	Бюджетна програма «Администрация»	33 604,1	34 936,1	34 760,3
ОБЩО:		920 579,4	1 103 931,5	1 078 741,5

V. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ

1600.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ”

Цел на програмата: Осигуряване на безопасна жизнена среда и предприемане на навременни и адекватни мерки за отстраняване на възникналите рискове за здравето на хората

През отчетния период не са допуснати сериозни и непосредствени опасности, свързани с риск за здравето на населението, което е постигнато благодарение на предприети навременни мерки при установяване на рискове и адекватно решаване на възникващите предизвикателства пред органите на държавния здравен контрол.

Целите на програмата през 2023 г. върху които е била фокусирана дейността на органите на държавния здравен контрол са:

➤ Опазване здравето на гражданите чрез подобряване системите за мониторинг на факторите на жизнената среда (шум, йонизиращи и нейонизиращи лъчения, питейни води, води за къпане, минерални води и др.);

➤ Извършване на периодичен анализ и оценка на данните за състоянието на жизнената среда и здравния статус на населението, разработване и провеждане на мерки за ограничаване, намаляване и ликвидиране на негативните ефекти от въздействието на факторите на средата и предприемане на навременни мерки за защита от възникване на рискове за човешкото здраве;

➤ Осъществяване на ефективен контрол на предлаганите на пазара продукти и стоки със значение за здравето на човека;

➤ Повишаване на капацитета за извършване на лабораторни анализи на продукти и стоки със значение за здравето на човека с цел идентифициране на рисковете за здравето и предприемането на навременни мерки;

➤ Осигуряване на устойчиво развитие и укрепване на капацитета на общественото здраве и достигането на високо ниво на съответствие с националните и европейските изисквания на обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека, и факторите на жизнената среда, което да спомогне като цяло за подобряване качеството на живота и предотвратяване възникването на риск за човешкото здраве.

Във връзка с процеса по присъединяване на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) през отчетния период е взето участие в подготовката на прегледа за оценка на съответствието на законодателството, политиките и практиките на страната ни в областта на околната среда с правните инструменти на организацията, и по-конкретно към Комитета по химикали и биотехнологии и е взето участие в среща с делегация на ОИСР във връзка с присъединяването на Република България към организацията чрез провеждане на мисия за технически преглед в сектора на химикалите (биоциди, продукти за растителна защита и индустриални химикали).

През отчетния период са инициирани и разработени нормативни актове, които са от компетентността на Министерство на здравеопазването:

1. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-4 от 1.08.2022 г. за здравните изисквания към устройството и работата на селскостопанските аптеки (обн., ДВ, бр. 64, 2023г.);

2. Наредба за отменяне на Наредба № 9 от 18 април 2002 г. за изискванията към използването на екстракционни разтворители при производството на храни и хранителни съставки (обн. ДВ бр. 10, 2023 г.);

3. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (обн., ДВ, бр. 43 от 2023 г.);

4. Наредба № Н-4 от 2 юни 2023 г. за условията и изискванията, на които трябва да отговарят площадките за съхраняване или третиране на отпадъци, за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и за транспортиране на производствени и опасни отпадъци (обн., ДВ, бр. 52 от 2023г.);

5. Наредба за отменяне на Наредба № 7 от 2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (обн., ДВ, бр. 52 от 2023 г.).

Разработени са следните проекти на законови и подзаконови нормативни актове, вкл. и съвместно с други ведомства, както следва:

1. Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, по повод констатирана необходимост от промени в различни области и с цел въвеждане на мерки за прилагането на Регламент (ЕС) 2019/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година за предлагането на пазара и употребата на прекурсори на взривни вещества, за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 98/2013;

2. Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за храните;

3. Проект на Закон за изменение и допълнение на Закон за туризма;

4. Проект на Закон за тютюна, тютюневите и свързани с тях изделия;

5. Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за изискванията към състава и характеристиките на солта за хранителни цели;

6. Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите;

7. Проект на Наредба за зоните за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и на минералните води;

8. Проект Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 2005 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на водоснабдителни системи;

9. Проект на Наредба за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели;

10. Проект на Наредба за здравните изисквания към устройството на урбанизираните територии;

11. Проект на Наредба за условията за извършване на задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците и служителите;

12. Проект на Наредба за водноспасителната дейност и обезопасяването на водните площи и басейните за обществено ползване;

13. Проект на Наредба за отмяна на Наредба № 2 за максимално допустимите количества на остатъци от пестициди във или върху храни;

14. Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 26 от 18 ноември 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях;

15. Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 за здравните изисквания към детските градини;

16. Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 10 от 2003 г. за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на канцерогени и мутагени при работа.

Дейности по Национални планове и програми:

1. Националният план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2023 - 2027 г. приет с Решение № 63 на Министерски съвет от 26.01.2023 г.

През 2023 г. е стартирано изпълнението на Национален план (2023-2027 г.), който е основен организационно-управленски инструмент за реализацията на Стратегията за риска от облъчване от радон 2018-2027 г.

Създаден е Национален координационен съвет за управление на Националния план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон и е проведено първо редовно заседание.

През 2023 г. са приключили проучвания в обществени сгради в пет области - Перник, Видин, Добрич, Пазарджик и Бургас.

За извършване на обследване на детски заведения в области Шумен и Търговище са раздадени общо 795 броя детектори.

В съответствие с предвиденото в Националния план, НЦРРЗ предостави детектори за проверка на качеството на предприетите технически мерки за редуциране на нивата на радон. През 2023 г. са предоставени 274 броя детектори за детските градини в гр. Бургас, където са приложени коригиращи мерки за намаляване на обемната активност на радон (ОАР). През 2023 г. са анализирани данните за 260 основни резултата на ОАР в детските заведения в град Бургас. За всяка детска градина е определена ефективността на изпълнените мерки за защита от радон или за намаляване на ОАР. В 57% от детските градини процента на ефективността на мерките е отрицателен, което показва че обемната активност на радон се е увеличила в помещенията, а не е намаляла.

Предоставени са и детектори за директно измерване и подробно обследване на детски институции в област Враца, където са измерени високи стойности на ОАР.

През 2023 г. са изготвени:

- указателни писма, свързани с дейността на РЗИ по опазване на общественото здраве и здравния контрол;

- информация с данните от мониторинга на водите за къпане за сезон 2022 за Европейската комисия;

- годишен доклад за изпълнението на Единния многогодишен национален контролен план за храни, фуражи, здравеопазване на животните, хуманно отношение към тях и защита на растенията, съгласно изискванията на чл. 44 на Регламент (ЕО) 882/2004 и Резюме/Обобщение към годишния доклад за изпълнение на Плана;

- регулиране употребата на изделия, свързани с тютюневи изделия (бездимни и нагряваеми) за вдишване и по-конкретно възможността да се употребяват на закрити обществени места;

- указание за контрол на въведената забрана за продажба и употреба на диазотен оксид (райски газ) и пълнители за него на лица под 18 години на територията на детски градини, училища, общежития за ученици, лечебни заведения; на спортни прояви, организирани за деца и ученици; в закрити обществени места, с изключение продажбата за медицински цели и за хранително-вкусовата промишленост.

Взето е участие в редовните заседания на:

- Национален експертен съвет по устройство на територията и регионална политика при Министерство на регионалното развитие и благоустройството и Общинските и областните съвети по устройство на територията;

- Висшия експертен екологичен съвет (ВЕЕС) към Министерство на околната среда и водите и Екологичните експертни съвети към съответните РИОСВ;

- Комисията за земеделските земи към Министерство на земеделието, храните и горите и Комисиите към областните дирекции по земеделие;

- Комисията за регистриране на службите по трудова медицина, създадена със заповед на министъра на здравеопазването;

- Експертният съвет по биоциди;

- Експертните съвети по здравно-техническа експертиза в МЗ и РЗИ;

- Екологични експертни съвети в РЗИ;

- Постоянната експертна комисия, която подпомага, посредством мотивирани становища, министъра на здравеопазването при упражняване на правомощията му по чл. 39, ал. 3 и чл. 134, ал. 7 от Закона за устройство на територията (ЗУТ);

- Постоянната междуведомствена консултативна комисия по биологично земеделие;

- Постоянната консултативна комисия за избор на промоционални програми;

- Постоянната междуведомствена консултативна комисия по географските означения и храни с традиционно специфичен характер;

- Комисия по определяне на принадлежността на продуктите (ИАЛ);

- Експертната комисия за сертификация на туристически обекти към Министерство на туризма.

Експертен съвет по биоциди (ЕСБ):

Съветът подпомага министъра на здравеопазването при изпълнение на правомощията му по Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди, като извършва оценка на риска за човека, животните и околната среда и оценка на биологичната ефективност, въз основа на внесените от заявителите документи и на данните в тях. На базата на тази оценка ЕСБ прави предложение за издаване, промяна или отмяна на разрешение за предоставянето на пазара и употребата на биоциди. През отчетния период са проведени 18 заседания, на които са докладвани извършените оценки на над 350 биоцида.

Комисия за регистриране на службите по трудова медицина:

Комисията за регистриране на службите по трудова медицина е създадена със заповед на министъра на здравеопазването на основание чл. 25в от Закона за здравословни и безопасни условия на труд и го подпомага при издаване на удостоверения за регистрация и промяна на регистрацията на службите по трудова медицина. През отчетния период са проведени 11 заседания.

Експертен съвет по здравна и техническа експертиза:

Съветът е консултативен орган към главния държавен здравен инспектор и го подпомага при изпълнение на правомощията му по чл. 35 от Закона за здравето, свързани със съгласуване на устройствени планове и оценка на съответствието на инвестиционни проекти.

През отчетния период са проведени 12 заседания, на които са разгледани общо 22 проекта – 9 инвестиционни проекта и 13 проекта на устройствени планове, издадени са 13 заключения. Във връзка със задълженията на министъра на здравеопазването по чл. 112а, ал. 4 от Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на

Република България, на заседание на експертния съвет е разгледан и проект на поправен и допълнен проект на генерален план на пристанищен терминал „Видин-юг“, част от пристанище за обществен транспорт Видин и е издадено становище.

Отчет на показателите за изпълнение на бюджетните програми

1600.01.01 Бюджетна програма „Държавен здравен контрол“	Мерна единица	Целева стойност 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
Показатели за изпълнение			
Разработване на политика за осъществяване на здравен контрол			
1. Изготвени нормативни актове в срок	бр.	3	5
2. Участия в работни групи	бр.	20	59
3. Разработени указания, инструкции, ръководства и др.	бр.	5	8
Осъществяване на контрол върху спазването на здравните изисквания			
1. Проведени експертни съвети по здравно-техническа експертиза към МЗ и РЗИ	бр.	1 000	1 264
2. Участия в експертни съвети по устройство на територията (ЕСУТ) към други ведомства	бр.	1 200	1 285
3. Участия в експертни екологични съвети (ЕЕС) към МОСВ и РИОСВ	бр.	60	29
4. Участия в експертни съвети към Министерство на земеделието и Областните дирекции по земеделие	бр.	180	234
5. Участия в приемателни комисии по ЗУТ за въвеждане в експлоатация	бр.	1 200	2 004
6. Разгледани документации по ЗУТ за устройствени схеми и планове	бр.	7 600	9 937
7. Разгледани инвестиционни проекти по ЗУТ	бр.	5 200	6 607
8. Разгледани документации по ЗООЗ	бр.	1 500	3 410
9. Издадени здравни заключения за устройствени схеми и планове	бр.	2 200	5 239
10. Издадени здравни заключения за инвестиционни проекти	бр.	1 500	4 021
11. Издадени становища относно необходимостта от извършване на Екологична оценка (ЕО) по ЗООС	бр.	1 300	1 568
12. Издадени становища относно необходимостта от извършване на ОВОС по ЗООС	бр.	1 200	1 612
13. Издадени становища относно съдържанието и обхвата на ЕО по ЗООС	бр.	60	48
14. Издадени становища относно съдържанието и обхвата на ОВОС по ЗООС	бр.	60	51
15. Издадени становища относно качеството на изготвената ЕО по ЗООС	бр.	40	36
16. Издадени становища относно качеството на изготвен доклад по ОВОС по ЗООС	бр.	50	56
17. Издадени становища в хода на процедурите по чл. 99б и чл. 114 от ЗООС	бр.	50	10
18. Издадени становища във връзка с извеждане от експлоатация на обекти работещи с източници на йонизиращи лъчения	бр.	2	31
19. Становища по проект за оразмеряване, изграждане и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди	бр.	90	161
Показатели за проверка на бутилирани води			

1. Извършени проверки в обекти за производство на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	270	242
2. Извършени проверки на обекти за търговия с бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	6 400	4 901
3. Проверки по сигнали и жалби, включително за наличие на опасни бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води на пазара	бр.	60	167
Показатели за контрол на обекти с обществено предназначение(ООП) и на продукти и стоки със значение за здравето на човека			
1. Проверки на ООП	бр.	140 000	102 979
2. Проверки по сигнали и жалби, включително за наличие на опасни стоки на пазара	бр.	5 000	3 373
Показатели за контрол върху дейността на службите по трудова медицина			
1. Проверки	бр.	550	484
2. Проведени заседания на Комисията за регистрация на служби по трудова медицина	бр.	15	11
Показатели за контрол върху химични вещества и смеси			
1. Проведени заседания на Експертния съвет по биоциди	бр.	12	18
2. Проверки на биоциди	бр.	3 200	9 056
3. Проверки на детергенти	бр.	2 300	2 585
4. Проверки на химични вещества и смеси	бр.	2 400	2 330
Показатели за радиационна защита			
1. Извършени проверки на обекти с източници на йонизиращи лъчения	бр.	3 000	3 668
2. Извършени контролни измервания	бр.	51 000	51 289
3. Оценени дози	бр.	4 000	9 225
4. Установени и коригирани референтни нива	бр.	4	6
5. Анализ на резултатите от извършени прегледи на лица	бр.	19 500	18 608
Регистрационен и разрешителен режим			
1. Регистрирани обекти по Закона за храните за бутилиране на натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	2	2
2. Регистрирани обекти с обществено предназначение по Закон за здравето	бр.	5 000	7 495
3. Регистрирани фирми и юридически лица за извършване на дейност облъчване на храни с йонизиращи лечения	бр.	1	0
4. Регистрирани фирми и юридически лица за извършване на дейност по изпитване на качеството на медицинска и радиологична апаратура	бр.	1	3
5. Издадени удостоверения за регистрация и пререгистрация на служби по трудова медицина	бр.	50	41
6. Издаване и промяна на разрешение за предоставяне на пазара на биоцид или група биоциди, съдържащи: съществуващо активно вещество/съществуващи активни вещества	бр.	270	301
7. Издадени национални разрешения за предоставяне на пазара на биоциди по реда на Регламент ЕС № 528/2012 относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди	бр.	1	0
8. Издаване и промяна на разрешение за предоставяне на пазара на биоцид или група биоциди по реда на Регламент ЕС № 528/2012 относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди	бр.	95	90
9. Издадени разрешения за облъчване на определен вид храна с йонизиращи лъчения	бр.	5	8

10. Издадени разрешения за разрушаване (демонтаж) на азбест и/или азбестосъдържащи материали от сгради, конструкции, предприятия или кораби	бр.	9	3
11. Издадени разрешения за пренасяне на тленни останки извън страната	бр.	70	163
12. Издадени удостоверения за съответствие на обработката на натурални минерални и изворни води	бр.	1	0
13. Издадени сертификати за минерална вода от конкретен водоизточник	бр.	7	4
14. Издадени балнеологични оценки за минерална вода от конкретен водоизточник	бр.	10	35
15. Издадени здравни сертификати за износ на продукти и стоки със значение за здравето на човека	бр.	20	12
16. Издадени сертификати за внос на бутилирана натурална минерална вода	бр.	1	0
17. Изготвяне на становища за издаване, подновяване и промяна на разрешения за предоставяне на пазара на биоциди	бр.	360	437
18. Изготвяне на оценки за одобряване или подновяване одобрението на активни вещества	бр.	1	0
Лабораторни изследвания по държавен здравен контрол			
Показатели за фактори на жизнената среда			
1. Лабораторни анализи на питейни води	бр.	300 000	294 340
2. Лабораторни анализи на води за къпане	бр.	2 000	1 524
3. Лабораторни анализи на минерални води	бр.	8 000	8 370
4. Лабораторни анализи на води в плувни басейни	бр.	40 000	41 816
6. Измервания и изчисления на шум и вибрации	бр.	5 000	5 600
7. Измервания на електромагнитни полета	бр.	10 000	11 027
8. Измервания на осветеност, микроклимат, прах и др.	бр.	9 500	18 724
Показатели за продукти и стоки със значение за здравето на човека			
1. Лабораторни анализи на козметични продукти	бр.	4 000	5 023
2. Лабораторни анализи на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	10 000	13 204
3. Лабораторни анализи на химични вещества и смеси, в.т. и приготвени разтвори за дезинфекция	бр.	3 000	3 462
Показатели за радионуклеиди			
1. Лабораторни анализи	бр.	4 000	5 046
2. Измервания	бр.	4 000	5 795
Показатели за изследвания			
1. Проведени специализирани медицински изследвания и биологична дозиметрия	бр.	100 000	123 156
Други			
1. Изготвени профили на зоните за къпане (нови и актуализирани) и обобщени анализи за състоянието на зоните за къпане	бр.	30	76
2. Изготвени доклади до Европейската комисия относно качеството на питейните води и водите за къпане и по изпълнение на Единния многогодишен национален контролен план, и Националната програма за надзор на пазара	бр.	4	4
3. Участия в заседания на комисии за бедствия на централно и регионално ниво	бр.	12	12

4. Изготвени доклади/справки във връзка с въведени бедствени положения и извънредни ситуации на централно и регионално ниво	бр.	40	23
5. Дежурства в аварийна готовност	бр. работни дни	1 132	1 841
6. Участия в аварийни ситуации	бр.	7	12
7. Проверки за спазване на седмични разписания	бр.	2 500	2 793
8. Проверки по храненето на организирани колективи за спазване на здравните изисквания	бр.	5 000	4 913
Оценка на учебната натовареност			
1. Оценени паралелки за установяване седмичната учебна натовареност на учениците	бр.	64 500	69 346
2. Училища, обхванати с оценки	%	100	100
Дейности по национални програми			
Национална програма за намаляване въздействието на радон в сгради върху здравето на българското население			
1. Проведени заседания на координационните съвети (областни и национален)	бр.	29	15
2. Изготвени анализи и отчети за извършените дейности по програмата	бр.	58	34
3. Проведени анкетни проучвания	бр.	700	1 986
4. Поставени детектори за пасивно измерване на радон	бр.	5 000	7 716
5. Отчетени детектори за пасивно измерване на радон	бр.	5 000	4 642
6. Проведени здравно-образователни дейности за повишаване нивото на информираност за въздействието на радон и мерките за неговото редуциране - общо	бр.	100	164
7 Брой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за въздействието на радон и мерките за неговото редуциране - общо	бр.	800	1 875
- от тях професионално ангажирани лица	бр.	50	406
- от тях заинтересовани лица от населението	бр.	750	1 378
8. Проведени кампании и информационни дни	бр.	50	31
9. Изготвени информационни и методични материали	бр.	6 000	7 613
10 Разпространени информационни материали	бр.	6 000	12 248
11. Участия и публикации в електронни средства за масово осведомяване (радио, телевизия и др.)	бр.	30	91
12. Предоставени обучения на медицински и немедицински специалисти	бр.	90	193
Научна дейност			
Национален център по радиобиология и радиационна защита			
1. Проучвания за въздействието на йонизиращите лъчения върху здравето на рискови групи и население като цяло	бр.	11	11
2. Оценка на състоянието на изменения в очната леща на персонал работещ с ИЙЛ	бр. изследвани лица	10	703
3. Проучване на действието на цитогенетични ефекти при рискови групи и население като цяло	бр. изследвани лица	50	50
4. Епидемиологично проучване за оценка на риска от облъчване на лица работещи в среда на йонизиращи лъчения и население в специфични райони на България	бр. наблюдавани единици	100	80

5. Мониторинг, анализ и оценка на обект с исторически източници	бр. измервания	2	2
6. Проучвания на промени в клетъчния и хуморалния имунитет при професионално облъчване	бр. изследвани лица	40	30
7. Проучвания за въздействието на йонизиращите лъчения върху възпалителния отговор в лимфоцити на професионално облъчени лица	бр. анализи	40	30
8. Модификация на радиационно-индуциран възпалителен отговор	бр. анализи	100	90
9. Разработване на научно-приложни задачи	бр.	5	11
10. Внедряване на научни разработки в практическата дейност на РЗИ и лечебните заведения	бр.	2	6
11. Проведени обучения, курсове и семинари	бр.	60	90
12. Лица преминали обучение, курсове, семинари и др.	бр.	300	609

Освен данните предоставени в таблицата по всеки показател, са извършени и следните дейности:

- Своевременно е анализирана информацията, постъпваща по системите на Европейската комисия за опасни продукти и стоки пуснати на пазара, като е организирано и извършването на проверки на територията на страната, както за продукти и стоки, по които Република България е засегната страна, така и за продукти и стоки, които са пуснати на пазара на Общността.

За резултатите от проверките своевременно е представяна информация и до Европейската комисия, като същевременно е предоставяна информация и за продуктите и стоките установявани на територията на страната, за които е установено, че не са безопасни за ползване от потребителите.

- Събрана и анализирана е информацията относно подобряване качеството на извършваната контролна дейност от регионалните здравни инспекции и кадровата обезпеченост, вкл. и информацията за състоянието на системите за мониторинг на факторите на жизнената среда, продукти и стоки със значение за здравето на човека, включително и възможностите за извършване на лабораторни анализи на опасни продукти и стоки със значение за здравето на човека.

- Изпълнени са ангажиментите, свързани с изразяване на становище от страна на Министерство на здравеопазването относно съответствието на храните, предназначени за кърмачета и малки деца; храните за специални медицински цели и храните, в които са вложени витамини, минерали и някои други вещества, съгласно Регламент (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 година относно влагането на витамини, минерали и някои други вещества в храните, с действащите нормативни изисквания в областта при пускането на им пазара.

- Взето е участие в провения се Генерален одит в България, DG(SANTE)) 2023-7662 България - Генерален последващ одит - предварителен проект на профил на страната, като е предоставена необходимата информация и съответните документи.

Като цяло в областта на предварителния здравен контрол, включващ участие в експертни съвети към съответното ведомство или към други ведомства по Закона за устройство на територията, Закона за опазване на околната среда и др., включително и разглеждането на документации свързани с оценка на въздействието върху околната среда, екологични оценки, устройствени планове, инвестиционни проекти, становища по чл. 99б и чл. 114 от Закона за опазване на околната среда, отнасящи се до предприятия с висок

рисков потенциал от аварии и др., е трудно за планиране, което се отразява и на постигането на предварително заложените целеви стойности. В различните области на страната се наблюдават различни тенденции, които водят до преизпълнение в определени области и неизпълнение в други. Като цяло за страната, се работи в посока изпълнение на заложените годишни показатели, но в края на годишния отчетен период някои от тях може да не бъдат постигнати, като основните причини за това зависят от външни фактори като: по-малко инвестиционни намерения, които постъпват за разглеждане по реда на Глава шеста от Закона за опазване на околната среда или по-малко инвестиционни проекти, постъпили за съгласуване по реда на чл. 35 от Закона за здравето и други.

По отношение на проверките по текущ здравен контрол на обекти с обществено предназначение, вкл. и тези за търговия с бутилирани води; продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека и оценка на учебната натовареност продължават затрудненията за постигане на поставените цели поради следните причини:

Малкият брой оперативни служители в РЗИ, както и продължаващото напускане на служители, поради ниското заплащане несъответстващо на голямата натовареност и висока отговорност също допринесоха за неизпълнение на заложените цели.

Относно изпълнение на показателите за радиационна защита, свързани с извършване на проверки на обекти с източници на йонизиращи лъчения извършени контролни измервания, оценени дози, както и целевите показатели за изпълнение в областта на научната и научно-приложната дейност не са постигнати, предвид създалата се от години ситуация на постоянен дефицит (както финансов така и в човешки потенциал).

Въпреки полаганите усилия от страна на Националния център по радиобиология и радиационна защита да използва всяка предоставена възможност за кандидатстване по международни и национални проекти, за да се осигури необходимото финансиране за осъществяването на основната дейност, постигането на заложените целеви показатели продължава да е предизвикателство, което ще наложи тяхното редуциране в следващите години.

Към настоящия момент са идентифицирани и дейности, свързани с липсата на капиталови разходи за закупуване на оборудване, както и за поддържането на наличното такова, поради което наличната в момента система с TLD-дозиметри, вероятно ще трябва да бъде преустановена. Това ще засегне предлагането на тази услуга за лечебните заведения, поради спирането на производството на филми за използваните към момента филмови дозиметри.

По отношение на целевите показатели за изпълнение, отнасящи се до регистрационните и разрешителни режими, следва да бъде обърнато внимание, че предоставянето на съответната административна услуга е изцяло обвързана с потребността на ползвателя и администрацията не може да окаже влияние върху конкретното изпълнение. Въпреки това, както и предвид липсата на конкретно предоставяни услуги в продължение на години по определени административни дейности, не е предпоставка за тяхното отпадане.

През 2023 г. органите на държавния здравен контрол изпълниха и редица спешни задачи с цел осигуряване защита здравето на гражданите:

- Събирани и обобщени са ежедневно данни от РЗИ по организация защитата на населението вследствие на възникналите извънредни ситуации в различни части на страната;

- Своевременно са изготвяни указания за предприемане на мерки съобразно възникналата ситуация от страна на МЗ и РЗИ към съответните ведомства отговорни за тяхното изпълнение, както и провеждане на собствен мониторинг на факторите на

жизнената среда в засегнатите територии от страна на РЗИ при възникналите в страната извънредни ситуации (наводнения и др.), включително прекъснато питейно водоподаване.

- Взети са участия в съвместни проверки с органите на МВР, Прокуратурата, Дирекция „Инспекция по труда“, Териториалните отдели на ДАЗД, ОДБХ и др. Проверките са извършени в различни части на денонощието, вкл. и в часовете от 23.00-06.00 ч.

- Своевременно са изготвени отговори на постъпили сигнали, жалби, запитвания и др. от физически и юридически лица;

- Своевременно е предоставяна информация на обществеността, относно актуални проблеми по дейността на държавния здравен контрол;

- Взето е участие в работни групи към Европейската комисия, Съвета на Европейския съюз, Съвета на Европа.

Чрез главния държавен здравен инспектор продължава провеждането на насочени действия към икономическите оператори и интернет магазините, предлагащи продукти и стоки със значение здравето на човека – козметични продукти и биоциди, с цел привеждането им в съответствие с нормативните изисквания.

Министерство на здравеопазването изпълнява Проект BG16M1OP002-1.011-0001 „Подобряване мониторинга на качеството на питейните води“, финансирана по Оперативна програма „Околна среда“ 2014 – 2020, с обща стойност 10 000 000 лв. и краен срок за изпълнение - 22.07.2023 г. Срокът за изпълнение на проекта беше удължен до 31.12.2023 г. Целта на проекта е да приведе обхвата и честотата на мониторинга на качеството на питейните води, провеждан от органите на Държавния здравен контрол, в пълно съответствие с изискванията на европейското и национално законодателство, чрез осигуряване на оборудване за лаборатории от системата на Държавния здравен контрол.

В рамките на проекта са доставени 49 лабораторни апарата за обхвата и честотата на мониторинга на качеството на питейните води, провеждан от органите на Държавния здравен контрол. Проектът е успешно изпълнен и е подадено искане за окончателно плащане.

Отговорност за изпълнението на програмата

Министерски съвет, министърът на здравеопазването, ресорния заместник-министър на здравеопазването, главния държавен здравен инспектор на Република България, дирекция „Опазване на общественото здраве, здравен контрол и права на пациентите“, РЗИ и НЦРРЗ.

Външни фактори, които са оказали въздействие върху постигането на целите на програмата

Основните външни фактори, които създават риск за неизпълнение на целите на програмата в необходимия обем и с необходимото качество, поради намаляване на планираните прогнозни целеви стойности на показателите са:

➤ Определянето на разходен таван, без отчитане и приоритизиране на дейностите, които следва да се изпълняват по държавен здравен контрол;

➤ Промени в законодателството;

➤ Нови Регламенти на Общността или изменение и допълнение на действащото европейско законодателство, по отношение на прилагането на нормативните актове водещи до необходимостта от изпълнение на нови дейности, нови задължения и съответно до допълнителни разходи;

➤ Недостатъчни финансови ресурси, необходими както за развитието на материалната база и лабораторното оборудване, така и за развитието на човешкия потенциал, работещ в системата, води до невъзможност за предоставяне на данни в областта на мониторинга на факторите на жизнената среда, съгласно изискванията на европейското законодателство;

➤ Увеличаване броя на обектите на общия фон на постоянно намаляване числеността на оперативните служители;

➤ Увеличаване броя на опасните и несъответстващите продукти и стоки, и необходимостта от повишаване взискателността на контрола на пазара, както и увеличаване броя на лабораторните анализи, вкл. и скъпоструващи такива;

➤ Намаляване на числеността на персонала, работещ като държавни здравни инспектори. Отлив на висококвалифицирани служители и липса на привлекателни условия за работа;

➤ Липса на научно и методическо осигуряване на работата по държавния здравен контрол от националните центрове по проблемите на общественото здраве, по въпроси иновативни и на европейско ниво, както и липсата на информация, може да доведе до затруднения при взимането на информирани решения, неадекватна оценка на здравния риск и неправилно планиране и приоритизиране на мерките, несъвършенства в нормативната уредба.

Настъпването на описаните външни фактори в бъдеще ще застраши изпълнението на някои от задълженията на Република България по прилагане изискванията на Европейското законодателство и ще изправи България пред опасността от налагане на санкции.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията е налична в дирекция „Опазване на общественото здраве, здравен контрол и права на пациентите“, Регионалните здравни инспекции и Националния център по радиобиология и радиационна защита.

Регионални здравни инспекции:

С цел да се защити здравето на гражданите на територията на Република България от страна на Министерство на здравеопазването, чрез регионалните здравни инспекции са извършвани следните дейности през отчетния период:

1. систематичен и насочен държавен здравен контрол по спазването на здравните изисквания в обекти с обществено предназначение, на продукти, стоки и дейности със значение за здравето на населението, и на фактори на жизнената среда;

2. контрол по спазването на здравните изисквания към лицата, работещи в детски заведения, специализираните институции за деца и възрастни, водоснабдителните обекти, предприятията, които произвеждат и търгуват с храни, бръснарските, фризьорските и козметичните салони, по отношение на тяхното здравословно състояние;

3. контрол върху химичните вещества и смеси, в т.ч. и биоциди за изпълнение на изискванията по Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси;

4. контрол по спазване на установените с нормативен акт забрани и ограничения;

5. вземане на проби и образци в необходимите количества и извършване на съответните лабораторни изпитвания и измервания;

6. изготвяне на комплексна документация във връзка с процедурите по акредитирането и преакредитирането на лабораториите;

7. осигуряване високо качество на извършваната лабораторна дейност чрез спазване и поддържане изискванията на внедрената Система за управление на качеството съгласно БДС EN ISO/IEC 17025 и/или БДС EN ISO/IEC 17020;

8. осигуряване изпълнението на изискванията за метрологична проследимост на използваните средства за измерване;

9. участие в национални и международни изпитвания за пригодност;

10. участие в анкетирането на епидемичните взривове, възникнали по хранителен, воден и контактно-битов път, и извършване на контрол по изпълнението на предприетите мерки за тяхното ограничаване и ликвидиране;

11. съвместно с митническите власти са извършвани дейности за недопускане на внос на стоки, застрашаващи здравето на населението;

12. извършване на контрол върху дейността на службите по трудова медицина и изготвяне на информация за здравното състояние на работещите на територията на съответната област;

13. издаване на разрешение за извършване на дейности по разрушаване или демонтаж на азбест и/или азбестосъдържащи материали;

14. участия в състава на експертните съвети по устройство на територията, съгласуване при необходимост на устройствени планове, участия в оценката на съответствието на инвестиционните проекти, когато тя се извършва с приемане от експертен съвет на одобряващата администрация или по искане на физически или юридически лица, дадени становище по готовността на строежите за въвеждането им в експлоатация по реда на Закона за устройството на територията;

15. изпълнение на регионални програми и проекти в областта на здравния контрол;

16. участие в изпълнението на международни и национални програми и проекти в областта на здравния контрол;

17. събиране, обработване и обобщаване на оперативната информация относно дейността по държавния здравен контрол;

18. създаване и поддържане на база данни с резултати от лабораторните изследвания/ измервания и извършване на периодичен анализ и оценка на данните;

19. извършване на анализ и оценка на данните за състоянието на факторите на жизнената среда и здравния статус на населението на територията на съответната област на база проведения систематичен и насочен контрол и резултатите от лабораторните изпитвания;

20. във връзка с установените отклонения в качеството на питейната вода в отделни населени места в страната по радиологични показатели и въведените ограничения и забрани е увеличен броя на проверките върху дейността на ВиК операторите и контролните анализи на качеството на питейната вода за установяване на ефекта от коригиращите действия, предприети от водоснабдителните дружества;

21. от страна на 28-те РЗИ са извършени оценки на храненето на децата и учениците в детските заведения и училищата. Регионалните здравни инспекции ежегодно осъществяват мониторинг и оценка на храненето на организирани детски и ученически колективи.

Регионалните здравни инспекции продължиха да извършват и проверки, с цел да се установи спазват ли се разпоредбите на националното законодателство в областта на здравословното хранене. Спазването на изискванията на нормативната уредба гарантира здравословното хранене на подрастващите, което се постига чрез осигуряване на разнообразна и пълноценна храна: ежедневна консумация на зеленчуци и плодове;

достатъчен прием на мляко, млечни продукти, месо и други, богати на белтък храни; увеличаване консумацията на пълнозърнести храни; ограничаване приема на мазнини, захар и сол.

22. осъществен е контрол по изпълнение на националния имунизационен календар, правилно съхранение от ОПЛ на осигуряваните от МЗ ваксини за задължителни и целеви имунизации и реимунизации, планиране и отчитане на приложените дози, спазване на имунизационните схеми, отлагането от имунизации по медицински противопоказания.

Във връзка с регистрираните случаи на морбили на територията на ЕС, риска от разпространение на морбили сред неимунизирани или ненапълно имунизирани лица след внос на инфекцията от друга държава и разпореждане от МЗ е увеличен броя на проверките в практиките на ОПЛ, с цел издирване и обхващане на деца без регистрирана имунизация срещу морбили, паротит и рубеола.

Издирени и обхванати са 1 813 деца с пропуски в имунизационния статус. Връчени са 73 АУАН на родители, отказали провеждането на задължителни имунизации и 33 АУАН на ОПЛ за констатирани нарушения на Наредба № 15 за имунизациите в Република България.

Националният център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ)

През отчетния период НЦРРЗ е реализирал следните дейности, за оценяване на риска за българското население, посредством провеждане на мониторинг и оценка на дозата от:

1. Съдържание на радионуклиди в строителни материали в Р България;
2. Оценка на дозата за българското население от поглъщане на радионуклиди с питейна вода и храни;
3. Оценка на дозата за населението и на представително лице от въздействието на АЕЦ „Козлодуй“ АД;
4. Оценка на дозата за населението и на представително лице от въздействието на ПХРАО „Нови хан“, ДП“РАО“;
5. Оценка на дозата на населението и влиянието на факторите на жизнената среда около бившите обекти от уранодобивната промишленост;
6. Оценка на дозата от облъчване от радон в жилища по области;
7. Оценка на дозата от облъчване от радон в сгради с обществен достъп.

Ежегодно се представя програма, която се утвърждава от главния държавен здравен инспектор. Прилагането на мониторинговата програма дава възможност за оптимизиране на провеждания ДЗРК.

Реализирани дейности по международни програми и проекти:

1. Програма за сътрудничеството между Република България и ОИЯИ Дубна (Русия) по тема "Research on the Biological Effect of Heavy Charged Particles with Different Energies". Наименование на проекта: "Assessment of radiation induced bystander effect in human lymphocytes and inflammatory response in mouse microglial cells after exposure to various doses of IR with different quality" 2023-2027.

2. Национална пътна карта за научна инфраструктура 2020-2027 г., финансиране предоставяно на НЦРРЗ, във връзка с разработване на научни теми с Обединен институт за ядрени изследвания (ОИЯИ, гр. Дубна).

3. Европейската мрежа RENEW „Realizing the European Network in Biodosimetry“, за изграждането на мрежа от лабораториите, провеждащи биодозиметрия и уеднаквяване на методите. НЦРРЗ е съучредител с право на глас в организацията.

4. Проект PIANOFORTE с фокус на следните теми:

- подобряване на радиационната защита на пациента при използването на йонизиращи лъчения в медицината;
- изследване на вариациите в индивидуалния отговор при облъчване с йонизиращи лъчения;
- предоставяне на обучение на медицински и немедицински специалисти в областите: медицинско осигуряване при радиационни аварии и ядрен тероризъм и прилагане на коригиращи мерки при високи нива на радон в сгради.

5. RER 9157 Strengthening Implementation of the Justified and Optimized Use of Ionizing Radiation in Medicine (2022-2025) – Регионален проект финансиран от МААЕ, предвидени обучения, научни посещения и експертни мисии.

6. RER 9159, “Enhancing the Application of the Principles of Radiation Protection to Control the Exposure of the Public” (2022-2024) – Регионален проект финансиран от МААЕ, предвидени обучения, научни посещения и експертни мисии. Участие в изготвяне на ръководство за приложение на изискванията на BSS за потребителски стоки и стоки със значение за здравето на човека.

7. RER 9158, “Strengthening the Regulatory Infrastructure for Radiation Safety” (2022-2023) – Регионален проект финансиран от МААЕ, предвидени обучения, научни посещения и експертни мисии.

8. Комитет по радиационна защита и здравеопазване (CRPPH) на Агенцията за ядрена енергия (NEA) към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). НЦРРЗ представлява МЗ в организацията. Основната цел на CRPPH е да подпомага страните членки в политиката, регулирането, прилагането и по-нататъшното развитие на системата за радиационна защита чрез идентифициране и ефективно справяне с концептуални, научни, политически, регулаторни, оперативни и обществени проблеми. Експерти от центъра са членове на поредица подгрупи разработващи специфични теми, в това число: Подгрупа по изследвания за ефекта на ниските дози (High Level Group on Low Dose Research HLG-LDR); Експертна група за международни препоръки (Expert Group on International Recommendation EGIR).

9. SAMIRA: План на действие на Инициативата за стратегически дневен ред на ЕС за приложение на източници на йонизиращи лъчения в областта на медицината („Strategic Agenda for Medical Ionising Radiation Applications“). Комисията стартира процеса по установяването на Европейска инициатива за радиоизотопи (European Radioisotope Valley Initiative - ERVI), в рамките на първия стълб - „Гарантиране сигурността на доставките на медицински радиоизотопи“.

10. Програма REMPAN (Radiation Emergency Medical Preparedness and Assistance Network) на СЗО. Основна цел – подпомагане на планирането и осъществяването на медицинското осигуряване при ядрени и радиационни аварии.

11. Сътрудничество по Програма "Втора линия на защита" на Националната администрация за ядрена безопасност към Департамента по енергетика на САЩ. Финансира апаратурната осигуреност за реагиране по процедурите за нелегален трафик на радиоактивни материали.

12. Програма BioDoseNet на СЗО. BioDoseNet е глобална мрежа от биодозиметрични лаборатории, чиято роля е да подпомага управлението и вземането на решения в случаи на големи радиационни аварийни събития с много пострадали. Целта е хармонизирането на методологията, осигуряване на качеството, споделяне на знания и провеждане на междулабораторни сравнения. Мрежата е създадена от СЗО, няма финансиране, освен покриване на разходите за доставка на материалите за междулабораторните сравнения. Участието в проекта осигурява възможност на РБ да получи помощ в отчитане на

резултати при аварийна ситуация с голямо количество пострадали, надхвърлящи капацитета на лабораторията в НЦРРЗ.

13. Международна програма на Департамента по енергетика на Съединените американски щати, Office of Radiological Security (ORS). По програмата е завършен проект за подобряване на физическата защита на съоръженията с ИЙЛ на НЦРРЗ, който се изгражда с безвъзмездна финансова помощ от САЩ.

14. Национален център за данни към Министерство на външните работи по Договора за всеобхватна забрана на ядрените опити (СТВТО). Няма финансово измерение, но членството ни е изключително полезно по време на аварии (или настоящата ситуация в Украйна). Като контактна точка, може да се получи разрешение за достъп до ежедневните прогнози на СТВТО за разпространението на радиоактивния облак и измерените резултати, които да се публикуват на сайта на НЦРРЗ.

15. Heads of the European Radiological protection Competent Authority (HERCA). Европейската асоциация на ръководителите на компетентните държавни органи по радиационна защита. НЦРРЗ е член на борда на HERCA и има представители в работните групи по: медицински приложения на ИЙЛ; радиационни аварии (WGE); Европейски радиационен паспорт & свободно движение на персонал (WG1). Няма предвидено финансиране.

16. Проект „EU-JUST-CT”. Целта на проекта е събиране на актуална информация за обосновката на компютър-томографските (СТ) изследвания в страните-членки, за разработване на обща методология за проверка. Извършване на координирани пилотни одити на обосновката на СТ изследванията в минимум пет различни държави. Споделяне на добри практики. Проектът е изключително важен, имайки предвид приноса на тези изследвания в дозата на облъчване на пациентите, включително в педиатрията.

Национален център по обществено здраве и анализи (НЦОЗА)

През отчетния период са реализирани следните дейности:

Изпълнени задачи и инициативи в рамките на международни проекти, колабориращи центрове и мрежи, като Център за сътрудничество със СЗО по здраве при работа и Югоизточната Европейска мрежа на СЗО по ЗР; Център за международна информация по безопасност и здраве при работа към МОТ (CIS); Разработване и изпълнение на дейности за превенция и контрол на затлъстяването, вкл. здравословен модел на хранене и физическа активност - Европейска инициатива на СЗО за наблюдение на затлъстяването при деца; продължаващи и нови Съвместни действия (JA) по Програмата за обществено здраве на Европейския съюз; участие в разработването на проектни предложения по програма Horizon Europe/изпълнение на одобрени проекти.

Проведени експертно, консултативна и методична дейност - експертни становища и информации по специфични проблеми на качеството на компонентите на жизнената среда и здравето; по въпроси, касаещи храни и хранене, в т.ч. свързани с продукти за пускане на пазара на млека и др. храни за кърмачета и малки деца, храни за специални медицински цели, храни с добавени витамини и минерали; токсикологична оценка и регулацията на химични вещества и смеси; токсикологична оценка на биоциди и изготвяне на проекти за разрешения за предоставяне на пазара на биоциди/групи биоциди в рамките на ЕСБ към МЗ.

Проведени експертно, консултативна и методична дейност – становища относно необходимостта от извършване на Екологична оценка и Оценка на въздействие на околната среда по Закона за опазване на околната среда и становища относно

съдържанието и обхвата на Екологична оценка и Оценка на въздействие на околната среда по Закона за опазване на околната среда.

Националният център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ)

През отчетния период са реализирани следните дейности:

Разработени методични указания и ръководства

- Указания за пробонабиране и анализ на вибриони в морска вода;
- Ежегодно се изготвят писмени инструкции до РЗИ относно превенцията и контролните мерки при възникване на внос на малария и епидемични взривове на трихинелоза, като и указания във връзка с изготвянето на годишните анализи на паразитната заболяемост в страната за годината.

Реализирани дейности по международни програми и проекти

➤ European Reference Laboratory for Tuberculosis - Net 2 (ERLTB-Net 2);
➤ Crimean-Congo haemorrhagic fever vaccine (acronym: CCHF vaccine). Ваксина за Кримска-Конго хеморагична треска;

➤ Surveillance and response to avian and pandemic influenza, BETTER LABS FOR BETTER HEALTH;

➤ Съвместни действия ТЕРОР (Grant agreement № 101003855 JA TERROR);

➤ „Фундаментални, транслиращи и клинични изследвания в областта на инфекциите и инфекциозната имунология”, реализиран с финансовата подкрепа на Европейския фонд за регионално развитие чрез Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” 2014-2020, договор BG05M2OP001-1.002-0001-C04;

➤ Подобряване на надзора на грип и други вирусни респираторни патогени, чрез интегриране на всички съществуващи системи за надзор и използване на единен подход в сферата на здравеопазването на хората и здравеопазването на животните” на Центъра за превенция и контрол на заразните заболявания в Югоизточна Европа, грант 6 NU511P000905-02-01;

➤ Establishing SARI surveillance and performing hospital-based COVID-19 transmission studies” на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията (ECDC);

➤ „Severe Acute Respiratory Infection (SARI) surveillance using routinely collected electronic health records (EHR)” на ECDC.

Разработване и прилагане на системи за мониторинг

Проведен е външен контрол на 36 метода/показатели, повечето в два цикъла, при което са регистрирани 3 193 участия на лаборатории от страната. В 99 % от случаите резултатът е бил успешен, не е издаден сертификат за 35 участия. Организиран е външен контрол на 17 маркера на вирусни инфекции, всеки от които е контролиран двукратно, като са регистрирани 984 участия на лаборатории от здравната мрежа. Неуспешен резултат е получен за 10 проби (1.0 %). Организирани са 11 различни схеми за контрол, като тази година всички са проведени двукратно и са регистрирани 2 018 участия. Неуспешен резултат са показали 20 лаборатории (0,99%). Националната референтна лаборатория /НРЛ/ по диагностика на паразитозите е провела обичайните 2 контролни цикъла за паразитологични лаборатории от страната. Регистрирани са общо 138 участия, всички – успешни. В рамките на Българската асоциация по клинична имунология, НРЛ по имунология организира и провежда ВОК за имунологични лаборатории.

Изготвени информационни и методични материали и проведени здравноинформационни кампании сред населението.

Ежеседмични справки за динамиката на заразните заболявания в страната и друга актуална информация, отразявани на сайта на НЦЗПБ. Поддържане на системите за надзор на: грип и ОРЗ; морбили, паротит, рубеола; остра вяла парализа.

Инструктивни материали за РЗИ по специфични дейности на лабораториите.

Участие в кампания за безплатно тестване HIV и вирусни хепатити. Във връзка с Европейската седмица на изследването (ETW) (15.05-22.05.2023 г.) са извършени безплатни изследвания за HIV и маркери на вирусните хепатити В и С.

Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	1600.01.01 Бюджетна програма "Държавен здравен контрол" (в лева)	Закон 2023 г.	Уточнен план 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	35 666 000	38 916 702	38 460 848
	Персонал	31 730 500	33 957 820	33 688 762
	Издръжка	3 935 500	4 894 482	4 704 798
	Капиталови разходи			67 288
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	35 666 000	38 916 702	38 414 745
	Персонал	31 730 500	33 957 820	33 660 197
	Издръжка	3 935 500	4 894 482	4 690 484
	Капиталови разходи		64 400	64 064
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	46 103
	Персонал			28 565
	Издръжка			14 314
	Капиталови разходи			3 224
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	106 000	106 000	98 688
	Разходи за изпълнение на национални програми	100 000	100 000	95 357
	Средства за участие на Република България в Международната асоциация на националните институти по общественото здраве и други	6 000	6 000	3 331
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	1.....			0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	106 000	106 000	98 688
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	35 772 000	39 022 702	38 513 433
	Общо разходи (I.+II.+III.):	35 772 000	39 022 702	38 559 536
	Численост на щатния персонал	1 219	1 219	1 054

Отчетените администрирани разходи свързани с изпълнение на Национални програми са по Националния план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2023-2027 г.

1600.01.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПРОМОЦИЯ И ПРЕВЕНЦИЯ НА НЕЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”

Цел на бюджетната програма: Подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живот чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболяемостта и последствията за здравето от основните хронични незаразни болести, свързани с рисковите фактори – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословен модел на хранене и ниска физическа активност

Оперативните цели на програмата през 2023 г. са следните:

- Подобряване информираността на населението за основните рискови фактори, които имат отношение към сърдечно-съдовите заболявания (ССЗ), онкологичните заболявания, диабета, хронични белодробни болести (ХББ) и др.;
- Повишаване компетентността на медицинските и немедицински специалисти и изграждане на капацитет и умения за консултиране и подкрепа с цел превенция на основните хронични незаразни болести (ХНБ): ССЗ, онкологични, ХББ, диабет;
- Подобряване на оралното здраве на децата и намаляване на интензитета на зъбния кариес.

Отчет на показателите за изпълнение на бюджетните програми

1600.01.02 Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести”	Мерна единица	Целева стойност 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
Показатели за изпълнение			
Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести			
1. Провеждане заседания на програмните съвети (областни и национален)	Бр.	29	24
2. Изготвяне на анализи и отчети за извършените дейности по програмата	Бр.	60	467
3. Провеждане здравно-образователни дейности (беседи, курсове, семинари, обучения и др.) - общо	Бр.	3 000	8 566
4. Брой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за употребата на тютюневи изделия и пасивно пушене - общо	Бр.	20 000	32 040
5. Брой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за злоупотребата с алкохол - общо	Бр.	15 000	23 138
6. Брой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за храните и храненето, здравословното хранене, рискове за здравето при нездравословен модел на хранене, диетично хранене във всички възрастови групи - общо	Бр.	15 000	33 770
7. Брой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за вредите за здравето от ниската физическа активност във всички възрастови групи - общо	Бр.	12 500	21 995
8. Провеждане на скринингови изследвания на онкологични заболявания, от тях	Бр.	6 000	1 082
- за злокачествени новообразувания на млечната жлеза	Бр.	2 000	506
- за злокачествени новообразувания на шийката на матката	Бр.	2 000	302
- за злокачествени новообразувания на ректосигмондалната област	Бр.	2 000	274
9. Провеждане на кампании и информационни дни	Бр.	270	200
Национална стратегия на Република България за приобщаване и участие на роми 2021-2030 г. приоритет „Здравеопазване“			

1. Провеждане здравно-образователни дейности (беседи, курсове, семинари, обучения и др.) – за повишаване нивото на информираност на подрастващи и млади хора и техните родители относно начините за предпазване от нежелана и ранна бременност, за опасностите от ранна бременност за майката и бебето; за риска от раждане на деца с вродени аномалии и наследствени болести и начините за профилактиране	Бр.	350	744
2. Провеждане профилактични дейности сред ромското население (провеждане на профилактични прегледи: ехографски, флуорографски, мамографски, педиатрични, гинекологични и лабораторни изследвания)	Бр.	2 800	2 627
3. Извършване на ремонтни и сервизни дейности на 21 мобилни медицински кабинети извършващи профилактични прегледи на лица в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства (закупуване на годишни винетки, калибриране на апаратурата и др.)	Бр.	23	26
4. Провеждане на кампании и информационни дни	Бр.	65	122
5.Участия в електронни средства за масово осведомяване (радио, телевизия и др.)	Бр.	45	184
6.Провеждане на обучения на медицински и немедицински специалисти	Бр.	72	2 686
Научна дейност			
Национален център по обществено здраве и анализи			
1.Проучвания за влиянието на факторите на жизнената среда, вкл. работната среда сред различни групи от населението	бр.	8	11
2.Проучвания за влиянието на начина на живот, знания и нагласи сред различни групи от населението	бр.	6	15
3.Проучвания на факторите на стреса и влиянието им върху здравето	бр.	1	1
4.Проучвания за психосоциалните фактори на труда, организационния климат, тревожност, депресия и социално значими заболявания	бр.	1	1
5.Анализ на здравно демографското състояние на населението	бр.	1	6
6. Разработване на научно-приложни задачи	бр.	41	54
7. Внедряване на научни разработки в практическата дейност на РЗИ и лечебните заведения	бр.	5	4
8. Проведени обучения, курсове и семинари	бр.	45	112
9. Лица преминали обучение, курсове, семинари и др.	бр.	300	1 152
Научно-приложна дейност			
1.Изготвени доклади, анализи, оценки за влиянието на факторите на жизнената среда, вкл. работната среда и за знанията, нагласите и практиките сред различни групи от населението	бр.	18	91
2.Анализ на влиянието на макроикономическите фактори върху здравето на населението	бр.	1	0
3. Анализ на човешкия ресурс в системата на здравеопазването	бр.	1	2
4.Здравно демографско състояние на населението в динамика	бр.	1	1

Дейности по Национални програми:

Националната програма за превенция на хронични незаразни болести 2021-2025 г, приета с Решение № 552/28.07.2021 г. на Министерския съвет

Извършената дейност в областта за повишаване на нивото на информираност, обучение и включване на населението в дейности по програмата е следната:

- По фактор „Тютюнопушене“ са организирани и проведени 98 кампании с 53 масови прояви и 55 мероприятия за отбелязване на световни, международни и тематични дни. Излъчени са: 35 ТВ- и 57 радиопредавания, 469 видеоклипа, аудиоклипа и

видеопозази; публикувани са 70 материали в пресата, 177 – в интернет; изнесени са 644 лекции и беседи (с 13 031 участника); 49 семинара (с 1 385 участници), 189 тренинга (с 2 379 участници), 209 дискусии (с 3 137 участници), 305 индивидуални обучения и консултации. Проведени са 4 проучвания с 1 380 участника. Разработени и отпечатани са 3 заглавия на здравно-образователни материали, в тираж 580 броя. Разпространени са 16 655 броя материали (брошури, дипляни, стикери и др.).

- По фактор „Алкохол“ са организирани и проведени 37 кампании, тематичните дни са отбелязани със 17 събития и 46 масови прояви с 5 224 участника. Излъчени са: 6 ТВ и 17 радиопредавания, 256 видеоклипа и видеопозази; публикувани са 52 материали в пресата, 140 – в интернет; изнесени са 552 лекции и беседи (с 11 194 участници); проведени са 36 семинара (с 1 044 участници); 140 тренинга с (1 658 участници); 221 дискусии (с 3 208 участници); 46 индивидуални консултации. Проведени са 3 проучвания с 5 745 участника. Разработени и отпечатани са 5 здравно-образователни материали с тираж 420 бр. Разпространени са 12 671 бр. материали (методични помагала, дипляни, плакати, стикери и др.).

- По фактор „Нездравословно хранене“ са организирани 68 кампании, тематичните дни са отбелязани със 78 събития и 90 масови прояви с 12 350 участника. Излъчени са: 45 ТВ и 70 радиопредавания, 230 видеоклипа и видеопозази; публикувани са 52 материали в пресата, 260 – в интернет; изнесени са 520 лекции и беседи (с 15 320 участници); проведен е 5 семинар (с 256 участници); 420 тренинга (с 3 200 участници); 320 дискусии (с 4 050 участници); консултации. Разработени и отпечатани са 5 здравно-образователни материали в тираж 460 бр. Разпространени са 8 500 бр. материали (методични помагала, дипляни, плакати, стикери и др.).

- По фактор „Ниска физическа активност“ са организирани 49 кампании, тематичните дни са отбелязани с 41 събития и 70 масови прояви със 7 944 участника. Излъчени са: 17 ТВ и 35 радиопредавания, 191 видеоклипа и видеопозази; публикувани са 46 материали в пресата, 136 – в интернет; изнесени са 447 лекции и беседи (с 8 703 участници); проведен е 1 семинар (с 47 участници); 120 тренинга (с 993 участници); 230 дискусии (с 3 083 участници); 19 консултации. Проведени са 4 проучвания с 890 участника. Разработени и отпечатани са 11 здравно-образователни материали в тираж 160 бр. Разпространени са 9 511 бр. материали (методични помагала, дипляни, плакати, стикери и др.).

- През 2023 г. е проведен скрининг за ранно откриване на онкологични заболявания в областите Кюстендил и Враца.

Организирането и провеждането на скрининга в двете области за ранно откриване на онкологични заболявания рак на млечната жлеза (РМЖ), рак на шийката на матката (РМШ) и злокачествени новообразувания на ректосигмоидалната област (РДПЧ) сред здравето население са успешни, предвид обхвата на достигнатите лица.

На профилактичен скрининг за онкологични заболявания в областите Кюстендил и Враца от заложените общо 819 минимален брой прегледи и съответни изследвания (256 за РМЖ; 300 за РМШ; 263 за РДПЧ) са проведени 821, т.е. отчита се пълен обхват и в двете области.

За фамилна обремененост съобщават само 11 лица (прегледани и изследвани за РМЖ) или 1,3% от общо прегледаните лица. Всички прегледани за РМШ и РДПЧ не са наследствено обременени.

От извършените 256 прегледа с мамографии, 131 показват промени в структурата на млечните жлези (51,2%). На допълнителни изследвания, консултации и лечение са насочени 37 лица (14,5%).

От извършените 302 прегледа с цитонамазки, с патологични изменения са 275 жени (91%), а с поставена диагноза са 56 жени (18,5%).

От извършените 263 бр. прегледи с тестове за окултни кръвоизливи 20 са положителни (7,6%), с поставени диагноза са 105 лица (40%), като насочени за допълнителни изследвания и консултации с гастроентеролог са 40 лица (15,2%).

От извършените общо 821 профилактични прегледа за онкологични заболявания – за допълнителни изследвания и консултации са насочени общо 134 лица (16,3%).

- В областите Ловеч и Монтанав е организиран и проведен скрининг за сърдечно-съдови заболявания.

Резултатите от проведените прегледи за сърдечно-съдови заболявания в двете области са общо 1 022 скринингови и 250 специализирани прегледа с допълнителни ЕКГ изследвания.

При скрининговите прегледи е извършено измерване на артериално налягане (АН) на лицата и резултатите са следните: с нормално АН са общо 560 човек (76,7%); с повишено АН – 263 човека (23,3%); с намалено АН – 43.

Извършени са специализирани кардиологични прегледи на 239 от участващите в скрининга (30,5%), на които са направени специализирани допълнителни изследвания – ЕКГ и ЕХОКГ, ПКК, ДКК, биохимия, липиден профил, ASAT, ALAT. На нуждаещите се лица е назначено лечение.

При извършените прегледи в лечебните заведения са установени сърдечно-съдови заболявания със следните диагнози: есенциална първична хипертония; хипертонично сърце със сърдечна недостатъчност; хипертонично сърце без сърдечна недостатъчност; други видове стенокардия; стар инфаркт на миокарда; митрален пролапс; аортна стеноза; ляв бедрен блок; надкамерна тахикардия; предсърдно мъждене и трептене; предсърдна деполяризация; застойна сърдечна недостатъчност. Общо 419 бр. диагностицирани със сърдечни заболявания.

Най-често срещани сърдечно-съдови болести при извършения скрининг са във възрастните периоди 65+, 55-64 и 45-54 години. На нуждаещите се лица е назначено лечение.

- През отчетния период са проведени прегледи за ранно откриване на хронично-обструктивна белодробна болест в две области на страната - Видин и Враца. По време на скрининговите прегледи са обхванати общо 365 лица, като преобладават лица над 65-годишна възраст (42%), следвани от групата 55-64 г. (39%), 45-54 г. (15%) и 35-44 г. (4%). От извършените прегледи и изследвания се установява: общият брой лица с диагностицирани белодробни болести е 273 (74.8%), като са открити следните заболявания: хронична обструктивна белодробна болест – 12; остър бронхит – 45; астма с преобладаващ алергичен компонент – 43; хроничен бронхит – 32; остра респираторна инфекция – 9; интерстициални белодробни болести с фиброза – 6; карцином на бял дроб – 4; емфизем – 4; злокачествена неоплазия на назофаринкса – 1; астма - 1; туберкулоза на бял дроб – 1;

- Проведена е работна среща на регионалните координатори на НППХНБ (15-16 юни 2023 г.) за обсъждане и оценка на резултатите от изпълнението ѝ. Отчетени са дейностите, извършени в рамките на НППХНБ през 2022 г. Представени бяха добри практики за промоция на здравето и превенция на хроничните незаразни болести от Регионалните здравни инспекции. Обсъдени са проблемите, както и възможностите за оптимизиране на дейностите.

През отчетения период е:

- Подписано Консорциумно споразумение за изпълнение на проект „Намаляване на тежестта на незаразните заболявания чрез предоставяне на мултидисциплинарна интервенция с лечение в начина на живот при диабет тип 2 (CARE4DIABETES)“, финансиран от Европейската комисия, по програма EU4H-2021-JA-08: Съвместни действия за подкрепа прилагането на най-добри практики за превенция на незаразните болести. Проведена Кръгла маса „Да поговорим за диабета“ (13 декември 2023 г.) в Благоевград за обявяване на Проекта с представители на Общинска администрация Благоевград, РЗИ Благоевград, Сдружението на ОПЛ Благоевград, ендокринолози, лечебни заведения и средствата за масова информация. Преминат е курс за обучение на мултидисциплинарен екип за поддържането на специален режим, който след проведеното обучение на участниците от таргетната група ще доведе до подобряване осведомеността за препоръчителните хранителни навици, физически упражнения и почивка, чрез които ще се подобри здравния им статус. Изготвени са въпросници за подбор на участниците в проекта. Изработена е книга за участниците, съдържаща правилата за прилагане на правилното хранене, адаптирана в месния здравен контекст, заедно със социални, културни, хранителни и географски особености, както и правила за следене на теглото, кръвната захар и режима за релаксация. Изготвени са менюта за правилно хранене. Извършени са преводи и подготовка за използване на електронна платформа за участниците в проекта и др.;

- Проведено заседание (на 13 юни 2023 г.) на Национален програмен съвет на НППХНБ 2021-2025 г. за представяне и обсъждане дейността на Програмата;

- Изготвени са указания за реализиране на дейности от РЗИ за 31 май - Световния ден без тютюн.

На 31.05.2023 г. пред стадион „Академик“, срещу зала „Фестивална“, гр. София Министерство на здравеопазването в партньорство с Националната асоциация за профилактика на белодробните болести, с подкрепата на Столична община и СО – район „Слатина“, се включи в провеждането на благотворителен концерт „За живот без тютюнев дим“.

В инициативата екипи от Столична РЗИ и РЗИ Софийска област представиха услугите на Кабинетите за консултиране и отказване от тютюнопушенето за спирометрично измерване на активните и пасивни пушачи с апарат, чрез издишан въздух за остатъчни количества въглероден оксид в белия дроб и процента на карбоксихемоглобин в кръвта и определяне на степен на никотинова зависимост с тест на Фагерстрьом.

През отчетния период се обяви петнадесетото издание на Националния ученически конкурс „Посланици на здравето“. Конкурсът се реализира съвместно с Министерство на образованието и науката, Министерство на младежта и спорта, Министерство на културата, Министерство на околната среда и водите, Държавната агенция за закрила на детето, Регионалния офис на СЗО в България и БМЧК.

Общият брой класирани проекти в първа фаза са 41, като в категорията от 1-ви до 4-ти клас - 8 проекта; от 5-ти до 7-ми клас - 16 проекта и от 8-ми до 12-ти клас - 17 проекта.

- Координиране с Регионалния офис на СЗО за Европа и националните администрации: МИИ, МФ, АМ, НЦОЗА потвърждение верността на данни във връзка с тенденциите на разпространението на тютюневи изделия в България с цел изразяване на съгласие за включването им в Доклада на СЗО за глобалната епидемия от тютюн;

- Координиране с националните администрации: МИИ, МФ, АМ, МЗ, МП, ИТТИ НЦОЗА) подготовката на отчетния доклад, свързан с напредъка на страната по Рамковата

конвенция за контрол на тютюна на Световната здравна организация. Утвърдена информация с министъра на здравеопазването и изпратена в Регионалния офис на СЗО за Европа.

- Проведено заседание на Националния програмен съвет на Националната програма за превенция на ХНБ 2021-2025 г. за обсъждане и оценка на резултатите, постигнати през 2022 г. и представяне на предстоящите дейности през 2023 г. На заседанието присъстваха 17 представители от различни институции и организации (МЗ, НЦОЗА, ММС, МЗХ, МОН, МОСВ, БЛС, НСОРБ и др.), както и клинични експерти в областта на хроничните незаразни болести.

- Проведена кръгла маса „Междусекторното сътрудничество при реализацията на Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести“ с участието на представители на държавни институции и ведомства (МЗ, ММС, МЗХ, МОН, РЗИ и др.) и експерти в областта на хроничните незаразни болести от НЦОЗА. Представени бяха целите, задачите и дейностите на Националната програма по четирите основни рискови фактори (нездрословно хранене, употреба на алкохол, тютюнопушене и ниска физическа активност). Проведена е дискусия, на която са обсъдени съществуващите проблеми, свързани с междусекторното сътрудничество. Дадени са препоръки за оптимизиране на дейностите с партньорите по Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести.

- Проведени две работни срещи с представители на Министерство на здравеопазването и Националния център по обществено здраве и анализи, свързани с планираните през 2023 г. дейности по програмата и организацията и провеждането на ученическия конкурс „Посланици на здравето“.

- Проведена Национална информационна среща за повишаване капацитета на специалистите от РЗИ в областта на здрословното хранене и физическата активност с участието на представители на МЗ, НЦОЗА, РЗИ и община Велико Търново. Експерти на НЦОЗА представиха успешни практики, политики и стратегии за здрословно хранене и повишаване на физическата активност в ЕС и в България; актуална научна информация за нездрословното хранене и ниската физическа активност като основни поведенчески фактори на риска за здравето на българското население, както и добри практики и практически подходи за оценка и контрол на физическата активност и за оценка на храненето в организирани детски колективи.

Националната стратегия на Р България за равенство, приобщаване и участие на ромите, Национален план за действие (2022-2023г.), приоритет „Здравеопазване“, приета с Решение № 278 от 05.05.2022 г.

В изпълнение на заложените в Стратегията цели за осигуряване на равенство в достъпа до здравни услуги на лицата в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства по оперативна цел „Осигуряване на равенство в достъпа до качествени здравни услуги и превантивни програми“ през 2023 г., с 21 броя мобилни кабинети са извършени 3 100 прегледи и 3 584 изследвания в 15 области на страната Благоевград, Бургас, Варна, Видин, Враца, Добрич, Кюстендил, Монтана, Пазарджик, Плевен, Разград, Сливен, Търговище, Хасково и Шумен, както следва:

- с мобилните кабинети за обща практика са прегледани 410 деца, като при 67 деца са диагностицирани следните заболявания: тонзилитис ак., трахеобронхити сак., ангина катаралис, ОВИ, бронхитис ак., бронхиолит, ринофарингитис ак., ентероколитис ак, епилепсия и др.;

- извършени 2 362 лабораторни изследвания на 329 лица. Клиничното изследване на едно лице включва пакет от следните показатели: кръвна картина с поне 8 (осем) показателя: хемоглобин, хематокрит, еритроцити, левкоцити, тромбоцити, MCV, MCH, MCHC; кръвна захар, холестерол. Основно е диагностицирано: понижени нива на хемоглобина, повишени нива на кръвна захар, повишена стойност на триглицеридите и холестерол. Насочени за консултации: с ендокринолог - 42 лица, с кардиолог – 55 лица, с хематолог - 38 лица.;

- извършени 343 флуорографски прегледи. При 27 лица са диагностицирани следните заболявания: основно неспецифични белодробни заболявания /хронични бронхити и пневмофибрози/; мета-туберкулозни изменения от прекарана в миналото белодробна туберкулоза - 12 бр.; съмнение за белодробна туберкулоза - 6 бр.;

- извършени 763 гинекологични прегледи и изследвания (цитонамазка, биопсия, хистология), като при 147 лица са диагностицирани следните заболявания: хроничен аднексит, хроничен параметрит, овариални кисти, колпитис сенилис, дисменорея, дезцендус на влагалището и др. По преценка на акушер-гинеколозите на част от лицата с диагностицирани заболявания е назначена амбулаторна терапия и последващ контролен преглед;

- извършени 523 педиатрични прегледи. При 135 деца са диагностицирани следните заболявания: затлъстяване, гръбначни изкривявания, за което са уведомени родителите и децата са насочени към съответен специалист. При регистрираните случаи на остри заболявания на дихателната система (ринит, ларингит, назофарингит, бронхит, пневмония, ангина) е проведено лечение. Единични са диагнозите на деца с гестационен диабет, хидронефроза, медуларна нефрокалцилоза с изоставане във физическото развитие и вродена малформация – липса на четири ребра. Дадени са препоръки за хранителни и двигателни режими за профилактика на тези заболявания. Установените случаи на изоставане в нервно-психическото развитие са насочени към съответен специалист;

- извършени са 290 мамографски прегледи, като при 55 лица са диагностицирани заболявания, от които при 47 лица е установена мастопатия и при 8 лица съмнение за карцином на млечната жлеза;

- извършени 494 ехографски прегледи. При 301 лица са диагностицирани следните заболявания: увреждане на черния дроб, хроничен хепатит, жлъчнокаменна болест, холецистит, хроничен пиелонефрит, нефросклероза, камъни в бъбреците; заболявания на пикочо-половата система (миоми утери, кисти на яйчниците, аденом на простата).

Раздадени са над 5 500 броя здравни пакети, съдържащи четка за зъби, паста за зъби, пакет мокри кърпи и сапун и над 4 500 информационни материали. Здравните пакети се раздават при провеждане на кампании и обучителни дейности в населени места и квартали с преобладаващо ромско население. Проведени са 155 образователни кампании в общността във връзка с отбелязването на тематични дни (7 април - Ден на здравето, 29 септември - Световен ден на сърцето и др.) и значението на профилактичните прегледи сред ромското население.

Здравните медиатори се финансират със средства от държавния бюджет, като делегирана от държавата дейност. За 2023 г. са осигурени средства за 323 щата здравни медиатори, спрямо 307 щата за 2022 г. Новите здравни медиатори са назначени в общините: Долни чифлик, Чупрене, Бургас, Царево, Камено, Ботевград, Казанлък, Ловеч, Благоевград, Ценово, Борово, Ветово, Исперих, Попово, Търговище, Нови пазар, Самоков, Медковец, Монтана, София, Пазарджик, Велинград, Лом, Мъглиж, Разлог и Симитли.

Съгласно утвърдения в чл. 9, ал 1 от Наредба № 1 от 19 август 2020 г. за изискванията за дейността на здравния медиатор формуляпросновни постижения и

резултати през 2023 г., постигнати от здравните медиатори са обобщени в шест основни направления:

1. Съдействие на общопрактикуващи лекари:

1.1. Планови имунизационни кампании; сред деца – 15 397 и сред възрастни – 2 650 лица;

1.2. Профилактични прегледи: сред деца – 15 868 и сред възрастни – 8 501 лица;

2. Съдействие на РЗИ:

2.1. Планови имунизации и имунизационни кампании: сред деца – 1 320 и сред възрастни 2 005 лица;

3. Съдействие на лекари по дентална медицина:

3.1. Профилактични и/или лечебни дейности - общо 1 130 бр.;

3.2. Профилактични програми - общо 601 бр.

Подпомагане достъпа до медицинска помощ:

Консултация – 80 871 бр.;

Попълване на документи – 8 724 бр.;

Следване на процедури – 8 891 бр.

Съпровождане до здравни институции - 11 859 бр.;

Възстановяване на здравноосигурителни права – 2 316 бр.;

Патронаж – 16 954 бр.

Дейности по промоция на здраве: здравно - информационни кампании:

Превенция на инфекциозни заболявания хигиена – 8 069 бр.;

Семейно планиране, сексуално и репродуктивно здраве – 2 491 бр.;

Брой разпространение на здравно-образователни материали – 94 012 бр.;

Съвместна работа с РЗИ и др. институции, участие в обучения, семинари – 12 415 бр.

Дейности по решаване на комплексни казуси:

Консултации – 66 817 бр.;

Попълване на документи – 49 017 бр.;

Следване на процедури – 10 693 бр.;

Съпровождане до социални институции – 7 886 бр.;

Патронаж – 12 850 бр.

Осъществени са следните дейности:

- Координиране разпределението през 2023 г. на мобилните медицински кабинети;

- Обработени са отчетите на 307 бр. здравни медиатори от 130 общини, съгласно Наредба № 1 от 19.08.2020 г. за изискванията за дейността на здравните медиатори на министъра на здравеопазването;

- Попълнен въпросник за изготвянето на Четвъртия доклад на Бюрото за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) за изпълнението от държавите-участнички на Плана за действие за подобряване на положението на ромите и синтите в региона на ОССЕ;

- Изготвен мониторингов доклад за изпълнението през 2022 г. на приоритет „Здравеопазване“ по Националната стратегия на Република България за приобщаване и участие на ромите 2012-2020 г. Изпратен в Министерския съвет.

- Участие в подготовка на българската делегация за мониторинга на политиките изпълнявани в Р България съгласно Рамковата конвенция за защита на националните малцинствата;

- Участие в 15-та Национална среща „Инициатива за здраве и ваксинапрофилактика“, инициативата се организира от 43-то Народно събрание и Министерство на здравеопазването.

По програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейско икономическо пространство (ФМ на ЕИП) 2014-2021 г. е сключен договор за изпълнението на проект № BGLD-1.006-0001 „Здравеопазване за всички“. Бюджетът на проекта е 1 109 718 евро, а периодът за изпълнение на проектните дейности - от 01.11.2021 г. до 30.04.2024 г. Като партньор в дейностите участва Сдружение „Национална мрежа на здравните медиатори“. Проектът адресира нуждите от подобряване на здравния статус и по-ефективното изпълнение на националните здравни политики на местата, където има маргинализирани общности, живеещи в условия на бедност и социално изключване. Заложени са дейности в областта на майчиното и детско здраве, семейното планиране и превенцията на сексуално преносими инфекции, особено сифилис и вроден сифилис. През отчетния период е стартирала работата на 21 здравни медиатори в лечебни заведения на територията на пилотните общини Бургас, Казанлък, Самоков, Нови пазар, Дупница, Димитровград и в община Благоевград. Подготовка по специално разработен за проекта обучителен модул „Работа на здравни медиатори в болница“ успешно са получили 60 здравни медиатори. Разработени са мерки за реакция при извънредни и кризисни ситуации от здравен характер, адаптирани към нуждите на социално изключени и изолирани общности. В процеса на апробиране на нов модел на предоставяне на услуги въз основа на участието на общността са включени 12 групи за взаимопомощ от всички пилотни общини и са осигурени здравни услуги от квалифицирани специалисти в областта на майчиното и детско здраве, семейното планиране и полово предавани инфекции за общо 3 220 лица в общините Самоков и Нови пазар. Тече подготовката за осъществяване на информационните кампании по места и разработването на дигитален модул за отчитане на здравните медиатори. В ход е изпълнението на всички предвидени дейности в проекта, насочени към подобряване на здравния статус и по-ефективното изпълнение на националните здравни политики на местата, където има маргинализирани общности. Създадено е дигитално приложение за отчитане и мониторинг на дейността на здравните медиатори. Проведено е обучение на обучители за работа с приложението. Започнати са информационни кампании по места. Одобрено е предложението на МЗ за разширяване на апробирането на модела за работа на здравни медиатори в болница с включване на допълнителни общини.

Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 годишна възраст в Република България 2021-2025 г.:

Изготвена е План сметка за 2023 г. за финансовото обезпечаване на разходите за извършване на дейности по Националната програма;

Изготвени са технически условия и изисквания за обявяване на обществени поръчки за реализиране дейностите по Програмата.

Сключени са договори с предмет:

1. „Избор на изпълнител за организиране, обучение и реализиране поставянето на силанти на първите постоянни молари на деца от 5 до 8 г. в 28 региона на страната по Националната програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 годишна възраст в Р България, 2023“. Бяха осъществени дейности по организиране,

обучение и реализиране поставянето на силанти на първите постоянни молари на деца от 5 до 8 годишна възраст.

По отношение на обучение на лицата, избрани за извършване на силанизирането бяха проведени две обучения в електронна среда. Програмата бе разработена в съответствие с Методика за силанизиране, включена в учебните материали на Катедрата по детска дентална медицина на ФДМ-София. Всички лекари по дентална медицина, които осъществяваха поставянето на силанти в рамките на НППОЗД успешно преминаха обучението.

По отношение на мероприятия за информиране на родителите от необходимостта от поставянето на силанти всеки изпълнител на силанизиране проведе срещи-беседи с родители и деца на възраст от 5 до 8 г. в училищата и детските градини в населено място, където извършва дейността си. Целият екип, извършващ организация и ръководство на дейността по поставянето на силанти, както и всеки регионален координатор от 28-те области взе участие в редица срещи, организирани мероприятия и медийни изяви с цел популяризиране на НППОЗД и разясняване на необходимостта от поставянето на силанти.

По отношение на реализиране на поставянето на силанти бе извършено безплатно поставяне на силанти на първите постоянни молари на деца от 5 до 8 г. възраст от 405 лекари по дентална медицина в 28-те области на България. При поставянето на силанти надлежно е водена първична медицинска документация: за всяко силанизирано дете е попълнена декларация за информирано съгласие за извършване на силанизиране от родител/настойник на детето и амбулаторен лист.

Общият брой на силанизирани зъби в рамките на Програмата са 43 557 бр., а общо 11 737 бр. деца, на които е извършено силанизиране.

2. Обществена поръчка с предмет: „Избор на изпълнител за организиране и провеждане на мероприятия и дейности за повишаване информираността на определени целеви групи от населението за профилактика на оралните заболявания по Националната програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0-18 годишна възраст в Република България”. Бяха организирани и проведени минимум по три семинара в училища и в детски градини във всяка от 28-те, области на България. Лектори на семинарите бяха регионални координатори на НППОЗД, лекари по дентална медицина, членове на БЗС.

В рамките на комплексно мероприятие по Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0-18 годишна възраст в Република България през месеците септември, октомври и ноември бяха проведени 10 семинари на тема „Популяризиране на Националната програма за профилактика на оралните заболяване при деца от 0-18 годишна възраст в Република България, за подобряване на познанията и културата на различни целеви групи от населението в областта на профилактиката на оралните заболявания", в следните областни центрове: Русе, Силистра, Шумен, Разград, Смолян, Кърджали, Сливен, Пазарджик, Стара Загора и Габрово.

Бяха организирани и проведени два годишни форума в гр. Сливен и гр. София, насочени към профилактика и лечение на оралните заболявания и популяризиране на Националната програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0-18 годишна възраст в Република България, за 2023 г.

Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение.

Информацията е налична в дирекция „Опазване на общественото здраве, здравен контрол и права на пациентите“, Регионалните здравни инспекции и Националния център по общественото здраве и анализи.

Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	1600.01.02 Бюджетна програма "Промоция и превенция на незаразните болести" (в лева)	Закон 2023 г.	Уточнен план 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	7 913 900	8 490 845	8 634 288
	Персонал	6 842 000	6 955 311	7 045 283
	Издръжка	1 071 900	1 535 534	1 589 005
	Капиталови разходи			
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	7 913 900	8 490 845	8 442 893
	Персонал	6 842 000	6 955 311	6 907 474
	Издръжка	1 071 900	1 535 534	1 535 419
	Капиталови разходи			
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	191 395
	Персонал			137 809
	Издръжка			53 586
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	2 101 900	1 882 600	1 842 960
	Разходи за изпълнение на национални програми	2 043 700	1 843 100	1 805 360
	Стипендии за обучение на докторанти държавна поръчка	37 900	37 900	36 000
	Средства за участие на Република България в Международната асоциация на националните институти по общественото здраве и други	20 300	1 600	1 600
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	I.....			0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	2 101 900	1 882 600	1 842 960
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	10 015 800	10 373 445	10 285 853
	Общо разходи (I.+II.+III.):	10 015 800	10 373 445	10 477 248
	Численост на щатния персонал	189	189	163

В разходите за изпълнение на Национални програми са отчетени средства по Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца 0-18 г. в Република България за периода 2021 - 2025 г.; Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2021-2025 г. и Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030) и Национален план за действие за периода 2022-2023 г.

Отговорност за изпълнението на програмата

Опазването на здравето на гражданите е национален приоритет и се гарантира от държавата, чрез прилагане на услуги по промоция на здраве.

За изпълнението на програмата отговарят Министерски съвет, министъра на здравеопазването, ресорния заместник-министър на здравеопазването, директора на дирекция „Опазване на общественото здраве, здравен контрол и права на пациентите“, директорите на РЗИ и директора на НЦОЗА.

1600.01.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПРОФИЛАКТИКА И НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”

Цел на бюджетната програма: Ограничаване възникването и разпространението на заразни болести, поддържане на сигурна система за своевременно разпознаване и съобщаване на случаите на заразни болести, осигуряване на качествена диагностика на заразните болести, недопускане разпространението на заразни болести, които представляват опасност за общественото здраве, чрез ранно откриване и изолация на болни и техните контактни лица сред пристигащи в страната лица чрез провеждане на граничния здравен контрол

Целите на програмата през 2023 г. върху които е била фокусирана дейността са:

- Контрол на имунизационния обхват със задължителни и целеви имунизации и предприемане на мерки за неговото повишаване;
- Дейности, свързани с организиране и провеждане на незабавни профилактични и противоепидемични мерки при възникване на епидемична ситуация;
- Дейности, свързани с предотвратяване разпространението на ваксинопредотвратими заразни болести на територията на страната, които представляват опасност за общественото здраве, чрез ранно откриване и изолация на болни и техните контактни и предприемане на противоепидемични мерки, както и от възникване и разпространение на взривове и епидемии от други заразни болести;
- Дейности по осигуряване на диагностикуми за извършване на своевременна и прецизна диагностика на заразните болести;
- Изпълнение на профилактични програми за осигуряване на безплатен достъп до ваксини срещу рак на маточната шийка, ротавирусни гастроентерити и сезонен грип;
- Разработване на нормативна уредба;
- Научна дейност;
- Контролна дейност.

Отчет на показателите за изпълнение на бюджетните програми

1600.01.03 Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести”	Мерна единица	Целева стойност 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
Показатели за изпълнение			
Разработване на политика по профилактика и надзор на заразните болести			
1. Разработени нормативни актове	бр.	1	4
2. Участие в разработване на нормативни актове	бр.	1	10
3. Разработени методични указания	бр.	1	1

4. Разработени методики	бр.	1	0
5. Разработени национални програми	бр.	1	1
Имунопрофилактика – Изпълнение на Имунизационния календар на Република България			
1 Извършени проверки по имунопрофилактиката на ОПЛ и МБАЛ	бр.	10 000	12 368
2. Изготвени и одобрени годишни планове за подлежащите на задължителни планови имунизации и необходимите дози биопродукти по видове и количества за тяхното обхващане	бр.	4 400	0
3. Отчетни и изготвени сведения за извършените задължителни планови, целеви, препоръчителни имунизации и реимунизации и приложените серуми и имуноглобулини за постекспозиционна профилактика	бр.	17 600	17 430
4. Извършени консултации в имунизационните кабинети на РЗИ	бр.	13 500	21 735
5. Имунизирани лица в имунизационните кабинети на РЗИ	бр.	24 700	31 337
6. Извършени имунизации в имунизационните кабинети на РЗИ	бр.	25 100	31 954
7. Изготвени справки и сертификати за имунизационно състояние	бр.	1 700	2 302
8. Изготвени анализи на дейностите по имунопрофилактика	бр.	57	29
9. Изготвени отчети от РЗИ за изразходвани и налични биопродукти	бр.	56	28
Контрол на заразните болести			
1. Изготвени отчети и анализи по надзора и контрола на ОЗБ	бр.	2 100	1 339
2. Изготвени сигнални справки и окончателни доклади за проучени взривове от ОЗБ	бр.	65	441
3. Изготвени седмични справки и бюлетини по проблемите на заразните болести	бр.	2 410	2 369
4. Извършени проверки в лечебни, детски и учебни заведения и други по профилактиката и надзора на заразните и паразитни болести, вкл. и по контрола на ВБИ	бр.	60 000	62 388
5. Извършени проверки по жалби и сигнали по проблеми, свързани с надзора и контрола на заразните и паразитните болести	бр.	450	783
6. Набрани проби за контрол на дезинфекционния и стерилизационния режим в детски и лечебни заведения	бр.	55 000	73 520
7. Проверени апарати за дезинфекция и стерилизация	бр.	8 000	6 086
8. Извършени паразитологични изследвания на проби от външна среда	бр.	13 711	16 311
9. Оказана организационно-методична помощ	бр.	14 500	15 660
Предоставяне на обучение и проведени информационни кампании			
1. Проведени курсове по ДДД	бр.	22	19
2. Проведени курсове за ръководители на ДДД	бр.	1	1
3. Проведени информационни кампании свързани с профилактиката на заразните болести	бр.	30	170
Диагностика и профилактика			
1. Извършени проучвания на регистрирани случаи на остри заразни болести (ОЗБ)	бр.	95 500	70 982
2. Извършени проучвания на регистрирани взривове от ОЗБ	бр.	96	75
3. Извършени първични и консултативни прегледи и манипулации	бр.	17 000	21 898
4. Извършени профилактични и диагностични бактериологични изследвания	бр.	105 000	97 842
5. Извършени профилактични и диагностични вирусологични изследвания	бр.	85 000	80 125
6. Извършени профилактични и диагностични паразитологични	бр.	304 000	337 453

изследвания			
7. Изследвани детски заведения, домове за медико-социални грижи и др. за чревни паразити	бр.	2 500	2 439
8. Изследвани лица за чревни паразити в детски заведения, домове за медико-социални грижи и др.	бр.	120 000	146 373
9. Извършени профилактични и диагностични серологични изследвания	бр.	32 000	32 903
10. Извършени референтни лабораторни изследвания	бр.	11 000	51 884
11. Изследвани материали за референтна, специализирана и рутинна диагностика	бр.	126 000	157 695
12. Обхванати лаборатории от системата за независим контрол на качеството на диагностичната дейност	бр.	4 000	3 201
13. Контрол на качеството на дейността на лабораториите, осъществяващи микробиологична, вирусологична, паразитологична и имунологична диагностика в страната	бр.	3 100	3 219
Уведомителен режим			
1. Подадени уведомления за извършване на дейности по дезинфекция, дезинсекция и дератизация	бр.	20	136
Разрешителни режими			
1. Издадени хигиенни заключения за дейности с опасни отпадъци	бр.	10	1
2. Издадени становища за класификация на опасни болнични отпадъци	бр.	700	881
Други			
1. Издадени сертификати за здравен контрол или за освобождаване от здравен контрол на кораб	бр.	300	301
Показатели за изпълнение по проект Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИН			
1. Процент от възрастните (15-49 г.), които са инфектирани с ХИВ	Процент (%)	<1%	<1%
2. Процент ХИВ положителни от общия млади хора на възраст 15-24 г.	Процент (%)	<1%	<1%
3. Брой лица от групите в най-висок риск, които получават услуги за доброволно, консултиране и изследване за ХИВ и научават своя резултат	Брой	15 000	7 556
4. Брой лица живеещи с ХИВ, които са обхванати в системата на медицинското обслужване, грижи и подкрепа	Брой увеличава се с 25%	4 600	2 953
5. Брой лица живеещи с ХИВ/СПИН, които към момента получават антиретровирусна терапия	Брой	4 491	2 633
6. Брой лица от уязвимите групи (инжекционно употребяващи наркотици; мъже, които правят секс с мъже; проституиращи; лица, лишени от свобода; бежанци/мигранти, ромска общност и др.) достигнати с нископрагови превантивни и социални услуги за СПИН	Брой	15 000	11 233
Показатели за изпълнение по проект Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България			
1. Регистрирани случаи с туберкулоза	Брой	1 075	881
2. Относителен дял на успешно лекуваните случаи: Брой и процент на новооткритите случаи с белодробна туберкулоза с положително микроскопско и/или културелно изследване, които са излекувани или са завършили лечение	Процент (%)	> 90%	76%
3. Брой и процент пациенти с туберкулоза (новооткрити и пациенти на повторно лечение), получаващи тест за лекарствена чувствителност за MDR-TB спрямо националните указания	Процент (%)	> 90%	62%

4. Брой лабораторно потвърдени пациенти с MDR-TB, включени на лечение с противотуберкулозни лекарствени продукти от втори ред	Брой	16	8
5. Брой контактни лица обхванати с преглед за туберкулоза	Брой	2 600	2 378
Показатели за изпълнение на проекта на Националната програма за превенция и контрол на вирусните хепатити			
1. Брой лица с вирусен хепатит В на 100 000	Брой на 100 000	3,75	2,19
2. Брой лица с вирусен хепатит С на 100 000	Брой на 100 000	2,32	0,85
3. Покритие на имунизации за хепатит В	(%)	93%	90,10%
4. Бременни жени изследвани за вирусни хепатити	%	>80%	60%
3. Брой лица от групите в най-висок риск, които получават услуги за доброволно, консултиране и изследване за вирусен хепатит Б и С и научават своя резултат	(%)	83%	96%
Поддържане готовността на отделение по инфекциозни болести за оказване на медицинска помощ при епидемично разпространение на заразни болести по чл. 61, ал. 1 или 3 от Закона за здравето - първо ниво на компетентност			
1. Лечебни заведения	Брой	40	36

През периода се работи активно по проекти на нормативни актове и програми, които предстои да бъдат финализирани:

1. Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 15 за имунизациите в Република България.

2. Проект на Наредба за условията и реда за провеждане на диагностика, профилактика и контрол на отделни заразни болести, предавани по фекално-орален път.

3. Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 26 от 18 ноември 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях.

4. Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 15 от 27.06.2006 г. за здравните изисквания към лицата, работещи в детските заведения, специализираните институции за деца и възрастни, водоснабдителните обекти, предприятията, които произвеждат или търгуват с храни, бръснарските, фризьорските и козметичните салони.

5. Проект на Наредба за условията и реда за провеждане на диагностика, профилактика и контрол на коремен тиф.

6. Проект на Национална програма за действие срещу антимикробната резистентност, 2023-2027 г.

7. Проект на Наредба за устройството и дейността на здравните кабинети и здравните изисквания към тях.

През периода са обнародвани в Държавен вестник следните нормативни актове и са приети следните национални програми и планове.

1. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 15 от 2005 г. за имунизациите в Република България (обн., ДВ, бр. 18 от 24 февруари 2023 г.).

2. Закон за изменение на Закона за здравето за отпадане на COVID-19 от чл. 61, ал. 1.

3. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 5.01.2018 г. за условията и реда за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации.

4. Наредба за изменение и допълнение на Наредба 7 от 2019 г. за условията и реда за провеждане на диагностика, профилактика и контрол на туберкулозата. (Обн. ДВ. бр.27 от 24 Март 2023г).

През отчетния период са извършени следните дейности:

- Обявена е обществена поръчка с предмет: „Доставка на ваксини за извършване на задължителни и целеви имунизации и реимунизации, биопродукти за извършване на постекспозиционна профилактика и медицински изделия за приложението им за 2024-2026 г.“ през м. август 2023 г. Сключени са договори по 12 от 14 обособени позиции;

- Обявена е обществена поръчка с предмет: „Доставка на ваксини за извършване на задължителни и целеви имунизации и реимунизации, биопродукти за извършване на постекспозиционна профилактика и медицински изделия за приложението им за 2024-2026 г.“ по три обособени позиции в края на м. декември 2023 г.;

- Утвърдено от министъра на здравеопазването Методическо указание за извършване на противоепидемични мерки по чл. 31, ал. 1, т. 2 и 3 от Наредба № 21 от 2005 г. за реда за регистрация, съобщаване и отчет на заразните болести;

- Изготвени са указателни писма до РЗИ относно провеждане на дейности, свързани с надзора на заразните болести, контрола по имунопрофилактика и спазване на противоепидемичен режим на работа в лечебни заведения и организирани детски колективи;

- Във връзка с регистрираните случаи на морбили на територията на ЕС и постигнатия на национално ниво субоптимален имунизационен обхват с имунизация срещу морбили, паротит, рубеола и риска от разпространение на морбили сред неимунизирани или ненапълно имунизирани лица след внос на инфекцията от друга държава е разпоредено на РЗИ да организират и проконтролират издирването от ОПЛ и обхващането в кратки срокове на деца без регистрирана имунизация срещу морбили, паротит и рубеола, включително и сформирането на мобилни екипи с участие на лекари от РЗИ и ОПЛ;

- Изготвени са 20 становища до Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствени продукти за включване или поддържане на реимурсен статус на ваксини в Приложение № 3 на ПЛС;

- Осъществявана е постоянна комуникация със страните членки на ЕС по надзора на заразните болести като фокусна точка на МЗ по системата за ранно предупреждение и реагиране към Европейския център за превенция и контрол на заболяванията;

- Поддържана е публична база данни на физическите и юридическите лица, които извършват ДДД дейности съгласно разпоредбите на Наредба № 1/2018 г. за условията и реда за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации. За периода са постъпили процедурирани 120 уведомления относно включване, заличаване или промяна в обстоятелствата на фирми, извършващи ДДД дейности;

- Ежеседмично са изготвяни седмични справки за епидемичната обстановка в страната;

- Продължава ежеседмичното събиране и обобщаване на информация за националния щаб за извършените дейности, свързани с опазване на общественото здраве и за медицинското осигуряване на настанените в регистрационно-приемателните центрове на ДАБ към МС;

- Проведени пет видеосрещи със служители от дирекции „Надзор на заразните болести“ на РЗИ за обсъждане на текущи въпроси на надзора и имунопрофилактиката на заразните болести, отчетност на ваксините срещу COVID-19 и тяхното разпределение и др., както и за обучение относно имунизацията срещу HPV в рамките на Националната програма за първична профилактика на рака на маточната шийка 2021-2025 г.;

- Участие в три онлайн обучения за имунизации и ваксини за лекари в платформа Credoweb, съвместно с УНИЦЕФ и Астра Форум, в рамките на инициативата „Училище за ваксини“;
- Участие в онлайн обучение за имунизации в платформа Credoweb, в рамките на инициативата на МЗ „На разговор за ваксините“;
- Участие в XXIV Национална конференция за педиатри и ОПЛ с международно участие: „Децата на България“, в Третата конференция, посветена на ваксинопрофилактиката, организирана от Сдружение на общопрактикуващите лекари в Пловдив, в Български фармацевтични дни 2023 г. и в Националната среща на мрежата на здравните медиатори;
- Участие в работни срещи, организирани от Световна здравна организация, Комитета по здравна сигурност, Европейската комисия и др.;
- Участие в субрегионална среща на мениджърите на имунизационни програми през месец май 2023 г. в гр. Измир, Турция;
- Участие в изготвянето на справочник за ваксини, предназначен за медицински специалисти, съвместно с Българско сдружение по иновативна медицина и Световна здравна организация;
- Участие в областни срещи, организирани от РЗИ по проблеми на имунопрофилактиката и изпълнението на националните програми в областта на общественото здраве;
- Участие в среща на Мрежата за сексуално предавани инфекции, организирана от Европейския център за превенция и контрол на заболяванията;
- Участие в Националния форум посветен на елиминирането на хепатит В и С в България;
- Изготвен е окончателен анализ и оценка на Национална програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип 2019-2022 г.;
- Проведени са работни срещи на Националния координационен съвет за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции при лица на и над 65-годишна възраст и на Националния координационен съвет по първична профилактика на рака на маточната шийка, дейността на които се администрира от експерти от дирекцията;
- Участие в Национална конференция с международно участие „Едно здраве“ и в семинар във връзка с укрепване на сътрудничеството по линия на подхода „Едно здраве“;
- Участие в под-регионален семинар на СЗО относно здраве и трансграничното сътрудничество, гр. Солун, Гърция.

Други дейности, които не са включени в плана:

1. Събрана и обобщена информация, изготвени са и са изпратени в Европейското бюро на СЗО три годишни доклади за България за 2022 г. по изпълнението на програмите на СЗО за ерадикация на полиомиелита, елиминация на морбили и рубеола и за ваксинопредотвратимите заболявания.
2. Изготвено е становище по Препоръка на Съвета за засилване на действията на ЕС за борба с антимикробната резистентност съгласно подхода „Едно здраве“ - проект на рамкова позиция на Република България.
3. Попълнен е въпросник за напредъка в изпълнението на Глобалния план за действие по отношение на АМР от 2015 г. от страна на държавите членки (Tracking AMR Country Self-assessment Survey).
4. Попълнен е въпросник относно капацитета на граничния здравен контрол по смисъла на Международните здравни правила (2005).

5. Изготвени са становища по 6 теми от Световна здравна асамблея и регионалния комитет на Европейското бюро на СЗО по: незаразни болести и психично здраве; проект на Глобална стратегия за превенция и контрол на инфекциите; укрепване на глобалната система за готовност, реагиране и устойчивост на извънредни ситуации в здравеопазването; готовност и отговор при извънредни ситуации в областта на общественото здраве; имплементиране на Резолюция WHA75.11 (2022) на СЗО за обявяване на спешна ситуация от хуманитарен произход от степен 3 в Украйна; планиране и изпълнение на прехода към сертифицирането на света без полиомиелит; ерадикация на полиомиелита.

6. Изготвена и предоставена информация за индивидуални данни за ХИВ в системата TESSy на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията.

7. Изготвен е национален мониторингов доклад за напредъка в изпълнението на Политическата декларация по въпросите на ХИВ/СПИН и Дъблинската декларация за партньорство в борбата срещу ХИВ/СПИН.

8. Изготвени и докладвани са данни по превенция и контрол на туберкулозата за Световната здравна организация (СЗО) и Европейския център за превенция и контрол на заболяванията (ECDC).

9. Взето участие в разработването на специализиран информационен сайт за имунизации на МЗ – „Плюс Мен“.

10. Участие в проведени видеосрещи на работната група по общественото здраве и подгрупата по имунизации към ЕК.

11. Създаден и прилаган е ред за ежеседмично заявяване на ваксини срещу COVID-19, съобразно нуждите и интереса към ваксинацията на областно ниво.

12. В изпълнение на Постановление № 293 от 12 април 2023 г. на Министерски съвет са осигурени финансови средства на МЗ за организиране и осъществяване на дезинсекционни мероприятия за контрол на комарните популации през 2023 г. с оглед на превенция на риска от бедствия и ограничаване на рисковете за общественото здраве. През 2023 г. е създадена необходимата организация по разпределение на средствата и възлагане изпълнението на директорите на регионалните здравни инспекции да организират на територията на съответната област навременно прилагане на дезинсекционни мероприятия за контрол на комарните популации.

13. Предоставяне на становища в рамките на стратегически работни групи създадени със заповеди на МВР, както следва:

- Работна група по чл. 6, ал. 1 от Правилника за устройството и дейността на Междуведомствения съвет по въпросите на граничния контрол (МСВГК) за подпомагане работата на съвета;

- Стратегическа работна група „Интегрирано гранично управление“;

- Стратегическа работна група „Миграционни политики“ към Националния съвет по миграция, граници, убежище и интеграция (НСМГУИ).

14. Участие в представянето на резултатите и обсъждането на следващи стъпки от проведената Съвместна мисия на Регионалния офис на СЗО за Европа и Министерство на здравеопазването на тема: „Здравето на бежанците: Оценка на потребностите на здравната система в контекста на кризата в Украйна“.

15. Периодично изготвяне на становища и участие във видеосрещи по темите, разисквани в рамките на преговорния процес на ниво ЕС по създаването на проект на международен регулаторен инструмент за превенция, готовност и реакция при спешни ситуации за общественото здраве и по измененията на Международните здравни правила.

16. Изготвяне на становища по теми от заседанията на Съвета на ЕС по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси.

17. Участие в проекта на доклад за срещата на върха по здравни въпроси за 78-та сесия на Общото събрание на ООН по темите „Подготвеност и отговор на извънредни здравни ситуации/пандемии“ и „Туберкулоза“.

18. Участие в работна със задача обсъждане и предлагане на решение относно необходимостта от изготвяне на Стратегия за ваксинация срещу високопатогенната инфлуенца по птиците.

19. Участие в работни срещи относно проект на Плана за контрол и предотвратяване разпространението на Високопатогенна инфлуенца по птиците.

Министерство на здравеопазването изпълни успешно Проект BG05M9OP001-1.099-0001 „Подкрепа на работещи в системата на здравеопазването в условия на заплаха за общественото здраве от COVID-19“, с обща стойност 237 800 000 лв. и период на изпълнение от 25.03.2020 г. до 31.03.2023 г. Проектът е отчетен, като изразходваните финансови средства са верифицирани от управляващия орган на оперативната програма. Постигната е основната цел на проекта, свързана с превенция и подкрепа на медицинския и немедицинския персонал, който посреща първи предизвикателствата на глобалната пандемична криза, свързана с разпространението на заболяването COVID-19.

Министерство на здравеопазването изпълни успешно Проект BG16RFOP001-4.003-0001-C07 „Борба с COVID-19“, финансиран по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020, с общ бюджет 40 439 291,10 лв. и период на изпълнение от 08.04.2020 г. до 08.12.2023 г. Срокът за изпълнение на проекта беше удължен до 31.12.2023 г. Основната цел на проекта е подобряване капацитета на обществените здравни институции за справяне със заплахата от COVID-19. За постигането на целта са изпълнени следните специфични цели: осигуряване на апаратурна обезпеченост за повишаване капацитета на лечебни заведения за болнична помощ с над 50% държавно участие в капитала за лечение на болни с COVID-19; доставка на апарати за инвазивна дихателна вентилация; осигуряване на диагностикуми за първична и потвърдителна диагностика за повишаване капацитета на лечебните заведения за болнична помощ за лечение на болни с COVID-19; осигуряване на лични предпазни средства - маски, еднократни гащеризони, антибактериални гащеризони, ръкавици, очила и калцунци за медицинския и немедицинския персонал, който бе на първа линия в борбата с болестта - служители на лечебни заведения за болнична помощ, регионални здравни инспекции, центрове за спешна медицинска помощ и техните филиали, лаборатории и Националния център по заразни и паразитни болести. През отчетния период Министерството на здравеопазването обяви процедура за избор на изпълнители за доставка на лабораторно оборудване, включващо: PCR - работни кабинички с вградено осветление и UV лампа; автоматични лабораторни пипети; многоканални, механични пипети и сух стерилизатор, която бе прекратена на основание чл. 110, ал. 1, т. 5 от Закона за обществените поръчки. В резултат на проведена процедура за избор на изпълнители се сключиха и изпълниха два договора за закупуване на PCR тестове и консумативи за работа с тях.

Министерството на здравеопазването, в качеството си на конкретен бенефициент по процедура BG16RFOP001-9.001 „Мерки за справяне с пандемията“, която се реализира в рамките на приоритетна ос 9 „Подкрепа за здравната система за справяне с кризи“ по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 изпълнява два проекта:

1. Проект BG16RFOP001-9.001-0001 „Подкрепа за структурите на извънболнична медицинска помощ и центровете за трансфузионна хематология за справяне с кризи“, финансиран по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020, с общ бюджет в размер на 31 479 101,80 лв. и краен срок за изпълнение – 23.12.2023 г. Срокът за изпълнение на проекта е удължен до 23.07.2024 г. Проектът цели осигуряване на съвременна апаратура за диагностика, лечение и наблюдение на болни с COVID-19 и други заразни заболявания в структурите за извънболнична медицинска помощ и засилване на капацитета на центровете за трансфузионна хематология за диагностика на COVID-19 и производството на реконвалесцентна плазма от преболедували пациенти, за да се обезпечи прилагането на този тип терапия в болничната система в условията на повишаващи се нужди. В отчетния период е проведена процедура за възлагане на обществена поръчка и в Националния център по трансфузионна хематология и центровете по трансфузионна хематология в гр. Пловдив, гр. Плевен, гр. Варна и гр. Стара Загора са доставени медицинска апаратура и оборудване за диагностика на донори и производство на реконвалесцентна плазма, в т.ч. автоматични имунологични апарати за диагностика на трансмисивни инфекции, автоматизирани системи за имунохематологична диагностика, автоматични анализатори за микро елайза изследвания за анти-ковид антитела, автоматични преси за кръвни съставки, биомиксери и силъри. В ход е процедурата за избор на доставчици и оборудването на 47 лечебни заведения за извънболнична помощ със съвременна апаратура за диагностика, лечение и наблюдение на болни с COVID-19 и други заразни заболявания. В края на 2023 г. се сключиха договори за доставка на част от предвидената медицинска апаратура по проекта - преносими рентгенови апарати тип „Кугел“, 6/12 канални ЕКГ, аспиратори и автоклави за стерилизация. Апаратурата е доставена и въведена в експлоатация в 47 диагностично-консултативни и медицински центрове на територията на цялата страна. Заедно с тях, с лабораторна апаратура и оборудване за диагностика на донори и производство на реконвалесцентна плазма са подкрепени националният и районните центрове за трансфузионна хематология в гр. Пловдив, гр. Плевен, гр. Варна и гр. Стара Загора. В изпълнение на проекта там са осигурени автоматични имунологични апарати за диагностика на трансмисивни инфекции, автоматизирани системи за имунохематологична диагностика, автоматични анализатори за микро елайза изследвания за анти-ковид антитела, автоматични преси за кръвни съставки, биомиксери и силъри. Проведени са обучения на медицинския персонал за работа с апаратурата.

2. Проект BG16RFOP001-9.001-0002 „Укрепване на капацитета на болничната мрежа за реакция при кризи, финансиран по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020, с общ бюджет в размер на 97 791 432,00 лв. и краен срок за изпълнение – 20.12.2023 г. Срокът за изпълнение на проекта е удължен до 20.07.2024 г. С изпълнение на дейностите по проекта ще бъде осигурено подобрене на капацитета и функционирането на предлаганите медицински услуги в борбата с COVID-19, в условията на продължаваща пандемия и ще бъде осигурена своевременна и ефективна реакция при поява на подобни кризи в бъдеще. Ще бъдат постигнати високи равнища на възможност за защита на населението при подобни заплахи за общественото здраве, чрез обособяване на изолирани структури за лечение на пациенти при епидемични ситуации, обезпечени с необходимото медицинско оборудване. В резултат на проведени процедури за избор на изпълнители по реда на Закона за обществените поръчки са сключени договори за доставка на медицинска апаратура и оборудване и за извършване на строително-ремонтни дейности в държавните лечебни заведения. В общинските лечебни заведения, включени в проекта се извършват предвидените ремонтни дейности. По сключените договори за доставка на апаратура и

оборудване в 132 бр. държавни и общински лечебни заведения бяха изпълнени дейностите по доставка, монтаж, инсталация и въвеждане в експлоатация на: 132 бр. ехографи, 132 бр. пациентни монитори, 132 бр. електрокардиографи, 64 бр. система за назална високопоточна кислородна терапия, 132 бр. преносими рентгенови устройства, 48 бр. система за препозициониране на пациенти и 132 бр. система за комплексно управление, контрол и обезвреждане на болнични отпадъци. През месец декември 2023 г. бяха сключени договори с избрани изпълнители за извършване на строително-монтажни работи за нуждите на УМБАЛ - Бургас АД, гр. Бургас, МБАЛ „Света Петка – Видин“ АД, гр. Видин, МБАЛ „Д-р Стамен Илиев“ АД, гр. Монтана, МБАЛ-Шумен, АД, гр. Шумен, МБАЛ „Рахила Ангелова“ АД, гр. Перник, МБАЛ - Хасково АД, гр. Хасково, СБАЛИБ „Проф. Иван Киров“ ЕАД, гр. София, УСБАЛ по ендокринология „Акад. Иван Пенчев“ ЕАД, гр. София, СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД, гр. София, МБАЛ - Благоевград АД, гр. Благоевград, СБАЛПФЗ - София област ЕООД, гр. София, „УМБАЛ- Св. Георги“ ЕАД, гр. Пловдив, МБАЛ „Св. Иван Рилски“ АД, гр. Разград, „УМБАЛ-Пловдив“ АД, гр. Пловдив и УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД, гр. Варна. От включените в проекта 68 общини и общински лечебни заведения, дейности по СМР и доставки на машини и съоръжения са извършени в 51 от тях.

Външни фактори, които са оказали въздействие върху постигането на целите на програмата

Основните външни фактори, които създават риск за неизпълнение на целите на програмата в необходимия обем и с необходимото качество, поради намаляване на планираните прогнозни целеви стойности на показателите са:

- Определянето на разходен таван, без отчитане и приоритизиране на дейностите по изпълнение на националния имунизационен календар и по профилактичните програми в областта на надзора на заразните болести;
- Недостатъчни финансови ресурси необходими както за развитието на материалната база и лабораторното оборудване, така и за развитието на човешкия потенциал, работещ в системата;
- Липсата на кадрови ресурс в НЦЗПБ и РЗИ за извършване на анализ или изготвяне на експертно становище и препоръки, както и за изпълнение на необходимите мерки и дейности.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията е налична в Министерство на здравеопазването, Регионалните здравни инспекции и Националния център по заразни и паразитни болести.

Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на планирани показатели от Министерство на здравеопазването, Регионалните здравни инспекции и Националния център по заразни и паразитни болести.

Отговорност за изпълнението на програмата

Министерски съвет, министърът на здравеопазването, ресорния заместник-министър на здравеопазването, главния държавен здравен инспектор на Република България, дирекция „Опазване на общественото здраве, здравен контрол и права на пациентите“, РЗИ и НЦЗПБ.

Дейности по Национални програми:

1. Национална програма за подобряване на ваксинапрофилактиката на сезонния грип и пневмококовите инфекции при лица на и над 65 г. 2023-2026 г., приета с Решение № 65/26.01.2023 г. на МС

- Създаден Национален координационен съвет за подобряване на ваксинапрофилактиката на сезонния грип и пневмококовите инфекции при лица на и над 65-годишна възраст и е проведено първо редовно заседание.

- Изготвени съвместно с НЗОК Указания относно реда за осигуряване, доставяне, прилагане, отчитане и заплащане на ваксините срещу сезонен грип и дейностите по прилагането им в изпълнение на Националната програма за подобряване на ваксинапрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции при лица на и над 65-годишна възраст 2023-2026 г.

- Изготвени съвместно с НЗОК Указания относно реда за осигуряване, доставяне, прилагане, отчитане и заплащане на ваксините срещу пневмококови инфекции и дейностите по прилагането им в изпълнение на Националната програма за подобряване на ваксинапрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции при лица на и над 65-годишна възраст 2023-2026 г.

- Чрез регионалните здравни инспекции са разработени, издадени и разпространени информационни материали за пневмококовите инфекции и грипа, съответно 75 000 и 70 225 брошури; проведени годишни форуми, срещи с медиите и обучителни семинари с изпълнители на програмата по въпросите на грипа и необходимостта от профилактика чрез имунизация.

2. Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка (РМШ) 2021-2024 г., приета с Решение № 183 от 5 март 2021 г. на Министерски съвет

- Изготвено писмо до Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствени продукти са спешно включване на лекарствения продукт Gardasil 9 в Приложение № 3 на Позитивния лекарствен списък.

- Проведени са обучения на регионалните здравни инспекции за ваксината срещу HPV, които по места да организират регионални срещи с общопрактикуващите лекари по темата, като част от дейностите по програмата за повишаване информираността на обществото, възложена със заповед на министъра на здравеопазването. Проведени се регионални срещи с родители на момичета от целевата група по програмата за запознаване с възможността за ваксинапрофилактика срещу HPV.

- Проведен е семинар със здравни журналисти, на които е предоставена актуална информация за HPV инфекциите и ваксинапрофилактиката им.

- Изготвени и разпространени 12 000 брошури.

3. Национална програма за профилактика на ротавирусните гастроентерити в Република България, 2022-2025 г., приета с Решение № 455 от 7 юли 2022 г. на Министерски съвет

Чрез регионалните здравни инспекции са разработени, отпечатани и разпространени над 50 000 бр. информационни и обучителни материали относно профилактиката на РГЕ.

Проведени са 87 семинара и информационни срещи с общопрактикуващи лекари, лекари от лечебни заведения с родилни отделения, педиатри, родители, здравни медиатори и журналисти за значението на имунопрофилактиката на РГЕ и информирането им за дейностите по програмата.

Организирано е извършването на предвидения в Работната програма вирусологичен мониторинг на случаите на остри вирусни гастроентерити и определяне на циркулиращи ротавирусни генотипове и други чревни вируси с помощта на съвременни антиген-доказващи и молекулярно-биологични амплификационни методи и генотипиране на циркулиращите ротавирусни щамове в НРЛ „Ентеровируси“ на НЦЗПБ. Със съдействието на РЗИ са събрани и предоставени 248 материала от лица с остър гастроентерит. С помощта на антиген-доказващи и молекулярно-биологични амплификационни методи ротавирусен антиген е потвърден в 180 проби.

4. Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИН в Република България, приета с Решение № 594 на Министерски съвет от 12 август 2021 г.

Осигурена е безплатна диагностика за ХИВ/СПИН, вирусни хепатити и СПИ в 28-региона на страната, както и безплатна диагностика за мониторинг на антиретровирусната терапия към НЦЗПБ и 5-те сектора за лечение на пациенти с ХИВ.

Своевременно е предоставена антиретровирусна терапия (АРТ) на всички нуждаещи се хора живеещи с ХИВ/СПИН. Лечението се провежда в 5-те сектора за лечение на пациенти с ХИВ - в София, Варна, Пловдив, Плевен и Стара Загора.

Общият брой проведени изследвания за ХИВ от лабораторната мрежа на територията на страната към 31.12.2023 г. са 354 647. На 5 299 лица е осигурен достъп до безплатно и анонимно консултиране и изследване за СПИН в кабинетите на (КАБКИС) към РЗИ, от които 5 230 са узнали своя ХИВ-статус.

На регионално ниво са осъществени превантивни и контролни дейности за СПИН, туберкулоза и сексуално предавани инфекции от всички 28 РЗИ. Осигурено е функционирането на 12 мобилни медицински кабинета (ММК) на регионално ниво за предоставяне на нископрагови услуги сред групите в риск. Изготвени са доклад за дейностите по превенция и контрол на ХИВ в страната и информации за разпространението на ХИВ.

Достигнати са 3 708 лица от уязвимите групи с помощта на 3 неправителствени организации, като от тях 2 236 са получили изследване за ХИВ, 1 216 са изследвани за Сифилис, 1 292 лица са изследвани за Хепатит С, а 15 лица са получили услугата „Водене на случай“, прилагаща се при лица с потвърден положителен резултат за ХИВ в особен риск. По време на работата на терен са раздадени 47 849 презерватива и 13 510 комплекти за безопасно инжектиране.

Проведени са 4 АНТИСПИН кампании през годината - по повод 14 февруари – Денят на влюбените и Международния ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН, която протече съвместно с провеждане на Европейската седмица на изследване за ХИВ, вирусен хепатит В (HBV), вирусен хепатит С (HCV) и сексуално предавани инфекции (СПИ), лятна АНТИСПИН кампания в периода 14-30.08.2023 г. и по случай 1 декември – Световен ден за борба срещу СПИН.

Кампанийни дейности са проведени от всички 28 РЗИ в страната, като само в 12 от тях има КАБКИС. Организиран са и проведени обучения и здравни беседи сред ученици на гимназиално ниво за видовете сексуални инфекции и начините за предпазване от тях и ХИВ, информационни кампании сред общото население, както и предоставяне услуги по безплатно, доброволно и анонимно консултиране и изследване на ХИВ и СПИ. Достигнатите и изследвани за ХИВ лица по време на кампаниите са 2 166.

За 2023 г. в изпълнение на Националната програма на територията на цялата страна служители на РЗИ, подпомагани от медицински специалисти в училищната мрежа и други местни институции са реализирали над 340 кампанийни дейности, по време на които са

раздали над 14 800 презервативи и над 25 400 здравнообразователни материали, като по този начин са достигнали със здравно промотивни и профилактични дейности над 26 300 души и са обучили над 7 200 подрастващи за възможните начини за предпазване от ХИВ и СПИ.

Продължава изпълнението на дейности съгласно подписано Споразумение между Министерство на здравеопазването и Министерство на правосъдието във връзка с изпълнение на Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Република България, 2021-2025 г.

Провеждани са редовни заседания на Консултативен съвет по ХИВ/СПИН и СПИ, който подпомага Министерството на здравеопазването при осъществяване на превенцията и контрола, епидемиологичния надзор, диагностиката, лечението и медицинските грижи в областта на ХИВ и СПИ.

5. Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България, приета с Решение № 551 на Министерски съвет от 28.07.2021 г.

Осигурено е лечение на 881 новооткрити пациенти с туберкулоза към 31.12.2023 г.

Към 31.12.2023 г. е осигурено лечение на 14 пациенти с лекарствена резистентност.

Обхванати с преглед за туберкулоза са 2 378 (по неокончателни данни) контактни лица.

Осигурени са лекарствени продукти от втори ред за пациенти с мултирезистентна и екстензивнорезистентна туберкулоза и препарати с фиксирани дози за възрастни и деца, финансирани по Националната програма за превенция и контрол на туберкулоза.

През 2023 г. са достигнати 3 416 лица от уязвимите групи чрез скрининг на риска от туберкулозна инфекция (анкетирание на лицата в риск, направен кожен тест Манту на 1 019 лица, придружени до лечебните заведения за допълнителни изследвания – 168, пациенти с туберкулоза – 15, а с ЛТБИ - 52) с помощта на 4 неправителствени организации, които изпълняват дейности в 10 области на страната.

Изготвен е проект на документация за избор на изпълнители на дейности по контрол на туберкулозата сред рисковите групи в страната по Националната програма. Стартирала и приключила е обществена поръчка за избор на изпълнител за доставка на диагностикуми и консумативи за микроскопско и културелно изследване за туберкулоза през 2023 г. и са сключени пет договора.

Съгласно подписано споразумение между Министерство на здравеопазването и Министерство на правосъдието във връзка с изпълнение на Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България 2021-2025 г. се изпълняват дейности по контрол на туберкулозата в местата за лишаване от свобода.

През месеците март, юни, септември и декември се проведеха кампании „Седмица на отворени врати“ в лечебните заведения по диагностика и лечение на туберкулоза за скрининг на риска за туберкулоза.

Проведени са заседания на Консултативен съвет по туберкулоза, който подпомага Министерството на здравеопазването при осъществяване на превенцията, контрола, епидемиологичния надзор, диагностиката и лечението на туберкулозата.

Провеждани са редовни заседания на Експертната комисия за мониториране на лечението на случаите с MDR-TB.

Подписани са договори с лечебните заведения по диагностика и лечение на туберкулоза за скрининг на риска за туберкулоза сред: лица, които не са на лечение или на диспансерно наблюдение за туберкулоза; медицинския персонал, ангажиран с диагностика, лечение и грижи за пациентите с туберкулоза, MDR-TB и XDR-TB,

лабораторния персонал в микробиологичните лаборатории за диагностика на туберкулоза и пациенти с диабет тип 1.

Проведено е обучение на медицински специалисти от ЛЗ, медицински специалисти от РЗИ, медицинските специалисти, ангажирани с проблема MDR-TB и XDR-TB; специалисти от Карвуна, Искрец, Трявна. В обучението взеха участие 52 броя медицински специалисти от лечебни заведения и медицински специалисти, ангажирани с проблема MDR-TB и XDR-TB и 55 броя медицински специалисти от Регионални здравни инспекции в страната.

6. Национална програма за превенция и контрол на вирусните хепатити в Република България 2021-2025 г., приета с Решение № 293 на Министерски съвет от 1 април 2021 г.

Осигурени са диагностикуми за вирусни хепатити за диагностикуми и консумативи за диагностика на вирусни хепатити за нуждите на лабораториите в страната, чрез сключване на договори след проведена обществена поръчка, както и възлагателни заповеди на НЦЗПБ и РЗИ в страната.

Стартирана е обществена поръчка с предмет: „Избор на изпълнители на дейности по превенция на вирусните хепатити сред рисковите групи във връзка с изпълнението на „Национална програма за превенция и контрол на вирусни хепатити в Република България 2021-2025“, включваща 18 обособени позиции. През следващата година предстои сключване на договори с избраните кандидати.

Проведени са редовни заседания на Експертния консултативен съвет по вирусни хепатити, който подпомага Министерството на здравеопазването при осъществяване на превенцията и контрола, епидемиологичния надзор, диагностиката, лечението и медицинските грижи в областта на вирусните хепатити (тип А, Б, С, Д, Е).

Проведени са скринингови кампании за изследване за вирусни хепатити по време на четирите етапа на АНТИСПИН кампаниите, на Европейската седмица на изследване, 15-22 май 2023 г., както и по случай Световния ден за борба с хепатита в периода 24.07-28.07.2023 г. на територията на цялата страна, съвместно с регионалните здравни инспекции в страната, с Националния център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ) и с Национална референтна лаборатория (НРЛ) по вирусни хепатити, БЧК, НПО.

Продължава изпълнението на дейности съгласно подписаното споразумение между Министерство на здравеопазването и Министерство на правосъдието във връзка с изпълнение на Националната програма за превенция и контрол на вируси хепатити в Република България, 2021-2025 г.

Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	1600.01.03 Бюджетна програма "Профилактика и надзор на заразните болести" (в лева)	Закон 2023 г.	Уточнен план 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	29 538 500	31 021 884	104 972 714
	Персонал	26 560 600	25 134 227	25 736 879
	Издръжка	2 977 900	5 856 838	11 066 272
	Капиталови разходи		30 819	68 169 563
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	29 538 500	31 021 884	30 545 556

	Персонал	26 560 600	25 134 227	24 679 823
	Издръжка	2 977 900	5 856 838	5 836 914
	Капиталови разходи		30 819	28 819
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	74 427 158
	Персонал			1 057 056
	Издръжка			5 229 358
	Капиталови разходи			68 140 744
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	81 502 800	212 997 715	200 782 388
	Разходи за изпълнение на национални програми	7 197 800	5 075 533	4 105 346
	Разходи за централна доставка на лекарствени продукти	33 000 000	167 760 917	156 515 777
	Стипендии за обучение на докторанти държавна поръчка	90 000	108 000	108 000
	Субсидии за осъществяване на болнична помощ	41 215 000	40 053 265	40 053 265
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	234 196
	Капиталови трансфери			234 196
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	81 502 800	212 997 715	201 016 584
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	111 041 300	244 019 599	231 327 944
	Общо разходи (I.+II.+III.):	111 041 300	244 019 599	305 989 298
	Численост на щатния персонал	863	863	735

В разходите за изпълнение на Национални програми са отчетени средства по Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България за периода 2021-2025, Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Р. България 2021-2025, Национална програма за превенция и контрол на вирусни хепатити в Република България за периода 2021-2025; Национален план на Република България за готовност при пандемия; Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка 2021 – 2024 г.; Национална програма за профилактика на ротавирусните гастроентерити в Република България 2022-2025 г. и Национална програма за подобряване на ваксинапрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции при лица на и над 65 г. 2023 – 2026 г.

В разходите за централна доставка на лекарствени продукти са отчетени и разходи за ваксини и лекарствени продукти за лечение на COVID-19.

В субсидиите за осъществяване на болнична помощ са отчетени дейностите, които се субсидират от Министерството на здравеопазването по реда на Наредба № 3 от 5 април 2019 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които министерството на здравеопазването субсидира лечебни заведения, и за критериите и реда за субсидиране на лечебни заведения са: осигуряване на медицински дейности при пациенти с инфекциозни заболявания, включително за предотвратяване на епидемиологичен риск; лечение на пациенти с туберкулоза, осигуряване на медицински дейности при пациенти с неспецифични белодробни заболявания; и поддържане готовността на клиники/отделения по инфекциозни болести за извършване на медицинска дейност при епидемично разпространение на заразни болести.

1600.01.04 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „НАМАЛЯВАНЕ ТЪРСЕНЕТО НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА”

Цел на програмата: Ограничаване въвличавено на нови хора в злоупотребата с наркотични вещества, намаляване злоупотребата с наркотични вещества, използвани за медицински цели

Оперативните цели на програмата към 31.12.2023 г. върху които е фокусирана дейността са следните:

- Развитие на политиката в областта на намаляване търсенето на наркотици
- Разработване и усъвършенстване на нормативната база в областта на наркотиците
- Контрол по спазване изискванията на регулаторните режими, въведени от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите (ЗКНВП)
- Координиране осъществяването на програми за превенция на употребата на наркотични вещества
- Разширяване на мрежата от програми за лечение, психосоциална рехабилитация и намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества
- Поддържане и развитие на национална публична информационна система по наркотиците и наркоманиите.

Отчет на показателите за изпълнение на бюджетни програми

1600.01.04 Бюджетна програма „Намаляване на търсенето на наркотични вещества”	Мерна единица	Целева стойност 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
Показатели за изпълнение			
1. Усъвършенствани закони	бр.	1	1
2. Усъвършенствани наредби	бр.	5	5
3. Изготвени становища	бр.	20	33
4. Проведени заседания	бр.	10	25
5. Изготвени анализи и доклади	бр.	10	26
6. Проведени заседания на Националния съвет по наркотични вещества (НСНВ)	Бр.	4	4
7. Мониторинг на дейността на Общинските съвети по наркотични вещества (ОбСНВ) и Превантивните информационни центрове (ПИЦ) към тях	Бр.	4	6
8. Извършени проверки на производители на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества.	бр.	8	1
9. Извършени проверки в аптеки и складове за търговия на едро с лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества.	бр.	2 300	2 165
10. Извършени проверки в програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти	Бр.	75	82
11. Извършени проверки на дейността на инспекторите по наркотични вещества в Регионалните здравни инспекции	бр.	6	3
12. Съставени протоколи от проверките	бр.	2 389	2 251
13. Издадени лицензи за производство, търговия на едро и дребно по реда на ЗКНВП	бр.	400	199
14. Издадени разрешителни и разрешения за дейности по реда на ЗКНВП	бр.	1 200	1 058
15. Вписани номера в регистрите	бр.	1 600	1 257

16. Издадени разрешения за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими от опиоиди	Бр.	20	20
17. Държавни програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди, субсидирани от МЗ	Бр.	9	9
18. Частни програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди, субсидирани от МЗ	Бр.	14	16
19. Пациенти в програми за лечение, субсидирани от МЗ и получаващи метадон по Наредба № 34/2005 г.	Бр.	1 300	866
20. Пациенти в програми за лечение, със собствено финансиране, получаващи метадон по Наредба № 34/2005 г.	Бр.	1 800	1 589
21. Мониторинг и оценка на ефективността на лечебните програми, програмите за психосоциална рехабилитация и програмите за намаляване на вредите. (НЦОЗА)	Бр.	15	8
22. Създаване и поддържане на база данни в Националния център по наркомании (НЦОЗА)	Бр.	7	4
23. Национална програма за превенция употребата на наркотични вещества за възрастова група 5-7 клас	Бр.	27	27
24. Национална програма за превенция употребата на наркотични вещества за възрастова група 8-11 клас	Бр.	27	27
25. Програми за превенция употребата на наркотични вещества на местно ниво	Бр.	6	21
26. Работа на терен с деца и младежи в риск на възраст от 12 до 25 години и техните семейства от маргинализирани общности	Бр.	400	496
27. Работа с деца, настанени в центрове от семеен тип и защитени жилища	Бр.	300	354
28. Работещи програми за психосоциална рехабилитация, субсидирани от МЗ (НЦОЗА)	Бр.	6	5
29. Пациенти в програми за психосоциална рехабилитация, субсидирани от МЗ (НЦОЗА)	Бр.	125	*
30. Координиране дейността на ОбСНВ и ПИЦ и взаимодействие, във връзка с поддържане и усъвършенстване на информационните системи и база данни	бр.	27	27
31. Изследване на инжекционно употребяващи наркотици за полово и кръвоносно преносими болести	Бр.	900	*
32. Извършени лабораторни изследвания за НВ в лабораторията на ДПБЛНА	Бр.	2 800	795
33. Участия в местни и международни форуми по наркотиците за повишаване професионалната квалификация НЦОЗА	Бр.	10	8
34. Подготовка и провеждане на различни по характер и обхват проучвания, свързани с употребата на наркотици в България – НЦОЗА	Бр.	8	8
35. Подготовка и разпространение на тематични доклади, информационен бюлетин и други аналитични, информационни и помощни материали –НЦОЗА	Бр.	2	2
36. Изготвяне на Годишен национален доклад за проблемите свързани с употребата на наркотици по стандартите на Европейския мониторинг център за наркотици и наркомании (EMCDDA) – НЦОЗА	Бр.	1	1
37. Методическо ръководство, координация и участие при попълването на Стандартни таблици и Структурирани въпросници за годишния доклад на EMCDDA – НЦОЗА	Бр.	20	20
38. Развитие на ключовите епидемиологични фактори – НЦОЗА	Бр.	5	5
39. Съвместна дейност на новите синтетични наркотици и периодични изпращания на ранни известия за нови наркотици до EMCDDD и REITOX, НФЦ, НЦОЗА	Бр.	2	2

40. Участие в експертната и обучителна системи на EMCDDA и REI TOX – НЦОЗА	Бр.	10	11
41. Проведени семинари и работни срещи за оказване на методическо ръководство.	бр.	4	19
* Все още няма данни за 2023 г.			

Продукти/услуги предоставени по програмата - описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

Разработване на нормативна база в областта на наркотиците:

1. Изготвен е проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите (ЗИД на ЗКНВП)

В проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите са предложени промени в следните основни насоки:

- за изпълнение на Решение № 704 от 5 октомври 2018 г. на Министерския съвет за приемане на мерки за трансформация на модела на административно обслужване;

- оптимизиране на контрола върху дейностите с лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества и прецизиране на текстове, свързани с лицензионните и разрешителните режими;

- прецизира се състава на Националния съвет по наркотичните вещества и на Експертния съвет по лечение на зависимости;

- прецизират се текстове, касаещи дейности с прекурсори и съхранението на представителни проби от иззети незаконно засети растения, наркотични вещества и прекурсори;

- финансирането на дейностите, включени в програмите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества ще се осъществява със средства, в рамките на одобрените по бюджета на Министерството на здравеопазването за съответната година за изпълнението на Националната стратегия за борба с наркотиците;

- финансирането на програмите за психосоциална рехабилитация ще се извършва от общините, в рамките на средствата за тези дейности по държавния бюджет чрез общинските бюджети като делегирани от държавата дейности за съответната година.

2. Изготвен е проект на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за реда за класифициране на растенията и веществата като наркотични за поставяне под контрол на нови вещества. С проекта се предлага да бъдат поставени под контрол седем нови вещества чрез включването им в Наредбата за реда за класифициране на растенията и веществата като наркотични. В Списък I на Единната конвенция по упойващите вещества от 1961 г. се включват веществата 2-метил-AP-237, етазен, етонитазепин и протонитазен, които са от групата на синтетичните опиоиди. Проекта е приет с ПМС № 184 от 4 октомври 2023 г.

В Списък II на Конвенцията за психотропните вещества от 1971 г. се включват веществата ADB-BUTINACA, алфа-PiHP и 3-метилметкатинон, които са от групата на синтетичните канабиноиди и синтетичните катинони.

Две от веществата - ADB-BUTINACA и 3-метилметкатинон, са вече поставени под национален контрол в България, като са включени в Списък I - Растения и вещества с

висока степен на риск за общественото здраве поради вредния ефект от злоупотребата с тях, забранени за приложение в хуманната и ветеринарната медицина, на Наредбата за реда за класифициране на растенията и веществата като наркотични.

За останалите пет вещества следва да се приложат мерки за контрол в изпълнение на изискванията на конвенциите.

Очакваният резултат от предлаганите промени е ограничаване риска от злоупотреба с класифицираните като наркотични вещества, както и осигуряване на възможност за ефективни законови действия от страна на правоприлагащите органи, които ще доведат до намаляване на рисковете за обществото, породени от престъпления, свързани с разпространението и злоупотребата с веществата.

Проектът е приет с ПМС № 184 от 4 октомври 2023 г.

3. Изготвен съвместно с МВР проект на Рамкова позиция по предложение за Решение на Съвета относно позицията, която трябва да се изрази от името на Европейския съюз на шестдесет и шестата сесия на Комисията по наркотичните вещества (КНВ) на ООН по препоръките на СЗО за включването на нови вещества в списъците на Конвенциите по наркотиците. Позицията е представена на заседание на ХРГ „Наркотици“.

4. Изготвена информация за Годишния доклад на България по проблемите на наркотиците и наркомаиите на Националният фокусен център.

5. Изготвен е Годишен доклад на Република България за 2022 г., във връзка с подготовката на Годишния отчет на Комисията по наркотични вещества към ООН – Виена по изпълнение на Договорите за международен контрол на наркотиците.

Осъществяване на контрол по спазване изискванията на регулаторните режими, въведени от ЗКНВП

Във връзка с контролът на производството на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества за периода е извършена една проверка на производител и една проверка във връзка с подадено заявление за издаване на разрешение за дейности по чл. 73 от ЗКНВП.

Контролът на търговията на едро и дребно с лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества и дейността на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди се извършва от инспекторите по наркотични вещества в 28-те Регионални здравни инспекции (РЗИ).

Контролът на лекарствения продукт и дейността на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди се извършва от експерти от НЦОЗА и инспекторите по наркотични вещества в 28-те Регионални здравни инспекции (РЗИ). Към 31.12.2023 г. са извършени 2 проверки на програми.

Организиран и проведен са два семинара с инспекторите по наркотични вещества от 28-те РЗИ с цел: запознаване на инспекторите по наркотични вещества от РЗИ с предстоящи и приети промени в нормативната уредба по наркотичните вещества; координация и методическо ръководство на дейността на инспекторите по наркотични вещества от РЗИ; обмяна на знания и опит на инспекторите по наркотични вещества при осъществяване контрола на местно ниво. Основна тема на семинарите е внедряването в НЗИС на електронни рецепти за предписване и отпускане на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества и контрола на местно ниво след въвеждане на електронно предписване на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, проблеми свързани с осъществяване на контролните функции на инспекторите.

Участие в работни срещи във връзка с предстоящото въвеждане на електронни рецепти за лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества с Информационно обслужване, НЗОК, БФС, БЛС. Комуникация с Информационно обслужване за изграждане на регистъра на аптеките с издадени лицензии за работа с лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества - изготвен регистър на аптеките притежаващи лицензии за дейности с наркотични вещества; изготвен регистър на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, участие в изготвянето на проект за изменение и допълнение на Наредба 4 от 2009 г.

Участие в изготвянето на проекти на Координационен механизъм за борба срещу вноса и разпространението на наркотични вещества, съвместно с МВР и Координационен механизъм за противодействие на разпространението и употребата на наркотични вещества в училище, съвместно с МОН.

Изготвяне на лицензии, разрешения и разрешителни по реда на ЗКНВП

- издадени 199 бр. лицензии за дейности с наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества и 261 бр. заповеди за прекратяване на лицензии;

- издадени 988 бр. разрешителни за внос и износ на наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества;

- издадени 70 бр. разрешения за дейности по чл. 73 и за лечение на пътуващи лица по чл. 59 от ЗКНВП;

- издадени 10 бр. заповеди за унищожаване на наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, станали негодни за употреба;

- издадени 20 бр. разрешения на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди.

Участие в комисии за унищожаване по чл. 95 от ЗКНВП на незаконно придобити растения, наркотични вещества, техните препарати и представителните проби организирани от Агенция „Митници“ и комисии по чл. 97 от ЗКНВП на законно произведени наркотични вещества и лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, станали негодни за употреба.

В изпълнение на международните договори, по които Република България е страна са изготвени: 8 бр. тримесечни статистически отчети за внос и износ на наркотични вещества; 2 бр. годишни статистически отчети за 2022 г.; 2 бр. годишни планови оценки (квоти) за количествата наркотични вещества, необходими за 2024 г. и промяна на плановата оценка за психотропни субстанции през 2023 г., годишен национален доклад за наркотичните и психотропни вещества на България за 2022 г., във връзка с подготовката на Годишния отчет на Комисията по наркотични вещества (КНВ) на ООН. Изпратени в нормативно определения срок до Международния съвет за контрол на наркотиците (МСКН) на ООН.

Взето е участие в дейността на Хоризонтална работна група „Наркотици“ – участие в заседания на групата, изготвяне на отговори на запитвания от Председателството на групата, изготвяне на становища, попълване на въпросници.

Изготвени са становища по досието за Агенция на ЕС по наркотиците за представяне на заседание на ХРГ „Наркотици“.

Съгласуван проект на указания за синтетичните наркотици за диалога ЕС – САЩ организиран от ХРГ „Наркотици“.

Съгласуван проект на указания по тема на Шведското председателство „Пол и свръхдоза“ за заседание на ХРГ „Наркотици“.

Изготвен е ревизиран проект на заключения на Съвета на ЕС на тема „Хора, които употребяват наркотици и психичното им здраве“ за представяне на заседание на ХРГ „Наркотици“;

Изготвен проект на указания за унищожаване на конфискувани наркотици за заседание на ХРГ „Наркотици“.

За осъществяване на националната политика в областта на борбата срещу наркотиците е изградена мрежа на национално и регионално ниво – Национален съвет по наркотични вещества (НСНВ) и Общински съвети по наркотични вещества. Общинските съвети на наркотични вещества (ОбСНВ) и Превантивно-информационните центрове (ПИЦ) към тях, имат основна роля и отговорност за изпълнението на националната политика на местно ниво. За тази цел се разработили и приети общински планове и програми, които отговарят на техните нужди. За периода са организирани и проведени две заседания на НСНВ. Дейностите на ОбСНВ са насочени към предотвратяване първата употреба на наркотици от все още неупотребяващите; към ограничаване на риска от прерастването на употребата на наркотици в злоупотреба и зависимост и за намаляване на щетите от употребата на наркотици за индивида и обществото.

С цел повишаване на информираността и превенция на употребата на наркотични вещества сред учениците, техните родители и близки, учители и специалисти, работещи с подрастващи и обществеността като цяло ОбСНВ провеждат:

- мерки, свързани с реализиране на дейности по универсална превенция в училищна и извън училищна среда;
- мерки, свързани с реализиране на дейности по селективна и индикативна превенция;
- мерки, насочени към родители;
- мерки, свързани с повишаване знанията на специалистите работещи по превенция употребата на наркотични вещества;
- мерки, свързани с повишаване на информираността на българската общественост и намаляване на стигмата.

Тези мерки целят да повишат знанията и уменията, както и да изградят у младите хора положително отношение към здравословния начин на живот.

Дейности по универсална превенция - целта е да се ограничи разпространението на употребата на психо-активни вещества, чрез предоставяне на достатъчна, обективна и достъпна информация, изграждане на мотивация и поведенчески умения за водене на здравословен начин на живот и подкрепа на училищната политика за осигуряване на защитена социална среда. Да се постигне трайна позитивна промяна в културните и социални характеристики на училищната среда/общност, влияещи върху избора на подрастващите относно употребата на наркотици.

На територията на страната се реализират две национални програми за превенция употребата на наркотични вещества в училищна среда: Национална програма за превенция употребата на наркотични вещества в училищна среда за 5-7 клас „Кодово име живот“ и

Национална програма за превенция употребата на наркотични вещества в училищна среда за 8-11 клас „От връстници за връстници“.

По Национална програма за превенция употребата на наркотични вещества в училищна среда за 5-7 клас „Кодово име живот“ са достигнати 48,53% от общия брой ученици. Достигнатите родители са 15,58%, обхванати са всички педагогически съветници, психолози и учители.

По Национална програма за превенция употребата на наркотични вещества в училищна среда за 8-11 клас „От връстници за връстници“ са достигнати 20,35% от всички ученици. Достигнатите родители са 24%, обхванати са всички педагогически съветници, психолози и учители.

По двете национални програми са обучени психолози, педагогически съветници и педагози от училищата на територията на цялата страна.

Програми по универсална превенция, получили съгласие по Наредба № 6 от 2014 г. За условията и реда за осъществяване на програми за превенция употребата на наркотични вещества – 10 програми са получили съгласие от МЗ и МОН и се осъществяват на територията на градовете Варна, Габрово, Кърджали и София. Достигнати са 6 224 деца и младежи.

Други дейности по универсална превенция – Проведени са тренинги, срещи – разговори с деца и младежи в училищна и извън училищна среда, с родители, педагогически и непедагогически персонал в училищата, медицински специалисти от училищно здравеопазване и други. Организиран са беседи, дискусии, презентации на територията на цялата страна. Проведени са конкурси, спортни мероприятия и други дейности.

Общо обхванати по универсална превенция за периода са 59 102 човека от различни възрастови групи.

Дейности по индикативна превенция – целта е да предотврати (бързото) развитие на зависимост, да намали честотата на употребата или да попречи на преминаването към по-вредни форми на употреба.

На територията на страната функционират четири програми за индикативна превенция, получили съгласие от НЦОЗА – Варна, Кърджали и София.

Общо обхванати по индикативна превенция за периода 1 294.

Дейности по селективна превенция – целта е да се предотврати употребата на наркотични вещества сред специфични под-групи от населението. Програми получили съгласие по Наредба № 6 от 2014 г. За условията и реда за осъществяване на програми за превенция употребата на наркотични вещества – осъществяват се на територията на градовете Варна, Плевен и София.

Общо обхванати по селективна превенция са 1 420.

Обучения на други специалисти – Осъществени са обучения на други специалисти, работещи по проблемите свързани с употребата на наркотични вещества. Броят на обучените специалисти е 1 662.

Консултативна дейност - Експертите от ПИЦ провеждат консултации на потърсили помощ или насочени от други институции лица – 1 030 обхванати.

Кампании – за отчетния период ОБСНВ и ПИЦ са организирали и провели две кампании - през месец февруари – Безопасен интернет и през месец юни – 26 юни Международен ден за борба със злоупотребата и незаконния трафик на наркотични вещества. Достигнати за отчетния период са 83 102.

На територията на страната се осъществява обучение на деца и младежи, родители и специалисти, работещи по превенцията употребата на наркотични вещества. Общо обучени за отчетния период са 4 765 деца и младежи. Целта на обученията са предотвратяване възникването или ескалирането на здравно-социални последици, както за отделния индивид, така и за обществото като цяло.

За координиране дейността на ОБСНВ и ПИЦ към тях и осъществяване на методическо ръководство на дейността им, са посетени ПИЦ - Велико Търново, ПИЦ-Перник и ПИЦ-Стара Загора..

През месец юни 2023 г. е проведена XVII-та Национална конференция по проблемите на превенцията на злоупотребата и употребата на наркотични вещества. На конференцията присъстваха представители на 27-те ОБСНВ и ПИЦ към тях. По време на конференцията бяха разгледани следните теми:

- Представяне на добри практики за превенцията употребата на наркотични вещества от ОБСНВ и ПИЦ;
- Представяне на добри практики на ЕС по превенцията употребата на наркотични вещества;
- Включени нови психоактивни вещества в списъците на Наредбата за реда за класифициране на растенията и веществата като наркотични;
- Перспективи в областта на намаляване на търсенето на наркотици. Препоръки за законови промени и устойчиво финансиране;
- Анализ на планираното, реализираното и междинните резултати от въвеждането на електронни инструменти за скрининг и превенцията употребата на ПАВ;
- Ефективни превантивни подходи при работа с деца и младежи под 18 години, които употребяват наркотични вещества;
- Оценка на ефективността на националните програми за превенцията на употребата на наркотични вещества в училищна среда;
- Професионална и методическа подкрепа на експертите, работещи в ОБСНВ и ПИЦ с оглед постигане на по-високо качество при изпълнение на дейности по Националната стратегия за борба с наркотиците;
- Дискусия, свързана с тримесечните и годишни отчети, които ОБСНВ и ПИЦ изготвят към секретариата на Националния съвет по наркотичните вещества;
- Обучение на новоназначени експерти в ПИЦ;
- Надграждащо обучение на експерти в ПИЦ със стаж от 1 до 3 години.

Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	1600.01.04 Бюджетна програма "Намаляване търсенето на наркотични вещества" (в лева)	Закон 2023 г.	Уточнен план 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	773 100	866 400	763 759

	Персонал			661 178
	Издръжка			102 581
	Капиталови разходи			
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	773 100	866 400	763 759
	Персонал	568 300	661 600	661 178
	Издръжка	204 800	204 800	102 581
	Капиталови разходи			
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	860 000	860 000	801 040
	Разходи за изпълнение на национални програми	160 000	160 000	157 200
	Субсидии за осъществяване на болнична помощ	700 000	700 000	643 840
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	I.....			
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	860 000	860 000	801 040
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	1 633 100	1 726 400	1 564 799
	Общо разходи (I.+II.+III.):	1 633 100	1 726 400	1 564 799
	Численост на щатния персонал	19	19	18

В разходите за изпълнение на Национални програми са отчетени средства по Националната програма за изпълнение на Плана за действие на Националната стратегия за борба с наркотиците (2020 – 2024 г.).

Отговорност за изпълнението на програмата

За изпълнението на програмата отговарят ресорният заместник-министър на здравеопазването, дирекция „Лекарствена политика”, Националният център по обществено здраве и анализи и Регионалните здравни инспекции.

1600.02.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „КОНТРОЛ НА МЕДИЦИНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ, ЗДРАВНА ИНФОРМАЦИЯ И ЕЛЕКТРОННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”

Цел на програмата: Осигуряване на устойчиво управление на системата на здравеопазване и непрекъснато подобряване на качеството и безопасността на медицинското обслужване на гражданите чрез ефективни системи за събиране и обработване на информация и контрол и мониторинг на медицинските дейности

Оперативни цели:

1. Осигуряване на качествена медико-статистическа база данни за здравния статус на населението и за ресурсите и дейността на лечебните заведения, отговаряща на нуждите на управлението и международния обмен на данни.

2. Усъвършенстване на механизмите за контрол и мониторинг върху дейността на лечебните заведения и на структурите, свързани със задължителното и доброволно здравно осигуряване;

3. Надграждане на Националната здравно-информационна система и развитие на електронното здравеопазване.

Прегледът на изпълнението на бюджетната програма през отчетния период показва, че като цяло дейностите се изпълняват в съответствие със заложените параметри за 2023 г.

Отчет на показателите за изпълнение на бюджетни програми

1600.02.01 Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване”	Мерна единица	Целева стойност 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
Показатели за изпълнение			
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология			
1.Разработени стратегии, концепции, политики и др.	бр.	5	5
2.Разработени нови и актуализирани нормативни актове, в т.ч.:	бр.	10	18
3.Разработени инструкции, указания, анализи и др.	бр.	2	0
4.Изпълнявани проекти	бр.	2	2
Регистрационен режим и разрешителен режим			
1. Подадени заявления за регистрация на ЛЗИБМП по чл. 40 от ЗЛЗ	бр.	2 000	2 110
2 .Издадени удостоверения за регистрация на ЛЗИБМП по чл. 40 от ЗЛЗ	бр.	2 000	2 743
3. Подадени заявления за издаване на разрешения за осъществяване на лечебна дейност по чл.47 на ЗЛЗ	бр.	60	217
4. Издадени разрешения за осъществяване на лечебна дейност по чл. 47 на ЗЛЗ	бр.	50	89
5. Отнети разрешения за осъществяване на лечебна дейност по чл. 47 на ЗЛЗ*	бр.		1
Одобрение на лечебните заведения за обучение в системата на здравеопазването			
1. Лечебни заведения, заявили желание за провеждане на обучение	бр.	100	130
2. Изготвени оценки от експертна комисия	бр.	100	112
3. Заседания на Консултативния съвет	бр.	15	18
4. Лечебни заведения, получили одобрение за обучение в системата на здравеопазването	бр.	80	112
5. Лечебни заведения/клиники или отделения, придобили права на университетски	бр.	5	3
6. Лечебни заведения/клиники или отделения с отнети права на университетски*	бр.		0
Контрол за гарантиране правата на пациента			
1.Проверки от РЗИ по жалби и сигнали	бр.	1 200	1 125
2.Проверки на лицата, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве	бр.	200	196
3.Актове за административно нарушение /РЗИ /	бр.	50	40
4.Проверки от ИАМН по жалби и сигнали	бр.	900	954
5.Актове за установено административно нарушение /ИАМН/	бр.	250	269
Проверки за разходване средствата по реда на чл. 82 от ЗЗ			
1.Проверки от РЗИ	бр.	800	820
2.Проверки от ИАМН	бр.	30	0

Проверки за изпълнение на медицинските стандарти и други планови проверки			
1.Проверки на РЗИ за изпълнение на медицинските стандарти	бр.	1 400	1 872
2.Проверки на РЗИ във връзка с разрешителния режим на лечебните заведения	бр.	300	306
3.Брой издадени Удостоверения от РЗИ по чл. 47 от ЗЛЗ	бр.	150	155
4. Планови проверки на ИАМН за изпълнение изискванията на Закона за лечебните заведения, Закона за трансплантация на органи, тъкани и клетки и Раздел „Асистирана репродукция“ от Закона за здравето	бр.	60	29
5.Предложения на ИАМН за отнемане на разрешения за лечебна дейност*	бр.		
Контрол на структурите на задължителното и доброволно здравно осигуряване			
1.Извършени проверки в НЗОК/РЗОК	бр.	10	4
2.Извършени проверки в ДЗОФ	бр.	10	3
Информационна и аналитична дейност, осъществявана от ИАМН			
1.Водени регистри	бр.	40	40
2.Изготвени анализи и доклади	бр.	10	12
3.Изготвени предложения за промени в нормативната уредба	бр.	1	5
4.Проведени дискусии, обсъждания, конференции и др.	бр.	5	4
Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - събиране, обработка, отчитане и анализиране на информация от РЗИ			
1.Събрани и обработени годишни статистически отчети	бр.	60 000	63 588
2.Събрани и обработени оперативни статистически отчети	бр.	7 000	6 866
3.Обработени оперативни сведения и др. статистическа информация (съобщения, известия, информационни карти и др.)	бр.	130 000	109 201
4.Обработени отчети за финансиране на лечебните заведения по Наредба № 3 от 5.04.2019 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които Министерството на здравеопазването субсидира лечебни заведения, и за критериите и реда за субсидиране на лечебни заведения	бр.	2 000	2 213
5.Изготвени справки и информации по искане на други органи и организации	бр.	3 500	4 932
6.Проверки на статистическата отчетност в лечебните заведения	бр.	2 500	1 995
7.Съставени актове за административни нарушения във връзка със статистическата отчетност	бр.	10	1
8.Разработени анализи, прогнози и оценки от РЗИ за здравно-демографските процеси на регионално ниво, необходими за формирането на националната и териториалната здравна политика;	бр.	60	62
Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - здравна статистика на базата на събиране, обработка, отчитане и анализиране на информацията от НЦОЗА			
1.Състояние и движение на населението	бр. (анализи)	5	5
2.Заболеваемост на населението	бр. (анализи)	5	5
3.Здравна мрежа	бр. (анализи)	2	2
4.Медицински персонал по видове и по видове лечебни заведения	бр. (анализи)	1	1

5. Дейност на лечебните заведения	бр. (анализи)	1	1
6. Икономическа информация на лечебните заведения	бр. (анализи)	1	1
7. Международен преглед и съпоставка на информацията	бр. (анализи)	3	3
8. Програми за създаване и реализация на единна здравно-информационна система	бр.	1	1
9. Здравно информационни стандарти	бр.	1	
10. Международни стандарти и норми, произтичащи от решения и резолюции на институциите на ЕС	бр.	2	1
11. Математически модели и прогнози за демографското и здравно състояние на населението и здравните дейности	бр.	14	
12. Предоставяне на здравни данни за Световната здравна организация, Евростат и други международни организации	бр.	40	40
13. Статистически изследвания, необходими за създаване на национална и европейска статистическа информация	бр.	5	5
14. Методологична и методическа помощ на структурите на националната система на здравеопазване по отношение на информационното осигуряване и медицинската документация;	бр. съвещания, указания	5	15
Внедряване на ДСГ			
1. Адаптация на класификационната система	бр.	1	1
2. Сервизно и гаранционно обслужване на системата	лв.	130 000	0
3. Осигуряване поток от данни	бр.	12	12
4. Изработване на относителни тегла	бр. (анализ)	1	0
5. Обучение на обучители, кодировчици, мениджъри	бр.	400	0
6. Изчисляване цени на ДСГ	бр. (анализи)	1	1
7. Изготвени указания за кодиране на икономическа информация	бр.	1	0
8. Работни срещи с директори на ЛЗБП	бр.	2	0
9. Изготвени анализи	бр.	1	1
Поддържане на полицев регистър и база данни			
1. Националният раков регистър	бр.	1	1
2. Бази и регистри от здравни данни на НЦОЗА	бр.	4	4
Електронно здравеопазване			
1. Разработване и провеждане на Национална стратегия за електронно и пътна карта към нея	бр.	1	1
2. Разработване и прилагане на концепция за развитие на телемедицината в Република България и мобилните устройства (mHealth)	бр.	1	0
3. Въвеждане на система за оценка на качеството и безопасността на медицинското обслужване	бр.		
4. Изграждане експертна фармакотерапевтична система (ЕФТС), подпомагаща и контролираща клиничните решения	бр.		
5. Създаване на решения за трансграничен достъп и обмен на здравна информация в ЕС чрез изграждане на национална контактна точка	бр.		
6. Изграждане на среда за единен достъп до образна диагностика и интеграцията и с НЗИС	бр.		

7.Разработване на система Превенция и промоция на здравето	бр.		
8. Разработване на електронни административни услуги като част от НЗИС	бр.	1	1

*/ показатели, които нямат отношение към планирането на финансовите средства и се използват само при отчитане на дейността

Показател за изпълнение „Разработване на политики, нормативно регулиране и методология“

През 2023 г. е приет Национален план за борба с рака в Република България 2027 г. и Национална стратегия за детско и юношеско здраве и педиатрична грижа 2030 и План за действие за изпълнението ѝ за периода 2023-2025 г. Проектът на Национална здравна стратегия 2030 беше одобрен от МС и предстои приемането му от Народното събрание. Приети са 13 постановления и наредби (нови и актуализации на съществуващи). В процес на обществено обсъждане са една стратегия, един законопроект и проекти за изменения на 4 наредби. Работи се по два проекта с европейско финансиране.

Показател за изпълнение „Регистрационен режим и разрешителен режим“

Дейностите по регистрацията на лечебните заведения за извънболнична медицинска помощ се осъществяват от РЗИ и ИАМН. Данните показват, че целевите стойности по двата показателя за 2023 г. са значително надвишени.

По отношение на подадените заявления за издаване на разрешение за осъществяване на лечебна дейност се наблюдава значителен ръст (53 за 2022 г.) и надвишаване на целевата стойност за годината, което вероятно се дължи на очакваното въвеждане на временен мораториум за разкриване на нови дейности и нови болници. Броят на издадените разрешения е значително по-малък, но също е над целевата стойност. През 2023 г. е отнето едно разрешение за лечебна дейност на СБВБДПРЛ Искър ООД, по искане на Общинския съвет.

Показател за изпълнение „Одобрение на лечебните заведения за обучение в системата на здравеопазването“

Лечебните заведения, които извършват обучение на студенти и специализанти, трябва да получат одобрение въз основа на определени с наредба критерии и условия, касаещи структурата и организацията на дейността в лечебното заведение, наличието на необходимото оборудване и квалификацията на персонала, за да може да се осъществяват дейностите по практическо обучение на студенти и докторанти и следдипломно обучение на лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти и специалисти по здравни грижи. Отчетените стойности на показателя надвишават значително заложените на годишна база целеви стойности.

Показател за изпълнение „Контрол на гарантиране правата на пациента“

Извършените от ИАМН проверки по сигнали и жалби на граждани през 2023 г. са малко повече от планираните, докато проверките на РЗИ са малко под заложената целева стойност. Издадените от ИАМН актове за установено административно нарушение са колкото през 2022 г., докато издадените актове на РЗИ се близо два пъти повече в сравнение с 2022 г.

Показател за изпълнение „Проверки за разходване средствата от държавния бюджет по реда на чл. 82 от Закона за здравето“

Проверките за разходване средствата от държавния бюджет по реда на чл. 82 от Закона за здравето се осъществяват от РЗИ и ИАМН. За отчетния период броят проверки, извършени от РЗИ, надвишава целевата стойност за 2023 г., докато ИАМН не е извършвала проверки за разходване на средства от държавния бюджет.

Показател за изпълнение „Проверки на изпълнението на медицинските стандарти“

Проверките на РЗИ, свързани с контрола по изпълнението на медицинските стандарти извън разрешителния режим по чл. 47 от ЗЛЗ, са с 33% повече спрямо 2022 г. и с 34% повече от целевата стойност за 2023 г., докато проверките във връзка с разрешителния режим по чл. 47 от ЗЛЗ са незначително повече от целевата стойност за годината по-малко от 2022 г.

Плановите проверки на ИАМН за изпълнение на медицинските стандарти са по-малко в сравнение с 2022 г. (29 спрямо 63) и представляват 1/2 от целевата стойност за 2023 г.

Показател за изпълнение „Контрол на структурите на задължителното и доброволно здравно осигуряване“

За 2023 г. е отчетено слабо изпълнение по този показател, което е под 50% от целевата стойност за годината. Показателят бележи спад и спрямо отчетените за същия период на 2022 г. стойности (9 проверки в НЗОК/РЗОК и 5 в структурите за доброволно здравно осигуряване).

Показател за изпълнение „Информационна и аналитична дейност, осъществявана от ИАМН“

Информационната и аналитична дейност на ИАМН се илюстрира с воденето на регистри, изготвяне на анализи и доклади, предложения за промени в нормативната уредба и проведени конференции, обсъждания и дискусии. В ИАМН се водят общо 40 регистъра, като повечето от тях (37) са публични и служебни регистри по реда на Закона за трансплантация на органи, тъкани и клетки и подзаконовата нормативна уредба към него. По отношение на изготвените анализи и доклади, предложения за нормативни промени и проведени конференции, обсъждания и дискусии е отчетено изпълнение на заложените целеви стойности за 2023 г.

Показател за изпълнение „Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - събиране, обработка, отчитане и анализиране на информация от РЗИ“

По отношение на статистическа отчетност и свързаната с нея методична помощ и контрол от страна на РЗИ през 2023 г. се наблюдава много добро изпълнение на заложените целеви стойности, като събраните и обработени годишни статистически отчети и отчетите за финансиране по реда на Наредба № 3 от 2019 г. са повече от заложената прогнозна стойност. Броят на разработените анализи, прогнози и оценки от РЗИ за здравно-демографските процеси на регионално ниво, необходими за формирането на националната и териториалната здравна политика, също надвишава целевата стойност за 2023 г.

Показател за изпълнение „Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - здравна статистика на базата на събиране, обработка, отчитане и анализиране на информацията за страната от НЦОЗА“

Данните за информационното осигуряване на системата на здравеопазването, здравната статистика и анализа на информацията, което се осъществява от НЦОЗА, показват добро изпълнение, като част от целевите стойности вече са достигнати. Броят на реализираните дейности, свързани с оказване на методологическа и методична помощ, надвишават заложената целева стойност за годината.

Показател за изпълнение „Внедряване на ДСГ“

През 2023 г. не е отчетена дейност по внедряване на ДСГ, но следва да се отбележи, че през 2022 г. беше прието изменение на Наредба № 42 от 2004 г. за въвеждане на класификационни статистически системи за кодиране на болестите и проблемите, свързани със здравето, и на медицинските процедури, с което е въведена Кодираща система на медицинските процедури - версия 2020 г.

Показател за изпълнение „Поддържане на полицеви регистри и база данни“

Като орган на статистиката НЦОЗА събира и обработва статистически здравни данни. С промени в нормативната уредба от м. май 2023 г. е регламентирано, че НЦОЗА поддържа национален раков регистър като електронна база данни, който има служебен характер.

Показател за изпълнение „Електронно здравеопазване“

През отчетния период е регламентирана стандартна оперативна процедура за промяна на данни в Националната здравно-информационна система - модул еИмунизация. От момента на прилагането ѝ досега в Министерство на здравеопазването ежедневно постъпват заявления за корекция, като в по-голямата си част с едно заявление постъпват повече от един файл за корекция. Министерство на здравеопазването съвместно с Центъра за обслужване на граждани, позициониран в сградата на Националния център по обществено здраве и анализи, са ангажирани с тези процеси. Центърът е разкрит, за да се подпомогне и улесни обработката на множеството сигнали и въпроси от граждани във връзка с установени проблеми при издаването на сертификати. С цел оперативност, гражданите получават обратна връзка за състоянието на тяхната заявка (сигнал, въпрос) на подадените от тях и-мейл адреси, като са разкрити телефонна линия и и-мейл адрес.

В изпълнение на план-графика за дейностите по системна интеграция за 2023 г., неразделна част от рамковия договор сключен през 2021 г. между Министерството на здравеопазването и „Информационно обслужване“ АД, с предмет: „Изпълнение на дейности по системна интеграция, попадащи в обхвата на чл. 7с от ЗЕУ, включващи предоставянето на услуги по изграждане, поддържане, развитие и наблюдение на работоспособността на информационните и комуникационните системи, използвани от Възложителя и второстепенните разпоредители по т. „г“ а именно: Изпълнителната агенция по лекарствата, Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, Регионалните здравни инспекции, Националната експертна лекарска комисия, Националния център по трансфузионна хематология и Районните центрове по трансфузионна хематология, както и дейности, които осигуряват изпълнението на тези услуги, са стартирали 19 дейности.

Разработване и провеждане на Национална стратегия за електронно и пътна карта към нея:

Мярката е изпълнена. През 2023 г. е разработена Националната стратегия за електронно здравеопазване и дигитализация на здравната система 2030 г. и план за действия към нея като секторен стратегически документ за дигитализация на здравния сектор и отчита стратегическата рамка на глобално, европейско и национално ниво по отношение на политиката по здравеопазване и политиката в областта на електронното управление. Стратегията е насочена към развитие на здравеопазването в България чрез разработване и прилагане на основани на данни решения, които отговарят на националните нужди и предоставят на гражданите инструменти и услуги за по-здравословен живот.

Разработване и прилагане на концепция за развитие на телемедицината в Република България и мобилните устройства (mHealth):

До настоящия момент не е разработена и прилагана концепция за развитие на телемедицината в Република България и мобилните устройства (mHealth). Предвид подготвеният проект на Национална здравна стратегия 2030 срокът за изпълнението на тази мярка е изместен на 2024-2026 г.

Разработване на електронни административни услуги като част от НЗИС:

В обхвата на мярката е включена дейност за разработване на 20 електронни административни услуги и вътрешноадминистративни електронни услуги. Мярката е в процес на изпълнение. Към настоящия момент са изпълнени 13 електронни административни услуги. За останалите се разработват съвместно с Министерство на електронното управление формати на заявления в машинно четим вид..

Министерството на здравеопазването изпълнява Инвестиция С12.15 „Национална дигитална платформа за медицинска диагностика“ с бюджет 28 280 101 лв., включена в окончателния вариант на Националния план за възстановяване и устойчивост, в компонент 12 „Здравеопазване“

В отчетния период е подписано Оперативно споразумение между МЗ и Министерство на финансите за изпълнение на инвестицията. Изготвено е техническото задание за „Разработване и внедряване на Национална цифрова платформа за медицинска диагностика“, което се съгласува с Министерство на електронното управление по реда на ЗЕУ.

Създаване на решения за трансграничен достъп и обмен на здравна информация в ЕС чрез изграждане на национална контактна точка:

Министерството на здравеопазването (МЗ) изпълнява проект 2019-BG-IA-0080 „Създаване на общи трансгранични услуги за електронно здравеопазване в България“, съфинансиран чрез Механизма за свързване на Европа (Connecting Europe Facility - CEF). Крайният срок на проекта е до 28.06.2024 г. През отчетния период е открита процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет: „Разработване, локализиране, внедряване, интегриране и тестване на OpenNCP, в изпълнение на проект 2019-BG-IA-0080 „Създаване на общи трансгранични услуги за електронно здравеопазване в България“, съфинансиран чрез Механизма за свързване на Европа“.

**Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и
администрирани разходи**

№	1600.02.01 Бюджетна програма "Контрол на медицинските дейности, здравната информация и електронното здравеопазване" (в лева)	Закон 2023 г.	Уточнен план 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	30 363 000	33 773 800	29 826 803
	Персонал	14 762 800	16 207 900	16 129 169
	Издръжка	7 468 500	9 434 200	7 374 378
	Капиталови разходи			6 323 256
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	30 363 000	33 773 800	29 746 974
	Персонал	14 762 800	16 207 900	16 049 340
	Издръжка	7 468 500	9 434 200	7 374 378
	Капиталови разходи	8 131 700	8 131 700	6 323 256
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	79 829
	Персонал			79 829
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	3 758 800	2 414 834	1 734 672
	Разходи за придобиване на специалност	3 742 800	2 414 834	1 734 672
	Средства за участие на Република България в Европейска асоциация за инспекция и надзор в здравеопазването и социалната сфера и други	16 000	0	
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	1.....			
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	3 758 800	2 414 834	1 734 672
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	34 121 800	36 188 634	31 481 646
	Общо разходи (I.+II.+III.):	34 121 800	36 188 634	31 561 475
	Численост на щатния персонал	503	503	462

Източници на информация за данните по показателите за изпълнение

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение се набира от информационните системи на ИАМН, РЗИ и НЦОЗА, обобщава се и се анализира от дирекция „Лечебни дейности“.

Отговорност за изпълнението на програмата

Програмата се изпълнява от МЗ, ИАМН, РЗИ и НЦОЗА.

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорния заместник-министър на Министерство на здравеопазването, на дирекция „Лечебни дейности“ и дирекция „Здравно-информационни системи“.

Цел на програмата: Осигуряване лечението на специфични групи от населението чрез финансиране извън обхвата на задължителното здравно осигуряване или поради приоритетен здравен проблем

Оперативни цели:

1. Развитие на дейностите по трансплантация на органи, в т.ч. повишаване на броя извършени трансплантации; осигуряване на качество на трансплантацията и безопасност; повишаване на броя донори; повишаване на преживяемостта след извършване на трансплантации – през първата и всяка следваща година;
2. Развитие на дейностите по трансплантации на стволови клетки и осигуряване на медицински изделия;
3. Подобряване на достъпа до медицински дейности, свързани със социалнозначими заболявания и специфични здравни проблеми извън обхвата на задължителното здравно осигуряване;
4. Осигуряване на качествена медицинска експертиза;
5. Защита на правата на пациентите.

Чрез реализиране на описаните показатели за изпълнение се осигурява достъпът до медицински дейности на специфични групи от населението, гарантира се качеството на оказваните дейности от лечебните заведения чрез изпълнение на критериите за постигнати резултати.

Програмата е насочена към развитието на дейностите, свързани с трансплантация на органи, тъкани и клетки и осигуряване на достъп на максимален брой нуждаещи се граждани до трансплантационно лечение в страната и чужбина и необходимото последващо наблюдение в посттрансплантационния период. Във връзка с това се изпълнява Националната програма за насърчаване на донорството и подпомагане на трансплантацията в Република България (2019-2023 г.), приета с Решение № 777 от 19.12.2019 г. на Министерския съвет.

Програмата осигурява и субсидиране на лечебни заведения за болнична помощ по реда на Наредба № 3 от 5 април 2019 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които министерството на здравеопазването субсидира лечебни заведения, и за критериите и реда за субсидиране на лечебни заведения. Наредбата е разработена и на основание чл. 82, ал. 1, т. 6а, 6в, 8 и 9 и ал. 5 от Закона за здравето.

По тази програма се отчита и дейността, свързана с експертизата на трайно намалената работоспособност, както и контролът върху нея.

Основният инструментариум, който използва Министерството на здравеопазването при реализирането на оперативните цели, свързани със защита правата на пациентите са: пряката комуникация с различни пациентски организации с цел обсъждане на проблемите и набелязване на възможностите за тяхното решаване; възлагане на контрол на компетентните органи при получени жалби и сигнали, касаещи качеството и неудовлетвореността от медицинското обслужване; систематизиране на получените жалби и сигнали по степен на повторяемост и степен на обществена значимост и анализиране с

цел на беляване на възможни действия за постигане на положителен ефект върху здравната система; представяне на резултатите от тези анализи на ръководството на министерството; координация с другите специализирани дирекции в министерството по разнообразните въпроси, засегнати в жалбите и сигналите и съвместна работа с тях по решаването на проблемите и др.

Прегледът на изпълнението на бюджетната програма показва, че като цяло дейностите се изпълняват съгласно заложените параметри в Програмния бюджет на МЗ за 2023 г.

Отчет на показателите за изпълнение на бюджетни програми

1600.02.02 Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението”	Мерна единица	Целева стойност 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
Показатели за изпълнение			
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология			
1.Разработени нови и актуализирани нормативни актове	бр.	2	2
2.Разработени инструкции, указания и др.	бр.	2	0
Осигуряване на дейностите, свързани с трансплантация на органи, тъкани и клетки			
1.Лица включени в служебния регистър за трансплантация	бр.	1 350	834
2.Лица включени през настоящата година	бр.	640	167
3.Имунологични изследвания за включване в служебния регистър	бр.	160	217
4.Имунологични изследвания за актуализиране на имунологичния статус на включените в служебния регистър	бр.	2 000	1 527
5.Осъществени трансплантации на органи, от тях:	бр.	56	42
- -Бъбрек	бр.	30	27
- -Сърце	бр.	5	3
- -Черен дроб	бр.	20	12
- -Бял дроб	бр.	1	0
- -Панкреас	бр.	0	0
- -Тънки черва	бр.	0	0
6.Брой донори, от тях:	бр.	40	24
- -живи	бр.	20	2
7.Осъществени трансплантации на тъкани и клетки, от тях:	бр.	1 000	909
- -автоложни трансплантации	бр.	250	131
- -алогенни трансплантации	бр.	750	778
8.Осъществен транспорт на стволови клетки	бр.	30	23
9.Изследвания в следтрансплантационния период през първата година от трансплантацията	бр.	2 100	2 556
10.Лица, наблюдавани в следтрансплантационния период през първата година от трансплантацията	бр.	280	257
11.Изследвания в следтрансплантационния период през всяка следваща година от трансплантацията	бр.	6 200	7 747
12.Лица, наблюдавани през всяка следваща година от трансплантацията	бр.	1 000	942
13.Възстановяване на разходите от временна нетрудоспособност на живите донори	бр.	20	0
14.Възстановяване на транспортни разходи на живи донори	бр.	20	1

Осигуряване на лечение на специфични заболявания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване			
1. Брой пациенти с туберкулоза и неспецифични белодробни заболявания, на които е осигурено продължаващо лечение и рехабилитация	бр.	7 900	6 386
2. Брой пациенти с вродени коагулопатии, на които е заплатено лечение чрез прилагане на коагулиращи фактори и/или фибриноген при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции	бр.	4	3
Осигуряване на допълнителни медицински дейности на ветераните от войните, военноинвалиди и военнопострадали			
1. Брой ветерани от войните, на които са осигурени медицински изделия (изкуствени стави и остеосинтезни материали)	бр.	4	0
2. Брой ветерани от войните, на които са осигурени медицински изделия (очни лещи и високсубстанция) при оперативно отстраняване на катаракта	бр.	4	0
3. Брой ветерани от войните, на които са осигурени медицински изделия при ветераните (меш/платно за пластика на коремна стена) при оперативни процедури при хернии	бр.	4	0
4. Брой ветерани от войните, на които са осигурени медико-диагностични дейности с прилагане на контраст	бр.	4	0
5. Брой ветерани от войните, на които са осигурени отдиш и лечение	бр.	50	79
6. Брой военноинвалиди и военнопострадали, на които са осигурени отдиш, профилактика и рехабилитация	бр.	50	38
Осигуряване на медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване за пациенти в отдалечени и труднодостъпни райони			
1. Брой субсидирани лечебни заведения	бр.	75	75
2. Брой преминали пациенти	бр.	250 000	236 190
3. Брой проведени леглодни	бр.	1 300 000	1 122 329
Експертиза на трайно намалената работоспособност			
1. Брой постъпили заявления в РКМЕ	бр.	180 000	255 075
2. Брой лица, получили експертни решения за трайна неработоспособност от ТЕЛК	бр.	170 000	209 188
3. Брой домашни посещения на ТЕЛК	бр.	1 900	2 186
4. Извършен транспорт за домашни посещения	Км	55 000	53 373
5. Брой обжалвани експертни решения на ТЕЛК*	бр.		6228
6. Брой отменени експертни решения на ТЕЛК*	бр.		4564
7. Брой лица, получили експертни решения за трайна неработоспособност от НЕЛК	бр.	12 000	6 954
8. Брой обжалвани експертни решения на НЕЛК*	бр.		61
9. Брой отменени експертни решения на НЕЛК*	бр.		
10. Извършени обучения/работни съвещания/	бр.	95	131
Контрол на експертизата на работоспособността			
1. Проверки по сигнали и жалби	бр.	12 000	8 525
2. Проверки по организацията и качеството на експертната дейност на ТЕЛК и качеството на експертизата на временната неработоспособност и работата на ЛКК, личните лекари	бр.	1 500	2 449
Защита на правата на пациентите			
1. Изготвени рамкови позиции, указания, анализи, информация, становища, доклади, мерки и други документи във връзка с правата на пациентите.	бр.	5	9
2. Брой процедури по признаване/установяване представителността на организациите за защита правата на	бр.	1	0

пациентите			
3. Участия в разработване на системи за оценка на качеството и на резултатите от медицинските дейности, осъществявани от лечебните заведения.	бр.	1	0
4. Проведени срещи с пациентски организации за обсъждане на проблемите и необходимите действия за тяхното решаване	бр.	10	9
5. Предложени нормативни промени в резултат на постъпващите жалби и сигнали за нарушени права на пациентите и проведените срещи с пациентски организации.	бр.	1	5
6. Предложени организационни и други промени, извън нормативните, с цел подобряване и защитата правата на пациентите.	бр.	1	0

*/ показатели, които нямат отношение към планирането на финансовите средства и се използват само при отчитане на дейността

Показател за изпълнение „Разработване на политики, нормативно регулиране и методология“

През отчетния период са обнародвани 2 нормативни акта в областта на медицинската експертиза, свързани с изпълнението на бюджетната програма.

Показател за изпълнение „Осигуряване на дейностите, свързани с трансплантация на органи, тъкани и клетки“

Данните за броя на лицата в служебния регистър за трансплантация показват 50% намаление в сравнение с 2022 г., когато в служебния регистър за трансплантация са фигурирали 1 657 лица. Отчита се ръст в имунологичните изследвания за включване в служебния регистър (217 броя за 2023 г. при 183 за 2022 г.). Изследванията за актуализиране на имунологичния статус на включените в регистъра за 2023 г. са 78% от целевата стойност за 2023 г.

Налице е сериозно увеличение на извършените органни трансплантации - 42 за 2023 г. при 20 за 2022 г., като най-много са бъбречните трансплантации. Увеличава се и броят на донорите (24 при 15 за 2022 г.) и въпреки че целевата стойност не е достигната, може да се отчете напредък. Трансплантациите на тъкани и клетки също са повече спрямо 2022 г., като изпълнението е 91% от целевата стойност за 2023 г. През 2023 г. има увеличение и на наблюдаваните лица в следтрансплантационния период. За поредна година не са отчетени дейности по възстановяване на разходи за транспорт и за временна нетрудоспособност на живите донори.

По Националната програма за насърчаване на донорството и подпомагане на трансплантацията в Република България (2019 - 2023 г.) отново бяха осигурени финансови средства за стимулиране на регионални и областни координатори по донорство, за извършване на дейностите по проследяване на донорските ситуации в съответните региони/области и идентифициране на възможните, потенциалните, реализираните и нереализирани донори, както и определяне на причините за нереализирането им. За първи път от години е налице тенденция за увеличен брой органни трансплантации в страната.

Показател за изпълнение „Експертиза на трайно намалената работоспособност“

През 2023 г. се отчита увеличение спрямо 2022 г. на постъпилите заявления в РКМЕ и на издадените експертни решения за трайна неработоспособност от ТЕЛК, както и на броят на домашните посещения. Броят на обжалваните експертни решения на ТЕЛК намалява спрямо същия период на 2022 г., а отменени решения на НЕЛК няма, което е белег за по-добра работа на националния орган на медицинската експертиза.

Показател за изпълнение „Контрол на експертизата на работоспособността“

Данните за извършените от НЕЛК и РЗИ проверки по сигнали и жалби показват 71% изпълнение на целевата стойност за годината, докато проверките по организацията и качеството на дейността на ТЕЛК и ЛКК надвишават целевата стойност с 63 % и са увеличени спрямо 2022 г. с 45%.

Показател за изпълнение „Защита на правата на пациентите“

Изготвен е анализ на постъпилите жалби и сигнали с цел обобщаване и търсене на решения за повишаване удовлетвореността на пациентите от качеството на здравното обслужване и оказаната медицинска помощ, както и за спазването на пациентските права. асочени за изпълнение общо 174 преписки с различен обем и сложност, касаещи постъпили в Министерство на здравеопазването жалби, сигнали и запитвания, свързани с правата на пациентите.

По повод предстоящия Световен ден за безопасност на пациентите -17 септември е иницирано провеждането на проучване на пациентската удовлетвореност от качеството и безопасността на здравните грижи.

Взето участие в:

- информационна среща по проект „Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство, свързани със защита правата на децата“;

- заседание на Националния съвет по равнопоставеност на мъжете и жените към Министерския съвет;

- заседание на Национална комисия за борба с трафика на хора;

- заседание на комисия по осигурителни отношения за разглеждане на предложените промени в Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи;

- заседание на Националния съвет за хората с увреждания за разглеждане на предложените промени в Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи;

- заседание на Националния съвет за тристранно сътрудничество за разглеждане на предложените промени в Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи;

- заседание на Консултативния съвет към Националния дарителски фонд за подпомагане на деца, пострадали при ПТП.

Приети са промени в Наредбата за медицинската експертиза (обн., ДВ, бр. 10 от 31.01.2023 г.), с които се постигна по-справедливо оценяване на функционалния дефицит при хората с множество увреждания и се осигури възможност за предоставяне на адекватна подкрепа, която се полага на тази група хора с увреждания.

Също така беше премахнато съществуващото ограничение на правата на хората с психични увреждания, по отношение на правото им на чужда помощ при оценка под 90% (при 80 и над 80%), чрез което до известна степен се реши проблемът, свързан с потребността на хората с психични увреждания от подкрепа при задоволяване на техните ежедневни потребности.

През отчетния период продължи интензивен работен процес по промяна на Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската

експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи. Въведените изменения имат за цел съкращаване на срока за произнасяне на органите на медицинската експертиза, постигане на прозрачност и безпристрастност в процедурите, постигане на синхрон с разпоредбите на Закона за здравето, от последната нормативна промяна, направена със Закона за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания (ЗИДЗХУ), извършване на пълноценна и обективна оценка на работоспособността/вида и степента на увреждане и др.;

Издаде се нова Наредба за признаване на организациите за защита правата на пациентите за представителни организации и публикуването ѝ в Държавен вестник (Наредба № Н-1 от 9 март 2023 г. за признаване на организациите за защита правата на пациентите за представителни организации (обн., ДВ, бр. 24 от 17.03.2023 г.), с което се очаква да се постигне по-пълноценно изпълнение на законовата делегация, определяща като основна цел на представителните организациите защитата на правата и интересите на всички пациенти без оглед на конкретни заболявания, диагнози и страдания, израз на което е реализирането на общественополезна дейност по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел. Постигането на национална представителност, чрез доказано функциониране на структури на организацията във всички административни области на страната, е гарант за осъществяване на тази основна цел;

Изготви се нова Наредба за дейности по асистирана репродукция (Наредбата), приложение към която е и Медицинският стандарт по асистирана репродукция. Бяха съобразени и изискванията на 6 европейски директиви, като за целта бяха изготвени таблиците за съответствие с европейското право и беше поискано и съобразено становището на Работна група 22 „Здравеопазване“. Наредбата е публикувана в Държавен вестник (Наредба № Н-2 от 12 юли 2023 г. за дейности по асистирана репродукция, обн., ДВ, бр. 63 от 25.07.2023 г.).

Министерството на здравеопазването изпълнява следните инвестиции включени в окончателния вариант на Националния план за възстановяване и устойчивост, в компонент 12 „Здравеопазване“

Инвестиция С12.11 “Модернизирани на лечебни заведения за болнична помощ“, с бюджет 228 131 891 лв.

КОМПОНЕНТ 1 "Модернизирани на системата за педиатрични грижи в страната";

КОМПОНЕНТ 3 „Модернизирани на системата за диагностика и лечение на онкологични заболявания в страната“ - събрана е информация от лечебните заведения за нуждата им от апаратура за диагностика и лечение, съгласно Националната карта на дългосрочните нужди от здравни услуги. По Компонент „Модернизирани на системата за диагностика и лечение на онкологични заболявания в страната“ са изготвени критериите за подбор на лечебните заведения, които да се подкрепят по инвестицията и апликационна форма за кандидатстване от тяхна страна. По Компонент „Модернизирани на системата за педиатрични грижи в страната“ в процес на подготовка е техническа спецификация за придобиване на медицинска апаратура за педиатрия съобразно нуждите на лечебните заведения в страната.

Инвестиция С12.12 „Центрове за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдови заболявания“, бюджет 128 537 940,20 лв.

В отчетния период е подписано Оперативно споразумение между МЗ и Министерство на финансите за изпълнение на инвестицията. Изготвен е аналитичен доклад относно нуждите в страната от центрове за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдови заболявания („Stroke“ центрове), с посочване

на техния брой и местонахождение, който предстои да бъде изпратен до МФ с искане за одобрение, след което ще стартира изпълнението на инвестицията по същество.

Инвестиция С12.17 „Развитие на извънболничната помощ“

Изготвен е проект на споразумение с разпределение на дейностите и бюджетите, с оглед качеството на МЗ като структура за наблюдение и докладване и краен получател на инвестицията, което ще бъде изпратено с коментари към Министерството на финансите за подписване на споразумението. Одобрени са критериите за подбор на амбулатории относно методология за приотизиран подбор на населените места, в които да бъдат разкрити амбулатории за извънболнична помощ.

Източници на информация за данните по показателите за изпълнение

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от информационните системи на ИАМН, НЕЛК, ТЕЛК и РЗИ, обобщава се и се анализира от дирекция „Лечебни дейности“.

Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	1600.02.02 Бюджетна програма "Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението" (в лева)	Закон 2023 г.	Уточнен план 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	11 395 000	14 052 074	10 621 681
	Персонал	3 874 800	4 489 400	4 623 040
	Издръжка	1 968 700	2 097 960	1 327 856
	Капиталови разходи	5 551 500	7 464 714	4 670 785
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	11 395 000	14 052 074	10 357 189
	Персонал	3 874 800	4 489 400	4 465 330
	Издръжка	1 968 700	2 097 960	1 252 166
	Капиталови разходи	5 551 500	7 464 714	4 639 693
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	264 492
	Персонал			157 710
	Издръжка			75 690
	Капиталови разходи			31 092
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	104 353 300	127 292 084	125 253 691
	Разходи за дейности за насърчаване на донорството-национална програма	1 800 000	1 249 918	656 719
	Субсидии за осъществяване на болнична помощ	84 423 900	102 114 744	100 735 698
	Капиталови трансфери за придобиване на материални дълготрайни активи и основен ремонт на лечебните заведения	18 129 400	23 927 422	23 861 274
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	1 735 838
	Стипендии			1 472 740
	Субсидии за нефинансови предприятия			19 134
	Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел			243 964

	Общо администрирани разходи (II.+III.):	104 353 300	127 292 084	126 989 529
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	115 748 300	141 344 158	135 610 880
	Общо разходи (I.+II.+III.):	115 748 300	141 344 158	137 611 210
	Численост на щатния персонал	111	111	103

Отговорност за изпълнението на програмата

Програмата се изпълнява от ИАМН, РЗИ, НЕЛК, ТЕЛК, експерти от дирекция „Лечебни дейности“, дирекция „Опазване на общественото здраве, здравен контрол и права на пациентите“ и дирекция „Бюджет и финанси“.

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорния заместник-министър на Министерство на здравеопазването, дирекция „Лечебни дейности“ и дирекция „Опазване на общественото здраве, здравен контрол и права на пациентите“.

1600.02.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ“

Цел на програмата: Осигуряване на българските граждани и лицата, пребиваващи на територията на Република България на своевременна, достъпна и качествена медицинска помощ при спешни състояния и бедствия, аварии и катастрофи

Оперативни цели:

1. Осигуряване на равнопоставен достъп на населението до спешна медицинска помощ, съответстваща на най-добрите европейски практики и изисквания за качество и безопасност.

2. Подобряване на системата за финансиране на спешната помощ и гарантиране на нейната кадрова и материална-техническа осигуреност.

Системата за спешна медицинска помощ в България е неразделна част от общата здравна система и следва да се разглежда като функционално обединение на дейности и структури във връзка с диагностиката и лечението на лица със спешни състояния, осъществявани в извънболнични и болнични условия, а не само като дейност на мобилните спешни екипи. Наличието на добре функционираща интегрирана система за спешна помощ е основополагащо за процеса на трансформиране на здравната система и гарантирането на нейната устойчивост.

Целите на програмата съответстват на заложените цели и приоритети в Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 и осигуряват устойчивост на постигнатите резултати в изпълнение на Националната здравна стратегия 2020 и Концепцията за развитие на системата за спешна медицинска помощ 2014-2020.

Дейностите по програмата са насочени към осигуряване на максимален достъп до спешна медицинска помощ, отговаряща на стандартите за качество на медицинската помощ на нуждаещите се. В рамките на бюджетната програма се осигурява финансирането на системата за спешна медицинска помощ, която включва 27 центъра за спешна медицинска помощ (ЦСМП), 1 Център за спешна медицинска помощ по въздуха, 198 филиала (ФСМП), шест изнесени екипа и спешните отделения в лечебните заведения за болнична помощ.

С Постановление № 69 на Министерския съвет от 04 май 2023 година е увеличена щатната численост на центровете за спешна медицинска помощ и е създаден Център за

спешна медицинска помощ по въздуха, който да осигури медицинска координация и необходимия медицински персонал, с цел решаването на въздушния транспорт на пациенти, обект на спешна медицинска помощ. През м. юни е приет и Правилник за устройството и дейността на ЦСМП по въздуха, с който се регламентират управлението, структурата и дейността на центъра, както и основните функции, задължения и отговорности на служителите. С цел подобряване на достъпа до спешна медицинска помощ на посетители на Черноморието и най-новата община – Сърница, с постановлението са разкрити и два нови филиала - ФСМП Приморско и ФСМП Сърница.

Прегледът на изпълнението на бюджетната програма показва, че като цяло дейностите се изпълняват съгласно заложените параметри в Програмния бюджет на МЗ за 2023 г.

Отчет на показателите за изпълнение на бюджетни програми

1600.02.03 Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ”	Мерна единица	Целева стойност 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
Показатели за изпълнение			
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология на системата за спешна медицинска помощ			
Разработени нови и актуализирани нормативни актове, в т.ч.	бр.	1	2
Обработени отчети за дейността на ЦСМП	бр.	324	320
Изготвени обобщени отчети и анализи	бр.	54	54
Проведени работни срещи	бр.	3	1
Атестирани директори на ЦСМП	бр.	27	9
Обучение на персонала			
Проведени обучителни мероприятия	бр.	40	12
работещи в ЦСМП, преминали обучение	бр.	3 500	319
работещи в СО, преминали обучение	бр.	250	617
Осигуряване на спешна медицинска помощ на внезапно заболели и пострадали лица, както и такива при които не може да се прецени състоянието			
1. Приети повиквания	бр.	780 000	739 605
2.Изпълнени повиквания	бр.	740 000	715 744
3. Брой спешни повиквания		680 000	611 503
4. Брой обслужени пациенти при спешни повиквания	бр.	700 000	588 682
5. Изминати км за изпълнение на повиквания	км	16 300 000	15 060 993
6.Извършени амбулаторни прегледи	бр.	450 000	391 556
7.Извършени реанимации	бр.	3 000	2 429
8.Хоспитализирани пациенти	бр.	220 000	228 628
9.Средна стойност на медикаменти за 1 преминал болен (повиквания+амбулаторни прегледи)	лв.	3,5	2,07
Осигуряване на специализиран медицински транспорт			
1.Осъществени транспорти на републикански консултанти	бр.	350	272
2.Осъществени специализирани транспорти за кръв, кръвни продукти, донори, органи, медикаменти, консумативи и апаратура	бр.	2 000	1 688
3.Осъществени транспорти за спешно болни с показания за транспорт от реанимационен екип от/между лечебни заведения	бр.	12 000	10 318
4.Осъществен медицински въздушен транспорт за нуждите на спешна медицинска помощ	бр.	20	14

5.Осъществени транспорти на български граждани извън страната	бр.	10	3
6.Изминати км за специализиран наземен медицински транспорт	км	1 000 000	979 039
Осигуряване на допълнително възложени дейности извън спешната медицинска помощ			
1.Взети кръвни проби на водачи на МПС	бр.	3 000	3 335
2.Осъществен транспорт за превозване на трупове, подлежащи на съдебно-медицинска експертиза	бр.	3 000	2 613
Осигуряване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешните отделения на лечебни заведения за болнична помощ или филиалите на ЦСМП на територията на ЛЗ за болнична помощ, които не са хоспитализирани в същото лечебно заведение			
1.Пациенти със спешни състояния, преминали през спешните отделения, които не са хоспитализирани в същото лечебно заведение	бр.	750 000	709 215
2.Пациенти със спешни състояния, консултирани по искане на ФСМП в лечебни заведения за болнична помощ без разкрити спешни отделения, но не хоспитализирани в същото лечебно заведение	бр.	55 000	52 810

Показател за изпълнение „Разработване на политики, нормативно регулиране и методология на системата за спешна медицинска помощ“

През отчетния период са обнародвани 2 нормативни акта, касаещи системата за спешна медицинска помощ. Обработени са 320 отчета за дейността на ЦСМП и са изготвени 54 обобщени отчети и анализи.

Показател за изпълнение „Обучение на персонала“

Министерство на здравеопазването успешно изпълни проект № „BG05M9OP001-3.007-0001 „Подобряване на условията за лечение на спешните състояния“ финансиран от Европейския социален фонд чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г. с обща стойност 7 000 000 лв. По проекта са извършени обучения, включващи теоретична и практическа част на 6 906 служители от центровете за спешна медицинска помощ и спешните отделения. Разработена и внедрена е електронна платформа за осигуряване на теоретично и практическо обучение, представляваща специализиран софтуерен продукт. Отпечатани са 3 000 бр. диагностично-терапевтични протоколи и алгоритми, разработени в изпълнение на проекта за 118 бр. спешни състояния, които са предоставени в системата на спешната медицинска помощ в страната.

Показател за изпълнение „Осигуряване на спешна медицинска помощ на внезапно заболели и пострадали лица, както и такива при които не може да се прецени състоянието“

През 2023 г. приетите повиквания се доближават до определената целева стойност. Данните за изпълнените спешни повиквания и извършените амбулаторни прегледи показват незначително намаление в сравнение със същия период на миналата година. Броят на извършените реанимации е съпоставим с данните за 2022 г. Средната стойност на медикаменти за един преминал болен (повиквания плюс амбулаторни прегледи) за 2023 г. е 2,07 лв., при целева стойност за годината 3,50 лв., като стойността на лекарствата за преминал през ЦСМП болен остава ниска през годините.

Показател за изпълнение „Осигуряване на специализиран медицински транспорт”

Осъществените транспорти за републикански консултанти за 2023 г. представляват 78% от заложената целева стойност за годината, а специализираните транспорти за кръв, кръвни продукти, донори, органи, медикаменти, консумативи и апаратура представляват 84,4 % от целева стойност годината. Осъществените от реанимационен екип транспорти за спешно болни между лечебни заведения за 2023 г. са 86% от заложените за годината, като се отчита значително намаляване на транспортите от и между лечебните заведения спрямо 2022 г., когато същите са надхвърлили заложената целева стойност. Вероятна причина за това намаление е приключването на пандемията от COVID-19. През 2023 г. са извършени 14 полета с летателни средства на ВВС за нуждите на спешна медицинска помощ. Осъществени са 3 транспорта на български граждани извън страната.

Показател за изпълнение „Осигуряване на допълнително възложени дейности извън спешната медицинска помощ“

И през 2023 г. системата за спешна медицинска помощ продължава да изпълнява значителна по обем дейност, свързана с дейности, които не попадат в обхвата на дейностите по оказване на спешна медицинска помощ, като данните са съпоставими с тези за 2022 г.

Показател за изпълнение „Осигуряване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешните отделения на лечебни заведения за болнична помощ, или филиалите на ЦСМП на територията на ЛЗ за болнична помощ, но не са хоспитализирани в същото лечебно заведение“ - включва дейности по осъществяване на спешни диагностични и инструментални изследвания и консултации, провеждане на необходимите лечебни и специфични реанимационни дейности и клинично и инструментално наблюдение на пациента до стабилизиране на състоянието в спешното отделение; осъществяване на спешни диагностични и инструментални изследвания и консултации по искане на екипите на ЦСМП от лечебни заведения, които нямат разкрити спешни отделения. Чрез показателите се измерва обема на „болничната спешна помощ“ при пациенти със спешни състояния, които не изискват хоспитализация.

Към 31.12.2023 г. броят на пациентите със спешни състояния, преминали през спешните отделения и които пациенти не са хоспитализирани в същото лечебно заведение е 709 215. Пациентите със спешни състояния, консултирани по искане на ЦСМП в лечебни заведения за болнична помощ без разкрити спешни отделения, но не хоспитализирани в същото лечебно заведение за периода 01.01.2023-31.12.2023 г. са 52 810.

Продължава изпълнението на големия инвестиционен проект BG16RFOP001-4.001-0001 "Подкрепа за развитие на системата за спешна медицинска помощ", финансиран по Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г. с общ бюджет 163 897 815,62 лв., от които 163 502 132, 68 лв., безвъзмездна финансова помощ и 395 682,94 лв. собствен принос на бенефициента и срок на изпълнение до 23.12.2023 г. Бюджетът беше актуализиран в размер на 207 250 930,74 лв., от които 147 917 297,00 лв. безвъзмездна финансова помощ и 59 333 633,74 лв. собствено финансиране и срокът за изпълнение на проекта беше удължен до 23.07.2024 г. Основната цел на проекта е обновяване и модернизация на сградния фонд и оборудването в системата на спешната помощ на територията на цялата страна - спешните отделения на 34 лечебни заведения за болнична помощ, 27 Центъра за спешна медицинска помощ (ЦСМП) и разкритите към тях 170 филиали (ФСМП) и 6 изнесени

екипа. В изпълнение на проекта ще бъде осигурен качествен, равнопоставен и навременен достъп до услугите на спешна медицинска помощ (СМП) на гражданите на Република България и пребиваващи на нейната територия в изпълнение на стратегическите насоки и цели на Националната здравна стратегия 2020, Концепцията за развитие на системата за спешна медицинска помощ в Република България 2014-2020 г. и Националната здравна карта. В рамките на годината успешно са завършени строително-монтажни работи в 79 обекта. Продължава изпълнението на СМР в 140 обекта, за които има сключени договори със строителни фирми. Изпълнени са доставките на медицинското, немедицинското и офис оборудване. Продължава изпълнението на договора за доставка на офис обзавеждане. Сключени са два договора за доставка, гаранционно и сервизно обслужване на 30 бр. медицински превозни средства (линейки), тип В, с повишена проходимост с необходимото оборудване и за доставка, гаранционно и сервизно обслужване на 12 бр. медицински превозни средства (линейки), тип В, със задвижване 4x4, с необходимото оборудване. В края на м. декември 2023 г. бяха доставени първите пет високопроходими линейки за нуждите на центровете за спешна медицинска помощ.

Министерство на здравеопазването изпълнява Проект BG16RFOP001-4.002-0001 „Осигуряване на въздушни превозни средства за реакция при спешни медицински състояния”, финансиран по Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г. ” с бюджет от 22 246 278,86 лв. и краен срок на изпълнение - 08.01.2024 г. Основната цел на проекта е въвеждане на най-добрите европейски практики за предоставяне на спешна медицинска помощ на нуждаещите се лица, чрез осигуряване на въздушен медицински транспорт. В резултат от проекта ще бъде закупен 1 брой медицински хеликоптер, осигурен с необходимото оборудване и апаратура за нуждите на спешната медицинска помощ“.

В изпълнение на инвестиция С12.14 „Изграждане на система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха“, с бюджет 119 181 032,50 лв., включена в Плана за възстановяване и устойчивост ще бъдат закупени 5 броя медицински хеликоптери с медицинско оборудване за осъществяване на операции за HEMS, наземно оборудване, контролно-измервателна, контролно-проверовъчна апаратура, както и ще бъдат изградени 6 бр. оперативни бази за нуждите на хеликоптерите.

В изпълнение на инвестиция С12.14 и проект BG16RFOP001-4.002-0001 през месец март 2023 г. е сключен договор за доставка, гаранционна отговорност и гаранционно обслужване на 6 броя санитарни превозни средства за транспорт по въздух (хеликоптер), осигурен с необходимото оборудване и апаратура за нуждите на спешната медицинска помощ на обща стойност 113 438 140,00 лв. без ДДС. В средата на м. декември 2023 г. се осъществи техническото приемане на първия хеликоптер в завода на производителя в Италия, с включеното към него техническо и медицинско оборудване и медицинска апаратура. Бяха осигурени вещни права на имоти отредени за оперативни площадки намиращи се на територията на:

- Летище София;
- Летище Крумово (гр. Пловдив);
- Летище, с. Буховци, област Търговище;
- Летище, гр. Долна Митрополия (ВВВУ „Георги Бенковски“);
- Летище, с. Габровница, гр. Монтана;
- Летище, гр. Сливен.

Изготвен е проект на документация за обявяване на обществена поръчка с предмет: "Изграждане на необходимата инфраструктура в оперативни бази – хангари и оперативни площадки" за закупените хеликоптери.

Източници на информация за данните по показателите за изпълнение

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от информационните системи на ЦСМП и отчетните документи, събирани от РЗИ, Национален център за обучение и квалификация в системата за спешна помощ, обобщава се и се анализира от дирекция „Лечебни дейности“ и дирекция „Бюджет и финанси“.

Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	1600.02.03 Бюджетна програма "Спешна медицинска помощ" (в лева)	Закон 2023 г.	Уточнен план 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	258 561 300	281 828 610	387 964 741
	Персонал	238 052 800	261 077 500	261 217 816
	Издръжка	20 508 500	20 640 112	22 629 095
	Капиталови разходи	0	110 998	104 117 830
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	258 561 300	281 828 610	281 468 072
	Персонал	238 052 800	261 077 500	261 077 407
	Издръжка	20 508 500	20 640 112	20 279 667
	Капиталови разходи		110 998	110 998
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	106 496 669
	Персонал			140 409
	Издръжка			2 349 428
	Капиталови разходи			104 006 832
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	62 956 400	63 481 756	63 481 756
	Разходи за осигуряване на въздушен транспорт чрез санитарна авиация	200 000		
	Субсидии за осъществяване на болнична помощ	62 756 400	60 961 756	60 961 756
	Капиталови трансфери за придобиване на материални дълготрайни активи и основен ремонт на лечебните заведения		2 520 000	2 520 000
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	1.....			
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	62 956 400	63 481 756	63 481 756
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	321 517 700	345 310 366	344 949 828
	Общо разходи (I.+II.+III.):	321 517 700	345 310 366	451 446 497
	Численост на щатния персонал	7 246	7 246	6 537

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на Министерство на здравеопазването, дирекция „Лечебни дейности“, центрове за спешна медицинска помощ, Национален център за обучение и квалификация в системата за спешна помощ и лечебни заведения за болнична помощ с разкрити спешни отделения.

Цел на програмата: Осигуряване на равнопоставен достъп и качествено лечение и грижи на всички хора с психични разстройства

Оперативни цели:

1. Осигуряване на непрекъснатост и комплексност на процеса на психиатрично обслужване
2. Оптимизиране на болничния престой и развиване на съвременни терапевтични програми в общността
3. Подобряване на качеството и условията на лечение чрез усъвършенстване механизмите на финансиране на отделни дейности в стационарната психиатрична помощ.

Осигуряването на политиката за психично здраве изисква развитието на адекватна система от грижи и услуги, позволяващи успешно интегриране и социализация на болните с психични разстройства. Във връзка с това, с Решение № 388 от 23 април 2021 г. на Министерския съвет, е приета Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021-2030 г. и План за действие към нея. С Постановление № 158 от 7 юли 2022 г. е създаден Национален съвет по психично здраве към Министерски съвет, който е постоянно действащ консултативен орган към Министерски съвет за осъществяване на координация, сътрудничество и консултации при изпълнението и мониторинга на стратегията.

Ефективните психично здравни услуги следва да идентифицират, наблюдават и подкрепят хора, изложени на риск за своето психично здраве, на ранен етап. За целта системата за първична медицинска помощ трябва да се развие като първа точка за достъп до системата за услуги в областта на психичното здраве, тъй като услугите в нея не са свързани с тежка стигма, достъпни са и позволяват ефективна краткосрочна интервенция. Съществуващата мрежа от държавни психиатрични болници (ДПБ) следва да бъде оптимизирана и постепенно да намалява своя капацитет за осигуряване на продължително специализирано лечение на болни с тежки психични разстройства. Тя трябва да е насочена към стабилизиране на състоянието на болните и продължаване на грижите в общността, без това да е свързано с предоставяне на резидентни грижи и институционализация на болните.

Съществена роля за осигуряване на приемственост на грижата след приключване на стационарното лечение имат центровете за психично здраве, които би следвало да осъществяват прехода от институционална към амбулаторна форма на лечение на пациентите с психични заболявания. В центровете за психично здраве процесът трябва да е насочен към намаляване на болнични легла и увеличаване на амбулаторната дейност и дейности по програми за интеграция и ресоциализация на лицата с психични разстройства. В ЦПЗ преобладават лицата, насочвани за експертиза и спешно стационарно лечение до 24 ч., за сметка на лица на задължително лечение, чийто брой в ЦПЗ и в МБАЛ е по-малък, в сравнение с ДПБ. Очакваният резултат е прекратяване на дълготрайната изолация на хората с психични разстройства в болнични лечебни заведения и осигуряване на живот и лечение в общността.

Отчет на показателите за изпълнение на бюджетни програми

1600.02.04 Бюджетна програма „Психиатрична помощ”	Мерна единица	Целева стойност 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
Показатели за изпълнение			
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология			
1.Разработени нови и актуализирани нормативни актове	бр.	1	0
2.Разработени методики, указания, анализи и др.	бр.	0	1
Стационарна психиатрична помощ в отделения към ЛЗБП и ЦПЗ			
1.Финансирани ЛЗБП с разкрити психиатрични отделения/клиники	бр.	24	22
2.Финансирани ЦПЗ	бр.	12	12
3.Брой легла за активно лечение в ЛЗБП и ЦПЗ	бр.	2 100	1 856
4.Пациенти с психични заболявания на дневно стационарно лечение	бр.	11 900	10 529
5.Пациенти с психични заболявания на стационарно лечение	бр. хосп.	24 000	22 285
6.Брой проведени леглодни	бр.	635 000	587 582
7.Брой рехабилитационни курсове чрез ТТ, АртТ и др.	бр.	14 000	15 449
8.Спешно стационарно лечение до 24 часа на болни с психични разстройства с висок риск, спешни състояния и изразена психомоторна възбуда	бр.	3 000	2 580
Стационарна психиатрична помощ в ДПБ			
1.Лечебни заведения за стационарна психиатрична помощ	бр.	12	12
2.Легла	бр.	2 200	2 183
3.Общ брой леглодни	бр.	590 000	567 700
4.Общ брой преминали болни, в т. ч.:	бр.	9 500	9 141
-Преминали с престой до 2 месеца	бр.	5 600	5 669
-Преминали с престой над 2 месеца	бр.	3 900	3 472
5.Извършени прегледи с последваща хоспитализация или без такава	бр.	17 600	16 719
6.Брой на трайно пребиваващи над 1 година в л.з. /непрекъснато или последващи една след друга/	бр.	260	230

Показател за изпълнение „Разработване на нормативна база“

През 2023 г. е изготвена Оценка на потребностите на населението (общото и лежащите в психиатрични стационари) от психично-здравни услуги и тяхното предоставяне на териториално ниво и анализ на броя на възрастните и децата, нуждаещи се от специализирани социални услуги, за да се определи броят и териториалното разпределение на услугите по общини, както и броят на специалистите, които да бъдат ангажирани. Оценката на потребностите е част от дейностите от Плана за действие към Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021 - 2030 г.

Междуведомствена работна група по изпълнение на дейност „Законодателство“ на Националната стратегия за психично здраве извърши преглед на нормативната уредба на психиатричната помощ в Република България и изготви предложения за нормативни промени с цел оптимизиране на Закона за здравето в частта му за спешно и задължително психиатрично лечение (глава пета „Психично здраве“, чл. 145 – чл. 165), както и на други нормативни актове, имащи отношение към ефективността и качеството на психиатричната

помощ, които са предоставени на създадена работна група за изготвяне на проект за изменение на Закона за здравето.

За подобряване на качеството на лечение чрез усъвършенстване механизмите на финансиране на отделни дейности в стационарната психиатрична помощ са изготвени пет клинични пътеки и четири амбулаторни процедури по специалностите „Психиатрия“ и „Детска психиатрия“. В процес на подготовка са проекти на нов медицински стандарт за медицинска специалност „Психиатрия“ и нов медицински стандарт по медицинска специалност „Детска психиатрия“.

Показател за изпълнение „Стационарна психиатрична помощ в отделения към ЛЗБП и ЦПЗ“

Положителни тенденции се забелязват по отношение на леглата за активно лечение в психиатрични клиници/отделения през 2023 г., които намаляват с 18 в сравнение със 2022 г. Намаляват и пациентите с психични заболявания на стационарно лечение, които са с 1 492 по-малко в сравнение с 2022 г. Същевременно, пациентите на дневно стационарно лечение се увеличават с 601. Положителна тенденция има и отношение на проведените рехабилитационни курсове чрез трудотерапия и арттерапия, които са с 10,35% повече от целевата стойност и с 13% повече в сравнение с 2022 г. Случаите, при които е проведено спешно стационарно лечение до 24 часа през 2023 г. са с 14% по-малко от целевата стойност и са по-малко спрямо 2022 г.

Показател за изпълнение „Стационарна психиатрична помощ в ДПБ“

Процесът на деинституционализация изисква броят на леглата в ДПБ, където единствено се осъществява дълготрайно болнично лечение на лица с психични разстройства, постепенно да намалява. Броят на леглата през 2023 г. във всички ДПБ е с 22 по-малко от броя през миналата година, което води до намаление и на броя леглодни с 2,1% в сравнение с 2022 г. Наблюдава се минимално намаление на общия брой преминали болни от 68 бр., като при тези с престой до 2 месеца е налице увеличение с 5,5 % в сравнение със същия период на 2022 г. Броят на извършените прегледи представлява 95 % от целевата стойност за 2023 година. Пребиваващите над 1 година в лечебните заведения през 2023 г. са с 9 по-малко от миналата година.

Министерството на здравеопазването изпълнява Инвестиция С12.ІЗ „Модернизация на психиатричната помощ“, с бюджет 28 481 000 лв., включена в окончателния вариант на Националния план за възстановяване и устойчивост, в компонент 12 „Здравеопазване“

Предстои изготвяне на необходимите документи за стартиране на обществена поръчка с предмет: „Избор на изпълнители за извършване на строително-монтажни работи за нуждите на Държавни психиатрични болници, Центрове за психично здраве и психиатрични клиници и отделения в лечебни заведения, в изпълнение на инвестиция С12.ІЗ „Модернизация на психиатричната помощ“, част от НПВУ. Процесът на подбор на 38 психиатрични структури, в които да се реализират строително-монтажни/строително-ремонтни работи, не може да завърши, тъй като според ЕК не са достатъчни направените анализи на системата за психиатрична помощ в стратегическите за сектор здравеопазване документи В тази връзка, изготвянето на оценката на потребностите на населението от психично-здравни услуги е възложена на НЦОЗА, който изготви и представи в МЗ Анализ на системата за психиатрична помощ в страната - Оценка на потребностите на населението, общо и лежащите в психиатричните стационари от психично здравни услуги,

и тяхното предоставяне на териториално ниво. За интервенции по инвестицията са определени 18 психиатрични лечебни заведения за извършване на дейности за ремонт и оборудване, плюс още 7, в които да се достави апаратура/оборудване. От приоритизираните 18 ЛЗ е изискана техническа документация относно необходимите ремонтни работи, в ход е подготовката на документацията за обществена поръчка.

Източници на информация за данните по показателите за изпълнение

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от информационните системи на ДПБ, МБАЛ и ЦПЗ и отчетните документи, събирани от РЗИ и НЦОЗА. Информацията се обобщава в дирекция „Бюджет и финанси“ и се анализира от дирекция „Лечебни дейности“.

Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	1600.02.04 Бюджетна програма "Психиатрична помощ" (в лева)	Закон 2023 г.	Уточнен план 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	51 931 300	51 524 500	51 536 826
	Персонал	39 898 900	40 640 752	40 649 354
	Издръжка	12 032 400	10 842 548	10 846 356
	Капиталови разходи	0	41 200	41 116
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	51 931 300	51 524 500	51 470 683
	Персонал	39 898 900	40 640 752	40 590 744
	Издръжка	12 032 400	10 842 548	10 838 823
	Капиталови разходи		41 200	41 116
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	66 143
	Персонал			58 610
	Издръжка			7 533
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	54 285 600	54 241 400	54 217 723
	Разходи за изпълнение на национални програми	235 600	41 400	17 723
	Субсидии за осъществяване на болнична помощ	54 050 000	54 200 000	54 200 000
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	1.....			
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	54 285 600	54 241 400	54 217 723
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	106 216 900	105 765 900	105 688 406
	Общо разходи (I.+II.+III.):	106 216 900	105 765 900	105 754 549
	Численост на щатния персонал	1 442	1 442	1 380

Отчетените администрирани разходи свързани с изпълнение на Национални програми са отчетени разходи по Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021-2030 г.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорния заместник-министър на Министерство на здравеопазването. Програмата се изпълнява от дирекция „Лечебни дейности“.

1600.02.05 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА КРЪВ И КРЪВНИ ПРОДУКТИ”

Цел на програмата: Осигуряване на равнопоставен достъп на гражданите до лечението с кръв и кръвни съставки, в съответствие с най-добрите европейски практики и изисквания за своевременност, достатъчност, качество и безопасност

Оперативни цели:

1. Създаване на позитивни обществени нагласи към безвъзмездното и доброволно кръводаряване и повишаване на броя на кръводарителите чрез усъвършенстване на промоцията и организирането на кръводаряването.

2. Осъществяване на подходяща система за управление на качеството и на сигурността за гарантиране на качество на цялостния процес – от набирането и подбора на донори (сигурност на кръвта) до трансфузията на кръвните компоненти на пациента и оценката на ефекта от тях (трансфузионна сигурност).

3. Осъществяване на ефективен контрол върху качеството, безопасността и рационалната употреба на кръвта и кръвните съставки, с оглед избягване на инциденти и нежелани реакции, свързани с употребата на кръв и кръвни съставки (трансфузионен надзор).

4. Осигуряване на лечебните заведения с достатъчни количества диагностицирани кръв и кръвни съставки и на медицински изделия за кръвовземане и съхранение, както и реактиви за качествена имунохематологична и вирусологична диагностика на дарената кръв.

5. Актуализиране на нормативната уредба, както и приемане на специфичните препоръки на Съвета на ЕС към страните-членки в областта на трансфузионната хематология.

Въвеждането на съвременни методи за преработване на кръвта е от съществено значение за осигуряването на качеството, безопасността и рационалната употреба на кръв и кръвни съставки с оглед избягване на инциденти и нежелани реакции в практиката. Важен елемент от провежданата политика е осъвременяване на подходите за промоция на кръводаряване, актуализиране на регистрите на донорите – локални и национален, организиране на регистър на донорите с редки кръвни групи, реализирането на образователни програми и въвеждане на обучение на подрастващите, провеждането на медийни информационни кампании, осигуряването на мобилни екипи и провеждането на акции за кръводаряване на достъпни за хората места отговоря на изискванията на съвременното общество. Усилията са насочени приоритетно и към трансфузионния надзор.

Прегледът на изпълнението на бюджетната програмата показва, че като цяло дейностите се изпълняват съгласно заложените параметри в Програмния бюджет на МЗ за 2023 г.

Отчет на показателите за изпълнение на бюджетни програми

1600.02.05 Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти“	Мерна единица	Целева стойност 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
Показатели за изпълнение			
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология			
1.Разработени нови и актуализирани нормативни актове	бр.	1	1
2.Разработени методики, указания, анализи и др.	бр.	1	6
3.Изтеглени от употреба, унищожени или предоставени за научно-медицински нужди кръв и кр. съставки	единици	7 000	7 693
4. Разрешения за изтегляне от употреба, унищожаване и предоставяне за учебни или научни цели на кръв и кръвни съставки, които не отговарят на медицинския стандарт по трансфузионна хематология	бр.	150	123
Промоция на доброволното и безвъзмездно кръводаряване			
1.Брой проведени кампании	бр.	11	34
2.Брой проведени акции	бр.	1 500	2 182
Предоставяне на диагностицирани и преработени кръв и кръвни съставки от трансфузионните центрове			
1.Брой кръводарители	бр.	170 000	166 663
2.Количество взета кръв с концентрат	литри	87 000	79 688
3.Диагностицирани и преработени единици кръв	единици	170 000	165 000
4.Единици кръв и кр. съставки, предоставени за употреба	единици	310 000	327 601
5.Транспорт за доставка на кръв и кръвни съставки	Км	100 000	467 279
6.Брой лабораторни изследвания на дарената кръв - общо	бр.	3 570 000	3 205 362
от тях: имунохематологични изследвания	бр.	2 550 000	2 135 454
от тях: изследвания за трансмисивни инфекции	бр.	1 020 000	1 069 908

Показател за изпълнение „Разработване на политики, нормативно регулиране и методология“

В изпълнение на чл. 26 от Закона за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането е утвърден План за количествата кръвни съставки, получени от безвъзмездни кръводарители за задоволяване на медицинските нужди в страната за 2023 г. и План за количествата плазма за производство на лекарства за 2023 г. Утвърдени са и количествата и видовете медицински изделия за вземане, диагностициране, преработване и съхранение на кръв и кръвни съставки за 2023 г.

Целевата стойност на показателя „Разрешения за изтегляне от употреба, унищожаване и предоставяне за учебни или научни цели на кръв и кръвни съставки, които не отговарят на медицинския стандарт по трансфузионна хематология“ не е достигната, но това показва, че е оползотворена повече кръв, а не е унищожена поради различни причини, т.е. за системата е осигурено по-голямо количество кръв.

Показател за изпълнение „Промоция на доброволно и безвъзмездно кръводаряване“

През 2023 г. са проведени повече кампании за безвъзмездно кръводаряване в сравнение с 2022 г., като целевата стойност е надвишена повече от три пъти. Проведените акции са почти два пъти повече спрямо 2022 г. и надвишават целевата стойност за 2023 г.

Показател за изпълнение „Предоставяне на диагностицирани и преработени кръв и кръвни съставки от трансфузионните центрове“

Повишената активност в провеждането на кампании и акции през 2023 г. се отразява благоприятно на почти всички количествени показатели, свързани с предоставянето на кръв и кръвни съставки. Общият брой на кръводарителите през 2023 г. представлява над 98% от целевата стойност, което се отразява и на показателите за количества взета и диагностицирана кръв и е близо до изпълнението на показателя през 2022 г. Останалите показатели са близки до целевите стойности през отчетната 2023 г. и до тези през 2022 г. Увеличение се отчита при транспорта за доставка на кръв и кръвни съставки като през 2023 г. той е четири пъти над целевата стойност, а през 2022 г. увеличението е било над шест пъти.

Източници на информация за данните по показателите за изпълнение

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение се намира от информационните системи и отчетните документи на НЦТХ, РЦТХ, МБАЛ с ОТХ. Информацията се отчита и анализира от дирекция „Лечебни дейности“.

Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	1600.02.05 Бюджетна програма "Осигуряване на кръв и кръвни продукти" (в лева)	Закон 2023 г.	Уточнен план 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	18 866 000	21 168 316	21 160 781
	Персонал	14 627 800	15 873 800	15 866 475
	Издръжка	4 238 200	5 294 516	5 294 306
	Капиталови разходи	0	0	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	18 866 000	21 168 316	21 160 781
	Персонал	14 627 800	15 873 800	15 866 475
	Издръжка	4 238 200	5 294 516	5 294 306
	Капиталови разходи			
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	20 330 800	20 227 160	20 086 957
	Разходи за централна доставка на лекарствени продукти	20 330 800	20 227 160	20 086 957
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	1.....			
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	20 330 800	20 227 160	20 086 957
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	39 196 800	41 395 476	41 247 738

	Общо разходи (I.+II.+III.):	39 196 800	41 395 476	41 247 738
	Численост на щатния персонал	511	511	480

В отчета към 31.12.2023 г. като администрирани са отчетени разходи за доставка за реактиви за NAT технология за диагностика на дарената кръв.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорния заместник-министър на Министерство на здравеопазването. Програмата се изпълнява от Регионални центрове по трансфузионна хематология, Национален център по трансфузионна хематология, Изпълнителна агенция по лекарствата, дирекция „Лечебни дейности“, със съдействието на дирекция „Връзки с обществеността и протокол“.

1600.02.06 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „МЕДИКО-СОЦИАЛНИ ГРИЖИ ЗА ДЕЦА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ, МАЙЧИНО И ДЕТСКО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ”

Цел на програмата: Създаване на условия за устойчиво подобряване на детското и репродуктивното здраве

Оперативни цели:

1. Повишаване качеството на медицинските и здравно-социалните грижи за децата в Домовете за медико-социални грижи за деца (ДМСГД) и Центровете за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания (ЦКОДУХЗ), както и условията на средата в която се отглеждат.

2. Осигуряване на достъп на децата до 18 години до специализирани медицински дейности, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване в страната и в чужбина.

3. Осигуряване на достъп до програми за подкрепа на репродуктивните възможности и лечение на безплодието.

4. Осигуряване изпълнението на Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве за периода 2021-2030 г.

Политиката на бюджетната програма е ориентирана към създаване на условия за устойчиво подобряване на майчиното и детско здраве. Нейното значение се обуславя от факта, че здравето на жените, тяхното репродуктивно поведение и сигурността на майчинството, осигуряват възпроизводството на населението, а отгук и цялостното развитие на страната, особено с оглед на застаряването и увеличаваща се емиграция. Грижите за децата от момента на тяхното зачеване, поставят основите на човешкото здраве и формират здравното поведение на всеки индивид. Те са инвестиция в бъдещите поколения и в просперитета на държавата.

Основните дейности по бюджетната програма се реализират в системата на домовете за медико-социални грижи за деца (ДМСГД) и Центровете за комплексно обслужване на деца с увреждания (ЦКОДУХЗ), като към 31.12.2023 г. функционират 4 ДМСГД и 10 ЦКОДУХЗ. В ДМСГД 99,3% от децата са с увреждания, които са настанени на резидентна грижа, като по-голямата част от децата с увреждания са над 3-годишна възраст.

Центровете за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания се разкриват поэтапно, като имат различен капацитет и обем на дейност в зависимост от конкретните потребности и наличен ресурс в съответната област. Във всички 10

ЦКОДУХЗ амбулаторно се осъществява диагностика, физикална терапия, медицинска и психосоциална рехабилитация на деца с увреждания и хронични заболявания. Осигурява се подкрепа на родителите чрез обучение в грижите за дете с увреждане и чрез осигуряване на почасови услуги, които включват индивидуални и/или групови занимания с децата. Осигурени са и мобилни услуги за обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания в ЦНСТ или в дома на децата. В ЦКОДУХЗ – Бургас се предоставят и допълнителни стационарни дейности, с които се осигуряват специални грижи за деца до една година и дългосрочни грижи за деца. Там се извършва комплексно лечение на недоносени деца, продължително лечение (до три месеца) след проведено активно болнично лечение, както и физикална терапия и рехабилитация (до шест месеца) за деца с тежки увреждания или хронични заболявания. ЦКОДУХЗ – Бургас предоставя и специализирани палиативни грижи за деца в терминално състояние.

В изпълнение на заложените в стратегическите документи мерки по отношение на детското и репродуктивно здраве, чрез Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030, Министерство на здравеопазването осигурява финансиране за медицински дейности със значим здравен ефект, които са извън обхвата на задължителното здравно осигуряване и за които няма осигурено финансиране от други източници. Целевите групи на програмата са деца с увреждания и хронични заболявания и бременни, а финансираните дейности са свързани с ранното диагностициране на определени заболявания и са със значим здравен ефект. За изпълнение на заложените в програмата цели и поради изтичане на срока на действие на Плана за действие за периода 2021-2023 г., в края на 2023 г. беше подготвен проект на План за действие за периода 2024-2026 г.

Прегледът на изпълнението на бюджетната програмата показва, че като цяло дейностите се изпълняват съгласно заложените параметри в Програмния бюджет на МЗ за 2023 г.

Отчет на показателите за изпълнение на бюджетни програми

Бюджетна програма -1600.02.06 "Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване"	Мерна единица	Целева стойност 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
Показатели за изпълнение			
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология			
1.1.Координация, методично ръководство и контрол от РЗИ на дейността на ДМСГД, ЦКОДУХЗ, ЗКЦ – извършени проверки	бр.	140	189
2. Участие в разработване на стратегически и нормативни документи, методики и стандарти.	бр.	5	7
Институционални грижи за деца с медико-социален риск в ДМСГД			
1.Преминали деца на резидентна грижа	бр.	350	294
- в т.ч. с увреждания	бр.	350	292
2.Брой деца, при които е проведена диагностика и лечение	бр.	350	292
3.Деца на резидентна грижа, включени в рехабилитационни програми	бр.	350	292
4.Проведени леглодни	бр.	82 000	77 455
5.Използваемост на леглата в дни	дни	210	214
Медицински грижи за недоносени деца в ДМСГД			
1.Преминали деца в отделенията за недоносени деца	бр.	300	243

2. Проведени леглодни	бр.	8 000	5 030
3.Използваемост на леглата в дни	дни	120	140
Осигуряване на комплексни медицински грижи за деца с увреждания и хронични заболявания			
1.Брой преминали деца с увреждания и тежки хронични заболявания, при които е проведена диагностика и физикална терапия и рехабилитация.	бр.	2 000	2 380
2.Брой преминали деца с увреждания и тежки хронични заболявания, отглеждани в домашна среда или в социална услуга - резидентен тип, получили специфични медицински грижи, (мобилни услуги)	бр.	90	85
3.Брой преминали деца с увреждания и тежки хронични заболявания, при които е проведено продължително лечение (до 3м., след проведено активно болнично лечение)	бр.	45	33
4. Брой преминали деца с увреждания и тежки хронични заболявания, при които са проведени физикална терапия и рехабилитация /престой до 6 м./	бр.	50	50
5. Брой преминали деца на които са предоставени специализирани палиативни грижи (деца в терминално състояние)	бр.	10	6
6. Брой преминали деца, от 0-1 г., при които са проведени специални грижи.	бр.	80	86
7. Брой родители, преминали обучения за поемане на грижата за децата с увреждания и хронични заболявания в семейна среда.	бр.	1 500	2 960
8. Брой преминали деца с придружител, ползвали жилищния блок.	бр.	30	32
Алтернативни грижи и услуги в общността			
1.Деца от общността, получили дневни грижи	бр.	800	1 107
2.Деца от общността, обхванати с домашни грижи	бр.	50	16
Осигуряване на диагностика, лечение и специализирани грижи за деца с висок медицински риск, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване			
1.Брой деца, настанени в ЦНСТ за деца с увреждания с потребност от 24 часови медицински грижи и в центровете за резидентна грижа за деца с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи и за деца с високорисково поведение.	бр.	50	39
2. Брой епизоди на грижа за дете с увреждане, настанено в ЦНСТ и в центровете за резидентна грижа за деца с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи и за деца с високорисково поведение.	бр.	600	364
Осигуряване на достъп до финансиране за дейности по асистирана репродукция от ЦАР			
1.Жени/двойки, подали заявления за финансиране в ЦАР	бр.	5 700	5 564
2.Жени/двойки получили разрешение за финансиране от ЦАР	бр.	5 600	5 549
3.Сключени договори с лечебни заведения, осъществяващи дейност по асистирана репродукция	бр.	30	27
4.Реализирани клинични бременности	бр.	1 650	1 509
5.Родени деца	бр.	1 430	1 594
Изпълнение на дейности по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве			
1.Провеждане на неонатален слухов скрининг на новородени в лечебни заведения, които имат договор по Програмата	бр. изследвания	59 000	47 230

2.Извършване на лабораторни изследвания и консултации в рамките на биохимичен скрининг за бременни за оценка на риска от раждане на дете с болест на Даун, други анеуплоидии, спина бифида, аненцефалия и тежък дефект на коремната стена	бр. изследвания	20 000	14 747
3.Провеждане на обучения в НЦОЗА за скрининг на аутизъм	бр. обучения	100	1
4.Медицински консултации и домашни посещения, осъществени от здравно-консултативните центрове за майчино и детско здраве към областни МБАЛ	бр.	12 000	5 648
5.Изготвяне на индивидуални комплексни медико-социални планове за деца с хронични заболявания от специализирани експертни комисии за комплексно наблюдение на деца с хронични заболявания към УМБАЛ	бр.	1 700	1 600
6. Изготвяне на оценка на необходимостта от ранна интервенция при рискове и проблеми в здравето и развитието на децата	бр.	5 000	6 658

Показател за изпълнение „Разработване на политики, нормативно регулиране и методология“

През периода са приети Национална стратегия за детско и юношеско здраве и педиатрична грижа 2030 и План за действие за изпълнението ѝ за периода 2023-2025 г., които се фокусират върху грижата за детското здраве, като интегрална част от общата грижа за общественото здраве. Издадена е Наредба № Н-2 от 12 юли 2023 г. за дейности по асистирана репродукция и са приети промени в Правилника за организацията на работа и дейността на Център за асистирана репродукция, с които е актуализиран размерът на отпусканите средства за отделните дейности по асистирана репродукция, финансирани от държавния бюджет. Приети са изменения в Наредба № 9 от 2019 г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на Национална здравноосигурителна каса, с които е увеличен от 14 дни на 6 месеца времеви период, в който се оказват здравни грижи в дома на новородените деца. С промени в Наредбата за медицинската експертиза е създадена възможност родителите на деца до 12-годишна възраст да могат да ползват болничен лист за временна неработоспособност, когато детето е върнато от детско заведение или училище поради карантина. Изготвени са указания към ЗКЦ за дейностите в изпълнение на Националната програма за подобряване на майчино и детско здраве 2021-2030. Въведен е по-ефективен контрол, като осъществените проверки надвишават с 35% целевата стойност за годината.

Показател за изпълнение „Институционални грижи за деца с медико-социален риск в ДМСГД“

Анализът на дейността на ДМСГД показва, че тенденцията за намаляване на броя на преминалите деца на резидентна грижа се запазва, но намалението е незначително, което затруднява процеса по деинституционализация на децата. Целевият показател за брой преминали деца на резидентна грижа не е постигнат, но това следва да се счита за положителен резултат, с оглед факта, че целта е по-малък брой преминали деца, предвид провежданата политика за прекратяване отглеждането на децата на резидентна грижа в ДМСГД. На всички деца на резидентна грижа е осигурена диагностика и лечение, а всички деца с увреждания са включени в рехабилитационни програми.

Показател за изпълнение „Медицински грижи за недоносени деца в ДМСГД“

През отчетния период в отделенията за недоносени деца на домовете във Варна, Кърджали, Плевен и Стара Загора са преминали 243 деца за извеждане от недоносеност.

Наблюдава се незначителен спад на броя на преминалите деца, спрямо 2022 г. (313 деца). Наблюдава се спад и на проведените леглодни за отчетния период спрямо 2022 г. (8 238), което е в резултат на намаления брой на децата в отделенията за недоносени деца в ДМСГД. Има увеличение на използваемостта на леглата в дни – 140 за 2023 г., при 114 през 2022 г.

Продукт/услуга „Осигуряване на комплексни медицински грижи за деца с увреждания и хронични заболявания“

През 2023 г. дейност осъществяват 10 центъра за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания (ЦКОДУХЗ), чрез които са осигурени комплексни медицински грижи за 2 672 деца с увреждания и хронични заболявания, което е увеличение със 17,3% спрямо 2022 г.

Налице е увеличение с 20,7% на децата с увреждания и тежки хронични заболявания, на които е проведена амбулаторна диагностика и физикална терапия и рехабилитация, като планираният показател е надвишен. Наблюдава се намаление на броя на децата с увреждания и тежки хронични заболявания, при които е проведено продължително лечение, като целевата стойност не е постигната. Децата, на които са предоставени специализирани палиативни грижи, са по-малко спрямо 2022 г. (8).

Значително увеличение (33,6% в сравнение с 2022 г.) се отбелязва при броя родители, преминали обучения за поемане на грижата за децата с увреждания и хронични заболявания в семейна среда, като целевата стойност е надвишена. Увеличена е използваемостта на жилищният блок, през който са преминали 32 деца с придружител за 2023 г., при 28 ползвали жилищния блок през 2022 г.

Показател за изпълнение „Алтернативни грижи“.

През 2023 г. се наблюдава увеличение с 46% на броя на децата от общността, получили дневни грижи (756 през 2022 г.), като целевата стойност е надвишена с 38%. Почти двойно е увеличението на децата, на които са осигурени домашни грижи (9 през 2022 г.), но то не е достатъчно да се постигне планираният показател от 50 деца.

Показател за изпълнение „Осигуряване на достъп до финансиране за дейности по асистирана репродукция от ЦАР“

Показателите за дейността на Центъра за асистирана репродукция по отношение на броя подадени заявления за финансиране в ЦАР, издадените разрешения за финансиране от ЦАР, реализираните клинични бременности и родените деца за 2023 г. запазват стойностите от предходните години, като изпълнението им е средно 99%.

Показател за изпълнение „Изпълнение на дейности по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве“

Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021 – 2030 г. има за цел да осигури устойчивост и да надгради постигнатите резултати в областта на майчиното и детско здраве. Чрез изпълнението на заложените мерки се осигуряват условия за активна промоция на здраве и профилактика на заболявания, за предоставяне на своєвременни, качествени и комплексни медицински и здравни грижи, както и за развитие на здравно-социални услуги за всички нуждаещи се. През 2023 г. 102 лечебни заведения за болнична помощ изпълняват дейности по Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021 – 2030 г. Спрямо данните за 2022 г. се отчита намаление на показателите, но следва да се има предвид, че обобщаването на информацията за

извършената през последното тримесечие на 2023 г. дейност се извършва през м. март на следващата година, поради което данните не са окончателни.

Министерство на здравеопазването изпълнява проект BG16RFOP001-5.001-0003 „Изграждане на инфраструктура за предоставяне на специализирана здравно-социална грижа за деца с увреждания” с бюджет от 7 000 000 лв. и краен срок на изпълнение 10.12.2023 г. Срокът за изпълнение на проекта е удължен до 10.07.2024 г. Основната цел на проекта е подобряване на регионалната социална инфраструктура, чрез изграждане на инфраструктура за резидентни интегрирани здравно-социални услуги в общността, осигуряващи условия за замяна на институционалната грижа за децата с увреждания с отглеждане в среда близка до семейната, съобразена със специфичните им потребности, следващи процеса на деинституционализация на деца. В резултат на проекта ще бъдат изградени и оборудвани сгради на 9 бр. Центъра за специализирана здравно-социална грижа за деца с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи и 5 бр. Центъра за специализирана здравно-социална грижа за деца с високо-рисково поведение и потребност от специални здравни грижи. Изградени по проекта са 2 центъра за деца в гр. Кърджали и гр. Хасково. Сключени са 5 договора с изпълнители за доставка на оборудване и обзавеждане, 3 от които са изпълнени частично. Активите са доставени в изградените центрове в гр. Кърджали и гр. Хасково.

Основната цел на Проект BG16RFOP001-5.001-0054 „Изграждане на инфраструктура за предоставяне на специализирана здравно-социална грижа за деца с увреждания 2” изпълняван от Министерство на здравеопазването с бюджет от 6 000 000 лв. и краен срок на изпълнение - 23.12.2023 г. е подобряване на регионалната социална инфраструктура, чрез изграждане на инфраструктура за резидентни интегрирани здравно-социални услуги в общността, осигуряващи условия за замяна на институционалната грижа за децата с увреждания с отглеждане в среда близка до семейната, съобразена със специфичните им потребности, следващи процеса на деинституционализация на деца. Бюджетът на проекта е намален на 3 359 184,77 лв., а срокът за изпълнение на проекта е удължен до 23.07.2024 г. Изградени по проекта са 5 центъра за деца: в гр. Стара Загора – 2 бр., в гр. Казанлък – 2 бр., а през м. ноември 2023 г. е въведен в експлоатация и обектът в гр. Кюстендил. Сключени са 5 договора с изпълнители за доставка на оборудване и обзавеждане, 3 от които са изпълнени частично. Активите са доставени в изградените центрове в гр. Стара Загора – 2 бр. и гр. Казанлък – 2 бр. В центъра за деца с високорисково поведение в гр. Кюстендил частично е доставено обзавеждане.

По Швейцарско-българската програма за сътрудничество е подготвено проектно предложение на Министерство на здравеопазването в тематична област „Здравеопазване и социална защита“ на тема „Превенция на незаразни заболявания със социална значимост и промоция на здравословния начин на живот сред деца и младежи от 6 до 14-годишна възраст и техните родители“. Основната цел на проекта е да се създадат условия за развитие на здравната грамотност, относно хроничните незаразни заболявания (социално-значими заболявания), както и среда за насърчаване на здравословния начин на живот при децата и младежите от целевата група (ученици от 1-ви до 7-ми клас, на възраст от 6 – 14 години), техните родители и учители, чрез въвеждане на здравно обучение и създаване на условия за водене на здравословен начин на живот. С изпълнението на проекта се цели и повишаване квалификацията на медицинските специалисти, ангажирани в наблюдението и грижата на деца и младежи със социално-значими заболявания, да се подобрят дейностите за превенция и скрининг. Предвиденият срок за изпълнение на проекта е 60 месеца, но не

по-късно от 3 декември 2029 г. – крайният срок за допустимост на разходите по програмата. Подготвено е проектно предложение, в съответствие с изискванията на програмата и на 07.04.2023 г. документите са изпратени до МОН, в качеството му на Програмен оператор и до Централното координационно звено в Министерски съвет. В хода на подготовка, целта на проекта е ревизирана, а именно: да се създадат условия за развитие на здравното образование, в съответствие с Реформа 6 от ПВУ: Съвременно здравно образование в българското училище.

Източници на информация за данните по показателите

Отчети на Домовете за медико-социални грижи за деца и Центровете за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания, информация, предоставена от НЦОЗА и ЦАР, отчети на лечебните заведения въз основа на сключените договори за изпълнение на дейности по НППМДЗ.

Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	1600.002.06 Бюджетна програма "Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване" (в лева)	Закон 2023 г.	Уточнен план 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	44 860 600	35 177 970	37 522 454
	Персонал	36 881 700	28 335 700	28 061 811
	Издръжка	7 978 900	6 671 280	6 739 352
	Капиталови разходи			2 721 291
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	44 860 600	35 177 970	34 774 729
	Персонал	36 881 700	28 335 700	27 969 763
	Издръжка	7 978 900	6 671 280	6 634 048
	Капиталови разходи		170 990	170 918
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	2 747 725
	Персонал			92 048
	Издръжка			105 304
	Капиталови разходи			2 550 373
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	28 750 000	25 801 430	25 747 381
	Разходи за изпълнение на национални програми	6 690 000	4 182 330	4 153 001
	Разходи за централна доставка на лекарствени продукти	2 000 000	1 559 100	1 558 541
	Разходи за дейности по асистирана репродукция	20 000 000	20 000 000	19 999 439
	Субсидии за осъществяване на болнична помощ	60 000	60 000	36 400
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	1.....			
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	28 750 000	25 801 430	25 747 381
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	73 610 600	60 979 400	60 522 110

	Общо разходи (I.+II.+III.):	73 610 600	60 979 400	63 269 835
	Численост на щатния персонал	1 398	1 398	974

В отчета към 31.12.2023 г. като администрирани са отчетени разходи за асистирана репродукция в лечебни заведения в Република България от Центъра за асистирана репродукция; Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве и за медицински изделия по чл. 7 и чл. 9 от Наредба № 26/2007 г.

Отговорност за изпълнение на програмата

Програмата се изпълнява от Домовете за медико-социални грижи за деца, Центровете за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания, Центъра за асистирана репродукция, лечебните заведения, осъществяващи дейности по асистирана репродукция, лечебни заведения, изпълняващи дейности по Националната програма за подобряването на майчиното и детско здраве 2021-2030, експерти от дирекция „Лечебни дейности“. Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорния заместник-министър на Министерство на здравеопазването и дирекция „Лечебни дейности“.

1600.03.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ДОСТЪПНИ И КАЧЕСТВЕНИ ЛЕКАРСТВЕНИ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИ ИЗДЕЛИЯ”

Цел на програмата: Осигуряване на лекарствени продукти и медицински изделия, които отговарят на стандартите за качество, безопасност и ефикасност

Продукти/услуги предоставени по програмата - описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

Един от ангажиментите на Министерство на здравеопазването през отчетния период е осигуряването на лекарствени продукти по реда на Наредба № 34/25.11.2005 г. за реда за заплащане от държавния бюджет на лечението на българските граждани за заболявания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване. За отчетния период Министерство на здравеопазването е осигурило лекарствени продукти за лечение на следните заболявания:

- ХИВ/СПИН
- Туберкулоза
- Психични и поведенчески разстройства, дължащи се на употреба на опиоиди, синдром на зависимост.

По реда на цитираната Наредба са осигурени и необходимите за лечение и диагностика радиоактивни лекарствени продукти, радиофармацевтици, радионуклидни генератори, китове и радионуклидни прекурсори.

През периода е гарантирано своевременното осигуряване на населението, съобразно здравните потребности с лекарствени продукти и медицински изделия, отговарящи на международните стандарти за качество, ефективност и безопасност при употреба, съобразно законодателството и нормативната уредба.

За осигуряването на лекарствени продукти по реда на Наредба № 34/25.11.2005 г. са предприети своевременни действия за сключване на договори с търговци на едро за централни доставки през 2023 г. на лекарствени продукти и медицински изделия, изготвени са критерии по чл. 26, ал. 2 от Наредба № 34 от 25.11.2005 г. и са сключени 76

броя договори с крайни получатели по реда на чл. 26 от Наредба № 34 от 25 ноември 2005 г.

Осъществено е разпределение, преразпределение и контрол на централните доставки на лекарствени продукти и медицински изделия за лечебните заведения, крайни получатели по реда на Наредба № 34/2005 г.

Предвид създадените нормативни възможности за осигуряване на лечение на пациенти, за които няма налична друга терапевтична алтернатива с разрешени за употреба в страната лекарствени продукти, които не се разпространяват на българския фармацевтичен пазар през 2023 г. е утвърден списък по чл. 266а, ал. 2 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, който включва 99 лекарствени продукта, прилагани в областта на педиатричната, онкологичната, анестезиологичната практика и други, които не се разпространяват в страната, и които могат да се прилагат в лечебни заведения за болнична помощ по преценка на лекуващите лекари специалисти. Тъй като иницирането на продажби в страната на лекарствени продукти се основава на свободна стопанска инициатива, на която държавата няма възможност да повлиява, съставянето на списъка е от съществено значение за терапевтичната практиката, тъй като чрез включените в него лекарствени продукти се задоволяват непосредствени медицински нужди в областта на посочените по-горе клинични специалности.

Изготвени са становища относно заверка на документи (Сертификати за лекарствени продукти, Разрешения за употреба на лекарствени продукти, Разрешение за промяна на лекарствени продукти, Разрешения за производство/внос на лекарствени продукти), издадени от Изпълнителната агенция по лекарствата.

Изготвени са становища до Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти относно заявления за изключване от ПЛС и поддържане на реимбурсен статус на лекарствени продукти.

Взето е участие в работни групи, създадени със заповед на председателя на Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти за изготвяне на клинична и фармако-икономическа оценка по заявена процедура за включване в Позитивния лекарствен списък за лекарствените продукти.

Координирана е работата и е водена документация на дейността на Висшия съвет по фармация. През 2023 г. са проведени две редовни заседания на Висшия съвет по фармация, на които са разгледани актуални въпроси, проблеми и приоритети в областта на фармацията. Гласувана е и годишна работна програма на съвета за 2024 г. Със Заповед № РД-02-360/06.12.2023 г. е утвърден нов състав на съвета за следващите четири години.

Комисията по прозрачност до 31.12.2023 г. е провела 5 заседания. Общият брой жалби, които са постъпили за разглеждане от Комисията по прозрачност за периода 01.01.2023 - 31.12.2023 г. са 47 броя.

Комисията по прозрачност е разгледала общо 38 жалби по които са поставени и издадени решения. От издадените решения: 20 бр. са решенията, по които комисията е отхвърлила подадените жалби и е потвърдила решенията на НСЦРЛП. По 20 от тези решения не са подадени жалби до Административен съд – София-град.; 8 бр. са решенията, по които жалбите са оставени без разглеждане; 10 бр. са решенията, с които са отменени решенията на НСЦРЛП.

Проведено е договаряне с притежатели на разрешения за употреба/техни упълномощени представители за сключване на рамкови споразумения по чл. 262, ал. 14 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина за определени лекарствени продукти, предназначени за лечение на инфекциозни заболявания (ХИВ инфекция и туберкулоза), както и на радиоактивни лекарствени продукти и технециеви китове,

осигурявани от Министерство на здравеопазването (МЗ) по реда на Наредба № 34 от 2005 г. за реда за заплащане от държавния бюджет на лечението на българските граждани за заболявания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване. Това са лекарствени продукти, включени в Приложение № 3 на Позитивния лекарствен списък (ПЛС), чиято стойност се изчислява чрез групиране, в което не участват лекарствени продукти на други притежатели на разрешение за употреба. В резултат на проведеното договаряне се сключиха рамкови споразумения относно максималната стойност, до която съответните лекарствени продукти могат да се доставят на МЗ по реда на Закона за обществените поръчки, като се постигна спестяване на финансов ресурс спрямо утвърдените референтни стойности за опаковка в Приложение № 3 на ПЛС към 02.10.2023 г. на обща стойност 4 915 272,28 лв.

По отношение на националното законодателство в областта на лекарствената регулация НСЦРЛП приема, отменя или изменя фармако-терапевтични ръководства, които включват критерии за оценка на резултата от прилаганата терапия и алгоритми за лечение с лекарствени продукти, след становище на съответния експертен съвет по медицинска специалност или медицинска дейност.

За периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. НСЦРЛП е провел 51 редовни заседания и 4 извънредни, за които са изготвени 55 бр. протоколи. Разгледани са 6 473 бр. процедури. Издадените от Съвета решения са общо 3 479 бр. Част от решенията са издадени за повече от една процедура.

Лекарствени продукти, включени в Позитивния лекарствен списък по вид и процентно съотношение:

✓ Приложение № 1 – общ брой – 2 306, от които: 1. Биоподобни ЛП – 31 бр., представляващи – 1,34%; 2. Генерични ЛП – 1 449 бр., представляващи – 62,84%; 3. Комбинирани ЛП с пълно досие - 71 бр., представляващи – 3,08%; 4. Комбинирани ЛП, съдържащи вещества с добре установена употреба - 3 бр., представляващи – 0,13%; 5. ЛП с добре установена употреба - 10 бр. – представляващи 0,43%; 6. Оригинални ЛП – 698 бр., представляващи – 30,27%; 7. Хибридни ЛП - 44 бр., представляващи 1,91%;

✓ Приложение № 2 – общ брой – 2 792, от които: 1. Биоподобни ЛП – 57 бр., представляващи -2,02%; 2. Генерични ЛП - 1 666 бр., представляващи – 59,67%; 3. Комбинирани ЛП с пълно досие – 69 бр., представляващи – 2,47%; 4. Комбинирани ЛП, съдържащи вещества с добре установена употреба - 3 бр., представляващи – 0,11%; 5. ЛП с добре установена употреба - 41 бр., представляващи - 1,47%; 6. Оригинални ЛП – 904 бр., представляващи – 32,38%; 7. Хибридни ЛП - 52 бр., представляващи – 1,86%;

✓ Приложение № 3 – общ брой – 109, от които: 1. Биоподобни ЛП – 0 бр.; 2. Генерични ЛП – 36 бр., представляващи – 33,03%; 3. Комбинирани ЛП с пълно досие - 1 бр., представляващ – 0,92%; 4. Комбинирани ЛП, съдържащ вещества с добре установена употреба - 0 бр.; 5. ЛП с добре установена употреба – 11 бр., представляващи – 10,09%; 6. Оригинални ЛП – 60 бр., представляващи – 55,05%; 7. Хибридни ЛП – 1 бр., представляващ – 0,92%;

✓ Приложение № 4 – общ брой – 2 963, от които: 1. Биоподобни ЛП – 58 бр., представляващи – 1,96%; 2. Генерични ЛП – 1 715 бр., представляващи – 57,88%; 3. Комбинирани ЛП с пълно досие – 72 бр., представляващи – 2,43%; Комбинирани ЛП, съдържащи вещества с добре установена употреба 3 бр., представляващи – 0,10%; 5. ЛП с добре установена употреба – 53 бр., представляващи -1,79%; 6. Оригинални ЛП – 1 005 бр., представляващи – 33,92%; 7. Хибридни ЛП – 57 бр., представляващи – 1,92%.

Отчет на показателите за изпълнение на бюджетни програми

1600.03.01 Бюджетна програма "Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия"	Мерна единица	Целева стойност 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
Показатели за изпълнение			
Отпускане на лекарствени продукти			
1.Издадени разрешения за употреба на лекарствени продукти	бр.	252	238
2.Извършени промени в разрешенията за употреба	бр.	5 750	9 652
3.Извършени подновявания на разрешение за употреба	бр.	281	266
4.Издадени разрешения за провеждане на клинични изпитвания с лекарствени продукти	бр.	200	168
5.Издадени уведомления за провеждане на неинтервенционални изпитвания/съществени промени/СП/	бр.	25	14
6.Издадени разрешения за реклама на лекарствени продукти	бр.	250	294
7.Извършени анализи за контрол на качеството	бр.	1 000	1 353
8.Извършени инспекции по ЗККК	бр.	50	57
9.Извършени проверки по ЗЛПХМ	бр.	500	849
10.Издадени сертификати по чл. 69 и чл. 70 от ЗЛПХМ	бр.	215	194
11.Издадени сертификати по сертификатната схема на СЗО	бр.	480	492
12.Издадени разрешения/промени за производство/внос	бр.	60	61
13.Издадени разрешения/промени за търговия на едро с ЛП	бр.	60	76
14.Издадени разрешения/промени за търговия на дребно с ЛП	бр.	500	534
15.Издадени регистрации за дейности с активни вещества	бр.	3	6
Медицински изделия			
1.Издадени разрешения/промени за търговия на едро с медицински изделия	бр.	70	126
2.Регистрация/промени на медицински изделия	бр.	40	40
3.Издадени разрешения/промени за провеждане на клинични изпитвания с медицински изделия	бр.	4	15
4.Извършени проверки по ЗМИ	бр.	45	23
Лечебна дейност			
1.лекувани болни:			
- СПИН	бр.	3 404	2 344
- туберкулоза	бр.	1 420	1 220
- психически и поведенчески зависимости	бр.	3 100	2 455

Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение

Дирекция „Лекарствена политика“ в Министерство на здравеопазването, Изпълнителната агенция по лекарствата и Националният съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти.

**Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и
администрирани разходи**

№	1600.03.01 Бюджетна програма "Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия" (в лева)	Закон 2023 г.	Уточнен план 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	12 217 600	12 188 420	12 122 218
	Персонал	10 632 100	10 632 100	10 603 077
	Издръжка	1 585 500	1 556 320	1 519 141
	Капиталови разходи	0	0	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	12 217 600	12 188 420	12 107 775
	Персонал	10 632 100	10 632 100	10 594 756
	Издръжка	1 585 500	1 556 320	1 513 019
	Капиталови разходи			
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	14 443
	Персонал			8 321
	Издръжка			6 122
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	25 883 400	30 680 880	30 680 800
	Разходи за централна доставка на лекарствени продукти	25 852 000	30 642 731	30 642 731
	Средства за участие на Република България в Система за сътрудничество в областта на фармацевтичните инспекции и други	31 400	38 149	38 069
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	1.....			
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	25 883 400	30 680 880	30 680 800
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	38 101 000	42 869 300	42 788 575
	Общо разходи (I.+II.+III.):	38 101 000	42 869 300	42 803 018
	Численост на щатния персонал	255	255	220

В отчета към 31.12.2023 г. като администрирани са отчетени разходи за:

- Лекарствени продукти по Наредба 34/2005 в размер на 28 441 136 лв.
- Радиоактивни лекарствени продукти, радионуклидни генератори, китове и радионуклидни прекурсори в размер на 2 201 595 лв.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорния заместник-министър на Министерството на здравеопазването, дирекция „Лекарствена политика“, Изпълнителната агенция по лекарствата, Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти и Националната здравноосигурителна каса.

1600.04.00 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „АДМИНИСТРАЦИЯ”

Цел на програмата: Осигуряване на нормално функциониране на администрацията, обезпечаване и повишаване ефективността на осъществяваните работни процеси, оптимално използване на ресурсите, адекватна и ефективна система за финансово управление и контрол в Министерството на здравеопазването

Отчет на показателите за изпълнение на бюджетни програми

1600.04.00 Бюджетна програма „Администрация”	Мерна единица	Целева стойност 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
Показатели за изпълнение			
Осигуряване на медицинска помощ на населението при бедствия, аварии и катастрофи и други епидемични ситуации			
1. Изготвени планове за медицинско осигуряване на населението при бедствия, аварии и катастрофи	бр.	1	1
2. Изготвени указания	бр.	2	2
3. Проведени срещи	бр.	1	3
4. Проведени обучения и семинари	бр.	1	2
5. Обучени лица	бр.	15	1
6. Денонощни дежурства за медицинско осигуряване на населението	бр.	365	365
7. Изготвени информационни бюлетини за медицинската обстановка	бр.	730	730
8. Обработени случаи на бедствия, аварии и катастрофи с повече от 3 пострадали	бр.	200	307
Отбранително-мобилизационна подготовка и медицинско осигуряване на населението във военно време			
1. Изготвени планове	бр.	1	1
2. Изготвени указания	бр.	1	2
3. Проведени срещи	бр.	1	3
4. Проведени обучения	бр.	1	2
5. Проведени тренировки	бр.	12	12
6. Денонощни дежурства за поддържане на готовността на администрацията	бр.	365	365
7. Участия в учения	бр.	1	3
8. Участия в работни групи	бр.	2	3
Признаване на професионална квалификация и на специалност в областта на здравеопазването			
1. Издадени удостоверения за признаване на професионална квалификация или специалност	бр.	60	182
2. Прекратени процедури за признаване на професионална квалификация или специалност	бр.	10	7
3. Откази за признаване на професионална квалификация или специалност.	бр.	5	6
Удостоверения за професионална квалификация и специализация, придобити в Република България			
1. Издадени удостоверения в нормативно определения срок	бр.	800	1 181
Временно упражняване на медицински дейности в Република България от граждани на страни - членки на Европейския съюз, и на държави от Европейското икономическо пространство			
1. Уведомления до съсловните организации	бр.	5	1
Дейности за специализанти			
1. Планиран брой отпуснати места за специализанти, финансирани от държавата за съответната година *	бр.	350	809

2. Общ брой специализанти, обучавани на места, финансирани от държавата през съответната година **	бр.	600	719
Други дейности			
1. Проверки от Инспекторат	бр.	30	74
2. Одитни ангажименти – Вътрешен одит	бр.	20	36
Връзки с обществеността			
1. Пресконференции	бр.	30	30
2. Проведени информационни кампании	бр.	20	20
3. Брифинги	бр.	3	14
Обществени поръчки			
1. Разработване на документации по процедурите за възлагане на обществени поръчки.	бр.	50	64
2. Участие в комисии за провеждане на обществени поръчки.	бр.	50	64
3. Подготовка на проекти на договори за възлагане на обществени поръчки.	бр.	140	309
4. Осъществяване на дейности, свързани с функциите на министъра на здравеопазването като централен орган за покупки в сектор "Здравеопазване".	бр.	2	0
5. Събиране и подготвяне на доказателства пред Комисията за защита на конкуренцията и всички съдебни инстанции.	бр.	20	19
6. Участие в открити съдебни заседания.	бр.	40	16
7. Изготвяне на молби, становища и други документи	бр.	20	43
Публични предприятия и управление на собствеността			
1. Издадени актове, с които министърът на здравеопазването упражнява правата на държавата в едноличните търговски дружества.	Брой издадени актове	400	526
2. Проведени редовни и извънредни общи събрания на акционерите в лечебните заведения-търговски дружества със смесено държавно и общинско участие в капитала.	Брой проведени ОСА	35	64
3. Становища по тримесечни (междинни) и окончателни годишни финансови отчети на всички търговски дружества с над 50 на сто държавно участие в капитала.	Брой изготвени становища/доклади	65	65
4. Становища върху постъпили бизнес програми от търговски дружества с над 50 на сто държавно участие в капитала	Брой изготвени становища/доклади	65	52
5. Събиране и обобщаване на тримесечни електронни отчети за финансовите резултати и резултатите от дейността на държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ, съгл. чл. 6 ал. 6 от ЗЛЗ и Наредба 5 от 17.06.2019 г.	бр.	728	724
6. Събиране и обобщаване на ежемесечните отчети за персонала, в т.ч.: месечни отчети за наетите лица, разходи за персонал и средно месечни възнаграждения по категории наети лица отчетени от държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ и комплексните онкологични центрове	бр.	2 184	2 172
7. Събиране и публикуване на данни по ключови финансови и медико-статистическите показатели за лечебните заведения за болнична помощ, съгл. чл.6 (4а) от ЗЛЗ	бр.	4	4
8. Актуализиране на утвърдените ценоразписи на предоставяните медицински и други услуги от лечебните заведения на интернет-страницата на Министерството на здравеопазването, съгл. чл. 98 от ЗЛЗ	бр.	300	534
9. Изготвени становища, доклади по отношение планиране на инвестициите за строителство и ремонт и за придобиване на ДМА, както и инвестиции, свързани с иновации, високотехнологични методи и скъпоструваща апаратура в лечебните заведения за болнична помощ с областно значение и университетските болници.	Брой изготвени становища./доклади	950	69

10. Поименен списък за финансиране на държавни лечебни заведения- търговски дружества, ВРБ и МЗ-ЦУ с целеви средства за капиталови разходи. Изготвяне на тримесечни доклади и годишен доклад за степента на усвояване на целевите средства. Изготвени проекти на договори за предоставяне на капиталови средства да държавните лечебни заведения.	Брой изготвени договори; брой изготвени доклади; брой поименен списък и отчет.	25	112
11. Становища по проекти на актове на Министерския съвет, доклади, заповеди, проекти на договори, свързани с управлението на имоти и вещи – държавна собственост, предоставени за управление на министерството	Брой изготвени становища, доклади, заповеди и договори	14	293
Бюджет и финанси			
1.Планове, отчети и доклади свързани със финансово-счетоводните дейности	бр.	15	15
2.Отчети за касово изпълнение на бюджета по елементи на ЕБК	бр.	16	16
3. Представени, анализирани и консолидирани доклади за отчета по политики и бюджетни програми	бр.	6	6
4. Тригодишна бюджетна прогноза	бр.	4	4
Административни дейности			
1.Деловодно обслужване, обработени преписки	бр.	170 000	123 006
2.Поддържане на архива на МЗ, обработена кореспонденция	бр.	150 000	119 331
3.Дейности по осигуряване на прозрачност и публичност на дейността на министерството на здравеопазването - обработени заявления за достъп, съгласно ЗДОИ	бр.	270	243

* Посоченият брой в „Целева стойност“ на „Планиран брой отпуснати места за специалисти, финансирани от държавата за съответната година“ е ориентиран поради реализираната през месец септември 2021 г. концептуална промяна в начина на определяне на местата за специалисти по клинични специалности, финансирани от държавата. Те вече ще се определят не само въз основа на потребностите от специалисти в страната и на възможностите на базите за обучение да обучават специалисти, а и на базата на заявления интерес от кандидати за специализация.

** Посоченият брой в „Целева стойност“ на „Общ брой специалисти, обучавани на места, финансирани от държавата през съответната година“ е ориентиран, тъй като:

- статутът на специалистите е много динамичен - те могат да прекъсват обучението си, както и да го прекратят по различни причини във всеки един момент. Медицинските университети целогодишно признават част от проведено обучение – от предходно придобити специалности, от обучение, проведено в чужбина, като по този начин се променя срокът и крайната дата на специализацията.

- зависи освен от броя на утвърдените от министъра на здравеопазването места за специалисти, финансирани от държавата, и от броя на кандидатстващите да ги заемат

Продукти/услуги предоставени по програмата - описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

➤ Административни дейности

- **Административно обслужване** - организиране на документооборота и архивната дейност в министерството и поддържане на единната автоматизирана информационна система. Документооборотът на министерството се осъществява въз основа на „Вътрешни правила за оборот на електронни документи и документи на хартиен носител в Министерството на здравеопазването“, чрез автоматизирана информационна система (АИС), EVENTIS R7. За посочения период, чрез АИС са обработени 123 006 броя преписки.

- Организиране и координиране на дейността по административното обслужване на физически и юридически лица. Министерството на здравеопазването предоставя 80

административни услуги. Обработването на документите за административни услуги се осъществява въз основа на „Вътрешни правила за административното обслужване в Министерство на здравеопазването” на принципа „Едно гише” в звеното за административно обслужване. За посочения период са обработени 3 716 броя документи за предоставяне на административни услуги.

- Осигуряване на публичност и прозрачност на дейността на министерството, организиране, координиране и отговаряне за дейността по предоставяне на достъп до обществена информация, съгласно Закона за достъп до обществена информация. За периода в Министерството на здравеопазването са постъпили общо 243 броя заявления за достъп до обществена информация. От тях: 55 са препратени по компетентност към други институции; на 41 бр. е изготвен писмен отговор; на 126 заявителя е издадено решение за предоставяне на достъп до обществена информация; 2 бр. заявления са без разглеждане /съгласно чл. 29 от ЗДОИ/.

- Организиране подготовката и изпращането на материалите за заседанията на Министерския съвет. Подготвени и изпратени проекти на постановления на министерския съвет и решения на министерския съвет за междуведомствено съгласуване – 99 броя.

Внесени материали за разглеждане на заседание на Министерския съвет 91 бр. от които: 34 проекта на ПМС, 41 проекта на РМС, 9 проекта на РМС с протоколи на МС и 7 материали с протокол на МС, преминали процедурата на СЕВ. Внесени 6 материала за оперативно заседание на МС.

Подготвени самостоятелно и съвместно с други министри наредби, правилници и споразумения – 28 бр. и Национални рамкови договори за медицински дейности и за дентална медицина – 5 бр. и 9 бр. индивидуални актове на министъра на здравеопазването са внесени за публикуване в Държавен вестник.

- Заверка на документи за легализация от Министерството на външните работи съгласно Тарифа № 10 (ДВ, бр. 94 от 1999 г.). За 2023 г. са подадени 1 561 броя документи за заверка и са заверени общо 1 549 броя, а 3 документа са отказани да бъдат заверени.

Създадена е организация за вписване на данни в Интегрираната информационната система на държавната администрация за 2022 г.: Административен регистър и конкурси за държавни служители; Годишен доклад, Система за самооценка на административното обслужване и Регистър на услугите.

- **Човешки ресурси** - за отчетния период са извършени всички необходими дейности, свързани с осигуряването на политиката на министерството в областта на човешките ресурси.

- **Стопански дейности** - за отчетния период са планирани и организирани дейностите по стопанското и материално-техническото обезпечаване на нуждите на министерството.

Организирано и контролирано е материално-техническото снабдяване на министерството с машини и съоръжения, организационна и комуникационна техника, консумативни материали и обзавеждане, тяхното завеждане на отчет, съхраняване и стопанисване.

Осъществен е контрол по изпълнението на сключените договори за поддръжка, материално-техническото снабдяване с консумативи, машини, съоръжения, организационна и комуникационна техника, консумативни материали и обзавеждане;

Осигурена е поддръжката и ремонта на електрическата, водопроводната, канализационната, отоплителната и други обслужващи инсталации в сградите на министерството, както и на движимото и недвижимо имущество.

Осъществени са дейности свързани с техническата поддръжка на служебния автопарк.

➤ **Инспекторат**

За изпълнение на възложените функции и поставените цели за периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г., Инспекторатът е извършил общо 74 проверки, както следва:

- Планови проверки – 16 броя
- Извънпланови проверки – 58 броя

За резултатите от извършените проверки за периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. от Инспектората на МЗ са изготвени доклади, които са утвърдени от министъра на здравеопазването. Същите съдържат информация за констатираните в хода на проверките несъответствия и/или пропуски в дейността на проверявания обект, предложени са мерки и конкретни решения за преодоляване на установените проблеми. Инспекторатът извършва и последващ контрол за предприетите, от страна на проверяваните обекти, действия за отстраняване на констатираните пропуски.

➤ **Вътрешен одит**

Стратегическите цели на звеното са формулирани в Стратегическия план за 2023-2025 г., и включват:

- Укрепване на вътрешния контрол и законосъобразното разходване на средства в МЗ, ТД-лечебни заведения, ТД и ВРБ чрез предоставяне на обективна оценка и препоръки за подобряване на дейността на одитираните обекти;
- Подобряване на управлението на риска и ефективно прилагане на изискванията на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор;
- Повишаване квалификацията на одиторите, чрез участие в обученията и работни срещи.

За 2023 г. основните цели, които са формулирани за дейността на звеното са:

- Да се даде независима и обективна оценка за състоянието на одитираните системи за финансово управление и контрол;
- Да се оценят процесите за идентифициране, оценяване и управление на риска, въведени от министъра и ръководителите на второстепенните разпоредители с бюджети.

В изпълнение на посочените цели, дейността на звеното за 2023 г. е насочена към извършването на вътрешни одити за даване на увереност и за консултиране в министерството, във второстепенни разпоредители с бюджет и в търговски дружества, включително лечебни заведения с над 50 на сто държавно участие в капитала към министъра на здравеопазването, на области оценени с висок риск при планирането на дейността.

За 2023 г. е планирано извършването на 20 одитни ангажменти. Към 31.12.2023 г., в резултат на допълнително възложени от ръководството на министерството одитни ангажменти, са изпълнени 36 одитни ангажменти.

От изпълнените през 2023 г. одитни ангажменти: 25 са в търговски дружества; 8 са изпълнени във второстепенни разпоредители с бюджет и 2 в структурата на МЗ и 1 за проследяване на дадените препоръки.

Изготвен е обобщен доклад за управлението на риска в Министерство на здравеопазването за 2022 г.

Изготвени са и са представени в Министерство на финансите Доклад за дейността на звено „Вътрешен одит“ и становище по Доклад за състоянието на системите за финансово управление и контрол за 2022 г. в Министерство на здравеопазването.

➤ **Бюджет и финанси**

За отчетния период са извършени всички необходими дейности, осигуряващи бюджетното, финансовото и счетоводното обслужване на администрацията на Министерството на здравеопазването и дейностите, свързани със съставянето и изпълнението на бюджета във второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на здравеопазването.

През отчетния период са извършени следните дейности:

- Участие в разработването на нормативни актове, планове и програми, свързани с финансирането и отчитането на разходите в системата на здравеопазването, разработване на финансови обосновки и даване на становища към проекти на нормативни актове;
- Изготвяне на проекта и контролиране на изпълнението на годишния бюджет на Министерството на здравеопазването и на второстепенните разпоредители с бюджет;
- Даване на методически указания относно спазването на нормативната уредба по съставянето, изпълнението и изготвянето на отчета за касовото изпълнение на бюджета;
- Анализирание на разходите в здравеопазването, подготвяне на разчети, изготвяне на предложения за финансиране от държавния бюджет, предлагане на корекции по бюджета на министерството и отразяване на промените по дейности и структури;
- Изготвяне на ежемесечни и тримесечни отчети за касовото изпълнение на бюджета, съставяне, изпълнение, приключване и отчитане на бюджетните сметки и изготвяне на годишния баланс;
- Изготвяне на разчети и проследяване на финансовото изпълнение на договорите за субсидиране на преобразувани лечебни заведения за болнична помощ с държавно и общинско участие, договорите за централна доставка на лекарства, радиоактивни лекарствени продукти, радиофармацевтици, радионуклидни генератори, китове и радионуклидни прекурсори, доставени по реда на Наредба № 34 от 25.11.2005 г., договорите за ваксини за извършване на задължителни и целеви имунизации и реимунизации и биопродукти за извършване на постекспозиционна профилактика и сключени договори за следдипломно обучение на специалисти в системата на здравеопазването по реда на Наредба № 34/2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, по реда на Наредба № 15/2008 г. за придобиване на специалност „обща медицина“ от общопрактикуващите лекари и по реда на Наредба № 1/2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването;
- Осъществяване на оперативен контрол, организиране на текущото финансово отчитане на средствата по външни заемни споразумения и дарения, осъществяване на плащанията на Министерството в системата на „Единната сметка“ и организиране на разходването на средствата по валутните сметки.

В установените срокове са изготвени и представени отчетните документи, изисквани от приложимото законодателство, указания и правила.

➤ **Публични предприятия и управление на собствеността**

През периода е водена балансирана политика по управлението на търговските дружества с над 50 на сто държавно участие в капитала с цел постигане на добро управление и подобряване финансовото състояние на лечебните заведения чрез въвеждане на единни правила за финансово управление, общи принципи, политики в съответствие с приложимите нормативни актове;

➤ За периода 01.01.2023 г.-31.12.2023 г. са издадени 526 акта, с които министърът на здравеопазването упражнява правата на държавата при управлението на търговските дружества с над 50 % държавно участие в капитала;

➤ Поддържан е актуален списък на недвижимите имоти – държавна собственост, предоставени за управление на министерството и придобити по ОПРР -2014-2020;

➤ През периода бе осъществено тримесечно наблюдение върху финансовите показатели на търговските дружества с над 50 на сто държавно участие. Обобщена е информация за нетната експозиция, правилата за концентрация и избор на изпълнител за предоставяне на финансови услуги от търговските дружества с над 50 на сто държавно участие към 31.03.2023 г., 30.06.2023 г. и 30.09.2023 г.;

➤ Осъществен е мониторинг на тримесечна база, по ключови показатели за дейността и финансовото състояние на лечебните заведения за болнична помощ с преобладаващо държавно и общинско участие в капитала към 31.12.2022 г., 31.03.2023 г., 30.06.2023 г. и 30.09.2023 г.;

➤ Поддържана е актуална информация за вида и числеността на наетите лица в публичните болници, разходите за персонала по трудови и извънтрудови правоотношения, както и по договорите за възлагане на управление на ежемесечна база;

➤ Осигурена е пълна прозрачност за заплащането на медицинските дейности, чрез публикуване на официалната интернет страница информация за цените на всички предоставяни медицински и други услуги от лечебните заведения, с цел намаляване на нерегламентираните плащания от страна на пациентите;

➤ Планирани са инвестиции, свързани с иновации, създаване на високотехнологични звена за диагностика и лечение, подобряване на инфраструктурата и материалната база, обновяване на медицинската апаратура и оборудване на лечебните заведения на територията на България, базирано на равнопоставен достъп на населението. Планирани са инвестиции, свързани с подобряване на материално-техническата база и подмяна на лабораторна, медицинска и друга апаратура и оборудване на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на здравеопазването;

➤ Реализиран е напредък по изпълнението на един от основните приоритети в сферата на здравеопазването с широк обществен отзвук - изграждането на Национална многопрофилна болница за активно лечение на деца;

➤ Със Заповед на министъра на регионалното развитие и благоустройството е одобрен проект за подробен устройствен план – изменение на план за регулация и застрояване „за болничен комплекс, за републикански център по протезиране, възстановителна хирургия и производство на протези“ м. „Горна баня“, по плана на гр. София, район „Овча купел“;

➤ Извършени са действия за организиране на правилното, законосъобразното и ефективното ползване, управление и опазване на недвижимото и движимото имущество, предоставено за управление на министерството;

➤ Във връзка с упражняване на правомощията на министъра на здравеопазването по чл. 39, ал. 3 и чл. 134, ал. 9 от Закона за устройство на територията са изготвени 11 бр.

становища за промяна на предназначението на имоти или сгради, отредени за здравеопазване.

➤ **Правно подпомагане**

• **Проекти на нормативни актове:**

За периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. са обнародвани в „Държавен вестник“ нормативни актове на министъра на здравеопазването, нормативни актове, издадени съвместно или съгласувано с други министри и нормативни актове, на които министърът на здравеопазването е вносител в Министерския съвет.

Законали:

1. Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2023 г. (обн., ДВ, бр. 66 от 2023 г.).

2. Закон за изменение и допълнение на Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2023 г. (обн., ДВ, бр. 87 от 2023 г.).

3. Закон за изменение на Закона за здравето (обн., ДВ, бр. 96 от 2023 г.).

4. Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2024 г. (обн., ДВ, бр. 106 от 2023 г.).

Постановления:

1. Постановление № 13 на Министерския съвет от 2023 г. за изменение и допълнение на Наредбата за медицинската експертиза, приета с Постановление № 120 на Министерския съвет от 2017 г. (обн., ДВ, бр. 10 от 2023 г.).

2. Постановление № 22 на Министерския съвет от 2023 г. за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, приет с Постановление № 53 на Министерския съвет от 2019 г. (обн., ДВ, бр. 15 от 2023 г.).

3. Постановление № 30 на Министерския съвет от 2023 г. за прилагане на политиката по чл. 1, ал. 5, т. 3.5 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. (обн., ДВ, бр. 18 от 2023 г.).

4. Постановление № 41 на Министерския съвет от 2023 г. за прилагане на политиката по чл. 1, ал. 5, т. 3.5 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. (обн., ДВ, бр. 25 от 2023 г.).

5. Постановление № 51 на Министерския съвет от 2023 г. за прилагане на политиката по чл. 1, ал. 5, т. 3.5 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. (обн., ДВ, бр. 32 от 2023 г.).

6. Постановление № 69 на Министерския съвет от 2023 г. за създаване на Център за спешна медицинска помощ по въздуха (обн., ДВ, бр. 41 от 2023 г.).

7. Постановление № 80 на Министерския съвет от 2023 г. за прилагане на политиката по чл. 1, ал. 5, т. 3.5 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. (обн., ДВ, бр. 47 от 2023 г.).

8. Постановление № 85 на Министерския съвет от 2023 г. за отменяне на Правилника за условията и реда за работа на Централната комисия по етика към Министерския съвет по Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, приет с Постановление № 239 на Министерския съвет от 2007 г. (обн., ДВ, бр. 49 от 2023 г.).

9. Постановление № 100 на Министерския съвет от 2023 г. за прилагане на политиката по чл. 1, ал. 5, т. 3.5 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. (обн., ДВ, бр. 62 от 2023 г.)
10. Постановление № 149 на Министерския съвет от 2023 г. за одобряване на допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2023 г. за компенсиране на разходите за периода 1.12.2022 г. - 31.05.2023 г. за отглеждане, възпитание и обучение на деца, които не са приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в държавни и общински детски градини (обн., ДВ, бр. 81 от 2023 г.).
11. Постановление № 163 на Министерския съвет от 2023 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. (обн., ДВ, бр. 81 от 2023 г.).
12. Постановление № 178 на Министерския съвет от 2023 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. (обн., ДВ, бр. 85 от 2023 г.).
13. Постановление № 179 на Министерския съвет от 2023 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. (обн., ДВ, бр. 85 от 2023 г.).
14. Постановление № 184 на Министерския съвет от 2023 г. за допълнение на Наредбата за реда за класифициране на растенията и веществата като наркотични, приета с Постановление № 293 на Министерския съвет от 2011 г. (обн., ДВ, бр. 85 от 2023 г.).
15. Постановление № 185 на Министерския съвет от 2023 г. за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Министерството на здравеопазването, приет с Постановление № 55 на Министерския съвет от 2019 г. (обн., ДВ, бр. 85 от 2023 г.).
16. Постановление № 206 на Министерския съвет от 2023 г. за приемане на Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места (обн., ДВ, бр. 90 от 2023 г.).
17. Постановление № 229 на Министерския съвет от 2023 г. за одобряване на допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2023 г. за компенсиране на извършените от родителите разходи за месец юни 2023 г. за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места (обн., ДВ, бр. 98 от 2023 г.).
18. Постановление № 234 на Министерския съвет от 2023 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. (обн., ДВ, бр. 100 от 2023 г.).
19. Постановление № 244 на Министерски съвет от 2023 г. за одобряване на допълнителни средства по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. (обн., ДВ, бр. 101 от 2023 г.).
20. Постановление № 245 на Министерски съвет от 2023 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. (обн., ДВ, бр. 101 от 2023 г.).

21. Постановление № 291 на Министерския съвет от 2023 г. за одобряване на допълнителен трансфер по бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2023 г. (обн., ДВ, бр. 105 от 2023 г.).

22. Постановление № 304 на Министерския съвет от 2023 г. за закриване на Националния съвет по превенция на синдрома на придобитата имунна недостатъчност, туберкулоза и сексуално предавани инфекции (обн., ДВ, бр. 105 от 2023 г.).

23. Постановление № 310 на Министерския съвет от 2023 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. (обн., ДВ, бр. 105 от 2023 г.).

24. Постановление № 321 на Министерския съвет от 2023 г. за одобряване на промени по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. във връзка с увеличаване капитала на търговско дружество (обн., ДВ, бр. 106 от 2023 г.).

25. Постановление № 322 на Министерския съвет от 2023 г. за одобряване на промени по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. във връзка с увеличаване капитала на търговско дружество (обн., ДВ, бр. 106 от 2023 г.).

26. Постановление № 323 на Министерския съвет от 2023 г. за одобряване на промени по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. във връзка с увеличаване капитала на търговско дружество (обн., ДВ, бр. 106 от 2023 г.).

27. Постановление № 330 на Министерския съвет от 2023 г. за одобряване на допълнителни средства по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. (обн., ДВ, бр. 106 от 2023 г.).

28. Постановление № 331 на Министерския съвет от 2023 г. за одобряване на вътрешнокомпенсирани промени на утвърдените разходи по области на политики/бюджетни програми по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. (обн., ДВ, бр. 106 от 2023 г.).

29. Постановление № 332 на Министерския съвет от 2023 г. за изменение на Постановление № 88 на Министерския съвет от 2018 г. за одобряване на допълнителни плащания по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2018 г. за предоставяне на безлихвена възмездна финансова помощ на "Многопрофилна болница за активно лечение – Христо Ботев" – АД, гр. Враца, и на "Многопрофилна болница за активно лечение – Проф. д-р Параскев Стоянов" – АД, гр. Ловеч (обн., ДВ, бр. 106 от 2023 г.).

Наредби:

1. Наредба за отменяне на Наредба № 9 от 2002 г. за изискванията към използването на екстракционни разтворители при производството на храни и хранителни съставки (обн., ДВ, бр. 10 от 2023 г.).

2. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 15 от 2005 г. за имунизациите в Република България (обн., ДВ, бр. 18 от 2023 г.).

3. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 39 от 2007 г. за принципите и изискванията за Добрата дистрибуторска практика (обн., ДВ, бр. 23 от 2023 г.).

4. Наредба № Н-1 от 9 март 2023 г. за признаване на организациите за защита правата на пациентите за представителни организации (обн., ДВ, бр. 24 от 2023 г.).

5. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 2019 г. за условията и реда за провеждане на диагностика, профилактика и контрол на туберкулозата (обн., ДВ, бр. 27 от 2023 г.).
6. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 2019 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които Министерството на здравеопазването субсидира лечебни заведения, и за критериите и реда за субсидиране на лечебни заведения (обн., ДВ, бр. 39 от 2023 г.).
7. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 2010 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Лъчелечение“ (обн., ДВ, бр. 40 от 2023 г.).
8. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (обн., ДВ, бр. 43 от 2023 г.).
9. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2009 г. за условията и реда за предписване и отпускане на лекарствени продукти (обн., ДВ, бр. 51 от 2023 г.).
10. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването (обн., ДВ, бр. 51 от 2023 г.).
11. Наредба за отменяне на Наредба № 7 от 2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (обн., ДВ, бр. 52 от 2023 г.).
12. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 2011 г. за здравните изисквания към гробищни паркове (гробища) и погребването и пренасянето на покойници (обн., ДВ, бр. 59 от 2023 г.).
13. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 9 от 10.12.2019 г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на Националната здравноосигурителна каса (обн., ДВ, бр. 60 от 2023 г.).
14. Наредба № Н-2 от 12.07.2023 г. за дейности по асистирана репродукция (обн., ДВ, бр. 63 от 2023 г.).
15. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-4 от 2022 г. за здравните изисквания към устройството и работата на селскостопанските аптеки (ДВ, бр. 64 от 2023 г.).
16. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2018 г. за условията и реда за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации (ДВ, бр. 67 от 2023 г.).
17. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 41 от 24.09.2009 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Диализно лечение“ (обн., ДВ, бр. 71 от 2009 г.).
18. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 19.07.2017 г. за реда за установяване концентрацията на алкохол в кръвта и/или употребата на наркотични вещества или техни аналози (обн., ДВ, бр. 81 от 2023 г.).
19. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2009 г. за условията и реда за предписване и отпускане на лекарствени продукти (обн., ДВ, бр. 85 от 2023 г.).
20. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 42 от 2004 г. за въвеждане на класификационни статистически системи за кодиране на болестите и проблемите, свързани със здравето, и на медицинските процедури (обн., ДВ, бр. 88 от 2023 г.).

21. Наредба за изменение на Наредба № 10 от 2009 г. за условията, реда, механизма и критериите за заплащане от Националната здравноосигурителна каса на лекарствени продукти, медицински изделия и на диетични храни за специални медицински цели и на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хората с увреждания, договаряне на отстъпки и възстановяване на превишените средства при прилагане на механизъм, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК (обн., ДВ, бр. 100 от 2023 г.).

22. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2009 г. за условията и реда за предписване и отпускане на лекарствени продукти (обн., ДВ, бр. 105 от 2023 г.).

23. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 31.03.2021 г. за условията и реда за съставяне на списък на медицинските изделия по чл. 30а от Закона за медицинските изделия и за определяне на стойността, до която те се заплащат (обн., ДВ, бр. 105 от 2023 г.).

Правилници:

1. Правилник за изменение на Правилника за организацията на работа и дейността на Център за асистирана репродукция (обн., ДВ, бр. 5 от 2023 г.).

2. Правилник за допълнение на Правилника за условията и реда за работа на Етичната комисия за клинични изпитвания по Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (обн., ДВ, бр. 23 от 2023 г.).

3. Правилник за устройството и дейността на Центъра за спешна медицинска помощ по въздуха (обн., ДВ, бр. 50 от 2023 г.).

4. Правилник за изменение на Правилника за организацията на работа и дейността на Център за асистирана репродукция (обн., ДВ, бр. 88 от 2023 г.).

Ненормативни актове:

Решения на Министерския съвет:

1. Решение № 3 на Министерския съвет от 4 януари 2023 г. за приемане на Национален план за борба с рака в Република България 2023 – 2027 г.

1. Решение № 65 на Министерския съвет от 26 януари 2023 г. за приемане на Национална програма за подобряване на ваксинапрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции при лица на и над 65 – годишна възраст 2023 – 2026 г.

2. Решение № 63 на Министерския съвет от 26 януари 2023 г. за приемане на Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2023 – 2027 г.

3. Решение № 139 на Министерския съвет от 22 февруари 2023 г. за одобряване създаването на лечебно заведение за болнична помощ.

4. Решение № 191 на Министерския съвет от 16 март 2023 г. за даване на съгласие за апортиране на недвижим имот – частна държавна собственост, в капитала на „Здравна инвестиционна компания за детска болница“ ЕАД – гр. София.

5. Решение № 229 на Министерския съвет от 30 март 2023 г. за изменение на Решение № 129 на Министерския съвет от 2020 г. за определяне на представители на държавата в Надзорния съвет на Националната здравноосигурителна каса, изменено с решения № 422 и № 755 на Министерския съвет от 2021 г. и решения № 19 и № 595 на Министерския съвет от 2022 г.

6. Решение № 227 от 30 март 2023 г. за изменение на Решение № 343 на Министерския съвет от 2008 г. за създаване на Комисия по прозрачност по Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина и определяне на нейния състав, изменено с решения на Министерския съвет № 491 от 2008 г., № 165 и 900 от 2009 г., № 167 и 444 от 2010 г., № 82, 246 и 677 от 2013 г., № 294, 611 и 723 от 2014 г., № 3 от 2015 г., № 203 от 2016 г., № 113, 332, 580 и 758 от 2017 г., № 79 и 300 от 2018 г., № 1 и 345 от 2019 г., № 206 от 2020 г., № 505 от 2021 г., № 160 и 794 от 2022 г.

7. Решение № 222 на Министерския съвет от 30 март 2023 г. за одобряване на допълнително финансиране на Министерството на здравеопазването за 2023 г. за обезпечаване на дейности на Българския червен кръст във връзка със засиления миграционен натиск на граждани от Украйна.

8. Решение № 260 на Министерския съвет от 5 април 2023 г. за изменение на Решение № 946 на Министерския съвет от 2020 г. за увеличаване на акционерното участие на държавата в капитала на „Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Александровска“ ЕАД.

9. Решение № 298 на Министерския съвет от 13 април 2023 г. за допълнение на Решение № 727 на Министерския съвет от 2019 г. за определяне на административните органи, които при изпълнението на своите функции, свързани с дейности по системна интеграция, възлагат изпълнението на тези дейности на системния интегратор – „Информационно обслужване“ АД, изменено и допълнено с решения на Министерския съвет № 358 и 419 от 2020 г., № 203, 371, 466 и 471 от 2021 г., № 127, 139, 447, 522, 736, 960 и 977 от 2022 г. и № 126 от 2023 г.

10. Решение № 319 на Министерския съвет от 26 април 2023 г. за даване на съгласие за продажба на обособена част от лечебно заведение – недвижим имот, собственост на „Специализирана болница за продължително лечение и рехабилитация на пневмофтизиатрични заболявания „Света Петка Българска“ ЕООД – гр. Велинград.

11. Решение № 332 на Министерския съвет от 28 април 2023 г. за одобряване на законопроект (Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2023 г.).

12. Решение № 342 на Министерския съвет от 4 май 2023 г. за даване на съгласие за продажба на обособена част от лечебно заведение – недвижим имот, собственост на „Специализирани болници за рехабилитация – национален комплекс“ ЕАД – гр. София.

13. Решение № 358 от 10 май 2023 г. за отговор до Европейската комисия, с който България предоставя съгласие на Европейската комисия да финализира допълнително Споразумение № 5 на Споразумението за закупуване, последващо развитие, производство и опции за закупуване и доставка на ваксина срещу Covid-19 за държавите - членки на ЕС, (SANTE/2021/03/020) между Европейската комисия и FIZER inc./Biontech Manufacturing gmbh и за изразяване на съгласие с компромисните принципи, изложени в обобщението на окончателното компромисно споразумение, постигнато между съвместния екип за преговори, състоящ се от представители на комисията и на държавите членки, и Biontech pfizer за петото изменение на Споразумение за закупуване № SANTE/2021/03/020, сключено между държавите членки и Biontech Pfizer, за по-нататъшна разработка, производство, опции за закупуване и доставка на ваксини срещу Covid-19 за държавите - членки на ЕС, („Ра“), доколкото те ще доведат до значително намаляване на финансовата тежест за държавата;

14. Решение № 364 на Министерския съвет от 11 май 2023 г. за даване на съгласие за продажба на обособени части от лечебно заведение – недвижими имоти, собственост на „Специализирани болници за рехабилитация – национален комплекс“ ЕАД – гр. София.

15. Решение № 391 на Министерския съвет от 25 май 2023 г. за одобряване участието на Република България в Допълнително споразумение № 5 към Споразумението за закупуване, последващо развитие, производство и опции за закупуване и доставка на ваксина срещу COVID – 19 за държавите - членки на ЕС (SANTE 2021/03/020) между Европейската комисия и PFIZER INC./BIONTECH MANUFACTURING GMBH и изразяване на съгласие Европейската комисия да представлява Република България при сключване на споразумението.

16. Решение № 449 на Министерския съвет от 27 юни 2023 г. за изменение на Решение № 129 на Министерския съвет от 2020 г. за определяне на представители на държавата в Надзорния съвет на Националната здравноосигурителна каса, изменено с решения № 422 и № 755 на Министерския съвет от 2021 г., решения № 19 и № 595 на Министерския съвет от 2022 г. и Решение № 229 на Министерския съвет от 2023 г.

17. Решение № 598 от 8 септември 2023 г. за определяне на „Университетска многопрофилна болница за активно лечение - д-р Георги Странски“ ЕАД, за университетска болница.

18. Решение № 599 от 8 септември 2023 г. за определяне на „Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Света Марина” – Плевен” ООД за университетска болница.

19. Решение № 679 от 29 септември 2023 г. за възлагане на „Български пощи“ ЕАД да извършва услуга от общ икономически интерес – осигуряване от разстояние на достъп до базови телемедицински услуги, чрез пощенски станции на територията на Република България.

20. Решение № 619 от 14 септември 2023 г. за безвъзмездно предоставяне на обособена част от имот – публична държавна собственост, за управление на Министерството на здравеопазването за изграждане на оперативна база за HEMS за нуждите на спешната медицинска помощ, организирана от държавата;

21. Решение № 674 от 29 септември 2023 г. за приемане на Национална стратегия за детско и юношеско здраве и педиатрична грижа 2030 и на План за действие за изпълнение на Националната стратегия за детско и юношеско здраве и педиатрична грижа 2030 за периода 2023-2025 г.

22. Решение № 673 от 29 септември 2023 г. за приемане на План за засилване на ролята на здравно образование в българското училище.

23. Решение № 662 от 29 септември 2023 г. за одобряване на Национална здравна стратегия 2030.

24. Решение № 849 от 30 ноември 2023 г. за определяне на „Университетска многопрофилна болница за активно лечение - проф. д-р Стоян Киркович“ АД – гр. Стара Загора, за университетска болница.

25. Решение № 926 от 21 декември 2023 г. за изменение на условията за предоставяне на заем на „Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Александровска“ ЕАД – София, и за одобряване проект на допълнително споразумение за изменение на договора между Министерството на здравеопазването и „Университетска

многопрофилна болница за активно лечение „Александровска“ ЕАД – София, за предоставяне на заем за погасяване на просрочени задължения на лечебното заведение.

26. Решение № 914 от 20 декември 2023 г. за увеличаване на капитала на „Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Александровска“ ЕАД;

27. Решение № 915 от 20 декември 2023 г. за увеличаване капитала на „Университетска многопрофилна болница за активно лечение и спешна медицина „Н. И. Пирогов“ ЕАД.

28. Решение № 916 от 20 декември 2023 г. за увеличаване на акционерното участие на държавата в капитала на „Многопрофилна болница за активно лечение „Св. Пантелеймон” – Ямбол” АД – гр. Ямбол.

29. Решение № 918 на Министерския съвет от 2023 г. за утвърждаване на Национална аптечна карта на Република България (обн., ДВ, бр. 106 от 2023 г.).

Други:

1. Споразумение за дарение на медицинска апаратура и лични предпазни средства между Министерството на здравеопазването на Република България и Свободна държава Бавария (обн., ДВ, бр. 14 от 2023 г.).

2. Договор № РД-НС-01-3-8 от 16 февруари 2023 г. за изменение и допълнение на Националния рамков договор за денталните дейности между Националната здравноосигурителна каса и Българския зъболекарски съюз за 2020 – 2022 г. (обн., ДВ, бр. 18 от 2023 г.).

3. Поправка към Решение С (2014) 2258 (окончателно) на Комисията от 10 април 2014 г. за одобряване на Рамково споразумение за съвместно възлагане на обществени поръчки при мерки за медицинско противодействие съгласно Решение 1082/2013/ЕО (обн., ДВ, бр. 26 от 2023 г.).

4. Договор № РД-НС-01-3-9 от 22 май 2023 г. за изменение и допълнение на Националния рамков договор за денталните дейности между Националната здравноосигурителна каса и Българския зъболекарски съюз за 2020 – 2022 г. (обн., ДВ, бр. 48 от 2023 г.).

5. Национален рамков договор № РД-НС-01-2 от 1.09.2023 г. за медицинските дейности между Националната здравноосигурителна каса и Българския лекарски съюз за 2023 – 2025 г. (обн., ДВ, бр. 77 от 2023 г.).

6. Национален рамков договор № РД-НС-01-3 от 1.09.2023 г. за денталните дейности между Националната здравноосигурителна каса и Българския зъболекарски съюз за 2023 - 2025 г. (обн., ДВ, бр. 77 от 2023 г.).

7. Договор № РД-НС-01-3-1 от 2.11.2023 г. за изменение и допълнение на Националния рамков договор за денталните дейности между Националната здравноосигурителна каса и Българския зъболекарски съюз за 2023 – 2025 г. (ДВ, бр. 96 от 2023 г.).

През отчетния период е осъществено процесуално представителство, подготовка и участие в заседания и процесуални действия по около 90 дела и преписки пред съдебни инстанции и пред Комисията за защита от дискриминация, по които Министерството на здравеопазването и министърът на здравеопазването са страна..

- **Други оперативни дейности.**

Подпомагана е дейността на другите дирекции в министерството като са изготвяни правни становища по поставени въпроси, свързани с прилагането на нормативните актове, лицензионните и разрешителни режими и изпълнението на договори, по които министърът на здравеопазването е страна. Изготвяни са и правни становища и отговори до регионалните здравни инспекции, лечебните заведения, други физически и юридически лица, във връзка с прилагането на законодателството в областта на здравеопазването и по направени предложения за промяна в нормативната уредба.

Съгласувани са и проекти на административни актове и на договори.

➤ **Обществени поръчки**

За периода 01.01.2023 – 31.12.2023 г. са подготвени и обявени 64 броя процедури за възлагане на обществени поръчки, в т.ч. 14 броя поръчки въз основа на сключени рамкови споразумения от Министерството на здравеопазването и от Централния орган за обществени поръчки към министъра на финансите. Изготвени са 43 броя жалби и становища пред управляващи органи, Административен съд - София град, Комисията за защита на конкуренцията и Върховния административен съд.

Сключени са 309 броя договори. В посочената цифра се включват и договори, сключени без провеждане на обществена поръчка, предвид ниската им стойност (под определения в Закона за обществените поръчки праг), както и граждански договори с експерти, привлечени като външни лица в работни групи и комисии.

Осъществено е процесуално представителство, подготовка и участие в заседания и процесуални действия по дела и преписки, по които Министерството на здравеопазването и министърът на здравеопазването са страна.

През 2023 година бяха направени промени в Закона за обществени поръчки, които ще позволят осъществяването на дейности, свързани с функциите на министъра на здравеопазването като централен орган за покупки в сектор „Здравеопазване“.

➤ **Отбранително-мобилизационна подготовка и признаване на професионална квалификация и на специалност в областта на здравеопазването**

Показател за изпълнение „Осигуряване на медицинска помощ на населението при бедствия, аварии и катастрофи и други епидемични ситуации“

Данните за 2023 г. са сходни с тези от 2022 г., с изключение на броя на случаите на бедствия, аварии и катастрофи с повече от 3 пострадали, които са се увеличили двойно (307 при 144 за 2022 г.). Представители на Министерство на здравеопазването взеха участие в ситуационна игра, организирана от Столична община, свързана с проверка на способностите за реакция в случай на земетресение и в национално пълномащабно учение „ОТГОВОР 24“ за реакция при осъществен терористичен акт.

Показател за изпълнение „Отбранително-мобилизационна подготовка и медицинско осигуряване на населението във военно време“

През 2023 г. са осъществени срещи с представители на Министерството на отбраната по въпроси, свързани с отбранително-мобилизационната подготовка. Представители на Министерство на здравеопазването взеха участие в мероприятия, свързани с отбранително-мобилизационната подготовка на държавата в сектор „Здравеопазване“, както и с логистичната подкрепа и медицинското осигуряване при поддръжката от страната домакин на съюзнически военни сили и по други въпроси, произтичащи от членството на България в НАТО.

Показател за изпълнение „Признаване на професионална квалификация и на специалност в областта на здравеопазването“, Показател за изпълнение „Удостоверения за професионална квалификация и специализация, придобити в Република България“, Показател за изпълнение „Временно упражняване на медицински дейности в Република България от граждани на страни - членки на Европейския съюз, и на държави от Европейското икономическо пространство“ и Показател за изпълнение „Дейности за специализанти“

През 2023 г. са извършени дейности по планиране, координиране и контрол на дейностите по провеждане на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването. Утвърдени са общо 809 места за специализанти, финансирани от държавата. Осигуряват се необходимите условия за финансиране на специализантите, приети на места, финансирани от държавата, чрез сключване на договори между МЗ и висшите училища и проверка на справките и отчетите, предоставяни от обучаващите институции. Изготвена е заповед за определяне състава на изпитните комисии за държавен изпит за специалност и четири заповеди за изменение и допълнение на заповедта. Утвърдени са две учебни програми за обучение за придобиване на специалност в системата на здравеопазването. Извършена е оценка на 11 лечебни заведения, предложени за университетски болници, за съответствие с критериите на нормативната уредба. Провеждани са процедури по признаване на професионална квалификация и/или специалност по медицински професии, както и с издаване на удостоверения за придобита в Република България професионална квалификация по регулирана медицинска професия на лица, желаещи да упражняват медицинска професия в държавите-членки на ЕС, ЕИП, Швейцария и в трети държави. Чрез Информационната система на вътрешния пазар на ЕК за осъществяване на информационния обмен е отговорено на 189 заявки и са обработени заявления за издаване на Европейска професионална карта.

Министерство на здравеопазването изпълни успешно проект BG05M9OP001-1.015-0001 „Специализация в здравеопазването”, с общ бюджет 8 981 089,74 лева, период на изпълнение: 22.11.2016 г. - 31.12.2023 г. Основна цел на проекта е да подпомогне повишаването на професионалния капацитет на обучаващите се специализанти и осигуряването на по-качествени здравни услуги. Специфичните цели са подобряване достъпа на 550 специализанти за придобиване на специалност в системата на здравеопазването (лекари-специализанти, лекари по дентална медицина-специализанти, специализиращи медицински сестри и акушерки) и разширяване възможностите за повишаване на знанията и уменията им. През отчетния период са изпълнявани основните дейности по проекта, свързани със заплащане на таксите за теоретично и практическо обучение на специализантите по сключените договори, и предоставяне на месечна стипендия в размер на две минимални работни заплати на месец за лица без доходи. В рамките на проекта 565 специализанти са получили финансиране на обучението си за придобиване на специалност в системата на здравеопазването. От тях 278 участници са придобили специалност в рамките на проекта, а 58 специализанти са приключили своето обучение и са допуснати до държавен изпит за специалност.

➤ **Международни дейности**

Координационни дейности по стратегически национални програми

Координация по отношение на актуализацията на Тригодишния план за действие към Приоритет 12 „Здраве и спорт“ от Националната програма за развитие „БЪЛГАРИЯ 2023“.

Координация във връзка с проведените в края на м. март 2023 г. в рамките на Комитета по социална закрила многостранни прегледи по изпълнението на Специфичните препоръки в областта на здравната грижа.

Двустранно сътрудничество:

Извършена е комуникация по линия на двустранното сътрудничество с Обединеното кралство, Румъния, Република Полша, Украйна, Словения, Държавата Израел, Съединени американски щати, Република Сърбия, Република Австрия, Федерална република Германия, Швейцарската конфедерация, Република Турция, Република Албания, Италианска република, Кралство Норвегия, Кралство Испания и Арабска република Египет. Проведена е координация и са осъществени срещи с посланиците на Кралство Швеция, Държавата Израел, Република Сърбия, Ливанската република, Република Полша, Република Куба, Китайска народна република, Република Северна Македония, Обединените арабски емирства, а също и с представители на УНИЦЕФ и Световната банка за България.

Проведена е координация за репатриране на български пациенти от чужбина в България.

Финализиран е проект на Споразумение между правителството на Република България и правителството на Република Турция за сътрудничество в областта на здравеопазването и медицинската наука. Проведена координация с оглед необходимостта от предоставяне на хуманитарна помощ във връзка със земетресенията на територията на Република Турция и Сирийската арабска Република.

Реализирано е работно посещение в Държавата Израел с цел обсъждане на възможностите за задълбочаване на сътрудничеството в контекста на създаването, управлението и администрирането на педиатрична болница, след което бе изготвен проект на План за сътрудничество в областта на майчиното и детското здравеопазване между Министерството на здравеопазването на Република България и Министерството на здравеопазването на Държавата Израел, който бе изпратен на вниманието на израелската страна.

Проведена бе интензивна координация с Република Полша във връзка със свръхизлишъка на ваксини срещу COVID-19. В резултат на отправена покана от министъра на здравеопазването до полския министър на здравеопазването, на 11-12 април 2023 г. бе подготвено и организирано посещение в България на министъра на здравеопазването на Полша.

Организирано е посещение в Република Италия с цел споделяне на опит, относно прилагането на най-добрите европейски практики при организирането и изпълнението на дейности по спешна медицинска помощ по въздуха и по-конкретно за запознаване на представителите от българска страна с процедурите и работата на екипите в италианските центрове за спешна помощ.

Организирано е посещение в Обединеното кралство с цел изучаване на британския опит в проектирането, изграждането и управлението на детски болници. В рамките на посещението бяха проведени срещи с правителствени структури – Националната здравна служба и Департаментът по бизнес и търговия на Правителството на Обединеното кралство, както и посещения и презентации на водещи детски болници. Проведените срещи разкриват потенциала за бъдещо пряко сътрудничество между лечебни заведения на двете държави, медицински университети, национални центрове по обществено здраве и други аналогични структури.

През месец март 2023 г. е одобрено присъединяването на Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ към министъра на здравеопазването на Република България към Асоциацията „FOEDUS European Organ Exchange“.

Изпълнение на ангажименти в сектор „Здравеопазване“ на глобално и регионално ниво:

Организация на обединените нации:

Извършени са дейности, свързани с предоставянето на бележки и коментари и съгласуване на проекти на резолюции на ООН по въпроси, касаещи област здравеопазване в частност по отношение на подготовката на Срещите на върха относно пандемията, туберкулозата и универсалното здравно покритие в рамките на 78-та сесия на ОС на ООН, както и взето участие на ниво заместник-министър в тях. Внесен принос при разработването на проекторезолюции за: 56-та сесия на Комисията на ООН по населението и развитието, психичното здраве, услуги за първична здравна помощ, базирани в комунални клиники и др. Подготвен Доброволен междинен доклад за постигнатия напредък в периода 2021-2023 г. при изпълнението на приетите от България препоръки, получени в рамките на Третия цикъл на Универсалния периодичен преглед на Съвета на ООН по правата на човека за през 2023 г. Осъществена среща с Агенцията на ООН за бежанците (ВКБООН) в Република България по темата за ситуацията с бежанците от Украйна и осигурената от страната ни подкрепа за осигуряване на медицински грижи, лекарствени продукти и медицински изделия. Проведена бе кръгла маса, организирана съвместно от МЗ, ВКБООН и БЧК на тема „Устойчиви решения и политики за приобщаване на бежанците в България“.

Подготвено и взето участие на ниво Главен държавен здравен инспектор в 28-та Конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (COP28) и внесен принос при съгласуването на проекта на Декларацията за климата и здравето.

Предоставена актуална информация от компетенциите на Министерство на здравеопазването за напредъка, постигнат след предаването на XXIII, XXIV и XXV консолидиран доклад по Конвенцията за премахване на всички форми на расова дискриминация. Взето участие в представяне на XXIII, XXIV и XXV консолидиран доклад по Конвенцията на ООН за премахване на всички форми на расова дискриминация пред Комитета за премахване на расовата дискриминация, в периода 28-29 ноември 2023 г., Женева, Швейцария.

Европейски съюз: Участие в работата на Съвета по европейски въпроси: администриране на дейността на Работна група 22 „Здравеопазване“; проследяване на изпълнението на ангажиментите на министерството по стартирали наказателни процедури срещу България от компетентност на МЗ. Осигуряване отчитането пред СЕВ за степента на изпълнение на мерките от компетенции на МЗ по Плана за действие за 2023 г. с мерките, произтичащи от членството на РБ в ЕС. Координация при подготовката на предложения за мерки на Работна група 22 „Здравеопазване“, които да бъдат включени в Плана за действие за 2024 г. с мерките, произтичащи от членството на Република България в ЕС. В рамките на ротационните председателства на Съвета на ЕС бе извършена подготовка на българските позиции за участие в заседания във формат министри на здравеопазването на ЕС (за редовните и неформални заседания на министрите на здравеопазването на ЕС, формат ЕПСКО); подготовка на указания и материали до ППРБЕС: подготовка на указания за заседанията на КОРЕПЕР 1 и КОРЕПЕР 2. Подготовка на материали до ППРБЕС-Брюксел във връзка с комуникация на България с Европейската комисия, както и до Съда на ЕС във връзка с дело С-462/23, Европейската

комисия срещу Република България. Беше закрыта процедура за нарушение № 2022/2104 за неизпълнение на задължения от страна на Република България, свързани с разпоредби от Директива 2013/59/Евратом на Съвета от 5 декември 2013 г. за определяне на основни норми на безопасност за защита срещу опасностите, произтичащи от излагане на йонизиращо лъчение. Проведена кореспонденция с ЕК и подготвено посещение на европейския комисар по здравеопазване и безопасност на храните в България през 2023 г. Подготвени са Годишна програма за 2024 г. за участието на Република България в процеса на вземане на решения в Европейския съюз, Шестмесечна програма с приоритетните за Република България теми и досиета по време на Белгийското председателство на Съвета на ЕС (1 януари – 30 юни 2024 г.) и отчетни доклади по Годишната програма за 2023 г. и за участието на Република България в процеса на вземане на решения в Европейския съюз по време на Шведското председателство (1 януари – 30 юни 2023 г.) и Испанското председателство на Съвета на ЕС (1 юли – 31 декември 2023 г.).

Участие в инициативи и събития, организирани от ротационните председателства на Съвета на ЕС и от ЕК.

Подготовка на позиции, указания и становища по следните законодателни и незанокодателни досиета:

- Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно създаване на Европейско пространство за здравни данни;

- Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно стандартите за качество и безопасност на субстанциите от човешки произход, предназначени за приложение при човека, и за отмяна на Директива 2002/98/ЕО и Директива 2004/23/ЕО;

- Предложение за Препоръка на Съвета за засилване на действията на ЕС за борба с антимикробната резистентност съгласно подхода „Едно здраве“;

- Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно таксите и налозите, дължими на Европейската агенция по лекарствата;

- Предложение за Решение на Съвета относно позицията, която трябва да се изрази от името на Европейския съюз на шестдесет и шестата сесия на Комисията по наркотичните вещества по отношение на включването на вещества в списъците към Единната конвенция по упойващите вещества от 1961 г., изменена с Протокола от 1972 г., и Конвенцията за психотропните вещества от 1971 г.;

- Проект на Заключение на Съвета относно Стратегията на ЕС по Глобално здраве – по-добро здраве за всички в един променящ се свят;

- Проект на Заключение на Съвета за психичното здраве;

- Проект на Препоръка на Съвета за присъединяване към глобалната мрежа за сертифициране в областта на електронното здравеопазване, създадена от СЗО, и за временните правила за улесняване на международните пътувания с оглед на изтичането на периода на действие на Регламент (ЕС) 2021/953 на Европейския парламент и на Съвета, както и във връзка с преговорите за Международно споразумение за превенция, готовност и реакция на пандемия, както и изменения на Международните здравни правила (2005 г.)

Участие в преговорния процес и подготовка на указания съвместно с МОСВ по Предложение за Регламент на Европейския Парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака по отношение на продукти с добавен живак, които са предмет на забрана за производство, внос и износ.

Стартирана е подготовка на рамкови позиции по законодателни досиета в т. нар. Фармацевтичен пакет: Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на процедури на Съюза за разрешаване и контрол на лекарствени

продукти за хуманна употреба и за определяне на правила за дейността на Европейската агенция по лекарствата, за изменение на Регламент (ЕО) № 1394/2007 и Регламент (ЕС) № 536/2014 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 726/2004, Регламент (ЕО) № 141/2000 и Регламент (ЕО) № 1901/2006 и Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за утвърждаване на кодекс на Съюза относно лекарствени продукти за хуманна употреба и за отмяна на Директива 2001/83/ЕО и Директива 2009/35/ЕО.

Извършена нотификация 2023/0711/BG на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина. Извършена нотификация 2023/0760/BG на проект на заповед за забрана на износ на определени лекарствени продукти.

Световна здравна организация (СЗО): Участие в: координацията на българската позиция в Женева и Брюксел по отношение на подготвителните дейности, свързани с преговорите по създаването на международен пандемичен инструмент; Четвърта, Пета, Шеста и Седма сесия на Междуправителствения орган за преговори (МОП); Среца на СЗО на високо равнище по въпросите на здравето и миграцията; във форум на високо равнище за официалното представяне на доклада от Съвместната мисия на СЗО и МЗ за преглед на здравето на бежанците „Оценка на нуждите на здравната система в контекста на кризата в Украйна на 22 март 2023 г.; Регионална среща на високо ниво на Регионалния офис на СЗО за Европа относно работната сила в здравеопазването.

Издигната кандидатура на България за член на Изпълнителния съвет на СЗО за периода 2024-2027 г.

Координация по участие на Първата дама на България в Среца на високо ниво на съпругите/съпрузите на държавните ръководители на държавите-членки на СЗО за Европа, посветена на темата за превенция на наднорменото тегло в детска възраст.

Подготвено и взето участие в 76-та сесия на Световна здравна асамблея. В рамките на Асамблеята бе организирано събитие в за представяне на кандидатурата на България за ИС, посетено от представители на 12 държави-членки на Европейския регион, които демонстрираха много положителни нагласи и желание за подкрепа на кандидата на страната ни.

Подготвено и взето участие на ниво заместник-министър във Втори симпозиум на СЗО относно бъдещето на здравните системи в цифровата ера в Европейския регион, организиран съвместно от регионалния офис на СЗО за Европа и правителството на Португалия.

Подготвено и взето участие в национален семинар за гражданско-военно сътрудничество за укрепване на здравната сигурност с представители от секторите по здравеопазване и отбрана и лектори от СЗО.

Подготвено и взето участие в 73-тата сесия на Регионалния комитет на СЗО за Европа в Казахстан, предхождана от Международна конгресия по първична здравна помощ. Страната ни се включи в дискусиите с 5 национални изказвания и кандидатурата ни за Изпълнителния съвет на ИС на СЗО бе одобрена от Комитета.

Подготвено и взето участие на ниво заместник-министър в Конференция на високо ниво по случай 15-та годишнина от приемането на Талинската харта, организирана съвместно от Регионалния офис на СЗО за Европа и Министерството на социалните въпроси на Естония на тема „Доверие и трансформация: устойчиви здравни системи за бъдещето.

Координиране подготовката и организиране на участието на българската делегация в Десетата сесия на Конференцията на страните (COP10) по Рамковата конвенция за

контрол на тютюна на СЗО, Панама Координиране подготовката на позициите на българската страна във връзка с дебатите в рамките на Работна група „Обществено здраве“ към Съвета на ЕС в Брюксел относно позицията, която трябва да се заеме от името на ЕС по темите от предварителния дневния ред на COP10.

Фонд на ООН за децата (УНИЦЕФ)

Внесен принос при съгласуване на Плана за действие на националната програма (СРАР) за периода 2023-2027 г. и Постоянния работен план за 2023-2024 г., одобрен от Министерския съвет с Решение № 386 от 12 май 2023 г. и подписан между правителството на Република България и УНИЦЕФ.

Въз основа на СРАР разработен Работен план за 2023-2024 г. между Министерството на здравеопазването на Република България и Детски фонд на ООН.

Взето участие на ниво заместник-министър в Заключително събитие фаза III от подготвителното действие за Европейската гаранция за детето.

Съвместна група по здравеопазване (ЖНГ) към Комитета по устойчивост в НАТО

Взето участие на ниво Главен държавен здравен инспектор в Главната квартира на НАТО в срещи на експертно ниво на представителите на съюзническите страни, срещи на Съвместната група по здравеопазване с Комитета на началниците на военните здравно-медицински служби (COMEDS), националните военни представители и други висши представители с представителите в ЖНГ.

Организация за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР): Участие и цялостна координация на дейността във връзка с присъединяването на Р България към ОИСР; координация във връзка с подготовка на участието на МЗ в заседанията на Комитета по здравеопазване на ОИСР през 2023 г. и работните групи към комитета; попълнени и изпратени до ОИСР три броя въпросници през месеци февруари и март 2023 г., във връзка с началния етап на процеса по технически преглед от Комитета по здравеопазване на ОИСР; проведена координация с Министерството на финансите в изпълнение на необходимите дейности във връзка със Споразумение за извършване на Икономически преглед на Република България за 2023 г., сключено между Република България и ОИСР и във връзка с финализирането на Прегледа и официалното му представяне в гр. София от ГС на ОИСР Матиас Корман през м. април 2023 г.; взето участие във всички заседания на Междуведомствения координационен механизъм за присъединяване на България към ОИСР. Провеждане на регулярна координация с МВНР, МИИ, МОСВ, МТСП, МФ и др. по линия на дейностите, свързани с техническите прегледи от отделните тематични комитети на ОИСР и участия на България в срещи, организирани от ОИСР.

Подготвен и провежден семинар във връзка с Национална пътна карта с дейности по сътрудничеството на Република България с ОИСР за тригодишния период от 2023 г. до 2025 г.

Подготвено българско участие в четвъртата среща на здравните министри по линия на Комитета по здравеопазване на ОИСР и Форум на високо равнище в периода 22-23 януари, 2024 г., гр. Париж, Френска република.

Съвет на Европа: Предоставяне на информация във връзка с организиране на среща между постоянния представител на Република България към Съвета на Европа, с ръководството на Европейски комитет за предотвратяване на изтезанията, нечовешкото или унижително отнасяне или наказани (КПИ), включително и подготовка на материали във връзка с ежегодната дискусия/обмяна на мнения с председателя на КПИ, в заседание на Комитета на постоянните представители. През първото полугодие се проведе

подготовка на ad hoc посещение на делегация на КПИ в Република България, целящо да установи дали има напредък при прилагането на предишни препоръки на КПИ относно положението на пациентите, настанени в психиатрични болници. След проведената визита в страната, от Секретариата на КПИ, чрез Министерство на правосъдието бяха изпратени предварителни наблюдения на делегацията на КПИ, на които Министерство на здравеопазването е предоставило по официален път детайлна информация за предприетите конкретни мерки за подобряване на положението на лицата настанени в държавни психиатрични клиники на територията на Република България, в унисон с отправените препоръки от КПИ. На последващ етап, през месец октомври 2023 г. е изпратена с официално писмо с рег. № 04-14-36/12.10.2023 г., подробна информация за предприетите действия от Министерство на здравеопазването, в изпълнение на отправените препоръки в предварителния Доклад на КПИ. Подготвена и изпратена е информация до Министерство на труда и социалната политика относно предприетите конкретни мерки от страна на МЗ, във връзка с Колективна жалба № 204/2022 г. от Института за европейски политики на фондация „Отворено общество“ срещу Република България.

Координиране на дейността на междуведомствена работна група (МРГ), създадена с цел да подготви проекти на законодателни изменения, необходими за въвеждане на Конвенцията на Съвета на Европа за борба с трафика на човешки органи. Посоченият международен документ има за цел предотвратяване и борба с трафика на човешки органи чрез инкриминирането на нелегалните трансплантации на органи, защита на правата на жертвите и развитие на националното и международно взаимодействие и сътрудничество срещу трафика на органи. На проведените заседания е извършен анализ на съответствието на Конвенцията с релевантните нормативни актове на вътрешното ни право, като в процеса на обсъждане е взето решение за разширяване на обхвата на дейност на работната група и в посока изготвяне на предложения за изменения на законодателството и по отношение на инкриминирането на трафика не само на органи, но и на тъкани, клетки и телесни течности. МРГ изготви проекти на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс и Закон за допълнение на Закона за административните нарушения и наказания и мотиви към тях, необходими във връзка с подготовката на процеса по присъединяване на Република България към Конвенцията на Съвета на Европа срещу трафика на човешки органи.

Координиране и подготовка на среща на Специалния представител на Генералния секретар на Съвета на Европа по миграцията и бежанците със заместник-министрите на здравеопазването и представители на Министерство на здравеопазването.

Здравна мрежа на страните от Югоизточна Европа (ЗМЮИЕ): През отчетния период бе извършена координация на неприсъственото подписване на Декларацията от Белград 2022 г. (поради пандемията от COVID-19 подписана през 2023 г.) от министрите на здравеопазването на държавите-членки на Здравната мрежа на страните от Югоизточна Европа и последващото ѝ изпращане на вниманието на Секретариата на ЗМЮИЕ. Бе извършена координация на българското участие в „Регионална конференция по психично здраве“, която се проведе в периода 9 – 12 май 2023 г., организирана съвместно със Секретариата на ЗМЮИЕ. Координирано участие на български представител в 46-то пленарно заседание на Здравната мрежа на страните от Югоизточна Европа, проведено на 5 – 6 юни 2023 г.

➤ **Международни проекти**

Трета многогодишна програма на Европейския съюз в областта на здравето 2014 - 2020 г. С изпълнението на Програма „EU4Health“ ще се осигурят европейски средства за подобряване на подготовеността на ЕС за сериозни трансгранични заплахи за здравето, вкл. създаване на резерви от ресурси, които ще бъдат използвани при кризи в целия ЕС, засилено наблюдение на заплахите за здравето и укрепване на здравните системи. Програмата „EU4Health“ се изпълнява чрез годишни работни програми. На 21.11.2022 г. Европейската комисия е приела Работната програма за 2023 г. През отчетния период са извършени номинации, както следва:

- Номинаране на НЦОЗА за участие в: съвместно действие EU4H-2023-JA-01: Директни безвъзмездни средства за властите на държавите членки: глобално въздействие върху здравето; съвместно действие: EU4H-2023-JA-01: Директни безвъзмездни средства за властите на държавите членки: Глобално въздействие върху здравето.

- Номинаране на НЦРРЗ за участие в: съвместно действие EU4H-2023-JA-09: Директни безвъзмездни средства за органите на държавите членки: В подкрепа на изпълнението на стратегическата програма за приложенията на йонизиращи лъчения в медицината (SAMIRA) – Подготвителни дейности за бъдещо съвместно действие относно качеството и безопасността на приложенията на йонизиращи лъчения в медицината в рамките на инициативата SAMIRA.

- Номинаране на Българското дружество по деменция за участие в: съвместно действие EU4H-2023-JA-05: Преки безвъзмездни средства за органите на държавите членки: Инициатива на ЕС за незаразни болести „По-здрави заедно“ – деменция и други неврологични заболявания.

Предефиниран проект на БЧК „Иновативни модели за грижи в общността за хора с хронични заболявания и трайни увреждания“. Министерство на здравеопазването участва като партньор в изпълнението предефиниран проект „Иновативни модели за грижи в общността за хора с хронични заболявания и трайни увреждания“, съгласно тристранно споразумение за сътрудничество между БЧК, МЗ и МТСП. Проектът се изпълнява в рамките на Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейско икономическо пространство (ФМ на ЕИП) 2014-2021 г. Основната цел на проекта е да се подобри достъпът на уязвимите групи от населението в отдалечени и селски райони до професионални здравни грижи и социална подкрепа чрез създаване на иновативни модели на медицински и социални услуги в общността, на базата на съвременните информационни и комуникационни технологии в областите Враца, Видин и Монтана. Общата стойност на проекта е в размер на 3 333 333 евро, от които максималният размер на предоставената безвъзмездната финансова помощ от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство е 3 000 000 евро. Съфинансирането по проекта е 10% от общата стойност на проекта (т.е. 333 333 евро), разпределени по равно между БЧК, МЗ и МТСП (т.е. по 111 111 евро за всеки от партньорите). Продължителността на проекта е до месец декември 2023 г. Вноските на МЗ по споразумението между БЧК, МЗ и МТСП са изплатени. Подписано е Допълнително споразумение към тристранното споразумение за партньорство между БЧК, МТСП и МЗ. През отчетния период беше изплатена вноската на МЗ съгласно допълнителното споразумение в размер на 34 551,69 лв.

Национален план за възстановяване и устойчивост

Министерството на здравеопазването изпълнява шест (6) реформи и шест (6) инвестиции (проекти), които са включени в окончателния вариант на Националния план за възстановяване и устойчивост, в компонент 12 „Здравеопазване“.

I. В изпълнение на 6-те реформи по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) за отчетния период са постигнати следните резултати:

I.1. В изпълнение на Реформа C12.R4 „Стратегическа рамка и план за увеличаване на наличието на първични и амбулаторни грижи“ са приети: Националната здравна стратегия 2030 /РМС № 662/29.09.2023 г./ и Национална стратегия за детско и юношеско здраве и педиатрична грижа в Република България 2021—2030 г. /РМС № 674/29.09.2023 г./. Изготвени са проект на ПМС за създаване на Център "Национален фонд за насърчаване на по-балансирано разпределение на медицинските специалисти на територията на страната" като юридическо лице по чл. 60 от Закона за администрацията към министъра на здравеопазването със седалище гр. София, и проект на Методика за определяне на размера на допълнителния месечен доход на медицинските специалисти, предоставен от Националния фонд.

I.2. В изпълнение на Реформа C12.R5 „Подкрепа за по-доброто осигуряване на профилактични скринингови дейности“ е създадена работна група, която да изготви Национален план за развитие на широкообхватен пренатален и неонатален скрининг, и скрининг на социално значимите заболявания 2021-2027 г. Предстои определяне местоположението на центъра за широкообхватен пренатален и неонатален скрининг, и скрининг на социално значимите заболявания, съобразявайки се с Националната карта на дългосрочните нужди от здравни услуги.

I.3. В изпълнение на Реформа C12.R6 „План за съвременно здравно образование в училищата“ с Решение на Министерски съвет 673 от 29 септември 2023 г. е приет Национален план за здравно образование в българското училище 2021-2027 г.

I.4. В изпълнение на Реформа C12.R1 „Актуализиране на стратегическата рамка на сектор „Здравеопазване“ е изготвена Национална стратегия за гериатрична грижа и остаряване в добро здраве 2030 и предстои внасяне за приемане от Министерския съвет.

I.5. В изпълнение на Реформа C12.R2 „Развитие на електронното здравеопазване и националната здравна информационна система“ са заложили два ключови етапа: Актуализиране на подзаконовата нормативната уредба в страната по отношение на електронното здравеопазване и Въведена в експлоатация Национална здравно информационна система.

По отношение на актуализирането на подзаконовата нормативната уредба в страната е приета Наредба № Н-6 от 21 декември 2022 г. за функционирането на Националната здравна информационна система. Изграден е здравно-информационен портал; единно електронно медицинско досие, подсистеми за електронна рецепта и електронно направление и за събиране на информация от болници, за мониторинг и контрол в здравеопазването. Направена е интеграция между националните системи в здравеопазването като Националната здравноосигурителна каса (НЗОК), Изпълнителна агенция по лекарствата (ИАЛ).

➤ Връзки с обществеността

Дейностите, извършени за периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. са пряко свързани с комуникиране на провежданата от МЗ политика и целят повишаване информираността на обществеността (медии, граждани, НПО, съсловни, пациентски и браншови организации) за състоянието на здравната система, предприетите действия в изпълнение на европейските проекти, по които министерството е бенефициент, напредъка по въвеждането на електронното здравеопазване у нас, предстоящите промени, нововъведенията в сектор „Здравеопазване“ и значението им за обществото.

Към 31.12.2023 г. са реализирани 30 пресконференции; 14 брифинга, както и 20 информационни кампании, като информация за съответните събития е изпращана своевременно до всички национални и регионални медии в страната, успоредно с което същата е качвана на интернет-страницата на Министерството на здравеопазването, където и към момента е публично достъпна.

Паралелно с това е изцяло обновен сайтът „Плюс мен“, който вече функционира като информационен портал за имунизациите в България. Създадени са и страници в социалните мрежи, които Пресцентърът поддържа с ежеседмични актуализации.

В социалните мрежи са разработени също фейсбук страница на Министерство на здравеопазването и на Националната кампания в подкрепа на донорството и трансплантациите „Да! За живот!“

В резултат на изпълнението на медийната политика е постигната по-висока информираност на населението относно хода и изпълнението на провежданата от МЗ здравна политика.

Организираните публични прояви са осигурили възможност за широко гражданско участие и диалог по политиките, провеждани от МЗ.

Министерство на здравеопазването като първостепенен разпоредител с бюджет предоставя информация за юридическите лица с нестопанска цел, на които предоставя средства от бюджета си. В изпълнение на политиката за финансово подпомагане на юридическите лица с нестопанска цел чрез бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет, Министерството на здравеопазването субсидира Българският Червен кръст.

Отчет на показателите за изпълнение по бюджетни програми на БЧК

1600.04.00 Бюджетна програма „Администрация“	Мерна единица	Целева стойност 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
Показатели за изпълнение			
Дейност 1: Повишаване капацитета на организацията и поддържане на постоянна готовност за работа в ситуации на бедствия, аварии и кризи/БАК/. Дейности по подготовка на щатния състав и доброволци за работа при кризи и в бедствени ситуации. Възстановяване и натрупване на нови количества резерв от имущество за подпомагане на населението при БАК. Поддържане и подобряване условията за съхранение на имуществото в Централната складова база и междуобластни складове на БЧК. Активиране на механизмите на МФЧК/ЧП за подпомагане на населението при бедствие.			
1. 1. Поддържане, обучение и изграждане на доброволни екипи за действие при бедствия			
Показател: Поддържане и дооборудване на доброволни екипи за действие при бедствия /ДЕРБАК/ на национално и областно ниво- посочва се броят на екипите	брой	30	30
Показател: Членове на ДЕРБАК- посочва се броят доброволците-членове на ДЕРБАК	брой доброволци	520	554
Показател: Привличане на нови доброволци за членове на ДЕРБАК-брой доброволци	брой доброволци	10	58

1.2. Поддржане и обучение на екипи от психолози, доброволци на БЧК, за работа с пострадали при бедствия			
Показател: Професионални психолози- доброволци на БЧК- брой	брой	100	101
Показател: Привличане на нови доброволци- психолози- брой на привлечените	брой	5	19
1.3. Поддржане на материалната база в състояние на готовност за работа при бедствия			
Показател: Поддржане/попълване на бедствения резерв в централната складова база, междуобластните складови бази и в областните организации на БЧК с материали за подпомагане при бедствия за брой хора- посочва се за колко души има материали за подпомагане	брой	11 500	11 547
1.4. Обучение на щатния състав на БЧК за работа при БАК			
Показател: Проведени обучения на национално и областно ниво- посочва се броя на обученията	брой	35	54
1.5. Методическо обезпечаване на дейностите по превенция на риска			
Показател: Печатни, аудио-визуални и др. материали за обучение- брой издания	брой издания	5	4
1.6. Участие в подготовката, организирането и провеждането на национални, областни и международни мероприятия по защита при бедствия, съвместно с партньори- посочва се броят на участията			
Показател: Национални учения, тренировки и обучения- попълва се на национално ниво	брой	5	2
Показател: Учения, тренировки и обучения на областно/столично ниво	брой	100	297
Показател:Международни учения, тренировки и обучения	брой	8	19
Показател: Национално учение с ДЕРБАК - попълва се на национално ниво	брой	2	0
Показател: Участие в междуведомствени работни групи- попълва се на национално ниво	брой	5	14
1.7. Участие в международни проекти и програми свързани с дейността по "Мениджмънт на бедствията"	брой Бюджети	2	4
Дейност 2: Предотвратяване и оказване на помощ при нещастни случаи в планините. Обучение на спасителите в умения за оказване на долекарска помощ,ски-техника и алпинизъм,ориентиране и топография,работа със специализирана техника и спасителни съоръжения,радиотехника,спасителни кучета и т.н. Осигуряване на надеждна работна екипировка на спасителите,материали и резервни части за извършване на дейността-			
Показател: Спасителни отряди	брой	32	32
Показател: Правоспособни планински спасители/доброволци и щатни/	брой	550	526
Показател: Централен денонощен пост във връзка с Единен европейски телефонен номер за спешни повиквания 112	брой	1	1
Показател: Спасителни бази с денонощно дежурство за приемане на сигнали и извършване на оперативни спасителни дейности	брой	4	4
Показател: Спасителни бази и постове в планината	брой	16	17
Показател: Обучаващи се планински спасители/две годишен цикъл/	брой	42	17
Показател: Групи за спасяване с кучета/ спасителни кучета и водачи/	брой	23	23
Показател: Оказана помощ на пострадали в планината	брой	2 200	2 492
Показател: Оказана помощ на ски писти	брой	2 100	2 246
Показател: Спасителни акции	брой	80	180
Показател: Привличане на нови доброволци/планински спасители и лекари-планински спасители/	брой	30	62
Показател: Повишаване квалификацията и капацитета на планинските спасители	брой	300	357
Показател: Поддржане на електронна информационна страница на ПСС.Действия за превенция на травматизма в планините и повишаване информираността на обществото, в т.ч. медийни	брой медийни публ.	1 500	4 894
Показател: Създаване на учебителни и информационни помагала	брой тираж	3 000	3 000
Показател: Експертно участие в обществени консултативни съвети и междуведомствени работни групи	брой	15	5

Показател: Осигуряване на охрана на спортно-туристически състезания и прояви в планината	брой	42	83
Показател: Участие в дейността на Международната комисия по планинско спасяване	брой	1	1
Показател: Осигуряване на специализирана екипировка	брой артикули	800	821
Дейност 3: Участие във водно-спасителната дейност в страната. Обучение на водни спасители и специализирани кадри за водноспасителната дейност. Осигуряване на водноспасителна дейност при природни бедствия. Повишаване знанията и уменията на гражданите за предпазване от удавяне и начините на оказване на помощ при водни инциденти, повишаване плувната култура на населението. Оказване на методическа помощ и ръководство при създаването и функционирането на водноспасителни станции и постове край водните площи.			
3.1. Превенция на водния травматизъм			
Показател: Обучени и запознати с правилата за водна безопасност, чрез образователните програми и разпространени материали по превенция на водния травматизъм в страната	брой обучени	60 000	60 862
Показател: Издадени учебни ръководства, помагала и нагледни средства	брой издания	3	3
Показател: Деца и младежи, участващи във водни празници демонстрации с профилактична насоченост	брой деца	5 000	5 133
Показател: Обучени доброволци за провеждане превенцията на водния травматизъм	брой обучени	300	306
3.2. Обучение на водно спасителни кадри			
Показател: Обучени водно спасителни кадри за всички квалификационни степени	брой обучени	1 000	769
Показател: Заверени лични талони за всички квалификационни степени.	брой заверени	3 500	3 562
Показател: Осигурена учебна екипировка за обучението на водните спасители- посочва се броят на комплектите	брой комплекти	25	38
3.3. Спасителна дейност при бедствия- наводнения			
Показател: Обучени доброволци в тренировъчни курсове за действие при наводнение	брой обучени	100	115
3.4. Методическа помощ при организирането на водноспасителната дейност на водните площи			
Показател: Участие на експерти на ВСС в областните комисии по водно спасяване	брой участници	30	39
Показател: Организирани работни срещи и семинари с представители на институции и организации имащи отношение към водноспасителната дейност осъществявана на водните площи.	брой срещи	90	94
Показател: Доброволци членуващи в дружествата на Водните спасители	брой	1 200	1 247
3.5. Международна и спортно състезателна дейност			
Показател: Представители на водноспасителната служба участващи в работата на комисииите и Борда на директорите на Международната федерация по водно спасяване / ILSE	брой представ.	5	5
Показател: Деца, младежи и възрастни от Областните организации/ Стол. Орг. на БЧК участващи в организираните в страната турнири по водно спасяване	брой	550	566
Дейност 4: Провеждане на социално-помощна дейност , набирање и разпределение на хуманитарни помощи , повишаване на здравната култура на населението , ограничаване и предотвратяване на социално значими заболявания , обучение на населението за оказване на първа помощ , подпомагане и утвърждаване на безвъзмездното кръводаряване, превенция на пътно-транспортния травматизъм			
4.1. Обслужване на трудно подвижни лица в гаровите служби			
Показател: Обеспечаване дейността на функциониращите диспечерски гарови служби - брой на разкритите диспечерски гарови служби	брой	5	5
Показател: Обслужени трудно подвижни лица	брой	1 350	2 526
Показател: Предоставени услуги на трудно подвижни лица	брой услуги	4 800	10 993
4.2. Работа с бездомни лица -			
Показател: Обслужени бездомни лица	брой	300	521
4.3. Обществени трапезарии			

Показател: Обезпечаване дейността на функциониращи обществени трапезарии	брой трапезарии	80	100
Показател: Обслужени уязвими лица	брой	3 000	4 107
4.4. Хуманитарно подпомагане			
Показател: Подпомогнати лица	брой	300 000	68 053
Показател: Подготовка на възрастни доброволци за активно включване в социално помощната дейност	брой	500	540
4.5. Услуги за възрастни хора, хронично болни и хора с трайни увреждания	брой обслужени	1 000	2 011
4.6. Обучение на населението по оказване на първа долекарска помощ			
Показател: Обучени по оказване на ПДП	брой	67 000	69 564
4.7. Здравно просветна дейност			
Показател: Организиранени провеждани на здравно просветни форми- брой форми	брой форми	3 200	1 984
Показател: Достигнати лица в здравно просветните форми- брой достигнати лица	брой дост. лица	40 000	60 908
Показател: Мероприятия за промоция на доброволното кръводаряване и обучения- брой мероприятия	брой меропр.	400	361
Показател: Достигнати лица в мероприятията за промоция на доброволно кръводаряване - брой достигнати лица	брой дост. лица	30 000	31 230
Показател: Участие в кампании и състезания, свързани с превенция на пътно-транспортния травматизъм- брой изяви	брой изяви	60	188
Показател: Участници в кампании и състезания, свързани с превенция на пътно-транспортния травматизъм- брой участници	брой участници	2 000	8 996
5. Дейност: Подпомагане на уязвими мигранти и лица, търсещи и/или получили международна закрила и лица с предоставена временна закрила			
5.1. Подпомагане с консултации и/или насочени към други организации/институции лица, търсещи и получили международна закрила в България			
Показател: Провеждане на информационни сесии сред търсещите и получили закрила лица- брой сесии	брой сесии	20	97
Показател: Предоставени консултации в приемна на БМС и Информационен център	брой дост. лица	1 600	4 520
Показател: Предоставяне на медиаторски услуги в приемателните центрове на ДАБ- брой достигнати лица	брой дост. лица	2 000	3 671
5.2. Подпомагане с хуманитарна помощ търсещи и получили закрила			
Показател: Предоставена хуманитарна помощ на брой лица	брой лица	1 000	4 287
5.3. Мониторинг на условията за прием на търсещи закрила лица			
Показател: Осъществени мониторингови посещения в централите на ДАБ в страната	брой посещения	100	149
5.4. Прилагане на интеграционни мерки на получили закрила лица			
Показател: Проведени курсове по български език	брой	8	8
Показател: Подпомогнати лица за намиране на работа	брой лица	150	150
Показател: Подпомогнати лица за намиране на жилище	брой лица	35	246
5.5. Повишаване капацитета на служители и доброволци за работа с търсещи и получили закрила			
Показател: Участие в работни срещи, семинари, и др. подобни обучения	брой обучения	90	194
5.6. Повишаване информираността на обществеността по проблемите на интеграцията на бежанците			
Показател: Участие в работни групи	брой	4	16
Показател: Публични кампании	брой	4	8
Показател: Открити уроци по толерантност	брой	10	14
5.7. Участие в международни организации	брой	2	4
5.8. Подпомагане с хуманитарна помощ на лица с предоставена временна закрила			

Показател: Предоставена хуманитарна помощ на брой лица	брой лица	10 000	63 671
5.9. Прилагане на интеграционни мерки на получили временна закрила лица			
Показател: Проведени курсове по български език	брой	15	58
5. 10. Подпомагане с информация или насочване към други организации/институции на лица с предоставена временна закрила			
Показател: Предоставена информация и насочване на лица с предоставена временна закрила	брой лица	10 000	68 812
Дейност 6: Провеждане на социално помощна и социално здравна дейност сред деца и младежи, утвърждаване на хуманитарните ценности, пропагандиране и разпространяване на червенокръстките принципи сред децата и младежите. Участие в процеса по деинституционализация на деца и младежи. Подготовка на екипи и психосоциална подкрепа.			
Показател: Клубове на БМЧК в страната	брой	250	256
Показател: Доброволци и членове на БМЧК	брой	7 100	6 822
Показател: Достигнати хора от общостите по време на събития, касаещи целите за намаляване на здравната и социалната уязвимост на децата и младите хора в България (в т.ч. и обучения и сесии в училища, детски градини и др.)	брой достигнати	180 000	450 023
Показател: Обучени доброволци и членове на БМЧК	брой обучени	5 500	5 560
Показател: Обучени по оказване на първа долекарска помощ и психосоциална подкрепа	брой	450	845
Показател: Обучени в сферата на социално-помощната дейност, работа с деца в риск, превенция на насилието, промотиране на хуманитарните ценности, толерантността и недискриминацията.	брой		
Показател: Младежи, преминали през наблюдаваното жилище за младежи	брой	10	10
Показател: Младежки аварийни екипи	брой	21	20
Показател: Ученически екипи по първа помощ	брой	200	205
Показател: Обучения на щатния състав по младежка дейност	брой	25	37
Показател: Участници в междуведомствени работни групи на национално, областно и общинско ниво	брой участници	50	68
Дейност 7: Международна дейност. Пропагандиране целите и задачите на международното Червенокръстско движение и на БЧК, съдействие за изучаването, разпространението и спазването на нормите на международното хуманитарно право; съзидване членове на семейства, разделени в резултат на войни, въоръжени конфликти и природни бедствия-			
Показател: Участие в международни срещи в и извън България	брой	100	131
Показател: Членство и активно участие в международни платформи, мрежи и организации	брой	10	10
Показател: Възстановяване на семейни връзки/случаи/	брой	200	283
Показател: Обучения, срещи и семинари за разпространение на нормите на международно хуманитарно право и повишаване на капацитета за осъществяване на дейности по възстановяване на семейните връзки	брой	6	17
Дейност 8: Организационна дейност. Повишаване капацитета на организацията чрез мобилизиране на човешки ресурс, подготовка и квалификация на кадрите за осъществяване на червенокръстките дейности и за постигане целите на организацията			
Показател: Доброволци на БЧК	брой	17 000	19 715
Показател: Членове на БЧК	брой	145 000	222 335
Показател: Червенокръстки дружества	брой	2 850	3 064
Показател: Обхват членове на БЧК към броя на населението	процент	2	2
Показател: Областни организации на БЧК с въведена електронна система за доброволчески мениджмънт	брой	28	28
Показател: Обучения на доброволци	брой обучени	7 000	7 169
Показател: Обучения на ръководни, управленски и контролни органи на БЧК	брой обучени	4 000	3 417
Показател: Ръководни, управленски и контролни форуми на БЧК	брой форуми	3 100	3 443

Показател: Методическа помощ по организационни въпроси на областно и общинско ниво	брой визити	3 000	3 186
Показател: Оценки на състоянието и дейността на областните организации на БЧК по Системата за оценка	брой	7	5

Към 31.12.2023 г. основните дейности, извършени от Българския Червен кръст са следните:

Мениджмънт на бедствия

➤ Повишаване капацитета на организацията и поддържане на постоянна готовност за работа при ситуации на бедствия и кризи чрез поддържане, дооборудване и обучение на 30 доброволни екипа за действие при бедствия - на национално ниво и на областно ниво.

➤ Проведени са 54 обучения на щатния състав на областно и национално ниво. Обучени са 554 доброволци. Участие в 5 международни обучения и учения. Организиране на Национални благотворителни кампании. Участие в 19 международни обучения и учения.

➤ Поддържане на бедствен резерв в Националната складова база на БЧК-Лозен, между областните складове в Бургас, Русе, Добрич и Пловдив и областните организации за подпомагане на населението в първите часове на бедствие за 11 547 души.

➤ Наличие на обучени екипи от психолози за работа с пострадали при бедствия и други кризисни ситуации, обучени 101 психолози.

➤ Тясно сътрудничество с държавните институции, местната власт и организации от неправителствения сектор в областта на превенцията и съвместни действия по време на бедствия и кризи – участие в 14 междуведомствени работни групи.

➤ Подсигуряване на обществени мероприятия - празници и състезания с екипи за оказване на първа помощ и реакция при бедствия.

➤ Обучения на населението, деца в детски градини, служители и работници в предприятия за реакция при бедствия и кризи.

➤ Участие в два апела и операция за незабавно подпомагане с помощта на МФЧК/ЧП.

➤ Организиране на три Национални благотворителни кампании („Ковид -19“, „Украйна“ и „Турция и Сирия“)

Планинска спасителна дейност

➤ Поддържане и дооборудване на системата на ПСС в работен режим и в състояние да оказва ефективно помощ при нещастни случаи в планините и в ситуации на БАК.

➤ Подпомагане и оказване на положителен ефект върху системата на здравеопазването в Република България чрез осъществяване на реална долекарска помощ и транспорт на пострадали в планините.

➤ Проведени централни курсове в системата на ПСС – 29 броя, в т.ч. 2 /два/ за стажант планински спасители – зимен и летен профил , 2 /два/ за планински спасители-зимен и летен профил , 4 /четири/ за водачи и спасителни кучета за работа при лавинни нещастия, при търсене на загубени в планината, при работа в условия на бедствия - два, 1 /един/ за работа при лавинни нещастия, 1 /един/за работа на скали, 1 /един/за работа в трудни терени, 2 /два/ на лекари планински спасители, 1/един/за работа с хеликоптер и взаимодействие с екипажите на ВВС, 1 /един/ за управление и работа с дроне, 14 /четиринадесет/ за усъвършенстване на ски техниката на планинските спасители.

➤ Участие по организиране и изпълнение на охрана и оказване на помощ на пострадали в стартовете за Световна купа по Сноуборд – Банско м. 01.2023 г. и световно първенство по алпийски ски за юноши и девойки – Банско м. 03.2023 г.

➤ Оказване на помощ за търсене на затрупани хора вследствие на разрушително земетресение на 06.02.2023 г. в Турция. Спасителните действия са по искане на Турската държава и Турския Червен полумесец. Заминаха 12 планински спасители с 5 спасителни кучета със съответната техника и оборудване, които действаша в районите на гр.Адана и гр.Антакия. Спасителните действия продължиха от 06.02.2023 г. до 11.02.2023 г.

➤ Оказана е помощ на 2 246 скиори и сноубордисти. Извън тях в периода 01.01.2023 г.– 31.12.2023 г. са проведени – 180 спасителни акции като в тях е оказана помощ на 208 души.

➤ Отбелязана е 90 годишнината от създаването на Планинската спасителна служба в България чрез изложба в Регионалния исторически музей на гр. София – Триъгълна кула в периода 02.11.2023 г. - 22.01.2024 г.

Участие във водно-спасителната дейност

- Повишена ефективност на взаимодействие между институциите в обученията по превенция на водния травматизъм с цел разширяване на обхвата им в учебните заведения.

- Създаване и реализиране на образователни програми.

- Обучения и курсове по водна безопасност за квалификация на педагогически специалисти.

- Издадени 3 нови учебни помагала необходими за обученията по превенция на водния травматизъм. Проведени 2 квалификационни курса за учители – Смолян и Кърджали.

- Обучени над 60 000 деца, младежи и възрастни в правила за водна безопасност.

- На територията на страната са извършени над 140 проверки на водни площи.

- Обучени 115 доброволци за действие при наводнение.

Социална и здравна дейност

- Поради големия относителен дял на лицата, изложени на риск от бедност, броят и очакванията им за хуманитарно подпомагане се увеличиха. БЧК полага сериозни усилия за подпомагане на най-уязвимите лица с различни по вид хуманитарни помощи, като през 2023 г. достигна до общо 68 053 уязвими лица: От тях над 6 000 социално слаби лица получиха трайни хранителни продукти, осигурени чрез национални продуктови кампании, а останалите уязвими граждани бяха подпомогнати чрез различни регионални инициативи на областните организации на БЧК.

- Предоставени бяха финансови средства чрез Фонд Милосърдие на БЧК, на хора в затруднено материално положение и с влошено здравословно състояние.

- Обществените трапезарии на БЧК продължиха да функционират, като общо 4 107 деца и възрастни хора получаваха безплатна храна в 100 трапезарии на БЧК в цялата страна. Безплатна топла храна получаваха и нуждаещи се деца, сираци, полусираци и деца от социално слаби семейства в определени области на страната.

- На 2 011 уязвими лица бяха предоставени различни видове социални и интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда, в общността и в институции за резидентна грижа за възрастни хора, хронично болни и хора с трайни увреждания.

- Новите предизвикателства пред здравето на нацията–хроничните незаразни болести, здравното благополучие и активното дълголетие са свързани преди всичко с профилактика и промоция, отколкото с лечение. Затова усилията на БЧК бяха насочени към предоставяне на здравни знания за превенцията на хроничните незаразни болести и намаляване на вредното влияние на поведенческите фактори (тютюнопушене, злоупотреба с алкохол и наркотици, нездравословно хранене, липса на физическа активност и др.), които могат да бъдат контролируеми и въздействието им да бъде намалено или изцяло премахнато. В тази връзка бяха отбелязани:

- Европейската седмицата за борба с рака на маточната шийка (в края на м. януари). По този повод бяха проведени поредица от срещи с родители на деца, подлежащи на ваксинация за Рак на маточната шийка. Беше разяснена ролята на ваксината в превенцията на това заболяване. Беше популяризирано, че в България в аптечната мрежа вече има и 9-валентна ваксина срещу HPV, която предоставя защита срещу 9- типа на вируса, но все още не е включена в Националната програма;

- Световен ден за борба с туберкулозата - 24 март. По този повод бяха разпространени тематични материали свързани с превенцията на заболяването до структурите на БЧК в страната, както и на партньори на организацията.

- Световния ден на здравето - 7 април.

- Световния ден на хипертонията - 17 май.

- За превенцията на пътнотранспортния травматизъм съвместно със СБА, Пътна полиция и други партньори се извършиха следните дейности:

- Участие в провеждането на: Шестото издание на „Най – добър млад шофьор на България“; Републикански шампионат по приложно колоездене за деца по правилата на ФИА (четири кръга) и Републикански шампионат по приложно колоездене „Младежта за безопасност на движението“ (два кръга); Национална ученическа викторина „Да запазим децата на пътя“.

- За пета поредна година БЧК отбеляза Националния ден за пътна безопасност - 29 юни. Предоставени бяха парични средства на семействата на 102 деца пострадали от ПТП през първото шестмесечие на т.г.

- Отбелязан бе Световния ден на кръводарителя - 14 юни. Бяха наградени със специална грамота над 150 изявени кръводарители от цялата страна. Служители и доброволци на БЧК участваха в промоцията на доброволното и безвъзмездно кръводаряване в учебни заведения в страната и взеха участие в различни кръводарителски акции.

- В цялата страна бяха преведени обучения по първа помощ на бъдещи водачи на МПС, служители на фирми и ведомства, родители, учители и детегледачи. За служители на Пътна полиция бяха организирани два тридневни курса по първа помощ.

- Взето участие в 29-тия Национален конкурс „Пътен полицаи на годината 2023 г.“, който се проведе в Бургас. БЧК проведе теоретичния и практически изпит по първа долекарска помощ на всички участници в състезанието, като отличи най-добрите. С различни инициативи в страната бяха отбелязани: „Световния ден на Първата помощ“, „Световния ден за възпоменание на жертвите от ПТП“; Кампанията за „Посланията на есенния лист“ и традиционната акция „Зима“. В тези събития взеха участие и много доброволци на БЧК.

Подпомагане на уязвими мигранти и лица

✓ Подпомагане с консултации и/или насочени към други организации/институции лица, търсеци и получили международна закрила

Провеждане на информационни сесии сред търсещите и получили закрила лица – проведени са 97 информационни сесии относно трудовите права на лицата в България, права и задължения по време на процедурата за предоставяне на международна закрила в България, достъп до образование, хигиена, превенция на наркомании.

Предоставени консултации в приемна на БМС и Информационен център: Консултациите са 4 520. В тази бройка са включени също и консултации, предоставени в Бюрото за информация и услуги на граждани на трети страни.

Предоставяне на медиаторски услуги в приемателните центрове на ДАБ: от началото на 2023 г. от страна на служители на БМС са предоставени медиаторски услуги в териториалните поделения на ДАБ при МС в полза на 3 671 лица, търсеци и/или получили международна закрила.

Подпомагане с хуманитарна помощ на търсеци и получили международна закрила: екипът на БМС е подпомогнал 4 287 лица с хуманитарна помощ. Предоставените артикули са одеяла, дрехи и хигиенни материали (сапуни, памперси и др.).

✓ Прилагане на интеграционни мерки на получили международна закрила лица

БМС продължи да работи с оглед включване на получили международна закрила лица и/или граждани на трети страни в интеграционни мерки в рамките на проектите, за които отговаря, в т.ч.:

Проведени курсове по български език за търсеци и получили международна закрила лица и граждани на трети страни:

От началото на 2023 г., БМС организира и проведе 8 курса по български език в изпълнение на проект „Подобряване на условията за прием и интеграция на лица, търсеци убежище, бенефициенти на международна закрила и лица с предоставена временна закрила в България“ .

Подпомогнати лица за намиране на работа: 150 подпомогнати лица от целевите групи по проектите на БМС.

Подпомогнати лица с настаняване: От началото на 2023 г. от страна на БМС 246 лица са подкрепени с еднократно заплащане на наем за жилище или кризисно настаняване в хостел/хотел.

✓ Повишаване капацитета на служители и доброволци за работа с търсеци и получили закрила

Участие в работни срещи, семинари, и др. подобни обучения: от началото на 2023 г., представители на БМС участваха в 194 срещи, семинари, обучения, работни срещи и събития в рамките на дейността и с оглед развитие на капацитета на служителите, работещи с търсеци и/или получили закрила лица.

✓ Повишаване информираността на обществеността по проблемите на интеграцията на бежанците

Участие в работни групи: През периода 01.01-31.12.2023 г. БМС се включи в заседанията на 16 работни групи. Всяка работна група има различен брой заседания, в зависимост от темата и регулярността на срещите, като някои работни групи заседават всяка седмица.

Публични кампании: През периода 01.01-31.12.2023 г. БМС се включи в 8 публични кампании.

✓ Участие в международни организации

Български Червен кръст е член на Европейския съвет за бежанци и изгнаници (European Council for Refugees and Exiles, ECRE) от 1996 г., както и на Българския съвет за бежанци и мигранти (БСБМ), сформиран от БЧК, БХК и Каритас през 2005 г. В тази връзка, Бежанско-мигрантската служба на БЧК поддържа членството и взема участие в свързаните с дейността на тези организации инициативи.

През 2023 г. БМС поднови участието си в Европейската платформа за сътрудничество на Червения кръст по въпросите на бежанците. През месец юни 2023 г. екипът на БМС подаде заявление за участие в Консултативния форум на Агенцията на Европейския съюз за убежището (АЕСУ), а от август 2023 г. БЧК бе конституиран като пълноправен член на форума.

✓ Подпомагане с хуманитарна помощ на лица с предоставена временна закрила

В отговор на кризата, свързана с конфликта в Украйна, от началото на 2023 г. екипът на БМС е предоставил хуманитарна помощ на 63 671 лица с предоставена временна закрила. Хуманитарната помощ е основно във вид на хранителни продукти, хигиенни материали и дрехи. При наличност се предоставят и други видове материална помощ.

✓ Прилагане на интеграционни мерки на получили временна закрила лица

С оглед на засиления интерес към започване на работа и произтичащата от това необходимост от поне основно владеене на български език, през 2023 г. БМС организира 58 курса по български език за украинци, избягали в България от войната в Украйна.

✓ Подпомагане с информация или насочване към други организации/институции на лица с предоставена временна закрила

Предоставени са информация и услуги по насочване на 68 812 лица, дошли от Украйна. На лицата е предоставена информация относно: Намиране на работа и изучаване на български език; Жилищно настаняване и програмите в това направление; Пътуване в страната и чужбина; Информация за медицински услуги и здравно осигуряване, в т.ч. и закупуване на лекарствени продукти и медицински изделия.

Младежка дейност

- Обучение на деца и младежи по темите първа долекарска помощ и психосоциална подкрепа в рамките на дългогодишните програми на БМЧК:

Хелфи – за деца от начален курс на обучение; Проведена Национална кампания през месец май с обучени 4 612 деца до 10 годишна възраст в цялата страна по оказване на първа помощ и превенция на наранявания.

Ателиета по психосоциална подкрепа (ПСП) – за деца от 4-ти и 8-ми клас;

Детско полицейско управление - за деца от начален курс на обучение;

Ученически екипи по първа помощ (УЕПП) – за деца, формирани в училищни екипи за оказване на първа долекарска помощ (ПДП)

- Подготовка на младежи от цялата страна за реакция при бедствени и кризисни ситуации, в рамките на формираните Младежки аварийни екипи (МАЕ). Част от подготовката на екипите и структурирания отговор на БЧК при кризисни ситуации, както е предвидено в плана на държавата за реакция при бедствия и кризи, БМЧК провежда ежегодна среща на командирите на МАЕ, която е проведена в отчитания период.

- Предоставени социални услуги на БЧК/БМЧК, в т.ч. и в Наблюдавано жилище „Шарената къща“. Социално подпомагане и работа с деца и младежи от уязвими групи, както и за подкрепа на деинституализацията и реинтеграцията на деца и младежи в България.

- Множество кампании и обучения относно намаляването на здравната уязвимост на децата и младите и популяризирането на безвъзмездното и доброволно кръводаряване. Изпълнение на инициативи за популяризиране на пътната безопасност и превенция на детския пътен травматизъм сред деца на възраст от 10 до 18 години.

- В рамките на организационното структуриране и младежкото овластяване БМЧК проведе организационни срещи и форуми - Национална академия по първа помощ и психосоциална подкрепа, Национална академия за доброволци и др. Участие и представяне на младежки доброволчески дейности на европейски и международни форуми и събития.

Разпространението на хуманитарните принципи и ценности е в развитие сред младежите – студенти като интереса към принципите на организацията и международното хуманитарно право се увеличава, като практическия ефект на тази теза е формирането на нови структури по темите и организирането на целенасочени събития.

Международна дейност

- Участие в международни срещи в и извън България.

Международната дейност на Българския Червен кръст продължи да се извършва в условията на продължаващи широкомащабни хуманитарни действия по подпомагане, свързани с конфликта в Украйна, паралелно с регулярните активности на организацията по подкрепа на уязвими групи население, вкл. засегнати от природни бедствия. За календарната 2023 година, организацията успя да изпрати 198 представители в 88 задгранични командировки, като повечето от тях са реализирани към Унгария, Босна и Херцеговина, Женева и Белгия, където се намират и част от офисите на МФЧК/ЧП, респективно за регион Европа, за държавите от Югоизточна Европа и за диалога с Европейските институции. Сред тях се нареждат продължаващите международни контакти със съседно разположените национални дружества на ЧК и ЧП, в т.ч. Сърбия, Турция, Румъния.

БЧК се е включил и е организирал общо 131 международни срещи в и извън България. Следва да се подчертае и участието на БЧК като част от делегацията на Република България във Втория Световен форум за бежанците, на БМЧК в Глобалния форум за образование, водещата роля на ръководството на организацията при срещите с представители на Канадския ЧК относно развиване на двустранното партньорство с БЧК, продължаващото сътрудничество с Украинския Червен кръст и провеждането на визита на Генералния му секретар в България.

От гореизброените срещи 17 представляват международни обучения, срещи и семинари за разпространение на нормите на международно хуманитарно право и повишаване на капацитета за осъществяване на дейности по възстановяване на семейните връзки.

През отчетния период, БЧК тясно координираше своята оперативна дейност с МФЧК/ЧП, както и с дипломатическата мисия на САЩ в България, в процеса на изпълнение на последния етап от хуманитарната операция в отговор на Covid-19, с финансиране от Американската агенция за международно развитие (USAID) чрез Глобалния апел на МФЧК/ЧП, която надгражда реализираната през 2021 г. програма и

фокусира усилията върху повишаване на мотивацията за ваксиниране и достъп до ваксини за хора от уязвими групи.

Организацията получи значителна подкрепа от МФЧК/ЧП, за да продължи да подпомага пострадалите от конфликта в Украйна. С финансиране от Норвежкия финансов механизъм по проект „НА ФОКУС - националният капацитет в областта на убежището и миграцията“, в Ямбол бе изграден Център за прием и предоставяне на интегрирани услуги за граждани на трети държави, търсещи международна закрила, основно майки с деца от Украйна.

През април 2023 г. приключи изпълнението на операцията по подпомагане на пострадалите домакинства от наводненията в община Карлово, финансирано от Спешния фонд за подпомагане при бедствия на МФЧК/ЧП. В рамките на операцията, 390 пострадали домакинства получиха финансова помощ, 10 000 души получиха информационни материали за бедствена готовност, 1 500 души получиха хигиенни пакети с препарати за почистване и дезинфекция на наводнените къщи, а психо-социална подкрепа е оказана на над 500 души (общо 1 260 психосоциални консултации). Изпълнението на операцията е отчетено пред Международната федерация на Червения кръст и Червения полумесец.

- Членство и активно участие в международни платформи, мрежи и организации

БЧК продължава да поддържа членството си в 12 международни мрежи, платформи и организации, за 10 от които се изисква покриване на такса за принадлежност, като такава (членски внос) е платена към 10 от тях.

Също така, БЧК е един от основателите и е член на Българската платформа за международно развитие, сдружение от граждански организации, активно сътрудничаща с МВнР в областта на сътрудничеството за развитие на България, промотираща целите на ООН за устойчиво развитие, изпълняваща дейности по глобално образование и образование за развитие, и партньорства с организации в други страни. Платформата, от своя страна е член на CONCORD - европейска конфедерация на НПО за развитие и хуманитарна помощ.

През 2023 г. БЧК е оказал международна помощ за справяне с последствията от земетресението в Турция, като организацията е предоставила общо над 4 400 000 лв. за Турция (към Турския ЧП и към МФЧК/ЧП) и за Сирия (към МКЧК и към МФЧК/ЧП). Допълнително БЧК предостави 10 000 лв. собствени финансови средства по Апела за Турция, както и материални дарения на стойност 1 104 300 лв., сред които 57 711 кг помощи за Турция и 64 419 кг помощи за Сирия, за Сирийския арабски Червен полумесец.

- Възстановяване на семейни връзки и закрила

Броят на новите случаи, обект на дейността по възстановяване на семейни връзки за периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. е 283, получени от други НД и 53, инициирани на територията на България, които обхващат 442 лица. По този показател се отчита увеличение, продиктувано от увеличаване на миграционен натиск и международният въоръжен конфликт в Украйна. Подписано беше „Споразумение за партньорство“ между БЧК и дирекция Миграция, с посочени конкретни параметри и задължения на двете страни.

Организационна дейност

Системна реализация на стъпките на съвременния доброволчески мениджмънт на местно, областно и национално ниво, осигуряващи мотивирани и подготвени доброволци за осъществяване на дейностите на БЧК, в полза на уязвимите и за хуманизиране на

институциите и общностите. Проведена Национална кампания за набиране на доброволци в 28-те областни/столичната организация, финансирана със средства на МФЧК/ЧП по Апела за подпомагане на украинските граждани. Набрани, ориентирани и въведени в организацията са над 400 нови доброволци, а чрез демонстрации, презентации и публични събития са достигнати над 50 000 членове на общностите.

Адекватно структурно и функционално осигуряване на дейността на БЧК на локално ниво.

Продължаващо внедряване във всички областни/столична организации на електронната система за доброволчески мениджмънт.

Реализиран оптимален брой, предвид специфичната ситуация и ангажираността на доброволците във връзка с обгрижването на украинските бежанци, въвеждащи (базисни) и специализирани обучения на доброволците на БЧК.

Проведени, в съответствие с уставните изисквания, форуми на ръководните, управленските и контролните органи на БЧК на различни организационни нива (Отчетна кампания 2022 – 2023 г. и Отчетна кампания 2023 – 2024 г.).

Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	1600.04.00 Бюджетна програма "Администрация" (в лева)	Закон 2023 г.	Уточнен план 2023 г.	Отчет към 31.12.2023 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	24 654 100	27 775 968	27 600 277
	Персонал	19 181 000	21 882 566	21 882 355
	Издръжка	5 473 100	5 886 142	5 717 922
	Капиталови разходи	0	7 260	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	24 654 100	27 775 968	27 600 277
	Персонал	19 181 000	21 882 566	21 882 355
	Издръжка	5 473 100	5 886 142	5 717 922
	Капиталови разходи		7 260	
2	Ведомствени разходи на други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	8 950 000	7 160 127	7 160 034
	Разходи за придобиване на специалност	2 212 000		
	Субсидии за отбранително-мобилизационна подготовка	36 000	36 000	35 907
	Субсидии за Българския Червен кръст, в т.ч.	5 200 000	5 480 421	5 480 421
	<i>Планинска спасителна служба при Български Червен кръст</i>	<i>1 168 000</i>	<i>1 168 000</i>	<i>1 167 829</i>
	Средства за участие на Република България в Световната здравна организация, Здравната мрежа на страните от Югоизточна Европа и други.	502 000	643 706	643 706
	Капиталови трансфери за Българския Червен кръст	1 000 000	1 000 000	1 000 000

III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	1.....			
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	8 950 000	7 160 127	7 160 034
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	33 604 100	34 936 095	34 760 311
	Общо разходи (I.+II.+III.):	33 604 100	34 936 095	34 760 311
	Численост на щатния персонал	521	521	478

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорния заместник-министър на здравеопазването, дирекции "Канцелария и административно обслужване", „Човешки ресурси“, „Стопански дейности и обществени поръчки“, „Бюджет и финанси“, „Публични предприятия и управление на собствеността“, „Правна“, „Лечебни дейности“, „Изпълнение на проекти, програми и стратегии“, „Европейска координация и международно сътрудничество“, „Връзки с обществеността и протокол“ и Български Червен кръст.

ПРОФ. ХРИСТО ХИНКОВ

Министър на здравеопазването